Gelderland-Zuid

De raden van de gemeenten die participeren in de
Gemeenschappelijke Regeling GGD Gelderland-Zuid

Ons kenmerk: GGD/DIR/2025/2750/MP
Uw kenmerk: -
Datum: 11 september 2025
Onderwerp: Besluiten AB m.b.t. jaarstukken GGD 2024 en programmabegroting GGD 2026

Afdeling: Directie
Contactpersoon: [redacted]
Telefoon: 088 - 144 71 44
e-mail: GGDdirectie@ggdgelderlandzuid.nl

Geachte Raad,

Op ons verzoek heeft u dit voorjaar uw zienswijze geleverd op de Jaarstukken GGD 2024 en op de Programmabegroting GGD 2026, waarvoor onze hartelijke dank.

Op 10 juli jl. heeft u een brief ontvangen (kenmerk: GGD/DIR/2025/2740/MP) waarin wij – conform artikel 35 van de (herziene) Wet Gemeenschappelijke Regelingen – de raden van de deelnemende gemeenten van de GR GGD Gelderland-Zuid in kennis hebben gesteld van ons oordeel over de binnengekomen zienswijzen ten aanzien de conceptbegroting 2026 van de GGD.

Op 3 juli jl. heeft het Algemeen Bestuur (AB) van GGD Gelderland-Zuid besluiten genomen over de jaarrekening 2024 en op 4 september jl. heeft het Algemeen Bestuur besluiten genomen over de Programmabegroting 2026 van de GGD. In deze brief delen wij de genomen besluiten van het Algemeen Bestuur aan u mee. Vanzelfsprekend gaat de GGD aan de slag met de uitvoering van de genomen besluiten.

Jaarrekening GGD 2024
Op 31 maart jl. heeft het Dagelijks Bestuur de jaarrekening 2024 voor zienswijze toegezonden aan de raden van de deelnemende gemeenten. De accountantsverklaring is 19 mei jl. toegezonden aan de gemeenten.

Zienswijzen
De zienswijzen van de 14 gemeenten waren identiek; de gemeenten stemmen in met de jaarrekening 2024 en met het resultaatbestemmingsvoorstel (onttrekking aan algemene reserve van € 152.000 en uitbetaling van overschot resultaat Veilig Thuis van € 71.000).

Besluit Algemeen Bestuur
Het Algemeen Bestuur heeft in haar vergadering van 3 juli jl. de (op kleine punten aangepaste) jaarrekening 2024 vastgesteld en ingestemd met de resultaatbestemming:
a. het onttrekken van € 152.000 aan de algemene reserve en
b. uitbetaling van € 71.000 aan gemeenten (= resultaat Veilig Thuis na dotatie egalisatiereserve).

De vastgestelde jaarrekening 2024 is bijgevoegd.

Programmabegroting GGD 2026
Op 31 maart jl. heeft het Dagelijks Bestuur de Programmabegroting GGD 2026 voor zienswijze toegezonden aan de raden van de deelnemende gemeenten.

Zienswijzen
Het overzicht zienswijzen begroting 2026 heeft u toegestuurd gekregen op 10 juli jl. De zienswijzen van de gemeenten vertoonden een grote mate van overeenstemming. 13 van de 14 gemeenten stemden in met de begroting 2026, incl. de bezuinigingsvoorstellen, waarvan 1 gemeente de GGD verzocht om de bezuiniging op de onderdelen 'bundelen van vaccinatiewerkzaamheden' en JGZ voorlopig te temporiseren. Eén gemeente stemde in met de begroting 2026, met uitzondering van de bezuiniging op het onderdeel jeugdgezondheidszorg (€ 275.000).

Besluit Algemeen Bestuur
Het Algemeen Bestuur heeft in de vergadering van 4 september jl. unaniem ingestemd met de (op kleine punten aangepaste) Programmabegroting GGD 2026. Dit betekent dat het AB akkoord is gegaan met:

- Een indexering van 4,86% in 2026; dit komt overeen met een stijging van de lasten van € 1.545.104.
- Een bezuinigingspakket van in totaal € 1.085.000[1], dat bestaat uit de onderdelen:
  - Bundelen van vaccinatiewerkzaamheden jeugd en volwassenen (kostenbesparing € 200.000);
  - Forensische geneeskunde (kostenbesparing € 50.000);
  - Jeugdgezondheidszorg (kostenbesparing € 275.000);
  - Nieuwe aanbesteding digitaal kinddossier (kostenbesparing € 125.000);
  - Informatievoorziening (kostenbesparing € 150.000);
  - Opleidingsbudget (kostenbesparing € 50.0000);
  - Veilig Thuis (kostenbesparing € 235.000)[2].

  Tijdens de AB-vergadering van 4 september jl. heeft het bestuur de GGD de opdracht gegeven om het verloop van de uitvoering en de effecten van de bezuinigingen zorgvuldig te monitoren en eventuele risico's te melden aan het Algemeen Bestuur.

- Een risico van € 200.000 in de GGD-begroting 2026 voor de stijgende instroom bij Bijzondere Zorg (BZ). Concreet betekent dit dat als de realisatie bij BZ hoger is dan begroot, de deelnemende gemeenten de werkzaamheden zullen bijbetalen tot een maximumbedrag van € 200.000.

De vastgestelde Programmabegroting GGD 2026 is bijgevoegd evenals het overzicht van de gemeentelijke bijdrage 2026 (op basis van de vastgestelde Programmabegroting 2026 GGD).

Planning jaarrekening 2025 en begroting 2027
Conform de Gemeenschappelijke Regeling GGD Gelderland-Zuid, zullen de jaarrekening 2025 en de ontwerpbegroting 2027 aan de raden van deelnemende gemeenten worden gezonden vóór 1 april 2026. De Kaderbrief 2027 - de eerste stap in de voorbereiding op de Programmabegroting GGD 2027 - ontvangt u vóór 15 oktober 2025.

Wij vertrouwen erop u met deze informatie van dienst te zijn.

[1] Dit bedrag is gelijk aan 3,4% van het uniform deel van de GGD-begroting.
[2] Incidenteel voor 2026, conform de vastgestelde begrotingssystematiek voor Veilig Thuis.

Met vriendelijke groet,
namens het Dagelijks Bestuur van GGD Gelderland-Zuid

[redacted]

[redacted]

Cilia Daemen
Voorzitter

Dr. ir. Moniek Pieters
Directeur Publieke Gezondheid / Secretaris

Bijlagen:

1. Overzicht bijdrage per gemeente / verloopstaat gemeentelijke bijdrage 2026 (op basis van de vastgestelde Programmabegroting 2026 GGD)
2. Vastgestelde Jaarrekening GGD Gelderland-Zuid 2024 (versie 1.0)
3. Vastgestelde Programmabegroting GGD 2026 (versie 1.0).

Bijlage 1: Programmabegroting 2026 GGD; verloopstaat gemeentelijke bijdrage 2026

Gemeenten	Begroting 2025	Indexering	Besparingen Bundelen vaccinaties	JGZ 0-4	Forensische geneeskunde	Nieuw Elektronisch KindDossier	Veilig Thuis obv formatie-begroting	Veilig Thuis indexering	Informatie-voorziening	Opleidings-budget	Verhouding inwoners	Totaal
Berg en Dal	1.887 428	91 730	-12 078	-25 891	-3.019	-7 549	-14.192	-23 992	-9.752	-3.250	-40 746	1 838.690
Beuningen	1.391.607	67 633	-9 089	-19 483	-2.272	-5.680	-10.679	-18 054	-7.286	-2.427	-10 931	1 373.339
Buren	1.205.131	58 569	-9 487	0	-2.372	-5.929	-11.147	-18.845	-6.320	-2.107	-3 203	1 204.291
Culemborg	1 297.299	63 049	-10.269	0	-2.567	-6 418	-12.066	-20.399	-6.842	-2.282	4.078	1 303 584
Druten	1 027.805	49.951	-6.725	-14.417	-1.681	-4.203	-7.902	-13.360	-5.391	-1 799	-6 033	1 016.245
Heumen	889.591	43 234	-5 760	-12.347	-1.440	-3 600	-6.768	-11.441	-4.651	-1.550	-8 453	876.815
Maasdriel	1 103.149	53.612	-8 937	0	-2.234	-5 585	-10.501	-17 752	-5.424	-1 809	-1.125	1 103.393
Neder-Betuwe	1.343.795	65 308	-8 830	-18.929	-2.208	-5 519	-10 375	-17 541	-7.131	-2.377	8.071	1 344 264
Nijmegen	12 937 499	628 763	-64 445	-138 148	-16.111	-40 279	-75.723	-128.020	-52 036	-17.344	108 311	13.142 464
Tiel	1.859.849	90 388	-14 487	0	-3 622	-9 055	-17.023	-28.778	-9.649	-3.216	-25 334	1 839.074
West Betuwe	2 293.814	111 480	-18 128	0	-4.532	-11 330	-21 301	-36 011	-12 077	-4 025	3 368	2 301.259
West Maas en Waal	1.056.502	51.345	-6 980	-14.962	-1.745	-4.362	-8.201	-13 865	-5.596	-1 867	4 417	1 054.685
Wijchen	2 207.068	107.265	-14 379	-30 823	-3.595	-8.987	-16 895	-28 563	-11 527	-3 841	-22.994	2 172.729
Zaltbommel	1.291.715	62.777	-10 406	0	-2.602	-6.504	-12 228	-20 672	-6 318	-2 106	-9 423	1 284 233
Totale bijdrage 2026	**31.792.255**	**1.545.104**	**-200.000**	**-275.000**	**-50.000**	**-125.000**	**-235.000**	**-397.293**	**-150.000**	**-50.000**	**3**	**31.855.066**

GGD Gelderland-Zuid
Postbus 1120
6501 BC Nijmegen
www ggdgelderlandzuid.nl
info@ggdgelderlandzuid.nl

Bezoekadres regio Nijmegen
Professor Bellefroidstraat 22
6525 AE Nijmegen
T 088 - 144 71 44

Bezoekadres regio Rivierenland
Kersenboogerd 2
4003 BW Tiel
T 088 - 144 73 00

GGD Gelderland-Zuid

Jaarstukken 2024

Inhoudsopgave

4. Paragrafen 45
4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 45
4.1.1 Algemene reserve 45
4.1.2 Risico's 46
4.1.3 Kengetallen 49
4.2 Onderhoud kapitaalgoederen 50
4.3 Financiering 51
4.4 Bedrijfsvoering 53
4.4.1 Openbaarheidsparagraaf 53
4.4.2 Arbo 53
4.4.3 Communicatie 53
4.4.4 Informatievoorziening 54
4.4.5 Kwaliteit 55
4.4.6 Juridische zaken 56
4.4.7 Bedrijfsvoering 57
4.4.8 Samenstelling personeelsbestand 59
4.5 Verbonden partijen 59
5. Jaarrekening 61
5.1 Balans per 31 december 2024 61
5.2 Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over het begrotingsjaar 63
5.2.1 Grondslagen van resultaatbepaling 64
5.2.2 Grondslagen van waardering 64
5.2.3 Activa 64
5.2.4 Passiva 65
5.2.5 Rechtmatigheidsverantwoording 66
5.3 Toelichting op de balans 67
5.4 Toelichting baten en lasten 77
5.5 Rechtmatigheidsverantwoordinganalyse en begrotingsrechtmatigheid 84
5.6 Specifieke uitkeringen (SiSa) 86
5.7 Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen (WNT) 90
5.8 Taakvelden 92
5.9 Opgave meerkosten COVID-19 2024 94
5.10 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant 95
6. Bijlagen 103
6.1 Begrotingswijzigingen 103
6.2 Geplande en gerealiseerde investeringen 104
6.3 Afname Mook en Middelaar 105
6.4 Afrekening huisvesting locaties Jeugdgezondheidszorg 106
6.5 Organogram GGD Gelderland-Zuid 107
6.6 Bijdrage per gemeente gespecificeerd 108
6.7 Thematabel resultaat GGD 2024 112
6.8 Dienstenoverzicht Veilig Thuis 113
6.9 Beleidsindicatoren 114
6.10 Overzichten naar thema's 115
6.11 Verantwoording subsidies op basis van voorschotten 118
6.12 Bestuur en vaststelling jaarrekening 120

7. Verklaring van afkortingen 122

4

Paragrafen

4. Paragrafen

4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Elk jaar worden bij de verschillende organisatieonderdelen de risico's in kaart gebracht. Deze risico's zijn als volgt gerubriceerd en gewaardeerd:

- in de begroting en jaarrekening wordt een cijfermatige samenvatting van de risico-inventarisatie opgenomen met de berekening van het weerstandsvermogen (zie paragraaf 4.1.2 Risico's);
- bij het uitbrengen van de financiële rapportages (begroting, jaarrekening en de tussentijdse cijfers) worden nieuwe of verdwenen risico's als mutatie gemeld in de paragraaf Risico's;
- de frequentie van de rapportage over risico's wordt groter als daar aanleiding voor is;
- voor de omvang van de algemene reserve wordt de streefwaarde gehanteerd op basis van een aantal uitgangspunten. Deze zijn in de tabel hieronder opgenomen.

De jaarrekening is met inachtneming van bovenstaand beleid opgesteld.

Berekening streefwaarde Algemene reserve (bedragen x € 1.000,-		
Aantal medewerkers (in dienst)		554
Opgenomen gelden (leningen)		13.500
Totale lasten *		52.993
Totale baten (excl.inwonersbijdrage en factuurbijdrage uniforme taken) *		20.027
* o.b.v. realisatie 2024		
Bedrag per medewerker	€ 1.000	554
Percentage over opgenomen gelden (leningen)	0,5%	68
Percentage totale lasten	1,0%	530
Percentage over totale baten	3,0%	601
Streefwaarde Algemene reserve		**1.753**

4.1.1 Algemene reserve

In onderstaande tabel is het verloop van de algemene reserve in 2024 weergegeven. Bij de gepresenteerde cijfers wordt ervan uitgegaan dat de voorstellen voor bestemming van het resultaat 2024 door het Algemeen Bestuur worden overgenomen. In de begroting 2026 en meerjarenraming 2027-2029 wordt een geactualiseerd meerjarig beeld van de algemene reserve geschetst.

De GGD realiseerde in 2024 een negatief resultaat van € 80.600, inclusief een overschot, € 71.500, op de bijdrage Veilig Thuis.
Wij stellen voor het resultaat als volgt te bestemmen:

1. Onttrekking aan de algemene reserve € 152.100.
2. Uitbetaling overschot resultaat Veilig Thuis € 71.500 (zie thematabel in de bijlagen).

Indien positieve resultaten worden behaald, geldt als uitgangspunt dat een toevoeging plaatsvindt aan de algemene reserve tot de bestuurlijk vastgestelde streefwaarde. Indien het bestuur bovenstaande voorstellen aanneemt zakt de algemene reserve onder de vastgestelde streefwaarde van € 1.753.000. De hoogte van de algemene reserve bedraagt na onttrekking resultaat inclusief uitbetaling overschot Veilig Thuis € 1.598.000.

Omvang algemene reserve (bedragen *€ 1.000,-)	**Realisatie 2024**
Algemene reserve begin boekjaar	1.750
Resultaat 2024	-81
Algemene reserve einde boekjaar	**1.669**

De benodigde weerstandscapaciteit is het resultaat van de gewogen risicocapaciteit van de geïnventariseerde risico's (zie paragraaf 4.1.2). De beschikbare weerstandscapaciteit is gelijk aan de algemene reserve.
Het weerstandsvermogen is de mate waarin de benodigde capaciteit wordt gedekt door de beschikbare capaciteit. Zoals uit tabel in paragraaf 4.1.2 blijkt, is het weerstandsvermogen ontoereikend om de risico's af te dekken. Naarmate de gecalculeerde risico's zich voordoen zullen hiervoor extra bezuinigingsmaatregelen moeten worden getroffen of wordt de bijdrage van gemeenten hoger.

Benodigde weerstandscapaciteit (bedragen *€ 1.000,-)	Realisatie 2024
Totaal noodzakelijke weerstandscapaciteit na weging (zie hieronder)	4.264
Totaal beschikbare weerstandscapaciteit einde boekjaar	1.669
Mate waarin de capaciteit de risico's kan afdekken (=weerstandsvermogen)	39%

4.1.2 Risico's

In onderstaande tabel is een samenvatting van de risico's met financiële omvang opgenomen. Bij de bepaling van de noodzakelijke risicocapaciteit is rekening gehouden met de weging van de verwachtingswaarde van de kans dat de risico's zich voordoen.

Benodigde weerstandscapaciteit (bedragen *€ 1.000,-)	Verwachte financiële gevolgen	Benodigde weerstands-capaciteit
Nieuwe wet- en regelgeving en politiek bestuurlijke risico's	1.825	658
Maatschappelijke risico's	625	263
Economische risico's	5.000	2.550
Middelen, organisatie medewerkers en efficiëncy	2.280	794
	9.730	**4.264**

Alle risico's zijn in 2024 opnieuw beoordeeld en de waarde en de kans dat ze zich voordoen daarop aangepast.

Om een concreter beeld te geven van de risico's die de GGD GZ loopt, staan in de tabel op de volgende pagina's de tien grootste risico's beschreven, inclusief de berekening.

Nr.	Risico en omschrijving	Bedrag	Kans	Risicobedrag	Beheersmaatregelen
1	**Inkomsten, bezuinigingen overheid en gemeentes** Het betreft hier het risico dat niet kan worden voldaan aan de kwaliteitseisen door bezuinigingen van de overheid en de gemeentes op zowel uniforme als faculatieve taken. Maatregelen van het huidige kabinet door met € 330 mln te bezuinigen op gezondheidszorg versterkt dit risico.	3.250.000	50%	€ 1.625.000	* Tijdig signaleren en actie ondernemen * Werken met flexibelere schil * Strenger sturen op contractafspraken * Alert zijn op subsidiemogelijkheden * Facultatieve werkzaamheden financieren uit uniform budget waar mogelijk * Voorstel bestuur CAO- en prijsstijging indexaties niet te budgetteren * Personeel laten afvloeien waar nodig
2	**CAO / prijsindex** Het betreft hier de toekomstige stijgingen door een nieuwe CAO die boven de indexcijfers uitkomen die door de adviescommissie zijn meegegeven en zijn opgenomen in de begroting. Het risico is dat de gemeenten onvoldoende compenseren om dit op te vangen.	1.000.000	70%	€ 700.000	* Tijdig het gesprek voeren met gemeenten * Bij vacatureruimte afwegen of invulling noodzakelijk is
3	**Niet naleven van de Wet en Regelgeving** De GGD dient te voldoen aan diverse wetten en verordeningen. Het bewust of onbewust overtreden van wet- en regelgeving kan mogelijk schadeclaims of boetes tot gevolg hebben.	1.125.000	50%	€ 562.500	* Personeel bewust maken van wet en regelgeving van hun vakgebied * Huisjurist aanwezig, landelijke richtlijnen worden gevolgd en regelgeving is redelijk stabiel * Taakafbakening waar is de GGD van en waarvan ook niet * Meer ingezet op juist naleven van privacy wetgeving
4	**Prijsstijgingen** Het betreft hier de toekomstige stijgingen van o.a. inkoop, onderhoud, inhuur, die boven de indexcijfers uitkomen die door de adviescommissie zijn meegegeven en zijn opgenomen in de begroting. Het risico is dat de gemeenten onvoldoende compenseren om dit op te vangen.	750.000	30%	€ 225.000	* Tijdig bespreken met gemeenten (procesvoorstel is reeds voorgelegd aan het AB) * GGD landelijke inkoop organiseren * Kwaliteitseisen verlagen * Uitstellen of afzien van aanschaf/inhuur
5	**Ziekteverzuim & arbo** Het risico van langdurig ziekteverzuim is aanwezig en daarmee de kans op relatief dure vervanging van personeel. Een aantal functies hebben te maken met extra risico's van verbale of fysieke agressie.	375.000	50%	€ 187.500	* Extra inzet op positieve werkplek * Managers opgeleid om personeel beter te monitoren, gesprek aangaan, oplossingen aanbieden voordat probleem ontstaat. * Managers verantwoordelijk stellen voor hoogte verzuim * Tevredenheidsonderzoeken onder personeel regelmatig uitvoeren * Mogelijkheden interne re-integratie uitwerken, re-integratie plan per afdeling optuigen zodat per soort re-integreerde een passende oplossing (ook buiten eigen afdeling) geboden kan worden * Actief arbobeleid * Training omgaan met agressie en geweld

Nr.	Risico en omschrijving	Bedrag	Kans	Risicobedrag	Beheersmaatregelen
6	**(toekomst) Veilig Thuis** Er is nog geen uitsluitsel over het toekomstscenario gezins- en jeugdbescherming 'samen voor kind en gezin' als vervolg op de contouren zoals geschetst in de Kamerbrief Perspectief voor de Jeugd. Er zullen regionale veiligheidsteams komen vanuit een nieuwe publiekrechtelijke organisatie. Dit heeft naar verwachting consequenties voor de organisatorische inbedding van Veilig Thuis. Verder is nog niet duidelijk hoe de nieuwe financieringssystematiek eruit komt te zien en wat dit eventueel aan invoed heeft qua personeelsverloop.	375.000	50%	€ 187.500	* Volgen van ontwikkelingen en tijdig actie ondernemen * Samenwerking Bijzondere Zorg en Jeugdgezondheidszorg om efficiëntie te verhogen
7	**Epidemie** Kosten van uitval en andere of extra inzet van personeel, waardoor taken tijdelijk niet worden uitgevoerd of extra moet worden ingehuurd. Het betreft dan het risico op de kosten die niet worden vergoed door derden. Tevens risico dat huidige systeem niet kan voldoen aan eisen, waardoor nieuw systeem ontwikkeld zal moeten worden.	375.000	50%	€ 187.500	* Continuïteitsplan eigen organisatie * Dit risico hoort bij de primaire taak van de organisatie en wordt daarom geaccepteerd * Financiering nieuw systeem opgenomen in budget, continuering beheer systeem vanuit overheid nog onzeker.
8	**Cybercriminaliteit en beveiligingsincidenten** Beveiligingsincident is een inbreuk op de beveiliging, waarbij de beschikbaarheid, de integriteit of de vertrouwelijkheid van informatie (en persoonsgegevens) in gevaar is of kan komen. Cybercriminaliteit brengt risico's op bedrijfscontinuïteit, losgeldeisen, valse betalingsverzoeken, etc. met zich mee. De GGD is NEN gecertificeerd. Hiermee is de basis van de beveiliging op orde, maar het risico blijft aanwezig. Daarnaast is er een verhoogd risico op verstoring van de samenleving en organisatie als gevolg van oorlogs- en terroristische dreigingen waarbij de infrastructuur verstoord kan worden. Waaronder risico op uitval van systemen en servers: • Stroomuitval (in- of extern) • Bedrijfscontinuïteit in gevaar • uitval van noodzakelijke applicaties • Imagoschade	500.000	30%	€ 150.000	• Aanwezigheid CISO, FG en PO en uitbreiding functioneel beheer • Continuïteitsplan in werking • Opnieuw aanbesteden kantoorautomatisering • Strengere controles inrichting automatisering • Inzet AI gestuurde monitoring software • Verhogen bewustwording binnen de organisatie • Tactisch- en strategisch plan om te voldoen aan wet- en regelgeving • Back up en restore • Verwerkersovereenkomsten en contracten conform inkoopvoorwaarden GGD • Ketensamenwerking • Prospectieve risicoanalyse • Continuïteitsplan • Noodstroomagregraten
9	**Arbeidsmarktkrapte** Door vergrijzing, krapte op de arbeidsmarkt en toenemende taken wordt het steeds moeilijker goed gekwalificeerd personeel (op korte termijn) aan te trekken. Dit geldt voor bijna alle taken, maar bij de beschikbaarheid van forensische artsen en vertrouwensartsen (VT) is dit het grootste probleem. Hierdoor kan de 24/7 beschikbaarheid van een vertrouwensarts niet worden gegarandeerd op Gelders niveau.	375.000	30%	€ 112.500	* Samenwerking met VGGM * Gezonde balans privé/werk * Automatiseren repeterende taken * Digitale kennis personeel verbeteren (incl. zelfredzaamheid) * Verkenning mogelijkheden AI mbt o.a. chatbots, gespreksverslagen, planning, indicatiestellingen, etc. * Eventueel tijdelijk opvangen met inhuur
10	**Toenemende en veranderende vraag** Bevolkingsgroei en toenemende taken GGD, aantal casussen stijgt. Veranderde vraag van gemeente en inwoners.	125.000	50%	€ 62.500	* Sturen op afspraken * Tijdig signaleren en aankaarten * Werkgroep om inwoners mee te laten tellen in begrotingen (pas in 2027)
	Totaal van de 10 grootste risico's (noodzakelijke risicocapaciteit)			**€ 4.000.000**	
	Overige (noodzakelijke risicocapaciteit)			**€ 264.000**	
	Totale noodzakelijke risicocapaciteit			**€ 4.264.000**	

Frauderisico analyse

In 2021 heeft de GGD beleid opgesteld over het voorkomen van fraude en is een frauderisicoanalyse uitgevoerd. De analyse wordt periodiek geactualiseerd en is betrokken bij het risicomanagement. In de jaarrekening 2024 komt dit onderdeel terug bij de rechtmatigheidsverklaring via het criterium misbruik en oneigenlijk gebruik.

4.1.3 Kengetallen

Onderstaande kengetallen zijn opgenomen conform Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). De kengetallen zijn berekend zoals aangegeven in de Ministeriële Regeling juli 2015.

Kengetallen	Realisatie 2024	Begroting 2024	Realisatie 2023
Netto schuldquote	32,0%	31,1%	13,5%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	32,0%	31,1%	13,5%
Solvabiliteitsratio	7,2	6,6	7,8
Structurele exploitatieruimte	0,0	0,0	1,2

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de GGD ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. In de begroting 2024 is een extra lening begroot voor de gestegen kosten voor de nieuwbouw van het hoofdkantoor van de GGD Gelderland-Zuid in Nijmegen. De GGD is voldoende liquide gebleken om de gestegen kosten te betalen. Er is geen nieuwe lening aangetrokken.

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de GGD in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Het eigen vermogen bestaat volgens artikel 42 BBV uit de reserves (zowel de algemene reserve als de bestemmingsreserves) en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten.

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Hierdoor ontstaat inzicht in de structurele exploitatieruimte.

4.2 Onderhoud kapitaalgoederen

Materiële vaste activa

Activeren en afschrijven
De materiele vaste activa zijn gewaardeerd op de verkrijgingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen. De afschrijvingen zijn gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs. Activa met een verkrijgingsprijs van meer dan >€ 10.000 worden geactiveerd. Er wordt gestart met afschrijven vanaf het eerstvolgende boekjaar.
Indien de GGD investeringsbijdragen van derden ontvangt wordt dit expliciet toegelicht.
Investeringen die volledig zijn afgeschreven maar nog wel in eigendom zijn, worden middels desinvestering overgebracht naar de staat van eigendommen.

Investeringen in gebouwen
De GGD heeft ultimo 2024 twee panden in eigendom, Het nieuwe hoofdgebouw in Nijmegen en het pand in Tiel. De consultatiebureaus worden gehuurd door de GGD. Investeringen in gebouwen die geen eigendom van de GGD zijn, komen voor rekening van de betreffende verhuurder.
Investeringen in gebouwen die eigendom zijn van de GGD, worden bij de GGD geactiveerd. De kapitaallasten zijn opgenomen in de begroting.

Investeringen in overige kapitaalgoederen
Ten aanzien van de investeringen in overige kapitaalgoederen (inventaris en installaties, automatisering, vervoersmiddelen en materiaal) hanteert de GGD een meerjarig investeringsplan wat periodiek wordt geactualiseerd. In de begroting is een constant bedrag opgenomen voor kapitaallasten gebaseerd op de verwachte kapitaallasten van het betreffende begrotingsjaar. De werkelijke kapitaallasten fluctueren.

Meerjarig wordt gestuurd op een sluitende investeringsbegroting. Dit laatste staat onder druk vanwege de inflatie en additionele duurzaamheidseisen waardoor prijzen verder oplopen.

Onderhoud

Onderhoud gebouwen en installaties
Op basis van het onderhoudsplan (MJOP) wordt jaarlijks het onderhoud uitgevoerd. Voor het hoofdgebouw in Nijmegen wordt een nieuw MJOP opgesteld.

Uitgangspunten beleid
- Het MJOP wordt jaarlijks geactualiseerd en een keer in de vijf jaar volledig herzien door een externe partij. In 2024 is de herziening opgestart, de resultaten zijn medio 2024 bekend.
- De GGD middelt de lasten van het onderhoud over een periode van 10 jaar.
- Voor het meten en bewaken van de onderhoudsstaat hanteren wij de landelijke NEN-norm 2767 (Nederlands Normalisatie-instituut) voor gebouwen.

Het onderhoud vertoont in absolute zin, als gevolg van werkelijk uit te voeren onderhoud, in de verschillende jaren fluctuaties. Via de voorziening MJOP vertoont de feitelijke belasting van de begroting een stabiel beeld.

De kosten voor het beheer en onderhoud van de gehuurde panden zijn voor rekening en risico van de gemeenten of externe partijen. De GGD draagt bij in de servicelasten.

Onderhoud materieel
Het onderhoud van materieel wordt grotendeels in eigen beheer uitgevoerd of uitbesteed. via de afdeling Vastgoed & Facilitymanagement van de VRGZ.

4.3 Financiering

Risicobeheer
Het is de GGD niet toegestaan om leningen te verstrekken en rente en aflossing van leningen te garanderen.

Financieringsportefeuille
De hoeveelheid geld die nodig is voor de uitvoering van de verschillende taken van de organisatie wordt beheerd door de treasuryfunctie. Werkwijze, taken en verantwoordelijkheden zijn vastgelegd in het treasurystatuut. Dit statuut is op 27 juni 2019 door het Algemeen Bestuur (AB) vastgesteld.

De GGD voert een risicomijdend beleid en voldeed in 2024 aan wet- en regelgeving. Voor de GGD geldt het schatkistbankieren voor decentrale overheden. Dit houdt in dat tegoeden worden aangehouden in de Nederlandse schatkist. Hierdoor zal de Nederlandse Staat minder geld hoeven lenen op de financiële markten en zal de staatsschuld dalen.
In 2020 heeft de GGD een lening aangetrokken ter financiering van het nieuw te bouwen pand in Nijmegen. In onderstaand renteschema worden de rentelasten, de toerekening aan taakvelden en het renteresultaat weergegeven.

(bedragen *€ 1.000,-)	Realisatie 2024	Begroting 2024	Realisatie 2023
a. De externe rentelasten over korte en lange financiering	97	108	106
b. De externe rentebaten	-729		
Totaal door te rekenen externe rente	**-632**	**108**	**106**
c. De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend			
De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend			
Saldo door te rekenen externe rente (a+b+c)	**-632**	**108**	**106**
d1. Rente over eigen vermogen			
d2. Rente over voorzieningen (gewaardeerd op contante waarde)			
De aan taakvelden toe te rekenen rente	**-632**	**108**	**106**
e. De werkelijk aan taakvelden toegerekende rente	-632	108	106
f. Renteresultaat op het taakveld treasury			

Kasgeldlimiet

Het Ministerie van Financiën geeft aan welk bedrag mag worden gefinancierd met kortlopende geldleningen: de kasgeldlimiet. Als de kasgeldlimiet structureel wordt overschreden moet de kortlopende schuld worden omgezet in een langlopende schuld.

In 2024 is de GGD in de eerste 2 kwartalen 2024 binnen de limiet gebleven. In het derde en vierde kwartaal is door afname van liquide middelen, oorzaak de afbouw van het nieuwbouw pand, is de kasgeld limiet overschreden. De verwachting is dat in 2025 de overschrijding weer wordt opgeheven.

Kasgeldlimiet **(bedragen *€ 1.000,-)**				
Omvang begroting per 1-1-2024 (=grondslag)				46.217
In procenten van de grondslag				8,20%
Toegestane kasgeldlimiet				3.790
	1e kwartaal	**2e kwartaal**	**3e kwartaal**	**4e kwartaal**
Totaal nettovlottende schuld	4.213	-1.683	-7.897	-7.085
Toegestane kasgeldlimiet	3.790	3.790	3.790	3.790
Ruimte	**8.003**	**2.107**	**-4.107**	**-3.296**

Renterisiconorm

Om ongewenste financiële gevolgen van rentewijzigingen te beperken geeft het ministerie ook een renterisiconorm aan. Deze renterisiconorm geeft de omvang van de schuld weer die in een jaar maximaal voor renteconversie in aanmerking mag komen.

De uitkomst hiervan mag niet overschreden worden zodat een spreiding van de opgenomen leningen, looptijden en rente-aanpassingsdata en een eventueel hieruit voortvloeiende rentewijziging ontstaat.

In 2024 bleef de GGD binnen de norm van de Wet Fido[1].

Renterisiconorm **(bedragen * € 1.000,-)**	**2024**
1 Renteherziening op lening o/g	0
2 Betaalde aflossingen	375
3 Renterisico (1+2)	375
4 Begrotingstotaal 2024	52.993
Bij Min. Regeling vastgestelde %	20%
5 Renterisiconorm	10.599
Toets renterisiconorm (5-3)	
6 Ruimte (+) c.q. overschrijding (-)	10.224

[1] Wet Financiering decentrale overheden

4.4 Bedrijfsvoering

4.4.1 Openbaarheidsparagraaf

In 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden. Op basis van de Woo dienen bestuursorganen in hun jaarverslag en begroting een openbaarheidsparagraaf op te nemen. Deze openbaarheidsparagraaf beschrijft op hoofdlijnen de activiteiten die zijn uitgevoerd in het kader van de Woo.

Actieve openbaarmaking
In de Woo staan 11 informatiecategorieën die wij actief openbaar moeten maken. Deze 11 categorieën hoeven niet allemaal tegelijk openbaar gemaakt te worden, maar de wetgever heeft bepaald dat dit gefaseerd kan gebeuren. Conform deze fasering heeft GGD Gelderland-Zuid de eerste 5 informatiecategorieën openbaar gemaakt.

Woo-index
Om de actieve openbaarmaking volgens de Woo te ondersteunen is er een verwijsindex, de 'Woo-index', en een zoekfunctie op overheid.nl. We zijn al gestart met actieve openbaarmaking van bijvoorbeeld beleidsregels en organisatiegegevens. Daarnaast publiceren we al langer bestuur stukken op de website.

Woo-verzoeken
In 2024 ontving GGD Gelderland-Zuid geen Woo-verzoek.

4.4.2 Arbo

Veiligheid voor medewerkers
De Risico-Inventarisatie en –Evaluatie (RI&E) van GGD Gelderland-Zuid is actueel. Het plan van aanpak wordt door de Arbo commissie gemonitord.

Gezonde, fitte en vitale medewerkers
Medewerkers met fysieke klachten hebben na een werkplekonderzoek aanpassingen gekregen voor een Arbo-verantwoorde inrichting van hun (thuis-)werkplek.
Vanuit het Project Samen Gezond Werken zijn door het jaar heen activiteiten georganiseerd om aandacht te geven aan de (fysieke en mentale) vitaliteit van de medewerkers.

Bevorderen van het welzijn van medewerkers
In 2024 is een nieuwe BHV coördinator aangesteld.
De alarmeringsapp is aangeschaft, maar in 2024 nog niet gebruikt. Met behulp van de app kan een medewerker in een noodsituatie hulp inroepen. Voor de verschillende alarmeringssituaties zijn opvolgingsprotocollen gemaakt.
In afstemming met de afdelingen BZ en VT is een nieuwe inhoud opgezet voor de fysieke weerbaarheidstraining.

Vanuit het team Arbo/BHV is ondersteuning geboden bij de inrichting van de nieuwbouw volgens Arbo-eisen. Aandacht voor Psychosociale arbeidsbelasting is doorgeschoven naar 2025.

4.4.3 Communicatie

Meerjarenstrategie 2024-2027
Voor de Meerjarenstrategie 2024-2027 is een nieuw digitoegankelijk online magazine gemaakt. Hierin laten wij opnieuw door middel van praktijkverhalen met medewerkers en samenwerkingspartners zien hoe wij werken aan wat afgesproken is in de meerjarenstrategie. De geplaatste verhalen zijn via onze website, nieuwsbrieven, social-mediakanalen en ons intranet breed gedeeld.

Vergroten zichtbaarheid activiteiten GGD
Team Communicatie adviseert en ondersteunt bij projecten en taken, intern en met samenwerkingspartners. Op deze manier ondersteunen we bij het zichtbaar maken van wat de GGD doet. Wij hebben een rol bij het betrokken houden van medewerkers bij de organisatie. Dit jaar redigeerden en plaatsten wij ruim 200 berichten op intranet. We maakten 20 vlogs waarin onze directeur met medewerkers in gesprek gaat over een ontwikkeling, taak of project. Vanwege de krappe arbeidsmarkt is er een arbeidsmarktcommunicatieplan gemaakt en uitgevoerd.

Website en social media
De GGD-website trok dit jaar bijna 300.000 bezoekers (in 2023: 180.000) die samen 600.000 pagina's bekeken. De website van Veilig Thuis is bezocht door 16.000 bezoekers (in 2023: 7.000) die samen 30.000 pagina's bekeken.
Dit jaar waren wij erg actief op onze sociale media en daardoor nam het bereik toe. Het aantal mensen dat we bereikten via Facebook was 250.000 (in 2023: 185.000) en via Instagram 215.000 (in 2023: 70.000). Via LinkedIn zijn onze berichten 260.000 keer (in 2023: ruim 250.000) gezien.

Pers
Team Communicatie hield zich dit jaar bezig met ruim 100 perscontacten. Het ging om het begeleiden van reacties op landelijke, regionale en lokale persvragen. En om het zelf naar buiten brengen van inhoudelijke informatie vanuit de GGD.

4.4.4 Informatievoorziening

Archiefwet- en regelgeving en bijbehorende KPI's
We voldoen aan de wet- en regelgeving. Door uitstel van de inwerkingtreding van de nieuwe Archiefwet is de definitieve nieuwe inrichting van informatiebeheer nog niet opgepakt, want deze moet in lijn zijn met de nieuwe Archiefwet.
De inventarisatie van alle processen in het kader van het Documentair Structuurplan (DSP) is afgerond. We wachten op het live brengen door de leverancier (Q1 2025).
Voor BZ, VT en JGZ is het taakarchief conform de landelijke archiefvereisten geborgd in de betreffende taakapplicaties. Voor landelijke AGZ-applicaties gaat dit mee in de landelijke aanbestedingen.

Zorg specifieke normen en wet- en regelgeving
In april 2024 is een nieuw NEN7510 certificaat voor de periode 2024-2027 verkregen. Daarnaast hebben we doorlopend geïnvesteerd in het veiligheidsbewustzijn van onze medewerkers.
Alle leveranciers zijn op de hoogte gebracht van de eisen van NEN7513 voor logging. Leveranciers die niet zijn/worden aanbesteed in 2024-2025 voldoen er al aan. Voor andere leveranciers is dit opgenomen als eis in het Programma van Eisen (PvE).
Livegang van de NIS2 is uitgesteld tot medio 2025. De voorbereidingen zijn gestart, maar we verwachten dat dit weinig impact zal hebben omdat wij al gecertificeerd zijn voor NEN7510. BIO was onderdeel van het harmonisatieplan met de VRGZ. Het plan is door de VRGZ uitgesteld wegens andere prioriteiten.

Gegevensuitwisseling
Gegevensuitwisseling
Door een beleidswijziging bij VWS hoeven UZI-certificaten niet vervangen te worden door de GGD.
Gegevensuitwisseling 'Medicatieoverdracht' loopt via een landelijke project, onder regie van GGD GHOR Nederland.
Gegevensuitwisseling 'Babyconnect' is on-hold gezet door VWS in verband met 2 lopende landelijke pilots en de evaluatie hiervan in Q3 2025. Gegevensuitwisseling 'Basisdataset' is geïmplementeerd.
Gegevensuitwisseling 'Beeldbeschikbaarheid' is geïmplementeerd door aan te sluiten op het landelijke stelsel TWIIN.
De JGZ is nu aangesloten op Toegangsverleningservice (TVS), waardoor cliënten toegang hebben tot hun medisch dossiers of dat van hun kind(eren). Aansluiting op TVS voor andere domeinen

wordt niet doorgezet door de komst van PGO's (Persoonlijke Gezondheidsomgeving). We gaan niet aansluiten op leveranciersafhankelijke cliëntportalen maar op de landelijke basisvoorzieningen.

Datagedreven GGD
Binnen een cloud-based Azure omgeving is de infrastructuur ingericht zodat onze gegevens veilig vanuit de registratiesystemen van verschillende leveranciers benut kunnen worden.

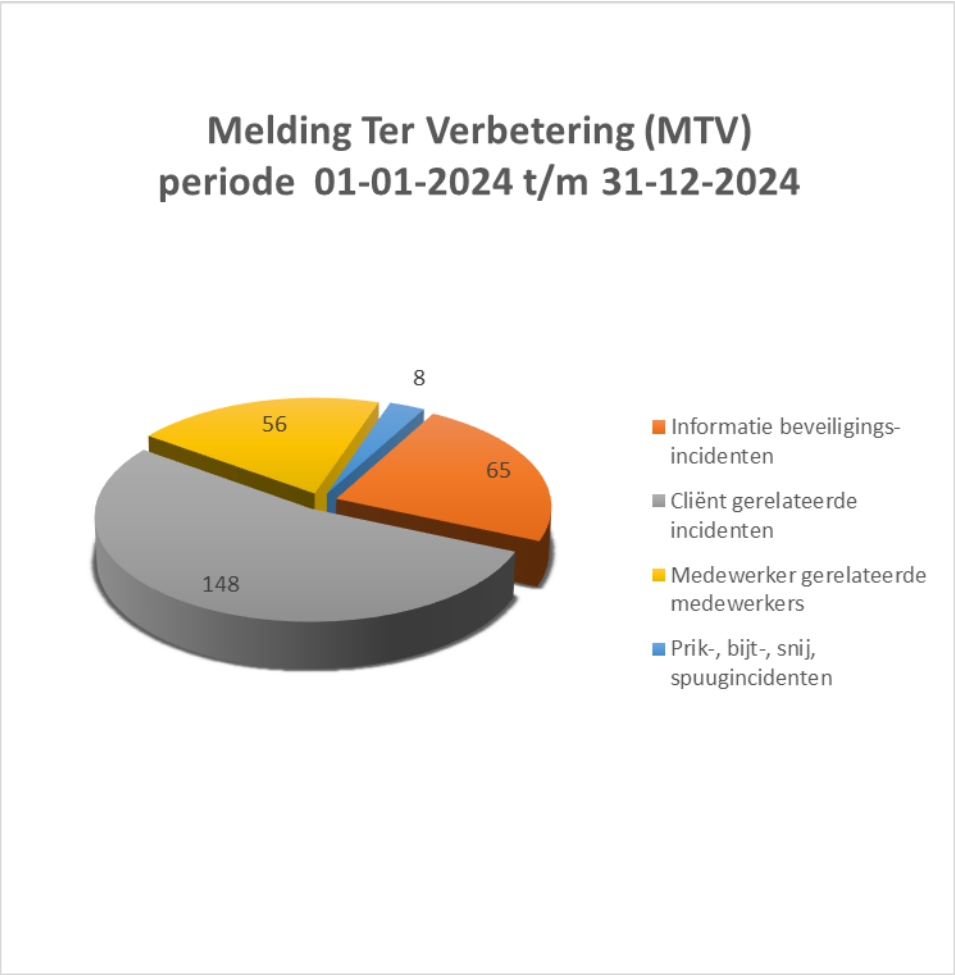
Standaardisering en uniformering van informatievoorziening
Zorg AB (Zorg AdresBoek) is in 2024 geïmplementeerd. MITZ is landelijk on hold gezet en alleen nog als pilot beschikbaar voor academische ziekenhuizen en de GGZ-zorg (sinds Q4 2024). Aansluiting op PGO's wordt standaard als eis meegenomen bij aanbestedingen.

4.4.5 Kwaliteit

Kwaliteitsmanagementsysteem
Het kwaliteitsmanagementsysteem (KMS) is op basis van de Harmonisatie Kwaliteit Zorginstellingen (HKZ) 2019 en het NEN7510 normenkader gecertificeerd. In 2024 vond de externe HKZ her-certificeringsaudit plaats. Deze verliep succesvol.

Kwaliteitsinformatiepunt
Het kwaliteitsinformatiepunt heeft zijn meerwaarde bewezen door te zorgen voor actuele resultaten van kwaliteitsinstrumenten, zoals interne audits, ervaringsonderzoeken, leveranciersbeoordelingen en Meldingen Ter Verbeteringen. (Team)managers en medewerkers met bijzondere kwaliteitstaken zijn goed in staat om actuele data uit het KMS te generen en hierop te sturen.

Melding ter verbetering (MTV)
Medewerkers van alle afdelingen worden gestimuleerd om (bijna)-incidenten te melden via de zogenaamde Melding Ter Verbetering procedure. Meldingen worden decentraal geanalyseerd op verbeterpotentieel. Periodiek worden meldingen besproken in de GGD-brede MTV-commissie. Via dashboards is er continu zicht op het aantal, de aard en trends van de meldingen op team-, afdeling- en GGD-niveau. Het aantal meldingen in 2024 is 277 (283 in 2023 en 228 in 2022).

Risicobeheersing
In 2024 zijn de risico's van de meeste kritische processen opnieuw in kaart gebracht. Waar dat nodig was, zijn beheersmaatregelen getroffen.

Ervaring in beeld
Op verschillende afdelingen is ervaringsonderzoek gedaan. Voorbeelden hiervan zijn ervaringsonderzoeken onder medewerkers en ketenpartners van de afdeling Veilig Thuis en cliëntervaringsonderzoek bij de afdeling Jeugdgezondheidszorg.

Klachten
De klachtenfunctionarissen ontvingen in 2024 54 klachten (56 klachten in 2023).
In 2024 ontving de onafhankelijke klachtencommissie 4 klachten (2 in 2023).

4.4.6 Juridische zaken

Juridische Zaken heeft in 2024 de organisatie vertegenwoordigd in meerdere juridische procedures (tuchtklacht, kortgedingprocedure, beroepsprocedure, bezwaarschriften, klachtenprocedures, aansprakelijkstellingen en een procedure bij de Geschillencommissie Zorg).
Ook heeft Juridische Zaken (JZ) relevante wet- en regelgeving voorbereid en geïmplementeerd. Het beleid invloed zorgverleners en het aangiftebeleid zijn door JZ opgesteld. Ook was JZ betrokken bij het opstellen en wijzigen van meerdere beleidsdocumenten, zodat deze documenten in lijn zijn met de huidige wet- en regelgeving. JZ heeft ook geadviseerd bij de ontwikkelingen rondom schijnzelfstandigheid en de wet DBA.

Daarnaast zijn medewerkers ad hoc geadviseerd in casussen. Dat ging bijvoorbeeld over patiëntenrechten, gegevensdeling, dossiervoering, vorderingen vanuit justitie, wettelijke bevoegdheden van toezichthouders, klachten en gezagskwesties. Ook zijn diverse contracten, dienstverleningsovereenkomsten en samenwerkingsovereenkomsten opgesteld en gecontroleerd.

4.4.7 Bedrijfsvoering

In 2024 is de afstemming tussen de Veiligheidsregio en GGD op het gebied van Bedrijfsvoering verder doorontwikkeld.

Interne beheersing

In 2024 zijn opnieuw grote stappen gezet in de ontwikkeling van het proces om te komen tot de rechtmatigheidsverantwoording. Hiervoor is op basis van een risicoanalyse een intern controleplan opgesteld, zijn de verordeningen aangepast en door het bestuur vastgesteld en zijn interne controlewerkzaamheden uitgevoerd en vastgelegd. Belangrijkste aandachtspunt uit eerdere rapportages is de rechtmatigheid over inkopen. In 2024 is een aantal EU-dossiers getoetst. Hierbij zijn geen bijzonderheden geconstateerd. Voor het verbeteren van de inkoopfuncties is een verbeterplan opgesteld. De uitvoering loopt volgens planning.

Vastgoed

Nieuwbouw Hoofdkantoor

In 2024 is de nieuwbouw van het hoofdkantoor gerealiseerd. Het hoofdkantoor (op 6 januari 2025 officieel geopend) is een duurzaam gebouw dat optimaal aansluit bij de behoeften van de cliënten, medewerkers en partners van GGD Gelderland-Zuid. Daarnaast is het een transparant gebouw waarin het aangenaam werken is.
Ook zijn in 2024 de afspraken over het aangrenzende parkeerterrein uitgevoerd en is het terrein in gebruik genomen. Het terrein is in eigendom van de GGD en het naastgelegen bowlingcentrum. De behoefte aan parkeerruimte van beide partijen is groot, maar wel op verschillende momenten. Door deze samenwerking kan er op een effectieve wijze geparkeerd worden.

JGZ-locaties

Het beheer van de 19 consultatiebureaulocaties is volgens afspraak uitgevoerd en hierover is financiële verantwoording afgelegd aan de gemeenten.
In april 2024 is door Vastgoed VRGZ en Gebouwbeheer van de Gemeente Opheusden geconstateerd dat de huisvesting in die gemeente niet voldoet aan het Programma van Eisen,

ondanks de verbouwing die daar heeft plaatsgevonden. Over een vervangende locatie is nog geen besluit genomen.

HRM

Organisatieontwikkeling
In het kader van aantrekkelijk werkgeverschap is in 2024 het Inspirerend Kader opgesteld. Hierin wordt de missie van de GGD concreet in beloften aan onze inwoners, medewerkers, gemeenten en samenwerkingspartners. Het Inspirerend Kader is onderdeel van de meerjarenstrategie 2024-2027, die op 11 april 2024 door het Algemeen Bestuur vastgesteld.

Strategische Personeelsplanning
Als voorbereiding op strategische personeelsplanning is in 2024 een dashboard beschikbaar gekomen waarin de kwantitatieve gegevens inzichtelijk zijn.

Arbeidsmarktcommunicatie
In het kader van arbeidsmarktcommunicatie heeft HRM bijgedragen aan een "Werken bij" pagina op de website. Daar staan alle vacatures en de arbeidsvoorwaarden en het sollicitatieproces is duidelijk toegelicht. Daarnaast zijn de vacatureteksten herzien om ze beter te laten aansluiten bij de huidige arbeidsmarkt.

Introductieprogramma nieuwe medewerkers
In 2024 zijn 52 vacatures gesteld en verwerkt door HRM. Hiervan waren 5 vacatures voor (team)managersfuncties. Er zijn vier introductiebijeenkomsten georganiseerd waaraan 77 nieuwe medewerkers hebben deelgenomen. Alle aanwezigen hebben aansluitend aan de bijeenkomst de eed/belofte afgelegd.

Reiskostenregeling en activiteit-gericht werken
In aanloop naar de verhuizing naar het nieuwe pand is nieuw parkeerbeleid opgesteld en is de reiskostenregeling aangepast. Daarnaast is ingezet op het meenemen van mensen in het activiteit-gericht werken, o.a. door een animatiefilm (geplaatst op intranetIP).

Leiderschapsontwikkeling
Vanuit leiderschapsontwikkeling zijn de managers en teammanagers in 2024 gecoacht en begeleid door bureau Berkeley Square. Dat ging onder meer over het meenemen van de organisatie in het Inspirerend Kader en over wat het betekent om dit daadwerkelijk zelf uit te dragen.

Rechtmatigheid
Het Dagelijks Bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties niet rechtmatig tot stand zijn gekomen, maar dat de afwijkingen acceptabel zijn. Er zijn in 2024 geen afwijkingen geconstateerd boven de rapportagegrens (80% van het grensbedrag, zie paragraaf 5.2.5).

De over- en onderschrijdingen van de kosten zijn, voor zover voorzien, in de tussentijdse financiële rapportages gemeld aan het Algemeen Bestuur dat hiermee heeft ingestemd. Deze vallen binnen het bestaande beleid en de reguliere bedrijfsuitoefening. De begrotingsonrechtmatigheid is als acceptabel is aangemerkt. (zie tabel in paragraaf 5.5).

4.4.8 Samenstelling personeelsbestand

In onderstaande tabel zijn een aantal gegevens opgenomen over de opbouw van het personeelsbestand.

	2024	2023	2022	2021
Aantal medewerkers	**AFAS**	**AFAS**	**AFAS**	**Ultimo**
Aantal medewerkers in dienst (excl. stagiaires en inhuur)	505	477	460	450
Aantal medewekers coronabestrijding		211	467	1.018
Aantal Pnil*	26			
Totaal medewerkers GGD	531	688	927	1.468
Aantal FTE				
Fte in dienst	391	372	358	347
Fte inhuur	7	14	33	12
Overige indicatoren				
Gemiddelde leeftijd	46	46	46	47
Verhoudingen %:				
Man	11,9	10,8	11,1	10,2
Vrouw	87,9	89,0	88,7	89,8
Non-binair	0,2	0,2	0,2	
Ziekteverzuim %	6,4	6,3	6,5	8,0

Peildatum 31 december 2024

* Personeel niet in loondienst

4.5 Verbonden partijen

De GGD werkt samen met Veiligheidsregio Gelderland-Zuid op het gebied van bedrijfsvoering. Er is geen sprake van een verbonden partij in die zin dat de GGD risico's draagt die door de andere partij worden veroorzaakt. Wel zijn er kosten gemoeid met het eventueel verbreken van de samenwerking.

5

Jaarrekening

Algemeen bestuur d.d. 03 juli 2024

5. Jaarrekening

5.1 Balans per 31 december 2024

ACTIVA				
(bedragen x € 1.000,-)	**31-12-2024**		**31-12-2023**	
Vaste Activa				
Materiële vaste activa	21.689		11.815	
		21.689		**11.815**
Vlottende activa				
Vlottende activa				
Voorraden				
Voorraden	143		108	
		143		**108**
Uitzetting met rentetypische looptijd < 1 jaar				
Openbare lichamen Rijk	21		189	
Openbare lichamen Gemeenten	1.628		2.310	
Openbare lichamen Overige	481		752	
Uitzettingen Rijks schatkist	6.718		15.443	
Overige vorderingen	203		82	
		9.051		**18.775**
Liquide middelen				
Kassaldi	4		5	
Banksaldi	57		58	
		61		**63**
Overlopende activa				
Nog te ontvangen subsidies Rijk	46		290	
Nog te ontvangen subsidies gemeenten	30		123	
Overige nog te ontvangen bedragen	499		914	
		574		**1.327**
Totaal		**31.518**		**32.088**

PASSIVA				
(bedragen x € 1.000,-)	31-12-2024		31-12-2023	
Vaste Passiva				
Eigen vermogen				
Algemene reserve	1.750		2.220	
Bestemde reserve frictiekosten huisvesting	227		287	
Bestemde reserve VT	380		362	
Gerealiseerd resultaat	-81		275	
		2.276		**3.144**
Voorzieningen				
Voorzieningen verplichtingen, verliezen, risico's	2.380		1.508	
Voorzieningen ter egalisering van kosten	237		161	
		2.616		**1.669**
Langlopende schulden				
Schuld met rentetypische looptijd > 1 jaar				
Langlopende schulden	13.500		13.875	
		13.500		**13.875**
Vlottende passiva				
Netto vlottende schuld met rentetypische looptijd < 1 jaar				
Crediteuren	1.755		2.835	
Overige schulden	3.412		3.179	
		5.166		**6.014**
Overlopende passiva				
Overige nog te betalen bedragen	1.113		1.317	
Overige vooruit ontvangen bedragen	6.847		6.070	
		7.960		**7.387**
Totaal		**31.518**		**32.088**

Gewaarborgde leningen	**0**	**0**
Garantiestelling	**0**	**0**

5.2 Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over het begrotingsjaar

De primaire begroting 2024 is op 7 september 2023 door het Algemeen Bestuur goedgekeurd. Op 5 september 2024 is de begrotingswijziging zoals deze wordt gepresenteerd in deze jaarrekening goedgekeurd.

bedragen x € 1.000,-	Realisatie 2024	Gewijzigde begroting 2024	Primaire begroting 2024	Realisatie 2023
Baten				
Bijdrage deelnemende gemeenten	29.783	29.783	29.783	27.028
Bijdrage deelnemende gemeenten o.b.v. facturen	3.053	3.194	3.125	2.924
Subsidies Rijk	6.522	4.090	3.979	10.122
Subsidies Gemeenten	7.702	5.467	5.467	6.392
Overige opbrengsten	5.802	3.243	3.242	6.246
Acquisitiedoelstelling	0	340	340	0
Totaal baten	**52.862**	**46.117**	**45.936**	**52.713**
Lasten				
Personeelskosten	38.812	33.095	32.914	37.830
Huisvestingskosten	2.345	2.062	2.062	2.862
Kantoormiddelen	86	177	177	102
Medische kosten	1.282	1.106	1.106	1.297
Communicatieapparatuur	1.998	1.723	1.723	1.834
Vervoermiddelen	47	34	34	68
Afschrijvingen	372	703	703	397
Algemene kosten	4.447	3.618	3.618	4.733
Inkoop ondersteunende diensten VRGZ	4.204	3.566	3.566	3.484
Voorlichting	34	26	26	38
Rentebaten en -lasten	-632	108	108	-539
Totaal lasten	**52.993**	**46.217**	**46.036**	**52.107**
Totaal saldo van baten en lasten	**-130**	**-100**	**-100**	**605**
Reserves				
Toevoegingen reserves	-18	0	0	-362
Onttrekkingen reserves	60	0	0	40
Resultaat voor vennootschapsbelasting	**-88**	**-100**	**-100**	**283**
Vennootschapsbelasting				
Vennootschapsbelasting	-8	0	0	8
Resultaat na vennootschapsbelasting	**-81**	**-100**	**-100**	**275**

Grondslagen van resultaatbepaling en waardering

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft. Het overzicht van baten en lasten van de GGD omvat het totaal van alle activiteiten die de GGD heeft uitgevoerd. De cijfers worden nader gepresenteerd en toegelicht in het overzicht baten en lasten.

Voor de GGD geldt de vennootschapsbelastingplicht (vpb) voor overheidsinstellingen. Jaarlijks verzorgt de GGD in samenwerking met een belastingadviseur de vpb-aangifte.

5.2.1 Grondslagen van resultaatbepaling

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

De lasten worden bepaald op basis van historische kosten met inachtneming van de vermelde grondslagen van waardering van activa en passiva en toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Aangezien het niet is toegestaan voorzieningen te vormen voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Voor jaarlijks terugkerende arbeid gerelateerde kosten zonder (naar verwachting) een jaarlijks vergelijkbaar volume is een verplichting opgenomen.

5.2.2 Grondslagen van waardering

Alle activa en passiva zijn gewaardeerd tegen nominale waarde tenzij anders is vermeld. De belangrijkste posten worden hieronder nader toegelicht.

5.2.3 Activa

Materiële vaste activa met economisch nut

Onder materiële vaste activa worden activa verstaan die bedoeld zijn om de bedrijfsuitoefening duurzaam te dienen. De materiële vaste activa (met een aanschafwaarde > € 10.000,-) worden gewaardeerd tegen aanschaffingsprijs of vervaardigingskosten verminderd met een lineaire afschrijving gebaseerd op economische levensduur of tegen lagere bedrijfswaarde. Indien de GGD investeringsbijdragen van derden ontvangt wordt dit expliciet toegelicht. Investeringen die volledig zijn afgeschreven maar nog wel in eigendom zijn, worden middels desinvestering overgebracht naar de staat van eigendommen.

De bouw van het nieuwe hoofdkantoor van GGD Gelderland-Zuid in Nijmegen is in 2024 afgerond. De afschrijving van dit gebouw begint op 1 januari 2025. Het gebouw wordt in 40 jaar afgeschreven.

De gehanteerde afschrijvingspercentages van de materiële vaste activa

Gebouwen	40 jaar	2,5%
Verbouwingen / installaties	20 jaar	5%
Inventarissen, stoffering, aanpassing gebouw, meubilair en bekabeling	10 jaar	10%
Hardware: beeldschermen, telefooncentrale met toestellen	7 jaar	14%
Algemene en specifieke softwareapplicaties	5 jaar	20%
Telefooninstallaties	5 jaar	20%
Overige bedrijfsmiddelen	5 jaar	20%
Hardware: laptops, thin clients, desktop	4 jaar	25%
Smartphones	3 jaar	33%

Voorraden
Voorraden worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar
Deze zijn gewaardeerd op nominale waarde, voor zover nodig rekening houdend met mogelijke oninbaarheid. De voorziening oninbaarheid wordt bepaald op basis van de ouderdom van de openstaande posten per balansdatum (dynamische methode).

Overige activa
Alle overige activa in de balans zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

5.2.4 Passiva

Eigen vermogen
Onder het eigen vermogen zijn opgenomen de algemene reserve, de bestemmingsreserves en het nog te bestemmen saldo van de rekening van baten en lasten over 2024. De algemene reserve dient primair als weerstandsvermogen om incidentele tegenvallers in de exploitatie op te vangen. De bestemmingsreserves zijn reserves waaraan een bepaalde bestemmingsrichting is meegegeven.

Voorzieningen
Voorzieningen worden gevormd voor, op grond van artikel 44 BBV, in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is in te schatten. Voorzieningen worden opgenomen tegen nominale waarde.

De voorziening onderhoud kantoor Kersenboogerd te Tiel heeft betrekking op de komende jaren en wordt op nominale waarde berekend. De informatie voor de onderbouwing van de voorziening wordt verkregen uit een meerjarenonderhoudsplan (MJOP) van een externe partij.

De voorziening voor niet-actief personeel is gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De gevormde voorzieningen worden toegelicht in het hoofdstuk Toelichting op de balans (paragraaf 5.4).
Er wordt geen rente toegerekend aan de voorzieningen.

De voorziening verlofsparen is gevormd voor de opbouw van opgespaarde bovenwettelijke vakantie-uren. Deze uren kunnen in de toekomst worden ingezet op een manier die aansluit bij de persoonlijke levens- en carrièreplanning en het vitaliteitsbeeld van medewerkers en leiden derhalve tot een verplichting met een niet voorspelbare op- en afbouw.

Voor zover niet anders vermeld zijn passiva gewaardeerd tegen nominale waarde.

5.2.5 Rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening, de kadernota rechtmatigheid en het normenkader.

Dat betekent dat de rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet;

De financiële rechtmatigheid omvat:

Voorwaardencriterium

1. het voorwaardencriterium is het criterium van rechtmatigheid, dat betrekking heeft op de eisen die worden gesteld bij de uitvoering van de financiële beheershandelingen. De eisen/voorwaarden zijn afkomstig uit diverse wet- en regelgevingen en hebben betrekking op aspecten als doelgroep, termijn, grondslag, administratieve bepalingen, normbedragen, bevoegdheden, bewijsstukken, recht, hoogte en duur.
2. het Dagelijks Bestuur biedt het Algemeen Bestuur jaarlijks uiterlijk op 31 december ter vaststelling een normenkader rechtmatigheid aan. Dit kader bestaat uit alle relevante (interne) wet- en regelgeving waaruit financiële beheershandelingen kunnen voortvloeien. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het Algemeen Bestuur op 14 december 2024 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Begrotingscriterium

1. Het begrotingscriterium is een criterium van rechtmatigheid dat betrekking heeft op de grenzen van de baten en lasten in de door het Algemeen Bestuur geautoriseerde begroting van exploitatie en investeringskredieten en de hiermee samenhangende programma's, waarbinnen de financiële beheershandelingen tot stand moeten zijn gekomen;
2. De begrotingsrechtmatigheid wordt beoordeeld op het niveau waarop de begroting door het Algemeen Bestuur is geautoriseerd;
3. Bij investeringsprojecten wordt de begrotingsrechtmatigheid beoordeeld op het niveau van het totaal gevoteerde kredietbedrag. Een overschrijding van het jaarbudget, passend binnen het totaal bedrag van het krediet, wordt daarmee als rechtmatig beschouwd.
4. Uitgangspunt is dat iedere afwijking van de begroting als onrechtmatig wordt beschouwd. Afwijkingen worden als acceptabel aangemerkt in de volgende situaties:
   a. Er is sprake van een overschrijding waarbij direct gerelateerde inkomsten de overschrijding compenseren.
   b. Er is sprake van een overschrijding op een open-einde regeling.
   c. De overschrijding is geautoriseerd door middel van de vaststelling van een tussentijdse rapportage.
   d. Er is sprake van een overschrijding van lasten welke past binnen het bestaande beleid maar wordt veroorzaakt door een feit/gebeurtenis dat zich voordoet op een moment dat er geen begrotingswijziging meer door het Algemeen Bestuur kan worden vastgesteld.
   e. Begrotingsonrechtmatigheden die passen binnen het bestaande beleid van het Algemeen Bestuur (zoals volgt uit d.), worden opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording (voor zover de verantwoordingsgrens voor afzonderlijke fouten of onduidelijkheden is overschreden), maar worden niet nader toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering.

Misbruik en oneigenlijk gebruik-criterium

1. Het misbruik en oneigenlijk gebruik-criterium is het criterium van rechtmatigheid, dat betrekking heeft op het voorkomen, detecteren en corrigeren van misbruik en oneigenlijk gebruik van gelden en eigendommen bij financiële beheershandelingen.
2. Het Dagelijks Bestuur zorgt voor en legt de regels vast voor het voorkomen van misbruik en oneigenlijk gebruik van regelingen en eigendommen.

De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV alsmede onze eigen financiële verordening en normenkader. Dit betekent dat:

- Een verantwoordingsgrens van 1% (zijnde € 529.000) is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
- Een rapportagetolerantie van 80% is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen;

5.3 Toelichting op de balans

Bedragen x € 1.000,-

Vaste activa

Materiële vaste activa met economisch nut

De boekwaarde van de materiële vaste activa met economisch nut per ultimo huidig boekjaar ten opzichte van vorig boekjaar, bestaat uit de volgende onderdelen:

Materiële vaste activa	31-12-2024	31-12-2023
Gebouwen		
Gebouwen	19.828	1.040
Onderhanden investeringen	0	10.296
*Bijdrage derden**	-1.242	-899
Overige materiële vaste activa		
Automatisering	1.495	673
Inventaris	1.587	667
Overige bedrijfsmiddelen		
Vervoermiddelen	21	38
	21.689	**11.815**

* De gemeente Nijmegen levert een bijdrage in de kosten voor de grond van het nieuwbouwpand.

Afschrijving per categorie	Gebouwen	Automatisering	Inventaris	Overige bedrijfsmiddelen	Totaal
Aanschafwaarde per 1 januari	1.397	2.498	2.738	139	6.773
Cumulatieve afschrijving per 1 januari	-356	-1.825	-2.072	-102	-4.355
Onderhanden investeringen	10.296	0	0	0	10.296
Bijdrage derden	-899	0	0	0	-899
Boekwaarde per 1 januari	**10.438**	**673**	**667**	**38**	**11.815**
Investeringen	8.564	1.024	1.001	0	10.589
Afschrijvingen	-72	-203	-80	-16	-372
Onderhanden investeringen	0	0	0	0	0
Bijdrage derden	-343	0	0	0	-343
Desinvesteringen	0	0	0	0	0
Afschrijving desinvesteringen	0	0	0	0	0
Boekwaarde per 31 december	**18.586**	**1.495**	**1.587**	**21**	**21.689**
Aanschafwaarde per 31 december	19.014	3.523	3.739	139	26.416
Cumulatieve afschrijving per 31 december	-428	-2.028	-2.152	-118	-4.726
Boekwaarde 31-12-2024	**18.586**	**1.495**	**1.587**	**21**	**21.689**

Vlottende activa

Voorraden	31-12-2024	31-12-2023
Vaccins	143	108
	143	**108**

Uitzettingen met rente typische looptijd < 1 jaar

Debiteuren	31-12-2024	31-12-2023
Debiteuren	171	82
Openbare lichamen Rijk	21	189
Openbare lichamen Provincie	0	0
Openbare lichamen Gemeenten	1.628	2.310
Openbare lichamen Overige	514	752
	2.334	**3.332**

Uitzettingen Rijks schatkist	31-12-2024	31-12-2023
Uitzettingen Rijks schatkist	6.718	15.443
	6.718	**15.443**

Het saldo in de Rijks schatkist is ten opzichte van 2023 gedaald. Dit komt door de uitgaven ten behoeve van het nieuwe gebouw van de GGD. Middelen opnemen uit de schatkist kan per dag tot het bedrag van de intradaglimiet van € 3.500.000,-. Over middelen die in de schatkist worden aangehouden wordt dezelfde rente vergoed als de rente die het Rijk anders op de geld- en kapitaalmarkt had betaald. Voor saldi op de rekening-courant wordt de daggeldrente (Eonia) vergoed.

	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Drempelbedrag	1.000	1.000	1.000	1.000
Buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	71	31	34	43
Ruimte onder het drempelbedrag	929	969	966	957
Overschrijding van het drempelbedrag	0	0	0	0

Het drempelbedrag is € 1.000.000,-. Het hele jaar is het drempelbedrag niet overschreden. Dit is een gevolg van het feit dat de bankrekeningen gekoppeld zijn aan de rekening van Rijks schatkist. Dit blijkt ook uit bovenstaande tabel.

Overige vorderingen	31-12-2024	31-12-2023
Nog te ontvangen bedragen	574	1.327
	574	**1.327**

Specificatie nog te ontvangen bedragen	31-12-2024	31-12-2023
Rijk	46	290
Gemeenten	30	123
Overig	499	914
	574	**1.327**

Waarvan	31-12-2023	Toevoeging	Ontvangen bedragen	31-12-2024
Rijk				
Hielprik	5	7	5	7
Jong Leren Eten	11	0	0	11
PrEp	7	0	7	0
Meerkosten coronabestrijding incl. vaccinaties	260	0	260	0
Extra cohort Maternale kinkhoest	7	15	7	15
Implementatie HPV	0	13	0	13
Totaal Rijk	**290**	**35**	**279**	**46**
Gemeenten				
Afrekening Consultatiebureaus	94	24	94	24
CB Molkenboer	19	0	19	0
Detachering	2	0	2	0
Kennisnetwerk in sekswerk en seksualiteit	4	0	4	0
Samenwerkplaats sluitende aanpak	5	5	5	5
Totaal Gemeenten	**123**	**30**	**123**	**30**

Liquide middelen

Liquide middelen	31-12-2024	31-12-2023
ING bank	0	0
Kas	4	5
Rek. courant BNG-bank	57	57
Rek. courant Rabo-bank	0	0
	61	**63**

Liquide middelen staan ter vrije beschikking. Overtollige middelen worden, rekening houdend met het drempelbedrag van € 1.000.000,-, aangehouden in de schatkist van het Rijk (zie uitzettingen met een rente typische looptijd <1 jaar).

Eigen vermogen

Het Algemeen Bestuur heeft in de vergadering d.d. 5 september 2024 ingestemd met de toevoeging van het resultaat van 2023 (€ 167.000) De algemene reserve bedroeg inclusief toevoeging € 2.387.000. De vermelde streefwaarde van de algemene reserve in de jaarrekening 2023 was € 1.750.000. Het AB tevens besloten de overwaarde van de algemene reserve, € 637.000 uit te keren aan de deelnemende gemeenten.

Egalisatiereserve Veilig Thuis

In 2024 is het resultaat van Veilig Thuis € 89.460. Conform de regels van de nieuwe begrotingssystematiek wordt een deel, voorzover dit niet tot een overschrijding leidt van het gestelde maximum van 5% van de lasten Veilig Thuis in voorgaand boekjaar, aan de egalisatiereserve toegevoegd.

Lasten Veilig Thuis 2023	€ 7.597.923
Maximale hoogte egalisatiereserve 2024	€ 379.896
Opgebouwde egalisatiereserve in 2023	€ 362.000
Toevoeging egalisatiereserve 2024	€ 17.896

Resultaat 2024

In 2024 bedraagt het resultaat € 81.000,- negatief. Indien positieve resultaten worden behaald, geldt als uitgangspunt dat een toevoeging plaatsvindt aan de algemene reserve tot de bestuurlijke norm. Dat is in 2024 niet aan de orde. Het positief resultaat Veilig Thuis minus de toevoeging aan de egalisatie reserve, € 71.462, wordt uitgekeerd aan de deelnemende gemeenten.

Eigen vermogen	31-12-2024	31-12-2023
Algemene reserve	1.750	2.220
Bestemde reserve frictiekosten huisvesting	227	287
Bestemde reserve VT	380	362
Gerealiseerd resultaat	-152	167
Uit te betalen resultaat VT	72	108
	2.276	**3.144**

Verloop reserves 2024

Mutaties eigen vermogen	Saldo 01-01-2024	Toevoegingen	Onttrekkingen	Terugbetaling deelnemende gemeenten	Stand 31-12-2024
Algemene reserve	2.495	0	0	745	1.750
Bestemde reserve frictiekosten huisvesting	287	0	60	0	227
Bestemde reserve VT	362	18	0	0	380
Gerealiseerd resultaat	0	-81	0	0	-81
	3.144	**-63**	**60**	**745**	**2.276**

Het resultaat 2023 is conform besluit van het Algemeen Bestuur verwerkt.

Voorzieningen

Voorzieningen	31-12-2023	Storting	Besteding	Vrijval	31-12-2024
Onderhoud kantoorpanden	161	83	-7	0	237
Niet actief personeel	137	941	-103	-183	792
Verlofsparen	1.371	216	0	0	1.587
	1.669	**1.241**	**-110**	**-183**	**2.616**

Onderhoud kantoorpanden: de dotatie onderhoud kantoorpanden betreft het kantoorpand aan de Kersenboogerd in Tiel. Voor de Kersenboogerd is door een externe partij een nieuwe schouw uitgevoerd in 2023. In 2024 is het MJOP hierop aangepast. Vanaf 2025 wordt het MJOP voor het pand in Nijmegen hieraan toegevoegd.

Niet-actief personeel: de voorziening voor niet-actief personeel is gevormd voor de verwachte uitgaven van WW- en wachtgelduitkeringen. In 2024 zijn een aantal medewerkers met veel dienstjaren uit dienst gegaan. Dit heeft de hoge storting in de voorziening tot gevolg. De vrijval ontstaat doordat de gevormde voorziening voor een aantal medewerkers niet volledig noodzakelijk is gebleken. De GGD begeleidt medewerkers actief naar een andere werkgever. In 2024 is een aantal voorzieningen vrijgevallen doordat de medewerkers een andere werkgever hebben gevonden.

Het is mogelijk voor personeel om de bovenwettelijke verlofuren om te zetten in verlofsparen. Verlofsparen vervalt niet na een aantal jaar maar blijft beschikbaar voor het personeel totdat deze hier gebruik van maakt. Derhalve is voor verlofsparen een voorziening getroffen.

Langlopende schulden

Netto vlottende schuld met een rente typische looptijd > 1 jaar

Ter financiering van de uitgaven voor de nieuwbouw van het kantoorpand van de GGD in Nijmegen is in 2020 een lening van € 15.000.000,- opgenomen. Deze lening wordt in 40 jaar afgelost. Voor de meerkosten van de nieuwbouw is geen nieuwe lening aangetrokken. Deze kosten konden door de liquiditeit van de GGD worden opgevangen.

Leningen	31-12-2023	Aangetrokken lening	Aflossing	31-12-2024
BNG Lening	13.875	0	-375	13.500
	13.875	**0**	**-375**	**13.500**

Vlottende passiva

Netto vlottende schuld met een rente typische looptijd < 1 jaar

Crediteuren	31-12-2024	31-12-2023
Crediteuren Openbare Lichamen Rijk	140	129
Crediteuren Openbare Lichamen Gemeenten	56	95
Crediteuren Openbare Lichamen Overige	688	147
Overige Crediteuren	871	2.463
	1.755	**2.835**

De daling van de overige crediteuren is het gevolg van de afronding van de werkzaamheden voor het nieuwe hoofdkantoor van de GGD.

Belastingen en sociale premies	31-12-2024	31-12-2023
Nog te betalen omzetbelasting	87	66
Nog te betalen loonbelasting	2.421	2.179
Nog te betalen sociale lasten/pensioenpremies	458	403
Nog te betalen vennootschapsbelasting	0	0
	2.966	**2.648**

De te betalen belastingen en sociale premies hebben betrekking op de salarisverwerking over de maand december. Deze worden in januari betaald.

Nog te betalen personele rechten	31-12-2024	31-12-2023
Nog te betalen salarissen	46	55
Reservering verlofuren	400	476
	446	**531**

Het saldo nog te betalen salarissen betreft salarissen die na balansdatum zijn berekend maar in het boekjaar 2024 horen. De reservering verlof uren betreffen verlofuren die nog niet aan het spaarverlof zijn toegevoegd.

Overlopende passiva	31-12-2024	31-12-2023
Vooruit ontvangen bedragen	6.847	6.070
Nog te betalen bedragen	1.113	1.317
	7.960	**7.387**

Specificatie van vooruit ontvangen / terug te betalen bedragen	31-12-2024	31-12-2023
Rijk	5.753	4.659
Gemeenten	914	1.106
Overig	1.293	305
	7.960	**6.070**

Vooruit ontvangen Bedragen	31-12-2023	Toevoegingen	Bestedingen	31-12-2024
Rijk				
Coördinatie ASG	59	0	0	59
Schoolsout (via RIVM)	5	0	0	5
Afkoopregeling frictiekosten meerkostenregeling Corona	0	22	5	17
Vervolg impuls Implementatie RVP	0	150	0	150
Vervolg impuls versterking kennisfunctie GGD GZ	0	16	0	16
Egalisatiereserve Seksuele Gezondheid 2024	0	188	0	188
Egalisatiereserve Seksuele Gezondheid Regio Oost	0	42	0	42
Stimuleringsregeling Technologie in Ondersteuning en zorg	0	20	0	20
Totaal Rijk	**64**	**439**	**5**	**498**
Gemeenten				
Berg en Dal Beweegstimulerende CB's	7	0	7	0
Beuningen kind naar gezond gewicht 2025	0	13	0	13
Culemborg Valpreventie meerjarig	35	0	0	35
Heumen Kind naar gezond gewicht 2025	0	15	0	15
Maasdriel Valpreventie Bommelerwaard meerjarig	50	0	37	13
Nijmegen 2e Fase buitenslapers	0	21	0	21
Nijmegen Additionele taken WMO Toezicht	39	0	39	0
Nijmegen Coördinatie regionaal netwerkaanpak seksueel geweld	0	16	0	16
Nijmegen Eergerelateerd Geweld	128	0	128	0
Nijmegen Gezond ouder worden	19	0	19	0
Nijmegen Gezond ouder worden Valpreventie	3	0	3	0
Nijmegen Advisering gezonde leefomgeving	13	0	13	0
Nijmegen Kanaalzone Omgevingsweg	0	9	0	9
Nijmegen Ouderenmishandeling	111	0	111	0
Nijmegen SchoolsOUT	204	4	204	4
Nijmegen Voel je goed Dukenburg! Meerjarig	3	0	3	0
Nijmegen Voorzorg	0	121	0	121
West Betuwe Leefstijlspreekuur	35	18	23	30
West Betuwe Valpeventie	95	100	95	100
Zaltbommel Valpreventie Bommelerwaard meerjarig	50	0	36	13
	791	**316**	**716**	**391**

Terug te betalen bedragen	31-12-2023	Toevoegingen	Bestedingen	31-12-2024
Rijk				
Spuk covid-19 vaccinaties	4.413	534	0	4.948
Spuk Pandemische Paraatheid	140	278	140	278
PrepSubsidie	0	29	0	29
SG Cliëntenzorg	42	0	42	0
Totaal Rijk	**4.595**	**841**	**182**	**5.255**
Gemeenten				
Afrekening CB kantoren	6	42	6	42
Beuningen Facultatieve taken JGZ	0	6	0	6
Berg en Dal Beweegstimulerende CB's	0	1	0	1
Berg en Dal Kansrijke Start	2	0	2	0
Berg en Dal Gezonde School	0	2	0	2
Culemborg valpreventie	0	13	0	13
Neder-Betuwe Facultatieve Taken JGZ	13	11	13	11
Nijmegen Advisering gezonde leefomgeving	0	36	0	36
Nijmegen Beweeg je fit	6	13	6	13
Nijmegen Chatgesprekken	10	0	10	0
Nijmegen Coördinatie Zorgwoningen	1	0	1	0
Nijmegen CT BW & MO	49	48	49	48
Nijmegen Eergerelateerd geweld	23	38	0	61
Nijmegen Doorbraak budget	55	44	55	44
Nijmegen Gezond ouder worden	0	4	0	4
Nijmegen Gezondheidmonitor GM20	2	0	0	2
Nijmegen Gezondheidsmakelaars	35	0	35	0
Nijmegen Kennisnetwerk in Sekswerk en Seksualiteit	2	0	2	0
Nijmegen Ketenaanpak in Valpreventie en gezonde voeding	0	131	0	131
Nijmegen Aanpak Gezonde Jeugd en Jongeren	0	6	0	6
Nijmegen Kijk op Kleintjes	30	0	30	0
Nijmegen Kansrijke start 2024	0	1	0	1
Nijmegen Pilot Kind naar gezond gewicht	0	23	0	23
Nijmegen Kinderrechten Nu	5	0	0	5
Nijmegen Ouderenmishandeling	29	26	0	55
Nijmegen Schoolsout	10	0	0	10
Nijmegen Schoolverzuim VO	15	0	15	0
Nijmegen Valpreventie	15	0	15	0
West Betuwe Valpreventie	0	7	0	7
West Betuwe JGZ Facultatief	0	2	0	2
Zaltbommel Buurtsportcoach	3	0	3	0
	315	**453**	**244**	**523**

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

De GGD Gelderland-Zuid is met Gemeente Nijmegen een huurovereenkomst aangegaan voor de huur van het pand aan de Groenewoudseweg 275 te Nijmegen. De huurovereenkomst is opgezegd en loopt nog tot 1 maart 2025. De huur bedraagt circa € 471.500,- per jaar en wordt jaarlijks geïndexeerd.
De GGD huurt het pand tot verhuisdatum. Eventuele tijdelijke dubbele lasten worden gedekt uit de gevormde bestemde reserve frictiekosten huisvesting.

De GGD Gelderland-Zuid is met meerdere verhuurders huurovereenkomsten aangegaan voor de dependances: in totaal 18 locaties. De verplichting op basis van de opzegtermijn bedraagt € 539.370,-. Zie onderstaande specificatie:

(bedragen x € 1,-)	Huur per jaar	Looptijd tot	Opzeg termijn
Hoofdlocaties			
Groenewoudseweg 275	471.500	01-03-2025	n.v.t.
Consultatiebureau			
Beek - MFA Kultuurhus (Roerdompstraat)	17.568	31-12-2026	12 mnd
Beuningen (Leigraaf 4)	56.531	30-06-2028	12 mnd
Beneden Leeuwen (van Heemstraweg)	20.577	31-12-2027	6 mnd
Druten - Waalstaete (Kerkeland 9)	26.615	31-12-2028	6 mnd
Groesbeek (Op de Paap)	32.272	31-12-2030	12 mnd
Malden - Maldensteijn (Kerkstraat)	17.665	31-12-2026	12 mnd
Millingen (Heerbaan)	16.595	31-12-2028	12 mnd
Molenhoek (de Grote Lier)	4.179	01-11-2025	12 mnd
Nijmegen - (Aldenhof)	23.126	31-07-2025	6 mnd
Nijmegen - Hatert (Zijpendaalstraat)	22.152	31-07-2025	6 mnd
Nijmegen - Horstacker (Nieuw Lindenholt)	66.495	11-03-2026	12 mnd
Nijmegen - Lent (Thermionpark)	51.060	01-02-2031	12 mnd
Nijmegen - Oosterhout (Pijlpuntstraat)	22.795	onbepaalde tijd	12 mnd
Nijmegen - Titus Brandsma (2e Oude Heselaan)	42.787	onbepaalde tijd	6 mnd
Nijmegen - Willemskwartier (Thijmstraat)	30.211	onbepaalde tijd	12 mnd
Ochten (L.v.Ingenstraat 6)	22.062	onbepaalde tijd	12 mnd
Opheusden (Vuurdoornstraat 2)	16.662	onbepaalde tijd	6 mnd
Wijchen (Kruisbergseweg)	50.019	14-07-2026	12 mnd

Gebeurtenissen na balansdatum

Er is geen sprake van gebeurtenissen na balansdatum.

5.4 Toelichting baten en lasten

In onderstaande toelichting wordt een vergelijking gemaakt tussen de gewijzigde begroting en de realisatie in 2024 en worden de afwijkingen groter dan € 25.000,- toegelicht. De gewijzigde begroting is vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van 5 september 2024.

Algemeen

Het resultaat is in 2024 positiever uitgevallen dan begroot. In onderstaande tekst worden de grootste verschillen per afdeling van de GGD kort toegelicht.

- JGZ: In 2024 is het overschot aan personeel dat is ontstaan na de beëindiging van de HPV cohorten zoveel mogelijk afgeschaald. JGZ had ook uitdagingen op het gebied van ziekteverzuim waardoor afschaling van personeel moeilijk bleek. Het resultaat JGZ voor het totale takenpakket is € 308.000 negatief.
- Veilig Thuis: Het resultaat op de uniforme taak Veilig Thuis bedraagt in 2024 € 90.000 positief. Hiervan wordt € 18.000 in de reserve gestort en 72.000 uitgekeerd aan de gemeenten van regio Gelderland-Zuid.
- Het aantal consulten en advies blijft ook in 2024 ver boven de norm (2018) van 245 trajecten. De extra werkdruk is dit jaar opgevangen door het personeel uit te breiden. In 2024 drukken deze medewerkers deels op de kosten omdat zij gedurende het jaar zijn aangenomen. Het resultaat van BZ bedraagt in 2024 € 41.000 negatief.

Uniforme trajecten MBZ	2018	2021	2022	2023	2024
Consultatie en advies	245	787	948	1021	1009
Bijzondere Zorg-trajecten incl. trajectregie	497	624	569	508	529
Totaal	**742**	**1.411**	**1.517**	**1.529**	**1.538**

- GL: in 2024 was de vraag naar facultatieve dienstverlening op het gebied van preventie fors hoger. Totaal resultaat Gezond Leven € 28.000,- positief
- AGZ: Het positieve resultaat van AGZ, € 162.000 is voor een groot deel te danken aan meevallende kosten voor forensische geneeskunde. Er zijn dit jaar nieuwe tarieven met de politie afgesproken, waaronder ook een vergoeding van € 100.000 voor beheerskosten. Dit was niet in de begroting opgenomen. De inzet voor de SPUK Versterking GGD'en heeft tot gevolg dat de inzet voor de uniforme taak Infectieziektebestrijding lager is geweest.
- Het resultaat op overige taken bedraagt € 11.000,-.

Bedrijfsopbrengsten

Bedragen x € 1.000,-

Bijdrage deelnemende gemeenten	Realisatie 2024	Gewijzigde begroting 2024	Primaire Begroting 2024	Realisatie 2023
Uniforme taken	29.783	29.783	29.783	27.028
Uniforme taken o.b.v. facturen	3.053	3.194	3.125	2.924
	32.836	**32.977**	**32.908**	**29.952**

Uniforme taken op basis van facturen **-142**

- De inspecties kindercentra zijn € 95.000,- lager uitgevallen dan begroot. De jaarlijkse inspecties zijn 100% uitgevoerd. In de begroting zijn teveel incidentele inspecties opgenomen. In de begroting 2026 kunnen deze inspecties reëler worden ingeschat.
- De kosten voor huur en onderhoud consultatiebureaus vallen € 47.000,- lager uit dan begroot door het plaatsen van een consultatiebureau in het oude hoofdkantoor van de GGD.

Overige opbrengsten	Realisatie 2024	Gewijzigde begroting 2024	Primaire Begroting 2024	Realisatie 2023
Subsidie rijk	6.522	4.090	3.979	10.122
Subsidies gemeenten	7.702	5.467	5.467	6.392
Overige opbrengsten	5.802	3.243	3.242	6.246
Acquisitiedoelstelling	0	340	340	0
	20.027	**13.140**	**13.028**	**22.761**

Subsidies Rijk **2.432**

- SPUK COVID-19 vaccinaties 2.356
- Doorlopende verplichtingen coronabestrijding 46
- Extra cohorten RVP -45
- Seksuele Gezondheid 44
- Algemene gezondheidszorg 24

Subsidies gemeenten **2.235**

In totaal is er in 2024 € 2.235.000,- meer subsidies toegekend door gemeenten dan in de begroting opgenomen. Dit bedrag bestaat uit:

▪ Versterking JGZ in kwetsbare wijken	-/-109
▪ Oekraïne vluchtelingen	290
▪ JGZ op ROC/Yuverta	145
▪ Voorzorg	103
▪ Verkenning JGZ 0-4 Rivierenland	80
▪ Overige taken JGZ	27
▪ Valpreventie	544
▪ Gezondheidsmakelaars/buurtsportcoaches	132
▪ Diverse gezondheidsbevordering programma's	368
▪ Kind naar gezond gewicht	143
▪ Overige facultatieve taken Gezond Leven	65
▪ WMO Toezicht doorgeschoven vanuit 2023	39
▪ Omgevingswet	78
▪ Algemene gezondheidszorg Oekraïners	144
▪ Overig AGZ	48
▪ Coördinatie zorgwoningen	30
▪ Wijk GGD	135
▪ Overig facultatief BZ	60
▪ Centrale Toegang Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang	82
▪ Ouderenmishandeling /eergerelateerd geweld	-62
▪ Proeftuinen Dukenburg / Zaltbommel	-/-107

Overige opbrengsten **2.559**

De overige opbrengsten in 2024 zijn € 2.559.000 hoger dan begroot. De extra opbrengsten bestaan uit:

▪ Facultatieve taken JGZ	160
▪ Versterking GGD'en	87
▪ Seksuele gezondheid	90
▪ Reizigersadvisering en vaccinaties	646
▪ HPV 18+	184
▪ COVID-19 vaccinaties	15
▪ Forensisch geneeskundige diensten politie	404
▪ Vluchtelingen	38
▪ Overige facultatieve taken AGZ	294
▪ Samenwerkplaats sluitende aanpak	129
▪ Facultatieve taken BZ	30
▪ Facultatieve taken Gezond Leven	386
▪ Detachering personeel naar derden	121
▪ Overige	-/-5

Acquisitiedoelstelling **-340**

In de begroting 2024 is een acquisitiedoelstelling van € 340.000,- opgenomen.

De werkelijke toename bedraagt	6.745.000
Hier staan de volgende directe uitgaven tegenover:	
• Personeel niet in loondienst voor COVID-19 vaccinaties	1.519.000
• Inhuur derden voor pijler 3 Pandemische paraatheid	537.000
• Inhuur forensisch artsen	543.000
De werkelijke toename bedraagt bruto	4.146.000
Dit is netto	1.244.000

ter dekking extra overheadskosten (denk aan uitzendkrachten) en overige personeelskosten, ondersteunende diensten, kosten voor werkplekken, licenties en overige ICT kosten, vaccins (reizigers) en kosten huur extra locaties (SPUK COVID-19 vaccinaties).

Bedrijfskosten

Bedragen x € 1.000,-

Personele kosten **5.717**

De lonen en salarissen / uitzendkrachten zijn beduidend hoger dan begroot.
Dit wordt vooral veroorzaakt door:

- uitvoering van meer taken (zoals beschreven onder opbrengsten paragraaf 5.5) Voor de SPUK COVID-19 vaccinaties worden voornamelijk uitzendkrachten ingehuurd zodat voor deze taak het WW risico zoveel mogelijk beperkt blijft.
- om ziekteverzuim boven de begrote 5% op te vangen zijn er meer personele kosten gemaakt. Het ziekteverzuim is in 2024 lager dan in 2023.
- Sinds 2022 mogen medewerkers gebruik maken van het verlofsparen. Dit drukt ook extra op de overige personele kosten.

Personeelskosten	Realisatie 2024	Gewijzigde begroting 2024	Primaire Begroting 2024	Realisatie 2023
Lonen en salarissen	34.889	31.517	31.517	30.990
Personeel niet in loondienst	2.759	770	589	5.909
Opleidingen	504	546	546	339
Overige personeelskosten	660	261	261	592
	38.812	**33.095**	**32.914**	**37.830**

FTE	Realisatie 2024	Gewijzigde begroting 2024	Primaire Begroting 2024	Realisatie 2023
Aantal fte dat werd verloond via de GGD	388,60	341,37	341,23	363,79
Becijferd aantal fte voor personeel niet in loondienst	25,92	0,00 *	0,00 *	26,23
	414,52	**341,37**	**341,23**	**390,02**

* De externe krachten worden in de begroting niet vertaald naar fte.

Afschrijvingen **-332**

De verwachte investeringen vallen fors lager uit dan in de begroting opgenomen. Oorzaak is het uitstellen van diverse vervangingsinvesteringen in verband met de nieuwbouw zoals de telefooncentrale, meubilair en netwerkcomponenten.

Afschrijvingen	Realisatie 2024	Gewijzigde begroting 2024	Primaire Begroting 2024	Realisatie 2023
Gebouwen	72	71	71	72
Inventaris	80	123	123	80
Automatisering	203	487	487	230
Overige bedrijfsmiddelen	16	22	22	16
	372	**703**	**703**	**397**

Overige bedrijfskosten

Overige bedrijfskosten	Realisatie 2024	Gewijzigde begroting 2024	Primaire Begroting 2024	Realisatie 2023
Huisvestingskosten	2.345	2.062	2.062	2.862
Kantoormiddelen	86	177	177	102
Medische kosten	1.282	1.106	1.106	1.297
Communicatieapparatuur	1.998	1.723	1.723	1.834
Vervoermiddelen	47	34	34	68
Algemene kosten	4.447	3.618	3.618	4.733
Inkoop ondersteunende diensten VRGZ	4.204	3.566	3.566	3.484
Voorlichting	34	26	26	38
	14.441	**12.311**	**12.311**	**14.419**

Huisvestingskosten **282**

- COVID-19 vaccinaties 320
- Overige huisvestingskosten -38

Kantoormiddelen **-91**

Door digitalisering wordt de behoefte aan traditionele kantoormiddelen minder.

Medische kosten **177**

De uitzetting medische kosten komt voort uit:

- Kosten laboratoriumonderzoek -83
- Vaccinkosten 220
- Overige medische kosten 40

Communicatieapparatuur **274**

De uitzetting in kosten communicatieapparatuur bestaat uit:

- Implementatie nieuw clientvolgsysteem Clavis (Veilig Thuis) 34
- COVID-19 vaccinaties 49
- Applicaties JGZ 101
- ICT werkbudget 108

Algemene kosten **829**

De algemene kosten zijn € 829.000,- hoger dan begroot. De grootste kostenpost is inhuur derden. Deze post bestaat uit onderstaande onderdelen:

- Accountantskosten 69
- Versterking GGD'en (gedekt uit subsidie versterking GGD'en) -/-471
- JGZ onder andere capaciteitsmanager, planner, projectleider CB 158
- BZ Samenwerkplaats sluitende aanpak 87
- Veilig Thuis bereikbaarheidsdienst -/-35
- GL: samen gezond/versterking kennis en infrastructuur (subsidie) 191
- GL: Gezondheidsmonitors 175
- GL: valpreventie 249
- FG: hogere kosten inhuur ZZP 48
- AGZ: meer AIOS (Arts In Opleiding tot Specialist) en inhuur verpleegkundigen 81
- AGZ: meer inzet ten behoeve van COVID-19 vaccinaties 52
- Nieuwbouw hoofdkantoor Nijmegen 190
- Overige 35

Inkoop ondersteunende diensten VRGZ 638

De kosten voor de inkoop van ondersteunende diensten zijn hoger dan begroot. Dit heeft enerzijds te maken met de toenemende omzet (en daarmee het aandeel) van de GGD. Anderzijds draaien er binnen ICT en Inkoop diverse grote projecten, waarvoor extern personeel is ingehuurd.

Vanaf 2024 worden de ondersteunende diensten voor COVID-19 vaccinaties door de VRGZ uitgevoerd. De kosten, € 215000 hiervan worden vergoed door de SPUK COVID-19 vaccinaties.

Financiële baten en lasten -740

Financiële baten en lasten	Realisatie 2024	Gewijzigde begroting 2024	Primaire Begroting 2024	Realisatie 2023
Rentekosten	93	100	100	90
Rentebaten	-729	0	0	-633
Bankkosten	4	8	8	4
	-632	**108**	**108**	**-539**

De financieringskosten vallen in 2024 € 740.000 lager uit dan begroot.

- Rentebaten saldo schatkistbankieren -729

Reserveringen 322

Reserveringen	Realisatie 2024	Gewijzigde begroting 2024	Primaire Begroting 2024	Realisatie 2023
Toevoegingen reserves	18	0	0	362
Onttrekkingen reserves	-60	0	0	-40
	-42	**0**	**0**	**322**

De toevoeging reserve betreft de bestemde reserve voor Veilig Thuis. Deze is in 2024 voor het eerst gevormd conform de afspraak in de notitie nieuwe begrotingssystematiek Veilig Thuis (zie Toelichting op de balans, paragraaf Eigen Vermogen).
De onttrekking reserve betreft de verhuiskosten van het pand aan de Groenewoudseweg naar de nieuwbouw, conform AB besluit d.d. 12 december 2019.

Vennootschapsbelasting -8

Vennootschapsbelasting	Realisatie 2024	Gewijzigde begroting 2024	Primaire Begroting 2024	Realisatie 2023
Vennootschapsbelasting	-8	0	0	8
	-8	**0**	**0**	**8**

De in 2023 opgenomen Vennootschapsbelasting is in 2024 ongegrond gebleken.

5.5 Rechtmatigheidsverantwoordinganalyse en begrotingsrechtmatigheid

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik -criterium.

In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het Dagelijks Bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik -criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties, in overeenstemming zijn met door het bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en de verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het bestuur op 12 december 2024 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het Algemeen Bestuur bepaald en bedraagt 1% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 529.000.

Begrotingscriterium	x €1 miljoen
1A. Overschrijding lasten programma's (of indien van toepassing een ander door het Algemeen Bestuur vastgesteld autorisatieniveau).	7
1B. Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten).	0
2. Ongeautoriseerde reservemutaties <veelal zijn dit ook fouten voor het getrouwe beeld van de jaarrekening die het Algemeen Bestuur in de jaarrekening kan aanpassen>.	0
3. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten, investeringen en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of niet tijdig aan het Algemeen Bestuur zijn gemeld (hangt af van de intern vastgelegde spelregels in bijvoorbeeld de financiële verorderning art. 212 van de gemeentewet over de planning & controlcyclus, budgetafwijkingen, budgetoverhevelingen etc.).	0
Totaal begrotingsonrechtmatigheden	**7**
4. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee als acceptabel is geduid vermelden en verwijzen naar dit vooraf vastgestelde beleid.	7
Resterend saldo aan begrotingsonrechtmatigheden	
De niet -acceptabele begrotingsonrechtmatigheden worden inhoudelijk in de rechtsmatigheidsverantwoording en in paragraaf bedrijfsvoering toegelicht.	0
Voorwaardencriterium	
5. Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed (inhoudelijk hier toelichten en in de paragraaf bedrijfsvoering).	0
M&O criterium	
Geen bevindingen	0
Totaal onrechtmatigheden	**7**
Waarvan acceptabel	**7**
Waarvan niet-acceptabel	**0**

Bevinding
Het Dagelijks Bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties niet rechtmatig tot stand zijn gekomen, maar dat de afwijkingen acceptabel zijn.

De begrotingsafwijkingen die geconstateerde rapportagegrens > €529.000 hebben overschreden zijn:

- SPUK versterking GGD'en (ter voorbereiding op een pandemie).
- SPUK COVID-19 vaccinaties.
- Inhaal vaccinaties HPV 18+ via GGD GHOR NL.
- Reizigersvaccinaties.
- Toevoeging voorziening niet actieven.
- Rentebaten.
- Inkoop ondersteunende diensten

In paragraaf 4.4.7 Bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid.

5.6 Specifieke uitkeringen (SiSa)

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
VWS	**H3**	**Regeling specifieke uitkering aanvullende seksuele gezondheidzorg**	Aantallen consulten met soa-diagnostiek (jaar T) in het verzorgingsgebied, met uitzondering van periodieke diagnostiek ten behoeve van PrEP-zorg *Aard controle D1* *Indicator: H3/01*	Aantal gevonden SOA's (jaar T) in het verzorgingsgebied, met uitzondering van gevonden soa bij periodieke diagnostiek ten behoeve van PrEP-zorg *Aard controle D1* *Indicator: H3/02*	Aantallen consulten seksualiteitshulpverlening zonder soa-diagnostiek bij jongeren onder 25 jaar (jaar T) in het verzorgingsgebied *Aard controle D1* *Indicator: H3/03*	Besteding (jaar T) soa-zorg en seksualiteitshulpverlening en de coördinatie daarvan, met uitzondering van periodieke diagnostiek ten behoeve van PrEP-zorg *Aard controle R* *Indicator: H3/04*	Stand Egalisatiereserve voor soa-zorg en seksualiteitshulpverlening met uitzondering van periodieke diagnostiek ten behoeve van PrEP-zorg per 31 december (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H3/05*	
			19.451	4.630	732	€ 5.713.303	€ 636.077	
VWS	**H5**	**Regeling specifieke uitkering PrEP**	Aantal intakeconsulten *Aard controle R* *Indicator: H5/01*	Aantal vervolgconsulten *Aard controle R* *Indicator: H5/02*	Aantal geïnde eigen bijdragen van de gebruiker van € 7,50 per dertig pillen *Aard controle R* *Indicator: H5/03*			
			78	1.953	4.569			

VWS	H29	**Regeling specifieke uitkering versterking GGD'en**	Beschikkingsnummer / kenmerk *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H29/01*	Naam van de pijler *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H29/02*	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen – zelfstandige uitvoering *Aard controle R* *Indicator: H29/03*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen – Inclusief verantwoording tussen medeoverheden *Aard controle D2* *Indicator: H29/04*	Plannen uitgevoerd conform uitvraag? (Ja/Nee/Nvt) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H29/05*	Toelichting - verplicht als bij H29/05 "Nee" is ingevuld *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H29/06*
			1 1045615	Kwetsbaarheden wegnemen	€ 637.195	€ 1.269.140	ja	
			2 1045615	Versterken wetenschappelijke kennisinfrastructuur	€ 742.055	€ 1.209.855	ja	
			3 1045615	Versneld opleiden	€ 85.828	€ 156.359	ja	
			4 1045615	Landelijke Functie opschaling Infectieziektebestrijding (transitiecapaciteit)	€ 149.978	€ 149.978	ja	
			Kopie Beschikkingsnummer / kenmerk Aard controle n.v.t. Indicator: H29/07	Kopie Naam van de pijler Aard controle n.v.t. Indicator: H29/08	Zelfstandige uitvoering? (Ja/ Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: H29/09	Eindverantwoording? (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: H29/10		
			1045615	Kwetsbaarheden wegnemen	ja	ja		
			1045615	Versterken wetenschappelijke kennisinfrastructuur	Nee	ja		
			1045615	Versneld opleiden	ja	ja		
			1045615	Landelijke Functie opschaling Infectieziektebestrijding (transitiecapaciteit)	ja	ja		

VWS	**H29B**	**Regeling specifieke uitkering versterking GGD'en** **SiSa tussen medeoverheden**	Hieronder per regel één (code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die GGD invullen Aard controle n.v.t. Indicator: H29B/01	Naam van de pijler Aard controle n.v.t. Indicator: H29B/02	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: H29B/03	Plannen uitgevoerd conform uitvraag? (Ja/Nee/Nvt) Aard controle n.v.t. Indicator: H29B/04	Toelichting - verplicht als bij H29B/04 "Nee" is ingevuld Aard controle n.v.t. Indicator: H29B/05	
			1 50444 Gemeentelijke Gezondheidsdienst Regio Utrecht	Verstevigen (boven) regionale monitoring en surveillance	€ 66.000	ja		
			2 50520 Geneeskundige Gezondheidsdienst Zuid-Limburg	Versterken wetenschappelijke kennisinfrastructuur	€ 103.483	Ja		
VWS	**H33**	**Regeling specifieke uitkering COVID-19-vaccinatie**	Besteding (jaar T) COVID-19-vaccinaties conform basiscapaciteit *Eerste halfjaar* *Aard controle R* *Indicator: H33/01*	Heeft u de infrastructuur ingericht ten behoeve van de basiscapaciteit covid-19-vaccinatie? (Art. 3, lid 1, onder b) (ja/nee) *Eerste halfjaar* *Aard controle D1* *Indicator: H33/02*	Besteding (jaar T) inzake voorbereidende werkzaamheden (Art. 3 lid 1, onder c) Eerste halfjaar *Aard controle R* *Indicator: H33/03*	Heeft u (na schriftelijke mededeling aan de minister van VWS) de infrastructuur die specifiek voor COVID-19-vaccinaties is opgezet, ingezet voor andere activiteiten die vallen onder de wettelijke taak op grond van artikel 6, eerste lid van de Wpg? (Ja/Nee) *Eerste halfjaar* *Aard controle D2* *Indicator: H33/04*	*Besteding (jaar T) ten behoeve van alternatieve activiteiten (verplicht als bij voorgaande indicator 'Ja' is geselecteerd)* *Eerste halfjaar* *Aard controle D2* *Indicator: H33/05*	
			€ 269.776	Nee	103403	Nee		
			Besteding (jaar T) COVID-19-vaccinaties *Tweede halfjaar* *Aard controle R* *Indicator: H33/06*	Heeft u (na schriftelijke mededeling aan de minister van VWS) de infrastructuur die specifiek voor COVID-19-vaccinaties is opgezet, ingezet voor andere activiteiten die vallen onder de wettelijke taak op grond van artikel 6, eerste lid van de Wpg? (Ja/Nee) *Tweede halfjaar* *Aard controle D2* *Indicator: H33/07*	Besteding (jaar T) ten behoeve van alternatieve activiteiten (verplicht als bij voorgaande indicator 'Ja' is geselecteerd) *Tweede halfjaar* *Aard controle D2* *Indicator: H33/08*			
			€ 2.241.618	Nee				

VWS	H36	**Specifieke uitkering aanvullende seksuele gezondheidszorg**	Aantal Start-consulten PrEP-zorg (jaar T, vanaf 1 augustus 2024) in het verzorgingsgebied	Aantal vervolgconsulten PrEP-zorg (jaar T, vanaf 1 augustus 2024) in het verzorgingsgebied	Aantal gevonden soa (jaar T vanaf 1 augustus 2024) in het verzorgingsgebied bij periodieke diagnostiek ten behoeve van PrEP-zorg	Besteding PrEP-zorg en de coördinatie daarvan en periodieke diagnostiek ten behoeve van PrEP-zorg (jaar T vanaf 1 augustus) in het verzorgingsgebied	*Stand Egalisatiereserve voor PrEP-zorg en de coördinatie daarvan en periodieke diagnostiek ten behoeve van PrEP-zorg per 31 december en opgebouwd vanaf 1 augustus 2024 (jaar T)*	
			Aard controle R Indicator: H36/01	*Aard controle R Indicator: H36/02*	*Aard controle R Indicator: H36/03*	*Aard controle R Indicator: H36/04*	*Aard controle R Indicator: H36/05*	
			271	1.301	327	€ 362.457	€ 9.693	
AenM	**M29B**	**Bekostigingsregeling eerste opvang ontheemden Oekraïne door Regionale openbare lichamen (SiSa tussen medeoverheden)**	Naam regionaal openbaar lichaam, provincie of gemeente	Naam kostensoort	Besteding per kostensoort (jaar T)			
		SiSa tussen medeoverheden	*Aard controle n.v.t. Indicator: M29B/01*	*Aard controle n.v.t. Indicator: M29B/02*	*Aard controle R Indicator: M29B/03*			
			060268 Gemeente Nijmegen	Meerkosten zorgkosten	€ 144.403			
			Aard controle n.v.t. Indicator: M29B/04	*Aard controle n.v.t. Indicator: M29B/05*				
			Nee	Gemeente Nijmegen is penvoerder				

5.7 Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen (WNT)

Per 1 januari 2013 is de Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. De verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op GGD Gelderland-Zuid van toepassing zijnde regelgeving.

Het bezoldigingsmaximum in 2024 voor GGD Gelderland-Zuid is € 233.000. Het weergegeven toepasselijke WNT-maximum per persoon of functie is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte. Uitzondering hierop is het WNT-maximum voor de leden van het Algemeen Bestuur: dit bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum.

Naast de hieronder vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen die in 2024 een bezoldiging boven het toepasselijke WNT-maximum hebben ontvangen of waarvoor in eerdere jaren een vermelding op grond van de WNT heeft plaatsgevonden of had moeten plaatsvinden. Er zijn in 2024 geen ontslaguitkeringen aan overige functionarissen betaald die op grond van de WNT dienen te worden gerapporteerd.

Toezichthoudende topfunctionarissen 2024		
Frans Houben	Beuningen	AB-lid
Monique Bettink-Pierik	Buren	AB-lid (t/m 17 novemer 2024)
Vacant	Buren	AB-lid (vanaf 18 november 2024)
Mischa Peters	Culemborg	AB-lid
Gérard de Wildt	Druten	AB-lid/DB lid
Irma van de Scheur	Berg en Dal	AB-lid/DB lid
Rob Engels	Heumen	AB-lid
Anita Sörensen	Maasdriel	AB-lid
Herma van Dijkhuizen	Neder-Betuwe	AB-lid
Cilia Daemen	Nijmegen	Voorzitter AB / Voorzitter DB
Carla Kreuk	Tiel	AB-lid/DB lid
Rob Reuvers	West Maas en Waal	AB-lid
Bea Schouten	Wijchen	AB-lid
Karima Bouchtaoui	Zaltbommel	AB-lid
Frank Dillerop	Mook en Middelaar	agendalid AB
Jan de Geus	West Betuwe	Vice Voorzitter AB en DB
Peter Seesing	Extern adviseur	extern lid DB (t/m 20 februari 2024)
Bas Disco	Extern adviseur	extern lid DB (vanaf 10 oktober 2024)

Bezoldiging topfunctionarissen

Leidinggevende topfunctionarissen, gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13de maand van de functievervulling.

Gegevens 2024 **(bedragen x € 1)**	**M.N. Pieters**
Functiegegevens	**Directeur Publieke Gezondheid**
Aanvang en einde functievervulling in 2024	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€155.759
Beloningen betaalbaar op termijn	€23.379
Subtotaal	*€179.138*
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€233.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terug ontvangen bedrag	€0
Bezoldiging	€179.138
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t. / bedrag
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.
Gegevens 2023 **(bedragen x € 1)**	
Functiegegevens	
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€155.351
Beloningen betaalbaar op termijn	€22.547
Subtotaal	*€177.899*
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€223.000
Bezoldiging	€177.899

5.8 Taakvelden

Op de volgende pagina is een overzicht opgenomen van de baten en lasten per taakveld. In de tabel hieronder zijn de activiteiten van de GGD toebedeeld aan de taakvelden. De lijst is niet uitputtend. Vanwege de leesbaarheid zijn kleine activiteiten (in euro's) niet opgenomen. In de tabel op de volgende pagina zijn alle activiteiten opgenomen.

Algemene Gezondheidszorg	**Taakvelden**
Infectieziektenbestrijding	Volksgezondheid
Tuberculosebestrijding	Volksgezondheid
Technische Hygiënezorg	Volksgezondheid
Toezicht inspectie kindercentra	Samenkracht en burgerparticipatie
GGD Rampenopvangplan	Volksgezondheid
Toezicht WMO	Maatwerkvoorziening (WMO)
Forensische geneeskunde	Openbare orde en veiligheid
Medische milieukunde	Volksgezondheid
Jeugdgezondheidszorg	
Preventie Logopedie	Volksgezondheid
Jeugdgezondheidszorg	Volksgezondheid
Bijzondere Zorg	
Bijzondere Zorg / OGGZ	Volksgezondheid, Toegang en eerstelijnsvoorzieningen
Centrale toegang beschermd wonen & maatschappelijke opvang	Beschermd Wonen (WMO)
Gezond Leven	
Gezondheidsbevordering	Volksgezondheid, Onderwijsbeleid en Leerlingzaken
Veilig Thuis	
Veilig Thuis	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen

Taakvelden		Primaire begroting 2024				Gewijzigde Begroting 2024				Realisatie 2024			
Bedragen x €1.000		**Baten**	**Lasten**	**Reserve**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Reserve**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Reserve**	**Saldo**
0. Bestuur en ondersteuning													
0.4	Overhead	-470	570	0	100	-470	570	0	100	-655	707	-60	-8
0.9	Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8	0	8
1. Veiligheid													
1.2	Openbare orde en veiligheid	-494	494	0	0	-494	494	0	0	-899	714	0	-185
4.3 Onderwijsbeleid en Leerlingzaken													
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-203	203	0	0	-203	203	0	0	-200	205	0	5
6. Sociaal domein													
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-1.494	1.494	0	0	-1.494	1.494	0	0	-1.399	1.371	0	-29
6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	-9.232	9.232	0	0	-9.232	9.232	0	0	-9.130	9.045	18	-68
6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	-461	461	0	0	-461	461	0	0	-517	517	0	0
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.81a	Beschermd Wonen (WMO)	-1.498	1.498	0	0	-1.498	1.498	0	0	-1.582	1.579	0	-3
7. Volksgezondheid en milieu													
7.1	Volksgezondheid	-32.084	32.084	0	0	-32.266	32.266	0	0	-38.487	38.846	0	359
Saldo van Baten en lasten		**-45.936**	**46.036**	**0**	**100**	**-46.117**	**46.217**	**0**	**100**	**-52.870**	**52.993**	**-42**	**81**

5.9 Opgave meerkosten COVID-19 2024

In onderstaande tabel treft u de totale kosten die in het kader van meerkosten COVID-19 in 2024 zijn uitgegeven. Bij het Ministerie van VWS zijn tot en met juni voorschotten ter hoogte van € 40.000,- gedeclareerd. Het nog te ontvangen bedrag wordt na goedkeuring van de jaarrekening door VWS vergoed.

Bijlage 1: Format verantwoording meerkosten 2024		
Verantwoording meerkosten COVID-19 2024		
Kostenspecificatie (kosten incl. BTW opgegeven)	**Kosten 2024**	
Periode 1 januari 2024 t/m 31 december 2024 doorlopende verplichtingen	**€**	**41.378,49**
Salarissen, transitievergoedingen en WW	€	36.312,90
Overige personeelskosten	€	65,59
Kosten locaties	€	-
Overige meerkosten	€	5.000,00
Periode 1 januari 2024 t/m 31 december 2024 kosten Icam-claimen	**€**	**4.818,50**
Kosten Icam	€	4.818,50
Juridische kosten		
Totaal	**€**	**46.196,99**

Deze verantwoording is opgesteld in overeenstemming de Verantwoordings- en controle instructie 2024 meerkosten COVID-19 GGD. Toelichting van de grondslagen zo nodig aanvullen - indien relevant voor (het begrip van) de verantwoording - met gehanteerde uitgangspunten voor toerekening, minder kosten en gehanteerde uitwerking van het normenkader en de definities ingeval van aspecten die judgemental van aard zijn

5.10 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Digitally signed by Vanessa Jongbloed on 15 May 2025

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.
Meander 551
6825 MD Arnhem
Postbus 30265
6803 AG Arnhem
Nederland

Tel: 088 288 2888
www.deloitte.nl

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan het algemeen bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling GGD Gelderland-Zuid te Nijmegen

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2024

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2024 van Gemeenschappelijke Regeling GGD Gelderland-Zuid te Nijmegen gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2024 en van het vermogen van Gemeenschappelijke Regeling GGD Gelderland-Zuid op 31 december 2024 in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

De jaarrekening bestaat uit:

- De balans per 31 december 2024.
- Het overzicht van baten en lasten over 2024.
- De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen, waaronder de rechtmatigheidsverantwoording van het dagelijks bestuur over de financiële rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties over 2024.
- De SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen.
- De bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controle-standaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het door het algemeen bestuur op 12 december 2024 vastgestelde normenkader en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2024 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Gemeenschappelijke Regeling GGD Gelderland-Zuid zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Deloitte Accountants B.V. is ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel onder nummer 24362853. Deloitte Accountants B.V. is een zogenoemde affiliate van Deloitte NSE LLP en maakt onderdeel uit van het internationale netwerk van Deloitte Touche Tohmatsu Limited.

25058AD8FF/HV/1

Deloitte.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden bezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de getrouwheid van de jaarrekening als geheel bepaald op € 529.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2, lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2024. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan het algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 423.200 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa of WNT-redenen relevant zijn.

Controleaanpak frauderisico's

Wij hebben risico's geïdentificeerd en ingeschat op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg is van fraude. Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in de gemeenschappelijke regeling en haar omgeving, de componenten van het interne beheersingssysteem, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop het dagelijks bestuur inspeelt op frauderisico's en het interne beheersingssysteem monitort en de wijze waarop het algemeen bestuur toezicht uitoefent, alsmede de uitkomsten daarvan. Wij constateren dat het dagelijks bestuur beschikt over een frauderisico-analyse.

Wij hebben de opzet en de relevante aspecten van het interne beheersingssysteem en in het bijzonder de frauderisicoanalyse geëvalueerd alsook bijvoorbeeld de gedragscode, de Regeling melden vermoeden misstand GGD Gelderland-Zuid 2016 en de meldingen- en klachtenregistratie van de vertrouwenspersoon. Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd, en voor zover wij noodzakelijk achten, de werking getoetst van interne beheersmaatregelen gericht op het mitigeren van frauderisico's.

Als onderdeel van ons proces voor het identificeren van risico's op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg is van fraude, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, oneigenlijke toe-eigening van activa en omkoping en corruptie. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude.

Het door ons geïdentificeerde frauderisico en uitgevoerde specifieke werkzaamheden zijn als volgt:

- Wij hebben het, in de controlestandaarden veronderstelde, frauderisico onderkend met betrekking tot het doorbreken van interne beheersmaatregelen door het management, inclusief of indicaties aanwezig zijn geweest voor tendentie bij het management van de gemeenschappelijke regeling die mogelijk een risico vormt op een afwijking van materieel belang die het gevolg is van fraude.

Deloitte.

Wij hebben de volgende gegevensgerichte werkzaamheden uitgevoerd gericht op het risico van het doorbreken van interne beheersmaatregelen door het management:

- Het toetsen of specifieke journaalposten en andere aanpassingen die tijdens het opstellen van de jaarrekening zijn aangebracht aanvaardbaar zijn.

- Het toetsen of specifiek (op basis van fraudekarakteristieken) journaalboekingen die gedurende het boekjaar en tijdens het opstellen van de financiële overzicht zijn aangebracht, aanvaardbaar zijn.

In onze controle bouwen wij een element in van onvoorspelbaarheid. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die een aanwijzing geven voor fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving.

Wij hebben kennisgenomen van de beschikbare informatie en om inlichtingen gevraagd bij leden van het dagelijks bestuur, het management (waaronder de controller en de directie) en het algemeen bestuur.

Hieruit volgen geen signalen van fraude die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang.

Controleaanpak naleving van wet- en regelgeving

Wij hebben een algemeen inzicht verworven in het wet- en regelgevingskader dat van toepassing is op de gemeenschappelijke regeling door inlichtingen in te winnen bij de directie en de controller, het lezen van notulen en een beoordeling van documentatie.

Voor zover materieel voor de gerelateerde financiële overzichten, hebben wij op basis van onze risicoanalyse, en rekening houdende met het feit dat het effect van niet-naleving van wet- en regelgeving aanzienlijk varieert, de wet- en regelgeving overwogen die is opgenomen in het normenkader als wet- en regelgeving met een directe invloed op de financiële overzichten.

Wij hebben voldoende en geschikte controle-informatie verkregen omtrent het naleven van de bepalingen van die wet- en regelgeving die gewoonlijk wordt geacht van directe invloed te zijn op de financiële overzichten.

Daarnaast is de gemeenschappelijke regeling onderworpen aan overige wet- en regelgeving waarvan de gevolgen van niet-naleving een van materieel belang zijnde invloed kunnen hebben op de financiële overzichten, bijvoorbeeld ten gevolge van boetes of rechtszaken.

Ten aanzien van de wet- en regelgeving die geen direct effect heeft op de vaststelling van de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening, zijn onze werkzaamheden beperkter. Naleving van wet- en regelgeving kan van fundamenteel belang zijn voor de operationele aspecten van de gemeenschappelijke regeling dan wel voor het voorkomen van sancties van materieel belang (bijv. het naleven van de voorwaarden van een vergunning voor het uitvoeren van een activiteit, of het naleven van regelgeving betreffende het milieu); niet-naleving van dergelijke wet- en regelgeving kan daarom van materieel belang zijnde invloed hebben op de financiële overzichten. Onze verantwoordelijkheid is beperkt tot het uitvoeren van gespecificeerde controlewerkzaamheden ter bevordering van het identificeren van niet-naleving van wet- en regelgeving die een invloed van materieel belang kan hebben op de financiële overzichten. Onze werkzaamheden ter bevordering van het identificeren van gevallen van niet-naleving van overige wet- en regelgeving die een invloed van materieel belang kan hebben op de financiële overzichten, zijn beperkt tot (i) het management en het dagelijks bestuur, en, in voorkomend geval, het algemeen bestuur vragen of de entiteit dergelijke wet- en regelgeving naleeft; (ii) de eventuele correspondentie met de desbetreffende vergunningverlenende of regelgevende of toezichthoudende instanties inspecteren.

Deloitte.

Uiteraard zijn wij gedurende de controle alert op indicaties van (vermoedens van) niet-naleving van wet- en regelgeving.

Ten slotte hebben wij een schriftelijke bevestiging verkregen dat alle bekende gevallen van niet-naleving of vermoede niet-naleving van wet- en regelgeving, ons ter kennis zijn gebracht.

Controleaanpak veronderstellingen inzake financiële risico's in relatie tot de financiële positie

Onze verantwoordelijkheden inzake het beoordelen van de door de gemeenschappelijke regeling gehanteerde veronderstellingen inzake haar financiële risico's in relatie tot de financiële positie zijn beschreven in het hoofdstuk "Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening". Bij het invullen van onze verantwoordelijkheden hebben wij - rekening houdend met de materialiteit voor de jaarrekeningcontrole ad € 529.000 - een aantal werkzaamheden uitgevoerd, waaronder:

- Het kennis nemen van de primaire begroting 2025 teneinde vast te stellen dat voldaan wordt aan de financiële bijdragen door de deelnemende gemeenten. Daarnaast hebben wij kennis genomen van de risicoparagraaf in de begroting 2025, hieruit blijken geen aanvullende risico's geïdentificeerd ten opzichte van de jaarrekening;

- Het inwinnen van inlichtingen bij het dagelijks bestuur, het algemeen bestuur en het (financieel) management over hun kennis van eventuele significante risico's die zijn ontstaan na de periode van de door het dagelijks en algemeen bestuur verrichte werkzaamheden in het kader van het opstellen van de risicoparagraaf.

Op basis van onze werkzaamheden hebben wij geen bevindingen met betrekking tot de risico-inschattingen zoals opgenomen in de risicoparagraaf. De deelnemende gemeenten dragen er zorg voor dat de GGD Gelderland-Zuid te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan zijn verplichtingen jegens derden te kunnen voldoen.
De aard en diepgang van de risico-paragraaf en risico-inschattingen achten wij passend voor de financiële situatie van de gemeenteschappelijke regeling GGD Gelderland-Zuid.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2024 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

De andere informatie bestaat uit:

- Het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen.
- De bijlagen.

Deloitte.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- Met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.
- Alle informatie bevat die op grond van het BBV voor het jaarverslag is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde vereisten

Ingevolge artikel 213, lid 3 (b) Gemeentewet hebben wij onderzocht of de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen als bedoeld in artikel 17 Financiële-verhoudingswet (hierna: de specifieke uitkeringen) rechtmatig tot stand zijn gekomen. In de jaarrekening is verantwoordingsinformatie opgenomen over deze specifieke uitkeringen (de SiSa-bijlage).

Naar ons oordeel zijn de baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2024 met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - Regeling Informatieverstrekking SiSa.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen, in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - de Regeling Informatieverstrekking SiSa. In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Het is onze verantwoordelijkheid een redelijke mate van zekerheid te krijgen voor ons oordeel ingevolge artikel 213 lid 3 (b) Gemeentewet.63 Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en de Nota Verwachtingen Accountantscontrole 2024, zoals opgenomen in de Nota procedure aanlevering SiSa-verantwoordingsinformatie 2024 in bijlage 2 van de Regeling Informatieverstrekking SiSa. Wij hebben bij de controle van de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen dezelfde materialiteit toegepast als bij de controle van de jaarrekening.

Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controle-werkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Deloitte.

- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente.

- Het evalueren of de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader 2024 en voor het getrouw toelichten van de financiële rechtmatigheid in de jaarrekening.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen, en afwegen of de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen, toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het normenkader 2024 dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 12 december 2024, het Controleprotocol WNT 2024, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Deloitte.

Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.

- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controle-werkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling.

- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.

- Het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeenschappelijke regeling haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de gemeenschappelijke regeling de financiële risico's niet kan opvangen.

- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.

- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeur-tenissen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Arnhem, 15 mei 2025

Deloitte Accountants B.V.

drs. V.V. Jongbloed RA

6

Bijlagen

6. Bijlagen

6.1 Begrotingswijzigingen

Toelichting bij de begrotingswijzigingen 2024

De begrotingswijziging is door het Algemeen Bestuur vastgesteld op 5 september 2024.

bedragen x € 1.000,-	Primaire begroting 2024	Gewijzigde begroting 2024	Gewijzigde begroting 2024
Baten			
Bijdrage deelnemende gemeenten	29.783	0	29.783
Bijdrage deelnemende gemeenten o.b.v. facturen	3.125	70	3.194
Subsidies Rijk	3.979	110	4.090
Subsidies Gemeenten	5.467	0	5.467
Overige opbrengsten	3.242	2	3.243
Acquisitiedoelstelling	340	0	340
Totaal baten	**45.936**	**181**	**46.117**
Lasten			
Personeelskosten	32.914	181	33.095
Huisvestingskosten	2.062	0	2.062
Kantoormiddelen	177	0	177
Medische kosten	1.106	0	1.106
Communicatieapparatuur	1.723	0	1.723
Vervoermiddelen	34	0	34
Afschrijvingen	703	0	703
Algemene kosten	3.618	0	3.618
Inkoop ondersteunende diensten VRGZ	3.566	0	3.566
Overhead GGD	0	0	0
Voorlichting	26	0	26
Rentebaten en -lasten	108	0	108
Bankkosten	0	0	0
Totaal lasten	**46.036**	**181**	**46.217**
Totaal saldo van baten en lasten	**-100**	**0**	**-100**
Reserves			
Toevoegingen reserves	0	0	0
Onttrekkingen reserves	0	0	0
Resultaat voor vennootschapsbelasting	**-100**	**0**	**-100**

6.2 Geplande en gerealiseerde investeringen

Investeringen *Bedragen x € 1.000,-*	Vanuit 2023	Begroting 2024	Totaal te besteden 2024	Realisatie 2024	Verschil 2024	Door schuiven naar 2025
Gebouwen						
Datalijnen	68	10	78	0	78	50
Nieuwbouw	5.982	3.404	9.386	8.220	1.166	0
Verbouwingen	50	25	75	0	75	75
Overige materiële vaste activa (automatisering)						
Nieuwbouw automatisering	0	0	0	210	-210	0
Audiovisuele middelen	27	10	37	7	30	30
Laptops	544	200	744	744	0	0
Docking stations	80	100	180	0	180	80
Beeldschermen	19	20	39	0	39	39
Mini PC	80	10	90	0	90	90
Smartphones	0	10	10	0	10	10
Telefooncentrale	179	0	179	12	167	80
Netwerkcomponenten	78	0	78	52	26	26
WiFi	80	5	85	0	85	85
Stelpost hard- en software	60	50	110	0	110	50
Overige materiële vaste activa (inventaris)						
Gehoorscreening	107	0	107	23	84	84
Echo- en nierapparaat	0	30	30	0	30	30
Meubilair	100	75	175	2	173	162
Nieuwbouw inrichting	0	0	0	977	-977	0
Vervoermiddelen						
Auto	30	0	30	0	30	30
Totaal	**7.484**	**3.949**	**11.433**	**10.246**	**1.188**	**921**

Toelichting

- In 2024 is het nieuwbouwpand opgeleverd. In de post Nieuwbouw zijn ook investeringen voor automatisering en inrichting opgenomen. Vanwege de verschillende afschrijvingstermijnen zijn de investeringen in bovenstaand overzicht apart weergegeven. In totaal is het budget met € 11.000 overschreden. De overschrijding is op het doorgeschoven budget voor meubilair verminderd.
- De geplande vervanging van laptops is in 2024 geheel uitgevoerd.
- Voor vervanging van overige ICT onderdelen is door de werkzaamheden voor het nieuwbouwpand deels uitgevoerd. Daarom worden deze budgetten (deels) doorgeschoven naar 2025.
- Onderzoek naar juiste gehoorscreening apparatuur loopt nog. Hierdoor schuift het restant van het budget door naar 2025.
- Echo- nierapparaten hoeven nog niet vervangen te worden. Budget wordt doorgeschoven naar 2025.

6.3 Afname Mook en Middelaar

Dit overzicht wordt apart gepresenteerd omdat de gemeente Mook en Middelaar geen deelnemende gemeente in gemeenteschappelijke regeling Gelderland-Zuid is.

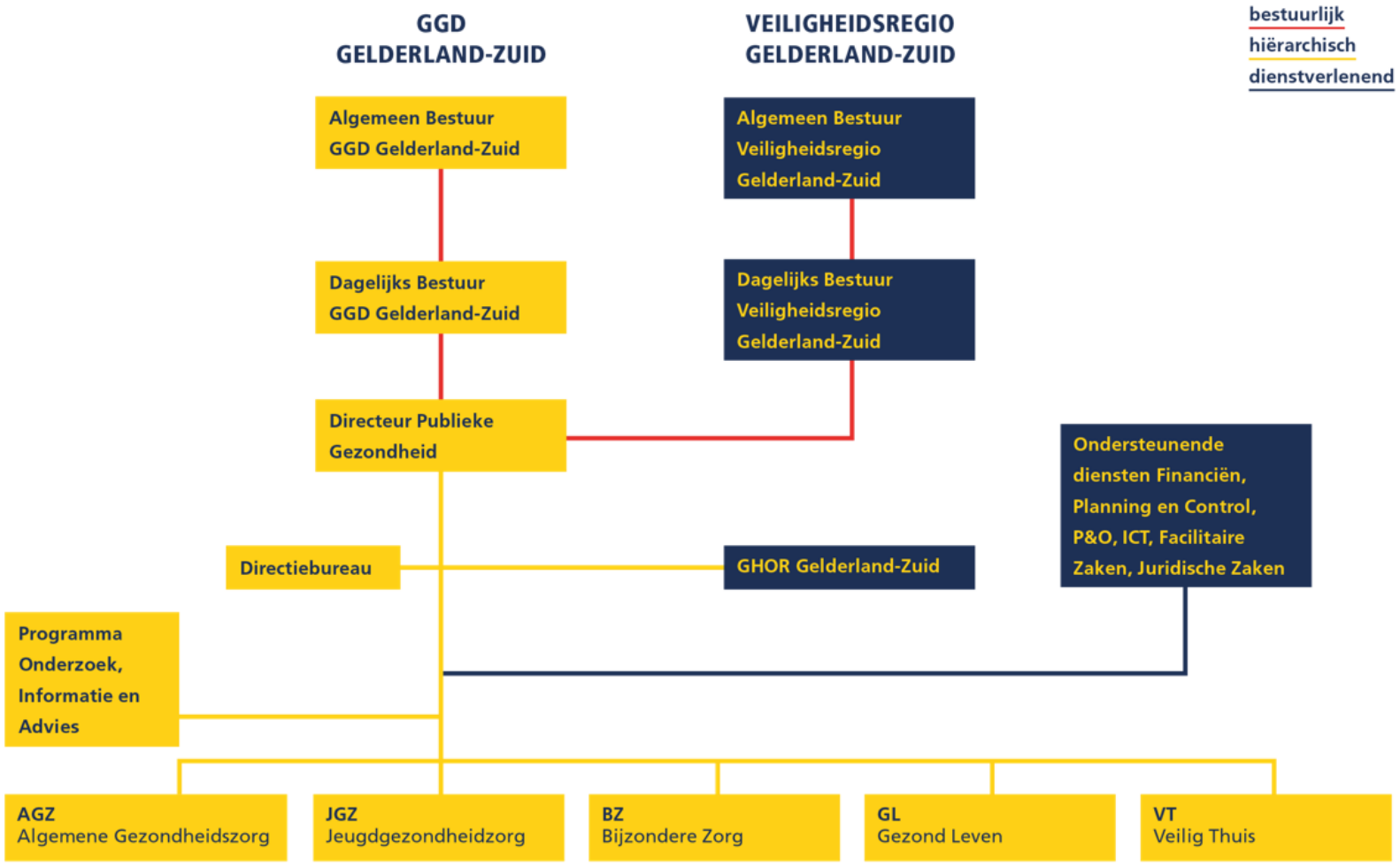
Bijdragen Gemeente Mook en Middelaar	BBV Code	Omschrijving BBV Code	Aantal inwoners	Gewijzigde Begroting	Realisatie	Gefactureerd	Nog af te rekenen
Bedragen x € 1,-			2024	2024	2024	2024	2024
Inwoners per 1/1/2024 (conform BRN Richtlijn)			**7.998**				
JGZ algemeen	7.1	Volksgezondheid		192.128	192.128	192.128	0
Vaccinatieprogramma	7.1	Volksgezondheid		13.823	13.823	13.823	0
Logopedie	7.1	Volksgezondheid		2.846	2.846	2.846	0
Totaal JGZ obv inwoners				**208.797**	**208.797**	**208.797**	0
Overige taken op inwonersbijdragen							
Veilig Thuis	6.6	Toegang eerstelijnsvoorzieningen		90.100	90.100	90.100	0
Toezicht WMO	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)		3.125	3.125	3.125	0
Bijzondere Zorg	7.1	Volksgezondheid		23.801	23.801	23.801	0
Totaal bijdrage op basis van inwoners				**325.823**	**325.823**	**325.823**	**0**
Huisvesting JGZ	7.1	Volksgezondheid		13.844	13.328	13.844	-516
Totaal bijdrage op basis van facturen				**13.844**	**13.328**	**13.844**	**-516**
Maatwerk Lichte hulp / VHT	7.1	Volksgezondheid		1.350	3.940	3.940	0
VVE	7.1	Volksgezondheid		875	900	900	0
Leerplichtontheffingen	7.1	Volksgezondheid		0	408	408	0
Wijk GGD	7.1	Volksgezondheid		0	40.260	40.260	0
Wijk GGD bijdrage kosten IXTA No	7.1	Volksgezondheid		0	494	494	0
Vluchtelingen Oekraïne	7.1	Volksgezondheid		0	2.218	2.218	0
GGD plan SPUK/GALA	7.1	Volksgezondheid		0	850	850	0
Kind naar gezond gewicht	7.1	Volksgezondheid		0	9.653	9.653	0
Nu niet zwanger	7.1	Volksgezondheid		3.285	3.285	3.285	0
Totaal				**345.177**	**401.158**	**401.674**	**-516**

6.4 Afrekening huisvesting locaties Jeugdgezondheidszorg

Gemeente	Gewijzigde begroting	Realisatie	Verschil
Bedragen x € 1.000,-	2024	2024	2024
Beuningen	64.659	64.153	-506
Druten	48.246	49.657	1.411
Berg en Dal	112.963	115.543	2.579
Heumen	35.070	33.256	-1.814
Neder-Betuwe	69.980	73.073	3.093
Nijmegen	472.473	424.732	-47.742
West Maas en Waal	55.935	49.887	-6.048
Wijchen	88.979	90.592	1.613
Subtotaal	**948.306**	**900.893**	**-47.413**
Mook en Middelaar *	13.844	13.328	-516
Totaal	**962.150**	**914.221**	**-47.929**

* De Gemeente Mook en Middelaar is vanaf 1 januari 2013 uit de gemeenschappelijke regeling getreden maar blijft onder andere Jeugdgezondheidszorg afnemen.

6.5 Organogram GGD Gelderland-Zuid

De GGD beschikt conform de WOR over een Ondernemingsraad (OR)

6.6 Bijdrage per gemeente gespecificeerd

	Berg en Dal	Beuningen	Buren	Culemborg	Druten	Heumen	Maasdriel	Neder-Betuwe	Nijmegen	Tiel	West Betuwe	West Maas en Waal	Wijchen	Zaltbommel
Inwoners per 1/1/2023 (conform BRN Richtlijn)														
Uniform	35.000	26.354	27.190	29.394	19.000	16.523	25.571	24.988	178.750	42.150	51.834	19.700	41.225	29.990
Uniform Gezondheid van de jeugd -9 mnd – 18 jaar	35.000	26.354			19.000	16.523		24.988	178.750			19.700	41.225	
Uniform Gezondheid van de jeugd 4 jaar – 18 jaar			27.190	29.394			25.571			42.150	51.834			29.990
Uniform Bijzondere Zorg	35.000	26.354	27.190	29.394	19.000	16.523		24.988	178.750	42.150	51.834	19.700	41.225	
Uniform logopedie	35.000		27.190	29.394		16.523	25.571	24.988	178.750	42.150	51.834			29.990
Uniforme bijdrage zorgtaken														
Jeugdgezondheidszorg	861.028	638.217	425.782	456.482	468.862	409.427	401.310	622.734	4.436.782	656.521	811.142	476.837	997.443	470.044
Algemene gezondheidszorg	223.162	167.864	174.562	187.148	123.320	106.116	164.528	161.401	1.149.930	269.159	332.551	125.418	262.348	192.708
Bijzondere Zorg	106.722	80.277	83.480	89.499	58.975	50.747	0	77.186	1.737.470	128.719	159.035	59.978	125.462	0
Veilig Thuis	397.970	299.356	311.300	333.745	219.920	189.238	358.582	287.829	3.905.448	479.997	593.045	223.661	467.851	418.975
Gezond Leven	122.879	92.431	96.118	103.049	67.904	58.430	90.594	88.872	633.182	148.205	183.110	69.059	144.456	106.110
IO&A	39.494	29.708	30.893	33.121	21.825	18.780	29.118	28.564	203.510	47.634	58.853	22.196	46.429	34.105
Totaal zorgtaken	**1.751.255**	**1.307.853**	**1.122.135**	**1.203.044**	**960.806**	**832.738**	**1.044.132**	**1.266.586**	**12.066.322**	**1.730.235**	**2.137.736**	**977.149**	**2.043.989**	**1.221.942**
Bijdrage huisvesting	**7.179**	**5.400**	**5.615**	**6.020**	**3.967**	**3.414**	**5.293**	**5.192**	**36.991**	**8.658**	**10.699**	**4.034**	**8.439**	**6.199**
Totaal uniforme bijdrage obv inwoners	**1.758.434**	**1.313.253**	**1.127.750**	**1.209.064**	**964.773**	**836.152**	**1.049.425**	**1.271.778**	**12.103.313**	**1.738.893**	**2.148.435**	**981.183**	**2.052.428**	**1.228.141**
Huisvesting Consultatiebureaus	115.545	64.154			49.657	33.256		73.074	424.731			49.887	90.592	-
Vaccinatieprogramma	79.690	60.130	16.868	18.084	44.038	37.893	15.898	57.636	410.634	26.008	32.134	44.787	93.684	18.621
Toezicht en handh. Kinderopvang	61.264	58.873	53.109	65.147	33.599	36.717	57.989	57.791	326.654	95.067	158.307	52.119	75.767	63.114
Totaal uniforme bijdrage obv factuur	**256.499**	**183.157**	**69.977**	**83.231**	**127.294**	**107.866**	**73.887**	**188.501**	**1.162.018**	**121.075**	**190.441**	**146.793**	**260.042**	**81.735**
Totaal uniforme bijdrage	**2.014.933**	**1.496.410**	**1.197.727**	**1.292.295**	**1.092.067**	**944.018**	**1.123.312**	**1.460.279**	**13.265.332**	**1.859.968**	**2.338.876**	**1.127.976**	**2.312.470**	**1.309.876**

	Berg en Dal	Beuningen	Buren	Culemborg	Druten	Heumen	Maasdriel	Neder Betuwe	Nijmegen	Tiel	West Betuwe	West Maas en Waal	Wijchen	Zaltbommel
Facultatieve taken														
Productgroep: Jeugdgezondheidszorg (JGZ)														
Facultatieve taken JGZ	51.500	25.485	4.384	27.988	19.834	8.950	4.712	67.052		67.386	20.404	11.930	39.378	
Verkenning JGZ 0 - 4 jarigen Rivierenland			10.573	11.381			9.947			16.317	20.124			11.658
Attentiewijken									173.452					
BSOT									97.756					
Kijk op kleintjes									223.000					
Schoolverzuim VO									57.800					
Versterking in kwetsbare wijken									100.392					
Voorzorg	11.311								91.581					
VVE									15.000					
SMI									5.968					
Leerplichtontheffingen	204		510	578	476	816	1.530	952	10.506	1.088	306	306	1.054	476
Storm aanpak									52.710					
JGZ op ROC/Yverta									145.496					
JGZ Vluchtelingen Oekraïne	27.535	20.093	18.648	2.597	12.622	8.726	20.574	21.333	76.447	12.782	27.360	16.824	17.145	6.931
	90.550	**45.578**	**34.115**	**42.544**	**32.932**	**18.492**	**36.763**	**89.337**	**1.050.108**	**97.572**	**68.194**	**29.060**	**57.577**	**19.065**
Productgroep: Algemene Gezondheidszorg (AGZ)														
Nu Niet Zwanger	14.310	10.764	11.193	12.000	7.908	6.804	10.550	10.349	73.736	17.259	21.324	8.042	16.822	12.357
Kennisnetwerk in Sekswerk en Seksualiteit (KISS)									140.950					
Regionale netwerkaanpak Seksueel Geweld									59.084					
Lichte handhaving en registratie kinderopvang		22.098		19.884	12.616				108.576	23.525				17.191
WMO Toezicht							13.461		275.255					
Gezonde Leefomgeving		1.164	1.936	6.050			4.235		63.256				2.040	
Voorlichting Vluchtelingen	1.176	639			1.786	224			3.960				1.141	5.445
Algemene gezondheidszorg ontheemden Oekraïne									144.403					
	15.486	**34.665**	**13.129**	**37.934**	**22.310**	**7.028**	**28.246**	**10.349**	**869.220**	**40.784**	**21.324**	**8.042**	**20.003**	**34.993**
Productgroep: Bijzondere Zorg (BZ)														
Samenwerkplaats Sluitende aanpak (cofinanciering)									23.326					
Housing First									74.640					
Risicobudget									0					
Coördinatie zorgwoningen									30.377					
Begeleiding ex-gedetineerden									17.160					
Buitenzorg									55.250					
2e Fase buitenslapers									7.233					
Flexibel budget									15.999					
Wijk GGD	82.764					51.896								
Centrale Toegang BW en MO									1.579.393					
	82.764	**0**	**0**	**0**	**0**	**51.896**	**0**	**0**	**1.803.377**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

	Berg en Dal	Beuningen	Buren	Culemborg	Druten	Heumen	Maasdriel	Neder Betuwe	Nijmegen	Tiel	West Betuwe	West Maas en Waal	Wijchen	Zaltbommel
Facultatieve taken														
Productgroep:Veilig Thuis (VT)														
Ouderenmishandeling									84.720					
Eergerelateerd geweld									90.284					
Proeftuin Dukenburg/Nijmegen									157.135					
Proeftuin Zaltbommel														17.380
	0	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**332.139**	**0**	**0**	**0**	**0**	**17.380**
Productgroep: Gezond Leven (GL)														
Beweegstimulerende consultatiebureaus	6.040													
Valpreventie gezond ouder worden									19.326					
Valpreventie				37.948	7.260	16.500	36.577	10.120			87.787		13.750	36.472
Welzijn op recept					6.050								12.540	
Gezond en Actief				13.200										
Volwassenen- en ouderenmonitor	8.106	571	940		692		1.674	3.009	9.000	5.097	2.729		6.358	
Gezondheidsmakelaar / buurtsportcoaches									739.000					
Nijmegen Voel je goed Dukenburg! Meerjarig									3.022					
Gezonde school	68.750										38.500	11.000		
Gezondheidsmakelaar / buurtsportcoaches overig		9.900			23.100	10.120	24.255	18.700					33.000	30.360
Brede Spuk West Betuwe											17.518			
Ketenaanpak overgewicht volwassenen											16.500			
Leefstijlspreekuur										35.200	5.060			
Nijmeegse aanpak Gezonde jeugd en jongeren									59.070					
Kind naar gezond gewicht		17.380				8.411	8.800		70.711		27.198			11.000
Procesbegeleider transformatieplan									38.051					
Programma samen impact maken voor gezonde inwoners	5.544	3.507	4.160	3.972	2.765	1.924	3.984	3.902	68.980	83.503	7.334	2.899	5.728	4.289
Kansrijke start					3.080			2.420	21.343			13.750	14.520	
Schoolsout		10.000							200.250					
Beweeg je Fit									48.501					
Gezond Ouder Worden									78.603					
Ketenaanpak valpreventie bewegen en gezonde voeding									278.087					
	88.440	**41.358**	**5.100**	**55.120**	**42.946**	**36.955**	**75.290**	**38.151**	**1.633.942**	**123.800**	**202.624**	**27.649**	**85.896**	**82.121**
Totaal facultatieve taken	**277.240**	**121.602**	**52.344**	**135.598**	**98.188**	**114.372**	**140.299**	**137.837**	**5.688.787**	**262.156**	**292.142**	**64.751**	**163.476**	**153.559**
Totaal bijdrage per gemeente	**2.292.172**	**1.618.011**	**1.250.071**	**1.427.894**	**1.190.256**	**1.058.390**	**1.263.611**	**1.598.116**	**18.954.118**	**2.122.125**	**2.631.018**	**1.192.727**	**2.475.946**	**1.463.435**

Totale bijdrage per gemeenten

Gemeenten	Uniforme bijdragen				Facultatieve taken					Totaal
	o.b.v. inwoners	Huisvesting Consultatie-bureaus	Toezicht en handh. KDV	Rijks-vaccinatie programma	Jeugd gezondheids-zorg	Algemene Gezondheids-zorg	Bijzondere Zorg	Veilig Thuis	Gezond Leven	
Berg en Dal	1.758.434	115.545	61.264	79.690	90.550	15.486	82.764	0	88.440	2.292.172
Beuningen	1.313.253	64.154	58.873	60.130	45.578	34.665	0	0	41.358	1.618.011
Buren	1.127.750	0	53.109	16.868	34.115	13.129	0	0	5.100	1.250.071
Culemborg	1.209.064	0	65.147	18.084	42.544	37.934	0	0	55.120	1.427.894
Druten	964.773	49.657	33.599	44.038	32.932	22.310	0	0	42.946	1.190.256
Heumen	836.152	33.256	36.717	37.893	18.492	7.028	51.896	0	36.955	1.058.390
Maasdriel	1.049.425	0	57.989	15.898	36.763	28.246	0	0	75.290	1.263.611
Neder-Betuwe	1.271.778	73.074	57.791	57.636	89.337	10.349	0	0	38.151	1.598.116
Nijmegen	12.103.313	424.731	326.654	410.634	1.050.108	869.220	1.803.377	332.139	1.633.942	18.954.118
Tiel	1.738.893	0	95.067	26.008	97.572	40.784	0	0	123.800	2.122.125
West Betuwe	2.148.435	0	158.307	32.134	68.194	21.324	0	0	202.624	2.631.018
West Maas en Waal	981.183	49.887	52.119	44.787	29.060	8.042	0	0	27.649	1.192.727
Wijchen	2.052.428	90.592	75.767	93.684	57.577	20.003	0	0	85.896	2.475.946
Zaltbommel	1.228.141	0	63.114	18.621	19.065	34.993	0	17.380	82.121	1.463.435
Totale bijdrage 2024	**29.783.022**	**900.896**	**1.195.517**	**956.103**	**1.711.888**	**1.163.514**	**1.938.037**	**349.519**	**2.539.393**	**40.537.890**

6.7 Thematabel resultaat GGD 2024

Jaarrekening 2024	Wettelijke taken opgedragen aan de GGD					Werkveld beleidsmatig belegd bij de GGD			Werkveld specifiek (facultatief)							Overhead GGD	Totaal
	OIA	AGZ	JGZ	HV JGZ	GL	AGZ	BZ	VT	OIA	AGZ	BZ	JGZ	GL	VT	Corona		
Baten																	
Bijdrage deelnemende gemeenten	644	2.921	12.133	0	2.004	719	2.758	8.487	0	0	0	0	0	0	0	117	29.783
Bijdrage deelnemende gemeenten o.b.v. facturen	0	1.196	956	901	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3.053
Subsidies Rijk	0	15	251	0	0	0	0	0	0	6.162	0	0	35	0	46	12	6.522
Subsidies gemeenten	0	233	80	0	38	275	0	0	0	655	1.938	1.632	2.501	350	0	0	7.702
Overige opbrengsten	0	168	346	13	0	6	24	90	0	3.411	260	438	525	4	0	518	5.802
Acquisitiedoelstelling	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal baten	**644**	**4.533**	**13.765**	**914**	**2.043**	**1.001**	**2.781**	**8.577**	**0**	**10.228**	**2.198**	**2.070**	**3.061**	**354**	**46**	**647**	**52.862**
Lasten																	
Personeelskosten	429	2.814	9.652	0	1.251	373	1.940	5.653	0	7.113	2.099	2.072	2.392	355	41	2.629	38.812
waarvan overhead	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-2.242	-624	-611	-708	-105	0	4.290	0
Kapitaallasten	0	9	12	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	349	372
Huisvestingskosten	34	218	265	896	100	33	146	439	0	323	0	0	1	0	0	-109	2.345
Materiële kosten	18	448	954	18	178	377	55	373	0	2.729	110	28	695	2	5	6.107	12.097
Rentebaten en -lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-632	-632
Onvoorzien	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overhead GGD	155	1.007	3.159	0	460	154	672	2.023	0	2.242	624	611	708	105	0	-11.919	0
Totaal lasten	**634**	**4.496**	**14.043**	**914**	**1.989**	**937**	**2.813**	**8.488**	**0**	**10.166**	**2.209**	**2.100**	**3.088**	**356**	**46**	**715**	**52.993**
Saldo baten en lasten	**10**	**37**	**-278**	**0**	**54**	**63**	**-32**	**89**	**0**	**62**	**-11**	**-30**	**-26**	**-2**	**0**	**-68**	**-131**
Onttrekkingen reserve	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	60	60
Toevoegingen reserve	0	0	0	0	0	0	0	-18	0	0	0	0	0	0	0	0	-18
Resultaat voor vpb	**10**	**37**	**-278**	**0**	**54**	**63**	**-32**	**71**	**0**	**62**	**-11**	**-30**	**-26**	**-2**	**0**	**-8**	**-89**
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-8	-8
Resultaat na vpb	**10**	**37**	**-278**	**0**	**54**	**63**	**-32**	**71**	**0**	**62**	**-11**	**-30**	**-26**	**-2**	**0**	**0**	**-81**

6.8 Dienstenoverzicht Veilig Thuis

Dienstenoverzicht Veilig Thuis

	Realisatie 2023	Begroting 2024	Realisatie 2024	Verschil t.o.v. begroting 2024	%
Wettelijke diensten					
Adviezen & Ondersteuning	6.939	7.069	6.359	-710	-10%
Meldingen met veiligheidsbeoordeling	2.500	2.768	2.853	85	3%
Overdracht na veiligheidsbeoordeling	2.105	2.115	2.079	-36	-2%
Onderzoek	215	226	220	-6	-3%
Voorwaarde en vervolg*	281	429	234	-195	-45%
Monitoring	397	521	266	-255	-49%
Huisverboden uitvoering	46	54	52	-2	-4%
Huisverboden screenings	61	76	69	-7	-9%
Overige diensten					
VTO naar RVDK	21	23	7	-16	-70%
VTB	44	58	19	-39	-67%

*In de aantallen Voorwaarde en vervolg zijn 45 casussen opgenomen die berekend zijn voor de niet vergoede inzet van medewerkers Veilig Thuis voor de proeftuinen Dukenburg/Nijmegen en Zaltbommel.

6.9 Beleidsindicatoren

	Realisatie 2024	Begroting 2024	Realisatie 2023
Formatie (fte per 1.000 inwoners)	0,68	0,60	0,70
Bezetting (fte per 1.000 inwoners)	0,64	0,59	0,66
Apparaatskosten (kosten per inwoner)	93	77	64
Externe inhuur (kosten als % van totale loonsom plus totale kosten inhuur externen)	8%	2%	5%
Overhead (% van totale lasten)	22%	24%	24%

6.10 Overzichten naar thema's

Hieronder zijn de thematabellen weergegeven. Positieve bedragen betekenen een negatief resultaat, negatieve bedragen betekenen een positief resultaat.

Wettelijke taken opgedragen aan de GGD				
Onderzoek, Informatie en Advies	**Realisatie**	**Primaire begroting**	**Gewijzigde begroting**	**Realisatie**
	2023	**2024**	**2024**	**2024**
Lasten	583	644	644	634
Baten	-604	-644	-644	-644
Resultaat na belasting	**-20**	**0**	**0**	**-10**

Wettelijke taken opgedragen aan de GGD				
Algemene Gezondheidszorg	**Realisatie**	**Primaire begroting**	**Gewijzigde begroting**	**Realisatie**
	2023	**2024**	**2024**	**2024**
Lasten	3.746	4.484	4.484	4.496
Baten	-3.906	-4.484	-4.484	-4.533
Resultaat na belasting	**-159**	**0**	**0**	**-37**

Wettelijke taken opgedragen aan de GGD				
Gezond Leven	**Realisatie**	**Primaire begroting**	**Gewijzigde begroting**	**Realisatie**
	2023	**2024**	**2024**	**2024**
Lasten	1.538	2.144	2.144	1.989
Baten	-1.819	-2.144	-2.144	-2.043
Resultaat na belasting	**-282**	**0**	**0**	**-54**

Wettelijke taken opgedragen aan de GGD				
Jeugdgezondheidszorg	**Realisatie**	**Primaire begroting**	**Gewijzigde begroting**	**Realisatie**
	2023	**2024**	**2024**	**2024**
Lasten	13.808	14.450	14.631	14.957
Baten	-13.863	-14.450	-14.631	-14.679
Reserve	-40	0	0	0
Resultaat na belasting	**-95**	**0**	**0**	**278**

Werkveld beleidsmatig belegd bij de GGD				
Algemene Gezondheidszorg	**Realisatie**	**Primaire begroting**	**Gewijzigde begroting**	**Realisatie**
	2023	**2024**	**2024**	**2024**
Lasten	1.098	955	955	937
Baten	-913	-955	-955	-1.001
Resultaat na belasting	**185**	**0**	**0**	**-63**

Werkveld beleidsmatig belegd bij de GGD				
Bijzondere Zorg	**Realisatie**	**Primaire begroting**	**Gewijzigde begroting**	**Realisatie**
	2023	**2024**	**2024**	**2024**
Lasten	2.262	2.781	2.781	2.813
Baten	-2.276	-2.781	-2.781	-2.781
Resultaat na belasting	**-14**	**0**	**0**	**32**

Werkveld beleidsmatig belegd bij de GGD				
Veilig Thuis	**Realisatie**	**Primaire begroting**	**Gewijzigde begroting**	**Realisatie**
	2023	**2024**	**2024**	**2024**
Lasten	7.598	8.577	8.577	8.488
Baten	-7.706	-8.577	-8.577	-8.577
Reserve	0	0	0	18
Resultaat na belasting	**-108**	**0**	**0**	**-72**

Werkveld specifiek (facultatief)				
Algemene Gezondheidszorg	**Realisatie**	**Primaire begroting**	**Gewijzigde begroting**	**Realisatie**
	2023	**2024**	**2024**	**2024**
Lasten	10.699	6.197	6.197	10.166
Baten	-10.633	-6.197	-6.197	-10.228
Resultaat na belasting	**66**	**0**	**0**	**-62**

Werkveld specifiek (facultatief)				
Coronabestrijding	**Realisatie**	**Primaire begroting**	**Gewijzigde begroting**	**Realisatie**
	2023	**2024**	**2024**	**2024**
Lasten	3.638	0	0	46
Baten	-3.638	0	0	-46
Resultaat na belasting	**0**	**0**	**0**	**0**

Werkveld specifiek (facultatief)				
Bijzondere Zorg	**Realisatie**	**Primaire begroting**	**Gewijzigde begroting**	**Realisatie**
	2023	**2024**	**2024**	**2024**
Lasten	2.052	1.732	1.732	2.209
Baten	-2.052	-1.732	-1.732	-2.198
Resultaat na belasting	**0**	**0**	**0**	**11**

Werkveld specifiek (facultatief)				
Programma Onderzoek, Informatie en Advies	**Realisatie 2023**	**Primaire begroting 2024**	**Gewijzigde begroting 2024**	**Realisatie 2024**
Lasten	0	0	0	0
Baten	0	0	0	0
Resultaat na belasting	**0**	**0**	**0**	**0**

Werkveld specifiek (facultatief)				
Gezond Leven	**Realisatie 2023**	**Primaire begroting 2024**	**Gewijzigde begroting 2024**	**Realisatie 2024**
Lasten	2.103	1.467	1.467	3.088
Baten	-2.032	-1.467	-1.467	-3.061
Resultaat na belasting	**71**	**0**	**0**	**26**

Werkveld specifiek (facultatief)				
Jeugdgezondheidszorg	**Realisatie 2023**	**Primaire begroting 2024**	**Gewijzigde begroting 2024**	**Realisatie 2024**
Lasten	1.996	1.516	1.516	2.100
Baten	-1.917	-1.516	-1.516	-2.070
Resultaat na belasting	**79**	**0**	**0**	**30**

Werkveld specifiek (facultatief)				
Veilig Thuis	**Realisatie 2023**	**Primaire begroting 2024**	**Gewijzigde begroting 2024**	**Realisatie 2024**
Lasten	465	519	519	356
Baten	-463	-519	-519	-354
Resultaat na belasting	**2**	**0**	**0**	**2**

Overhead GGD				
Overhead GGD	**Realisatie 2023**	**Primaire begroting 2024**	**Gewijzigde begroting 2024**	**Realisatie 2024**
Lasten	521	570	570	715
Baten	-521	-470	-470	-647
Reserve	0	0	0	-60
Vennootschapsbelasting	8	0	0	-8
Resultaat na belasting	**8**	**100**	**100**	**0**

6.11 Verantwoording subsidies op basis van voorschotten

Subsidie: JGZ	Restant uit 2023	Beschikking	Realisatie	Restant naar 2025	Terug betaald	Terug te betalen
Nijmegen Attentiewijken	0	173.452	173.452	0	0	0
Nijmegen Kijk op Kleintjes	0	223.000	223.000	0	0	0
Nijmegen Inzet BSOT en extra inzet jeugdarts	0	97.756	97.756	0	0	0
Nijmegen Schoolverzuim	0	57.800	57.800	0	0	0
Nijmegen Voorzorg	0	91.581	91.581	0	0	0
Nijmegen Voorzorg (6 extra trajecten, uitvoering 2025)	0	121.482	0	121.482	0	0
Nijmegen Jeugdarts en verpleegkundige onderwijs ROC	0	133.120	133.120	0	0	0
Nijmegen Jeugdarts en verpleegkundige onderwijs Yverta	0	12.376	12.376	0	0	0
Nijmegen Versterking in kwetsbare wijken	0	100.392	100.392	0	0	0
Nijmegen Kinderrechten Nu! (2021)	5.277	0	0	0	0	5.277
Berg en Dal Kansrijke Start	0	34.500	34.500	0	0	0
Berg en Dal Informatie en Advies	0	17.000	17.000	0	0	0
Beuningen Kind naar gezond gewicht 2025	0	13.390	0	13.390	0	0
Beuningen JGZ Facultatieve taken	0	31.600	25.485	0	0	6.115
Heumen Kind naar gezond gewicht 2025	0	14.881	0	14.881	0	0
Neder-Betuwe facultatief JGZ	12702	78.040	67.052	0	-12.702	10.988
Tiel Logopedie	0	67.386	67.386	0	0	0
West Betuwe facultatief JGZ	0	22.800	20.404	0	0	2.396
	17.979	1.290.556	1.121.304	149.753	-12.702	24.776

Subsidie: AGZ	Restant uit 2023	Beschikking	Realisatie	Restant naar 2025	Terug betaald	Terug te betalen
Nijmegen Kennisnetwerk in Sekswerk en Seksualitei	2.241	140.950	140.950	0	-2.241	0
Nijmegen Regionaal netwerkaanpak Seksueel Gewel	0	75.000	59.084	15.916	0	0
Nijmegen Nu niet zwanger	0	73.736	73.736	0	0	0
Nijmegen Toezicht WMO	38.567	236.688	275.255	0	0	0
Gezonde Leefomgeving	12.728	91.960	60.231	8.789	0	35.668
	53.536	618.334	609.256	24.705	-2.241	35.668

Subsidie: BZ	Restant uit 2023	Beschikking	Realisatie	Restant naar 2025	Terug betaald	Terug te betalen
Nijmegen Centrale Toegang MO & BW	49.400	1.627.848	1.579.393	0	-49.400	48.455
Nijmegen 2e Fase buitenslapers	0	28.050	7.233	20.818	0	0
Nijmegen Nazorg ex-gedetineerden	0	17.160	17.160	0	0	0
Nijmegen Housing First	0	74.640	74.640	0	0	0
Nijmegen Buitenzorg	0	55.250	55.250	0	0	0
Nijmegen Coördinatie Zorgwoningen	1.431	36.960	30.377	0	-8.014	0
Nijmegen Doorbraak Budget	55.122	60.000	15.999	0	-55.122	44.001
	105.953	1.899.908	1.780.052	20.818	-112.536	92.456

Subsidie: GL	Restant uit 2023	Beschikking	Realisatie	Restant naar 2025	Terug betaald	Terug te betalen
Berg en Dal Gezonde School	0	17.600	16.100	0	0	1.500
Berg en Dal Beweegstimulerende consultatiebureaus	6.670	0	6.040	0	0	630
Beuningen Kind naar gezond gewicht	0	17.380	17.380	0	0	0
Culemborg Valpreventie	35.284	50.704	37.948	35.284	0	12.756
Maasdriel Valpreventie Bommerlerwaard	50.000	0	36.577	13.423	0	0
Nijmegen Beweeg Je Fit	6.188	61.092	48.501	0	-6.188	12.591
Nijmegen Gezond Ouder Worden (2021 - 2024)	19.279	63.692	78.603	0	0	4.368
Nijmegen Ketenaanpak Valpreventie bewegen en gezonde voe	0	408.918	278.087	0	0	130.831
Nijmegen Gezondheidsmakelaars	35.354	739.000	739.000	0	-35.354	0
Nijmegen Kansrijke start	0	22.700	21.343	0	0	1.357
Nijmegen Nijmeegse aanpak gezonde jeugd en jongeren	0	65.000	59.070	0	0	5.930
Nijmegen Pilot Kind naar gezonder gewicht	0	66.120	43.191	0	0	22.930
Nijmegen Projectleider Kind naar gezonder gewicht	0	16.000	16.000	0	0	0
Nijmegen SchoolsOut (2022 - 2025)	0	203.915	200.250	3.665	0	0
Nijmegen SchoolsOut (2020)	9.761	0	0	0	0	9.761
Nijmegen gezondheidsmonitor GM20 (2020)	2.405	0	0	0	0	2.405
Nijmegen Valpreventie gezond ouder worden stad	17.609	0		0	-17.609	0
Nijmegen Voel je goed Dukenburg! Meerjarig	3.022	0	3.022	0	0	0
West Betuwe Leefstijlspreekuur	35.200	17.600	22.660	30.140	0	0
West Betuwe Valpreventie 2023/2024	95.000	99.500	87.787	99.500	0	7.213
Zaltbommel Valpreventie Bommerlerwaard	49.895	0	36.472	13.423	0	0
	365.667	1.849.221	1.748.028	195.435	-59.151	212.274

Subsidie: VT	Restant uit 2023	Beschikking	Realisatie	Restant naar 2025	Terug betaald	Terug te betalen
Chat 2021	10400	0	0	0	-10.400	0
Eergerelateerd Geweld	23.461	127.848	90.284	0	0	61.025
Ouderenmishandeling	29.338	110.727	84.720	0	0	55.345
	63.199	238.575	175.005	0	-10.400	116.369

Op deze pagina's worden alleen subsdies weergegeven die op basis van voorschotten zijn gefinancieerd, en waar op basis van realisatie een afrekening moet plaatsvinden over het boekjaar 2024.

6.12 Bestuur en vaststelling jaarrekening

Algemene gegevens

GGD Gelderland-Zuid is de gemeentelijke gezondheidsdienst voor: Berg en Dal, Beuningen, Buren, Culemborg, Druten, Heumen, Maasdriel, Neder-Betuwe, Nijmegen, Tiel, Zaltbommel, West-Betuwe, West Maas en Waal en Wijchen. Ook voor Mook en Middelaar verzorgen wij enkele diensten. De gemeenschappelijke regeling is gevestigd te Nijmegen.
Als verlengstuk van deze gemeenten werken wij aan publieke gezondheid. Onze hoofdtaak is het beschermen, bewaken en bevorderen van de gezondheid van inwoners op alle leeftijden (-9 maanden tot 100+ jaar). Speciale aandacht gaat hierbij uit naar kwetsbare groepen. Onze dienstverlening organiseren wij zo laagdrempelig mogelijk in samenwerking met burgers en partners in de zorg, veiligheid, het onderwijs en welzijn.

Het takenpakket van de GGD is divers en dus ook de expertise die wij bieden. De meeste GGD-taken liggen vast in de Wet Publieke Gezondheid. Andere relevante wetten voor de taken die wij uitvoeren zijn de Wet Kinderopvang, Wet op de Lijkbezorging, Jeugdwet en Wet Maatschappelijke Ondersteuning.

Directie

Per 31 december 2024 is mevrouw M. Pieters Directeur Publieke Gezondheid (DPG). De directie verklaart hierbij dat de jaarrekening 2024 naar waarheid en in overeenstemming met de richtlijnen, zoals deze in 2024 van toepassing waren, is opgesteld.

Goedkeuring jaarrekening

De planning is dat de jaarstukken 2024 in de vergadering van 3 juli 2024 door het Algemeen Bestuur worden vastgesteld.

Per 31 december 2024 is samenstelling van het Algemeen Bestuur als volgt:

AB/DB leden		
Frans Houben	Beuningen	AB-lid
Vacant	Buren	AB-lid (vanaf 18 november 2024)
Mischa Peters	Culemborg	AB-lid
Gérard de Wildt	Druten	AB-lid/DB lid
Irma van de Scheur	Berg en Dal	AB-lid/DB lid
Rob Engels	Heumen	AB-lid
Anita Sörensen	Maasdriel	AB-lid
Herma van Dijkhuizen	Neder-Betuwe	AB-lid
Cilia Daemen	Nijmegen	Voorzitter AB / Voorzitter DB
Carla Kreuk	Tiel	AB-lid/DB lid
Rob Reuvers	West Maas en Waal	AB-lid
Bea Schouten	Wijchen	AB-lid
Karima Bouchtaoui	Zaltbommel	AB-lid
Frank Dillerop	Mook en Middelaar	agendalid AB
Jan de Geus	West Betuwe	Vice Voorzitter AB en DB
Bas Disco	Extern adviseur	extern lid DB (vanaf 10 oktober 2024)

7

Verklaring van afkortingen

7. Verklaring van afkortingen

Afkorting	Betekenis
AB	Algemeen Bestuur
ABR	Antibioticaresistentie
AGZ	Algemene GezondheidsZorg
AIOS	Arts In Opleiding tot Specialist
ASG	Aanvullende Seksuele Gezondheid
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
BCI	Bureau Crisistoewijzing Intramuraal
BCO	Bron- en ContactOnderzoek
BHV	BedrijfsHulpVerlening
BZ	Bijzondere Zorg
Cao	Collectieve arbeidsovereenkomst
CISO	Chief Information Security Officer
CNO	CrisisNoodOpvang
CTMO	Centrale Toegang Maatschappelijke Opvang
DB	Dagelijks Bestuur
DPG	Directeur Publieke Gezondheid
DUTO	Duurzame toegankelijkheid van overheidsinformatie
EPD	Elektronisch Patiëntendossier
EPDS	Edinburgh Postnatal (postpartum) Depression Scale
GAGS	Gezondheidskundig Adviseur Gevaarlijke Stoffen
GGD	Gemeentelijke Gezondheidsdienst
GGIB	Groen, Gezond en in Beweging Nijmegen
GHOR	Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen
GIZ	Gezamenlijk Inschatten Zorgbehoefte
GOR	Gezondheidsonderzoek bij Rampen
HBV-vaccinatie	Hepatitis B-vaccinatie
HIS	Huisarts Informatie Systeem
HKZ	Harmonisatie Kwaliteit Zorginstellingen
HPV	Humaan papillomavirus
HRM	Human Resource Management
ICAM	Initiatieven Collectieven Acties Massaschade
ICT	Informatie Communicatie Technologie
IKB	Individueel KeuzeBudget
IV	InformatieVoorziening
IVT	Interventieteam
JGZ	JeugdGezondheidsZorg
JOGG	Voorheen: Jongeren op gezond gewicht. Nu: gezonde jeugd, gezonde toekomst.
JZ	Juridische Zaken
KD+	Kinddossier+
KIP	Kwaliteitsinformatiepunt
KIS	Kennis in Sekswerk
KMS	Kwaliteitsmanagementsysteem
LPA	Lokaal Preventieakkoord
MBTO	MedewerkerBetrokkenheid-TevredenheidsOnderzoek
MBZ	Meldpunt Bijzondere Zorg
MDA++	MultiDisciplinaire Aanpak
MIC	Melding Incidenten Cliënten
MIM	Melding Incidenten Medewerkers
Ministerie van VWS	Ministerie van Volksgezondheid en Sport
MJOP	MeerJarenOnderhoudsPlan

MMK	Medische MilieuKunde
MT	Managementteam
MTV	Melding Ter Verbetering
NEN	Nederlands Normalisatie-Instituut
OGGZ	Openbare Geestelijke GezondheidsZorg
OI&A	Onderzoek Informatie en Advies
OTO	Opleiden, Trainen, Oefenen
PGA	Publieke Gezondheid Asielzoekers
PGB	Persoonsgebonden Budget
PGO	Persoonlijke Gezondheidsomgeving
PrEP-zorg	Zorg voor mensen met hoog risico om hiv op te lopen
PSHi	Psychosociale Hulpverlening bij incidenten
RAM	Random Access Memory
RAO	Regionaal Ambtenaren Overleg
RBT	Regionaal BeleidsTeam
RGG	Rivierenland Gezond Gewicht
RI&E	Risico-Inventarisatie en -Evaluatie
RIVM	RijksInstituut voor Volksgezondheid en Milieu
RNZS	Regionaal Netwerk Zorg en Straf
ROC	Regionaal Opleidingscentrum
ROO	Register van Overheidsorganisatie
ROT	Regionaal Operationeel Team
RVP	RijksVaccinatieProgramma
SG	Seksuele Gezondheid
SiSa	Single information, Single audit
SPUK	Specifieke Uitkering
TBV	Toegang Bescherm Wonen
TOC	Territoriaal Operatie Centrum
TTP	Trusted Third Party
VGV	Vrouwelijke Genitale Verminking
VIC	Verbijzonderde Interne Controle
VIR	Verwijsindex Risicojongeren
VIP	Voorbereiding Infectieziektebestrijding Pandemische paraatheid
VO	Voorontwerp
Vpb	Vennootschapsbelasting
VRGZ	Veiligheidsregio Gelderland-Zuid
VSV	VerloskundigSamenwerkingsVerband
VT	Veilig Thuis
VVE	Voor- en Vroegschoolse Educatie
VWS	(Ministerie van) Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Wet Fido	Wet financiering decentrale overheden
Wabpvz	Wet aanvullende bepalingen verwerking persoonsgegevens in de zorg
Wdo	Wet digitale overheid
Wegiz	Wet elektronische gegevensuitwisseling in de zorg
WGR	Wet Gemeenschappelijke regelingen
Wmebv	Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer
WKR	Werkkostenregeling
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
WNT	Wet normering topinkomens
Woo	Wet Open Overheid
Wpg	Wet publieke gezondheid
WvGGZ	Wet verplichte GGZ
WW	Werkloosheidswet
ZAT	Zorg Advies Team
Zzp	Zelfstandigen zonder personeel

GGD Gelderland-Zuid

Programmabegroting 2026

uitgave	GGD Gelderland-Zuid	ons kenmerk	GGD/N/DIR2716/25/MP
datum	04-09-2026	versie	Programmabegroting 2026
afdeling	Directie	status	Definitief

Inhoudsopgave

1 INLEIDING 4

1.1 KADERBRIEF 4
1.2 PROCEDURE 4
1.3 OPZET BEGROTING 4

2 GEZONDHEID IN GELDERLAND-ZUID 7

2.1 GEZONDHEIDSSITUATIE IN GELDERLAND-ZUID 7
2.2 INSPIREREND KADER EN MEERJARENSTRATEGIE GGD GELDERLAND-ZUID 9
2.3 RELEVANTE MAATSCHAPPELIJKE ONTWIKKELINGEN 11

3 PROGRAMMA GGD 16

3.1 OVERZICHT PROGRAMMA 16
3.2 UNIFORME TAKEN DIE VANWEGE DE WET PUBLIEKE GEZONDHEID (WPG) OF ANDERE WETTEN ZIJN BELEGD BIJ DE GGD 18
3.3 UNIFORME TAKEN DIE DOOR DE GEMEENTEN VANWEGE BELEIDSMATIGE KEUZES ZIJN BELEGD BIJ DE GGD .. 32
3.4 WERKVELDSPECIFIEKE OPDRACHTEN (FACULTATIEF) 44
3.5 BEDRIJFSVOERING 52

4 PARAGRAFEN 64

4.1 WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEHEERSING 64
4.2 KENGETALLEN 68
4.3 ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN 68
4.4 FINANCIERING 69
4.5 ORGANISATIE EN BEDRIJFSVOERING 71
4.6 VERBONDEN PARTIJEN 71

5 FINANCIËN 73

5.1 OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN (INCL. TOELICHTING) 73
5.2 UITEENZETTING FINANCIËLE POSITIE 78

6 BIJLAGEN 80

6.1 INVESTERINGSPLANNING 80
6.2 VERLOOPOVERZICHT VOORZIENINGEN EN RESERVES 81
6.3 BIJDRAGE PER GEMEENTE 82
6.4 BIJDRAGE MOOK EN MIDDELAAR 102
6.5 THEMATABEL 103
6.6 FINANCIËLE SPELREGELS 104

7 LIJST VAN AFKORTINGEN 110

1

Inleiding

1 Inleiding

Voor u ligt de concept-programmabegroting GGD Gelderland-Zuid 2026. GGD Gelderland-Zuid werkt voor 14 gemeenten in Rivierenland en Rijk van Nijmegen. Daarnaast voert de GGD voor gemeente Mook en Middelaar de volgende taken uit: JGZ 0-18, Toezicht Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO), Toegang Beschermd Wonen, Bijzondere Zorg/Openbare Geestelijke Gezondheidszorg en Veilig Thuis.
In de begroting zijn uniforme en facultatieve taken opgenomen; deze laatste voor zover deze door gemeenten zijn aangegeven voorafgaand aan het opstellen van deze begroting.

1.1 Kaderbrief

Op 14 oktober 2024 heeft het Dagelijks Bestuur (DB) de Kaderbrief 2026 gestuurd aan de raden van de deelnemende gemeenten. Hiermee informeerde het Dagelijks Bestuur de raden in hoofdlijnen over de ontwikkelingen voor het jaar 2026 van GGD Gelderland-Zuid, de financiële uitgangspunten en de risico's voor 2026. Alle 14 gemeenten hebben een zienswijze gestuurd. Deze zienswijzen hebben wij verwerkt in voorliggende begroting.

1.2 Procedure

Conform de Gemeenschappelijke Regeling (GR) GGD Gelderland-Zuid wordt de conceptbegroting 2026 voorgelegd aan de deelnemende gemeenten voor zienswijze. Het Algemeen Bestuur zal de begroting 2026 begin september 2025 vaststellen.

1.3 Opzet begroting

De onderhavige Programmabegroting GGD 2026 is opgesteld op basis van de indeling:
1. Uniforme taken die vanwege de Wet publieke gezondheid (Wpg) of andere wetten zijn belegd bij de GGD.
2. Uniforme taken (afkomstig uit andere wetten) die door de gemeenten (in Gelderland-Zuid) vanwege beleidsmatige keuzes zijn belegd bij de GGD.
3. Facultatieve taken op grond van bepaalde wensen/behoeften van de gemeenten.
   Deze taken worden uitgevoerd op grond van een opdrachtbrief van gemeenten op basis van een offerte van de GGD.
4. Interne dienstverlening.
   Conform wet- en regelgeving uit het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) is het verplicht om een aparte paragraaf Bedrijfsvoering op te nemen.

Naast bovenstaande indeling wordt in de financiële tabellen niet alleen het begrotingsjaar (t) en de drie opvolgende jaren (meerjarenraming) opgenomen maar ook de voorgaande begroting (t-1) en de realisatie van de meest recente jaarrekening (t-2).

Uniforme taken
GGD Gelderland-Zuid draagt zorg voor het uitvoeren van taken die vanwege de Wpg of andere wetten zijn opgedragen aan GGD Gelderland-Zuid alsmede taken (afkomstig uit andere wetten) die vanwege beleidsmatige keuzes van de deelnemende gemeenten na besluitvorming in het Algemeen Bestuur zijn opgedragen aan de GGD. Deze taken tezamen worden aangeduid als uniforme taken (zie boven bij 1 en 2).
Uniforme taken zijn structurele taken van de GGD die (in principe) voor elke gemeente gelijk worden vormgegeven (qua uitvoering en kwaliteit). Voor de OGGZ/Wvggz zijn Maasdriel en Zaltbommel uitgezonderd.

Verrekening/financiering gebeurt veelal naar rato van inwoneraantallen. Hierbij ligt een solidariteitsprincipe aan ten grondslag. Andere vormen van verrekening vinden plaats op basis van factuur:
- Op basis van afname (P x Q). Voorbeeld: toezicht kinderopvang.
- Op basis van werkelijke lasten. Voorbeeld: huisvesting consultatiebureaus.

Facultatieve taken
Daarnaast kunnen gemeenten ook extra opdrachten geven (facultatieve taken) afhankelijk van hun behoefte en de 'couleur locale' van de betreffende gemeente. Facultatieve taken kunnen selectief door gemeenten worden afgenomen. De dienstverlening en de prijs wordt op maat afgestemd met de gemeenten. Financiering gebeurt op basis van subsidieverlening of op basis van factuur.
De facultatieve taken zijn opgenomen in de conceptbegroting 2026 voor zover we er nu (dd. 31 maart 2025) zicht op hebben; dit kan nog wijzigen.

Uniforme en facultatieve taken in begroting 2026
GGD Gelderland-Zuid werkt integraal vanuit verbindende thema's. Binnen de uniforme taken onderscheiden we een GGD-breed programma Onderzoek Informatie en Advies (OIA) waar meerdere afdelingen in samenwerken in lijn met de Meerjarenstrategie 2024-2027 (zie paragraaf 2.2) en producten die per werkveld zijn aangegeven.
Facultatieve taken worden per werkveld aangegeven. Facultatieve taken zijn opgenomen in de begroting 2026 als deze bij het opstellen van de begroting al bekend zijn. Subsidieverstrekking voor facultatieve opdrachten vindt echter door het jaar heen plaats.

Overzicht per gemeente inclusief taakvelden
Dit jaar is wederom per gemeente een overzicht opgenomen van de bijdrage 2026 inclusief de wijzigingen per gemeente ten opzichte van begroting 2025.

Conform wet- en regelgeving uit het BBV is de GGD verplicht te rapporteren naar taakvelden. Gemeenten hebben deze informatie nodig voor eigen rapportages. Voorheen was dit overzicht op totaalniveau van de GGD opgenomen. Gemeenten moesten daardoor het aandeel zelf berekenen. Met ingang van de begroting 2021 wordt dit overzicht opgenomen per gemeente, zodat gemeenten dit niet meer zelf hoeven te berekenen.

Dit wordt weergegeven in de paragraaf 6.3.

2

Gezondheid in Gelderland-Zuid

2 Gezondheid in Gelderland-Zuid

2.1 Gezondheidssituatie in Gelderland-Zuid

De levensverwachting in Gelderland-Zuid (81,2 jaar) ligt iets lager dan het landelijke gemiddelde (81,6 jaar). De coronapandemie zorgde tijdelijk voor een daling. Vrouwen worden gemiddeld ouder (81,2 jaar) dan mannen (79,8 jaar), maar leven even lang in goede gezondheid[1][2]. Door de dubbele vergrijzing neemt het aantal ouderen met chronische ziekten toe. Ruim een kwart (27%) van de 18-64-jarigen heeft een langdurige aandoening, bij de 65-plussers is dat 47%.

Verschillen in gezondheidskansen
Veel inwoners voelen zich gezond en gelukkig, maar er zijn duidelijke verschillen in gezondheidskansen, afhankelijk van de sociaaleconomische achtergrond. Binnen Gelderland-Zuid had 18% van de volwassenen in het afgelopen jaar moeite met rondkomen; bij jongvolwassenen (16-25 jaar) heeft 26% moeite om alles te betalen wat moet. Dit is een onderschatting van de werkelijkheid; inwoners met (gezondheids)problemen vullen minder vaak een vragenlijst in. Financiële problemen gaan vaak samen met een ongezonde leefstijl en een verhoogd risico op stress en psychische problemen (zie verder op Inwoners in kwetsbare situaties).
In onze regio zien we grote verschillen in stedelijkheid, religie, politieke kleur en opleiding. De meest recente landelijke cijfers laten zien dat het verschil in levensverwachting tussen de opleidingsniveaus bij mannen 6 jaar is en bij vrouwen bijna 5 jaar[3].

Mentale gezondheid
De mentale gezondheid van jongeren en jongvolwassenen heeft aandacht nodig. Uit de Gezondheidsmonitor Jeugd en de monitor Jongvolwassenen blijkt dat er bij jongeren sinds de coronaperiode geen verbetering is, terwijl er bij jongvolwassenen een lichte verbetering zichtbaar is. Langdurige stress komt veel voor: 48% van de jeugd en 42% van de jongvolwassenen ervaart vaak stress, vooral door school of studie. Prestatiedruk is voor velen een probleem: 34% van de jeugd en 55% van de jongvolwassenen ervaart dit regelmatig. De druk komt vanuit henzelf, maar ook vanuit anderen.
Eenzaamheid is een risicofactor voor mentale klachten. Van de jeugd voelt 9% zich vaak eenzaam, bij jongvolwassenen is 20% sterk eenzaam en bij volwassenen 13%. Daarnaast heeft 4% van de jeugd en jongvolwassenen suïcidegedachten gehad in het afgelopen jaar. 2% van de jongvolwassenen deed een poging tot zelfdoding. Onder volwassenen (18+) heeft 11% serieus nagedacht over suïcide.
Veerkracht is een nieuw speerpunt in beleid en sluit aan bij het concept Positieve Gezondheid. Veerkrachtige mensen vinden het minder moeilijk om zich door stressvolle gebeurtenissen heen te slaan en veren na een moeilijke periode meestal snel en gemakkelijk weer terug. Van de volwassen inwoners heeft 15% een lage veerkracht. Bij de jeugd is dit 20%.
Uit verdiepend onderzoek blijkt dat meiden vaker mentale problemen rapporteren dan jongens. Waaronder een slechtere relatie met ouders, eenzamer voelen, het hebben van suïcidale gevoelens, stress en prestatiedruk. In het algemeen zien we dat het mentaal welzijn bij jongeren sinds 2019 slechter wordt. Dit is sterker bij meiden dan bij jongens (zie verder op Verschillen tussen jongens en meiden).

Leefstijl
Een gezonde leefstijl is een belangrijke pijler binnen positieve gezondheid. Overgewicht en roken blijven grote risicofactoren voor ziekten. Overgewicht neemt toe met de leeftijd: 15% van de jongeren, 26% van de jongvolwassenen, 46% van de 18-65 jarigen en 58% van de 65-plussers

[1] https://gezondheidincijfers.ggdgelderlandzuid.nl/mosaic/thema-s/bevolking
[2] https://www.vzinfo.nl/levensverwachting/regionaal/bij-geboorte#levensverwachting-ggd
[3] https://www.vzinfo.nl/levensverwachting/opleiding

heeft overgewicht. Het nicotinegebruik stijgt door de populariteit van vapes. Eén op de drie jongvolwassenen rookt of vapet. Bij de jeugd rookt 9% en 9% vapet minstens wekelijks.
Bij volwassenen daalt het percentage rokers: van 23% in 2012 naar 14% nu. Daarnaast drinkt slechts vier op de tien volwassenen (16+) niet of maximaal één glas alcohol per dag en voldoet hiermee aan de huidige richtlijn.
Ook bewegen en voeding zijn onderdeel van een gezonde leefstijl. Na een dip tijdens de coronaperiode, sporten en bewegen inwoners weer meer. Maar vaak nog niet genoeg. Ook voeding verdient aandacht: van de inwoners (18+) eet 44% dagelijks groente, 39% dagelijks fruit en 12% eet dagelijks vlees[4]. Duurzamer eten en de eiwittransitie blijven belangrijke aandachtspunten.
Bijna de helft van de seksueel actieve jeugd en jongvolwassenen gebruikt niet altijd een condoom. Daarnaast gebruikt 4% van de jongvolwassenen geen of een onbetrouwbare anticonceptiemethode.

Sociale veiligheid
In de Meerjarenstrategie 2024-2027 van de GGD staat 'Alle inwoners verdienen een gezond en veilig leven', en 'We monitoren sociale veiligheid'. Uit ons onderzoek blijkt dat ruim een derde van de jongvolwassenen te maken heeft gehad met mishandeling of ongewenste seksuele ervaringen. Onder vrouwen (16-25 jaar) is dit 32%, onder mannen 9%. Daarnaast neemt de acceptatie van LHBTIQA+ personen onder jongeren af. In 2019 vond 71% het normaal dat twee mannen of vrouwen op elkaar verliefd zijn; in 2023 is dit gedaald naar 46%. Het aantal jongeren dat het verkeerd vindt, is gestegen (2019: 6%, 2023: 20%). Jongens zijn minder tolerant dan meiden.

Leefomgeving
De leefomgeving kan de gezondheid positief beïnvloeden, als er ruimte is voor bewegen, ontspannen of ontmoeten. Geluid, hitte en luchtverontreiniging hebben een negatief effect op de gezondheid. Door klimaatverandering komen er meer zeer warme dagen. In Gelderland-Zuid kan 20% geen verkoeling vinden bij extreme hitte, wat vooral problematisch is voor kwetsbare groepen.

Kinderen
Kinderen groeien over het algemeen gezond op, maar kansenongelijkheid ontstaat al vroeg. Roken en stress tijdens de zwangerschap kunnen invloed hebben op de ontwikkeling van het kind. Financiële stress maakt gezond opgroeien moeilijker.
De vaccinatiegraad bij kinderen daalt. Door de invoering van informed consent is er geen compleet beeld meer van alle vaccinaties. In Gelderland-Zuid heeft 8% van alle 2-jarigen geen enkele vaccinatie uit het RijksVaccinatieProgramma (RVP) gehad, in Nederland is dit 6,7%. In onze regio zijn er grote verschillen tussen de gemeenten onderling, te zien op ons dashboard Vaccinatiegraad.

Vitaal ouder worden
Er is een daling in het aantal inwoners dat regie heeft over het eigen leven, wat leidt tot meer zorgconsumptie. Eenzaamheid en psychische problemen spelen een grote rol bij vitaal ouder worden. Een sterk sociaal netwerk maakt informele zorg en mantelzorg mogelijk.

Volksgezondheidstoekomstverkenning
Het RIVM beschrijft in de Volksgezondheid Toekomst Verkenning (VTV-2024) vijf grote opgaven voor 2050:

- Aandacht voor vergrijzing
- Gezondheidsverschillen verkleinen
- Investeren in fysieke en mentale gezondheid van jongeren
- Goede zorg leveren
- Gezonde leefomgeving.

Ook in Gelderland-Zuid zijn dit de opgaven voor de toekomst.

[4] https://gezondheidincijfers.ggdgelderlandzuid.nl/mosaic/dashboard/leefstijl-2

2.2 Inspirerend Kader en Meerjarenstrategie GGD Gelderland-Zuid

2.2.1 Inspirerend Kader

Voorafgaand aan de meerjarenstrategie presenteren we het Inspirerend Kader van GGD Gelderland-Zuid, waarin de missie van de GGD is geconcretiseerd in beloften die we doen aan onze inwoners, medewerkers, gemeenten en samenwerkingspartners. In de meerjarenstrategie 2024-2027 beschrijven we op welke manier we de komende vier jaar vorm en inhoud en inhoud geven aan dit Inspirerend Kader.

Alle inwoners van Gelderland Zuid verdienen een gezond en veilig leven.
De GGD is er voor alle inwoners van Gelderland-Zuid, zonder uitzonderingen. Door onze inzet en deskundigheid, verkleinen we de gezondheidskloof. En vergroten we de kans op een gezond en veilig leven voor jong en oud. Mensen met een kwetsbaarheid krijgen onze extra aandacht. Hiermee bedoelen wij mensen die, om welke reden dan ook, het verst afstaan van een gezond en veilig leven. Zij hebben ons namelijk het hardst nodig.
Wij monitoren de gezondheid en sociale veiligheid van alle inwoners. Zo weten wij waar onze inzet het meest nodig is. En zo kunnen wij onze preventiemaatregelen richten op specifieke groepen inwoners. Met als doel dat iedereen kan meedoen en zo gezond en veilig mogelijk kan leven.

Onze belofte aan de inwoner
Wij zijn er voor alle (tijdelijke) inwoners van Gelderland-Zuid, ook voor jou. We ondersteunen je graag op een manier die bij jou en jouw situatie past. We vinden het belangrijk dat jij zo lang mogelijk zelf je eigen gezondheid en veiligheid bepaalt. We kijken ook naar de omgeving waarin je leeft. Deze proberen we zo in te richten dat gezond en veilig gedrag normaal en natuurlijk is.
Wij willen voor jou een herkenbaar en vertrouwd aanspreekpunt zijn. Ons hogere doel is om jou te ondersteunen zo lang mogelijk een gezond en veilig leven te leiden. Daar zetten wij ons maximaal voor in.

Onze belofte aan de medewerker
Wij vragen van jou om te werken vanuit jouw drijfveren, talenten en motivatie. Zodat je bijdraagt aan een gezonder en veiliger leven voor de inwoners van Gelderland-Zuid. Samen bouwen we aan een stimulerende en ondersteunende werkomgeving waarin je kunt groeien.
Wij bieden een werkplek waar je jezelf kunt ontwikkelen op het gebied van kennis, vaardigheden, houding en gedrag. Wij zijn duidelijk in wat we van jou verwachten en geven aan binnen welke kaders jij jouw werk kunt uitvoeren. Wij willen dat jij de regie op jouw eigen werk en werkgeluk kunt vergroten. Wij geven leiding vanuit vertrouwen. En staan voor een veilig werkklimaat waarin we het beste in elkaar naar boven halen.
Dat betekent dat we het geven en ontvangen van feedback aanmoedigen. Dit draagt bij aan jouw persoonlijke en professionele groei en het continu verbeteren van onze organisatie. Zo maken we samen een omgeving waarin iedereen zich gehoord en gewaardeerd voelt. En waarin je jezelf kunt zijn.

Onze belofte aan de gemeenten
Samen met jullie werken wij aan een sterke publieke gezondheid in Gelderland-Zuid. Wij ontwikkelen samen met de gemeenten de financiële en kwalitatieve kaders die ons in staat stellen om ons maximaal in te zetten voor gezonde en veilige inwoners.
Ons werk sluit altijd aan op gemeentelijk beleid. We pakken kansen en luisteren goed naar de behoeften van inwoners, gemeenten en samenwerkingspartners.
We zijn laagdrempelig en werken vanuit vertrouwen. We streven naar open en reflectieve dialogen, om samen tot opdrachten te komen die ertoe doen. Hierbij werken we informatiegestuurd en van daaruit geven we gevraagd en ongevraagd deskundige en betrouwbare adviezen. Om deze te kunnen geven, bouwen we expertise en specialisme op vanuit de laatste wetenschappelijke inzichten.
Ook in crisissituaties kunnen jullie op ons rekenen. We zijn flexibel en doelgericht, bewegen mee en anticiperen op de omgeving.

Onze belofte aan de samenwerkingspartners
Wij geloven dat we samen meer bereiken dan alleen. We beseffen dat gezondheid, preventie en veiligheid niet alleen thema's van de GGD zijn. Het zijn belangrijke thema's waar meer organisaties zich hard voor maken.
Ons belangrijkste doel is altijd de inwoner verder helpen. Daarom stellen we het belang van de inwoner boven het belang van organisaties. Je zult ons zien samenwerken in alle situaties waarbij dit van meerwaarde is voor onze inwoners.
Werk je met ons samen? Dan kun je verwachten dat wij werken vanuit een gezamenlijk doel en onze deskundigheid maximaal inzetten, om het voor onze inwoners gezonder en veiliger te maken.

2.2.2 Meerjarenstrategie 2024-2027

De geactualiseerde meerjarenstrategie 2024-2027 is in april 2024 vastgesteld door het Algemeen Bestuur. Met de meerjarenstrategie geeft de GGD inzicht in de focus, ambities, leidende principes en strategische thema's voor de periode 2024–2027.

Als professionele organisatie staan we voor geborgde kwaliteit en een doelmatige en doeltreffende organisatie. De bestuursopdracht om een ondernemende GGD te zijn, uit zich in oog hebben voor ontwikkelingen, innovatie en kansen. Hierbij is over de grenzen heen werken met andere organisaties belangrijk om daadwerkelijk (gezamenlijk) effect te kunnen bereiken. In onze praktijk geven we invulling aan onze kernwaarden kwaliteitsgerichtheid, ondernemingszin en omgevingsbewustzijn.

De GGD is als gemeentelijke gezondheidsdienst van de 14 gemeenten in Gelderland-Zuid het gezicht van de publieke gezondheid in onze regio. De publieke gezondheidszorg richt zich op het bevorderen van gezond en vitaal leven van haar inwoners, het verminderen van risico's, het bieden van ondersteuning en bescherming aan kwetsbare groepen. Deze taken sluiten aan bij de maatschappelijke opgave waar gemeenten voor staan. Uit de landelijke, regionale en lokale preventieakkoorden, het Integraal Zorgakkoord (IZA) en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) is er veel aandacht voor het bevorderen van de volksgezondheid. Er is een steeds groter besef van het belang van preventie en een integrale aanpak voor een gezonde leefstijl en leefomgeving met aandacht voor onderliggende factoren, zoals armoede, werk en inkomen, en laaggeletterdheid. Ook staan vraagstukken rond zorg en sociale veiligheid steeds prominenter op de agenda. Hiervoor is een aanpak vereist met een andere benadering doordat veel oorzaken buiten het individuele domein en zorgdomein liggen.

Voor de uitvoering van de taken, werkt de GGD daarom vanuit twee leidende principes:
1. Aansluiting bij de gemeenten, waarbij gemeenten zowel opdrachtgever zijn als netwerkpartner. De GGD is de gezondheidsdienst van en voor gemeenten, waarbij lokale nabijheid een vereiste is.
2. Netwerkaanpak, waarbij verbinden van kennis en samenwerking met partners, op lokaal, regionaal en landelijk niveau, centraal staat. De netwerkaanpak kan leiden tot het samen organiseren van dienstverlening (netwerkorganisatie) om kwaliteit en integraliteit voor de inwoners te verhogen en/of dienstverlening te kunnen borgen.

De maatschappelijke opgave van gemeenten, de gezondheidssituatie van onze inwoners, de lokale, regionale en landelijke ontwikkelingen en het takenpakket van de GGD vormen de uitgangspunten voor de meerjarenstrategie 2024-2027.

De strategische thema's waar de GGD in de periode 2024 - 2027 op inzet zijn:
1. Informatiegestuurde aanpak als basis voor betrouwbare advisering.
2. Adviseren over preventie en vormgeven groepsgerichte preventie.
3. Versterken samenwerking zorg en veiligheid ten behoeve van betere inwonerondersteuning.
4. Gezondheidsbescherming en -bevordering in het sociale en fysieke domein.

Ad. 1.
Dit strategisch thema is in de Programmabegroting GGD 2026 met name uitgewerkt in het programma Onderzoek Informatie en Advies (OIA). Dit programma wordt beschreven in het onderdeel 'Uniforme taken die vanwege de Wet publieke gezondheid (Wpg) of andere wetten zijn belegd bij de GGD'.

Ad. 2.
Dit strategisch thema is in de Programmabegroting GGD 2026 voornamelijk uitgewerkt in de paragrafen Gezond Leven (GL) en Jeugdgezondheidszorg (JGZ) in het onderdeel 'Uniforme taken die vanwege de Wet publieke gezondheid (Wpg) of andere wetten zijn belegd bij de GGD'.

Ad. 3.
In de Programmabegroting GGD 2026 is dit strategisch thema met name uitgewerkt in de paragrafen Bijzondere Zorg (BZ) en Veilig Thuis (VT), te vinden in het onderdeel 'Uniforme taken die door de gemeenten vanwege beleidsmatige keuzes zijn belegd bij de GGD'

Ad. 4.
Dit strategisch thema is in de programmabegroting GGD 2026 uitgewerkt in paragrafen Algemene gezondheidszorg (AGZ) en Gezond Leven (GL), in het onderdeel 'Uniforme taken die vanwege de Wet publieke gezondheid (Wpg) of andere wetten zijn belegd bij de GGD'.

2.2.3 Operationalisering en implementatie van de meerjarenstrategie: online magazine

De meerjarenstrategie geeft de ontwikkelrichting aan van de GGD voor de jaren 2024-2027. De operationalisering van de meerjarenstrategie zal worden bepaald door prioritering binnen de budgettaire mogelijkheden. Deze budgettaire mogelijkheden bepalen de mate waarin resultaten kunnen worden behaald.

Er is een online magazine beschikbaar over de meerjarenstrategie 2024-2027.
In dit magazine brengen we via verhalen van medewerkers in beeld hoe we – in de praktijk - werken aan de (leidende principes en de strategische thema's uit de) meerjarenstrategie. De komende jaren wordt het online magazine verder gevuld zodat we over vier jaar een beeld hebben van de ontwikkelingen en resultaten die we met elkaar hebben doorgemaakt en bereikt.

2.3 Relevante maatschappelijke ontwikkelingen

Relevante maatschappelijke ontwikkelingen

Landelijke bezuinigingen op het takenpakket van GGD Gelderland-Zuid
De aangekondigde bezuinigingen van het Ministerie van VWS zullen een grote impact hebben op de continuïteit van de GGD en op de dienstverlening aan inwoners. Dit betreft zowel de directe landelijke bezuinigingen (in totaal € 893.500 voor GGD Gelderland-Zuid) van het Kabinet Schoof op gelden die VWS verstrekt aan de GGD'en ten behoeve van het versterken van de infectieziektebestrijding, pandemische paraatheid, de informatie-infrastructuur en werkzaamheden op seksuele gezondheid, als de middelen die het Rijk via de gemeentelijke SPUK's (10% korting) inzet om effectieve preventieve aanpakken in de regio te stimuleren. Deze laatste landelijke bezuinigingen raken naast afdeling AGZ ook de afdelingen Gezond Leven en JGZ.
In deze begroting is voor 2026 het bedrag van € 893.500 verwerkt, maar de bezuinigingen lopen op over een aantal jaren; dit is verwerkt in de meerjarenbegroting. Door de bezuiniging van circa 9 ton zal de GGD minder activiteiten uitvoeren op de bovengenoemde inhoudelijke werkvelden. Concreet betekent dit dat hierdoor in totaal circa 8 fte. binnen de GGD verloren gaat en medewerkers (m.n. artsen en verpleegkundigen) hierdoor hun baan verliezen.

Deze landelijke bezuinigingen houden ook een risico in voor de GGD (en dus ook voor gemeenten). De landelijke bezuinigingen kunnen namelijk leiden tot (incidentele) frictiekosten, bv. WW-kosten, als werknemers werkloos worden. Dit kan tot gevolg hebben dat maatregelen niet tijdig tot bezuinigingen leiden en pas later geëffectueerd kunnen worden. Dit risico geldt ook voor de bezuinigingen binnen het uniforme GGD-takkenpakket door de gemeenten (zie hieronder).

Gemeentelijke bezuinigingen op het takenpakket van GGD Gelderland-Zuid
In 2026 stopt een uitkering van 3 miljard euro die het Kabinet jaarlijks aan gemeenten uitkeerde. Het financiële tekort dat hierdoor bij gemeenten ontstaat, dwingt gemeenten en ook hun GGD om strategische keuzes te maken en uitgaven kritisch te evalueren. Vandaar dat het Dagelijks Bestuur in deze begroting 2026 de keuze maakt dat er geen ruimte is voor uitzettingen. De GGD-begroting 2026 gaat uit van de nullijn, excl. de loon- en prijsindexatie. M.a.w. de loon- en prijsindexatie vormt de enige autonome uitzetting in deze conceptbegroting van de GGD voor 2026. Daarnaast heeft het Dagelijks Bestuur in bijgaande begroting 2026 een aantal (structurele) kostenbesparingen / bezuinigingen doorgevoerd op de terreinen:

- Bundelen vaccinatiewerkzaamheden jeugd en volwassenen (€ 200.000).
- Forensische geneeskunde (€ 50.000).
- Jeugdgezondheidszorg, incl. aanbesteding digitaal kinddossier (€ 400.000).
- Informatievoorziening (€ 150.000).
- Opleidingsbudget (€ 50.000).

Door de financiële rekenregels m.b.t. de formatiebegroting Veilig Thuis is er in 2026 een incidentele meevaller van € 235.000 (excl. indexatie 2026).

Rijksvaccinatieprogramma (RVP)
Het Rijksvaccinatieprogramma blijft zich ontwikkelen met nieuwe vaccins, groeiende kennis en aandacht voor nieuwe infectieziekten. Er zullen in de komende jaren nieuwe vaccinaties aan het programma worden toegevoegd. Extra financiering wordt verstrekt voor de uitbreiding en monitoring van het programma via het gemeentefonds, terwijl het RIVM de kosten van de vaccinaties dekt. Vanaf 2024 wordt de vaccinatie tegen het rotavirus aangeboden aan alle pasgeborenen. En vanaf het najaar 2025 wordt de vaccinatie tegen het RS-virus aangeboden aan alle baby’s in het eerste levensjaar. De vaccinaties tegen meningokokken B zullen ook in de toekomst worden beoordeeld en er blijft aandacht voor andere vaccinaties. Voortschrijdende kennis maakt het mogelijk om tegen steeds meer ziekten te vaccineren. Zo kunnen infectieziekten en de gevolgen hiervan nog verder worden teruggedrongen.
Vanaf 2025 is het vaccinatieschema veranderd. Na advies van de Gezondheidsraad heeft de Staatssecretaris van VWS besloten om alle vaccinaties te behouden en een aantal vaccinatiemomenten te verschuiven, zodat kinderen nog beter beschermd zijn. Het implementeren van de wijzigingen gebeurt over een periode van 5 jaar, onder andere vanwege het verplaatsen van de difterie, tetanus, poliovaccinatie (DTP) van 9 jaar naar 14 jaar, het verplaatsen van de bof, mazelen en rodehond (BMR) van 9 jaar naar 3 jaar en het organiseren van inhaalcampagnes voor tussenliggende cohorten. Deze omvangrijke implementatie vereist veel inspanning van de JGZ. Per 2030 zal het nieuwe RVP-schema volledig in werking zijn getreden.

Uitbreiding GGD-takenpakket met JGZ 4- Rivierenland
Santé Partners stopt per 1 januari 2026 met JGZ 4- in zes gemeenten in de regio Rivierenland, te weten in Buren, Culemborg, Maasdriel, Tiel, West Betuwe en Zaltbommel. Deze zes gemeenten hebben de GGD eind 2024 de opdracht gegeven voor het uitvoeren van een verkenning naar de uitbreiding van de dienstverlening JGZ 0-4 jaar voor de bovengenoemde zes gemeenten, incl. de financiële consequenties voor deze gemeenten. Voorjaar 2025 hebben de zes Rivierenlandse gemeenten, naar aanleiding van de verkenning, de opdracht gegeven voor de implementatie ten behoeve van een zo geruisloos mogelijke overdracht van de JGZ 4- van Santé Partners naar de GGD per 1 januari 2026.

Volksgezondheid Toekomst Verkenning (VTV-2024)
In de Volksgezondheid Toekomst Verkenning (VTV-2024) beschrijft het RIVM vijf grote opgaven op weg naar 2050. Ook schetst de VTV-2024 een aantal mogelijke maatregelen om deze opgaven aan te pakken. De VTV-2024 maakt duidelijk dat Nederland nog niet goed is voorbereid op deze opgaven. De VTV laat ook zien dat de opgaven met elkaar samenhangen, en dus gezamenlijk moeten worden aangepakt. Kiezen voor een gezonde toekomst betekent dat beleid lange tijd wordt volgehouden. De komende jaren is daarom een standvastig gezondheidsbeleid nodig, met concrete doelen.
De vergrijzing is en blijft de belangrijkste maatschappelijke ontwikkeling voor de volksgezondheid. De grote gezondheidsverschillen in Nederland vormen de tweede opgave. Als derde hebben jongeren een steeds ongezondere leefstijl. Ook zullen jongeren steeds vaker problemen met hun mentale gezondheid hebben. Aangezien de jeugd de toekomst is, is het belangrijk te investeren in hun gezondheid. De vierde opgave is hoe goede zorg geleverd kan worden, ook bij een grotere vraag naar zorg en steeds grotere personeelstekorten. De vijfde opgave gaat over een gezonde inrichting van de leefomgeving, om beter voorbereid te zijn op de gevolgen van klimaatverandering. Hoogstwaarschijnlijk komen deze opgaven terug in de (komende) landelijke nota Gezondheidsbeleid 2024-2027.

Integraal Zorg Akkoord (IZA) en Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)
In september 2022 ondertekende het Kabinet met zorgverzekeraars, zorgpartijen en de VNG het Integraal Zorg Akkoord (IZA) om de zorg goed, toegankelijk en betaalbaar te houden. In het IZA is onder andere vastgelegd dat gemeenten en zorgverzekeraars een regiobeeld en -plan opstellen.
Eind 2024 is de VNG uit het Integraal Zorgakkoord (IZA) gestapt. Redenen waren (1) de ongelijkwaardige positie van de VNG ten opzichte van VWS en de zorgverzekeraars en (2) de financiële positie van de gemeenten om mee te kunnen doen in het akkoord. Begin 2025 zijn de gemeenten weer teruggekeerd aan de onderhandelingstafel. De VNG heeft (in afstemming met GGD GHOR Nederland en Sociaal Werk Nederland) een ‘bod’ op tafel gelegd. Deze gaat uit van

1. een stevige basis van het sociaal domein, het publieke gezondheidsdomein en de sociale basis, als randvoorwaarde voor de doelen en ambities in de akkoorden.
2. de verschuiving van middelen van de zorg (2%) naar het gemeentelijk domein om een aantal basisfunctionaliteiten te kunnen garanderen.
3. versnelling door innovatie en opschaling van activiteiten met een aangetoond (maatschappelijk en financieel) rendement.

Gezien de toenemende druk op de Voorjaarsnota 2025 van het Kabinet, is het echter de vraag of en in welke mate de beoogde beweging van ‘zorg naar gezondheid en preventie’ zal worden ondersteund.

Het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) is in februari 2023 ondertekend en omvat afspraken over hoe het preventief gezondheidsbeleid kan worden versterkt en duurzaam kan worden geborgd ten behoeve van een gezonde generatie in 2040. Gemeenschappelijke doelen in het GALA zijn onder andere het verminderen van gezondheidsachterstanden, het creëren van een gezonde fysieke leefomgeving, het versterken van de sociale basis en het bevorderen van een gezonde leefstijl. Het GALA benadrukt de rol van GGD als kennispartner en coördinator van regionale samenwerking. Ten aanzien van GALA ondersteunt GGD Gelderland-Zuid de gemeenten veelvuldig op het terrein van de 5 ketenaanpakken, te weten op het terrein van 1. Overgewicht jeugd, 2. Overgewicht volwassenen, 3. Valpreventie, 4. Kansrijke Start en 5. Welzijn op recept. De gezondheidsmakelaars van de GGD zijn in nauw contact met de verschillende gemeentelijke beleidsambtenaren over een invulling hiervan en eventuele GGD-ondersteuning hierbij.

Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming
In opdracht van de VNG, de Ministeries van J&V en VWS is in 2021 een toekomstscenario voor een nieuwe inrichting voor de Nederlandse jeugd en gezinsbescherming ontwikkeld. Het plan is dat over vijf tot tien jaar: a) het Lokaal Team hulp verleent aan kind en gezin, b) functies van de Gecertificeerde Instellingen, Veilig Thuis en de Raad voor de Kinderbescherming zijn samengebracht in een Regionaal Veiligheidsteam, en c) dat er één vaste vertrouwde professional is die de gezinnen helpt. Het scenario betekent een grote innovatie en verandering in de jeugdbeschermingsketen, waarbij wordt overgestapt naar een gezinsgerichte benadering en een teammodel tussen organisaties.
Een belangrijk onderdeel van het Toekomstscenario is de inrichting van Regionale Veiligheidsteams (RVT's). De ontwikkelrichting is dat de meeste functionaliteiten van de Veilig Thuis-organisaties en de gecertificeerde instellingen opgaan in het Regionaal Veiligheidsteam, evenals een aantal jeugdbeschermingstaken van de Raad voor de Kinderbescherming. Het is de bedoeling dat het Regionaal Veiligheidsteam zich richt op onveiligheid van zowel kinderen als volwassenen ('0 tot 100'). Gezien de aard van dit takenpakket valt de keuze van het Rijk (de Ministeries J&V en VWS) en de VNG op een publiekrechtelijke organisatie, waarbij zeer nauwe samenwerking met de lokale teams en met organisaties in het zorg- en veiligheidsdomein een belangrijke voorwaarde is.
Uitgangspunt is verder dat er 25 RVT's georganiseerd worden in Nederland op de schaal van de Veiligheids- en GGD-regio's. Verder is het idee dat de aansturing verloopt door gemeenten, waarmee de RVT's passen in het decentraal georganiseerde sociale domein.
In Gelderland wordt ervaring opgedaan met het werken volgens het toekomstscenario in twee proeftuinen in Nijmegen Dukenburg en Zaltbommel, waarbij Veilig Thuis ook betrokken is.

Hervormingsagenda Jeugd 2023-2028
De Hervormingsagenda Jeugd 2023-2028 heeft als doel om knelpunten in de jeugdzorg structureel aan te pakken. Daarnaast heeft de agenda tot doel om het jeugdzorgstelsel financieel houdbaar te maken voor de toekomst.
De Hervormingsagenda Jeugd bevat een groot pakket afspraken om de jeugdzorg te verbeteren en financieel houdbaar te krijgen. Er zal structureel worden geïnvesteerd in de landelijke kwaliteit en effectiviteit van jeugdhulp. Ook komt er een aanpassing van de Jeugdwet, waardoor duidelijker wordt waarvoor kinderen en ouders hulp kunnen krijgen. Gemeenten worden verplicht bepaalde specialistische zorg regionaal in te kopen om beschikbaarheid en continuïteit van zorg beter te organiseren. Daarnaast zullen wijkteams worden versterkt en moet betere samenwerking met bijvoorbeeld het onderwijs ervoor zorgen dat kinderen en jongeren meer met collectieve voorzieningen worden ondersteund en dat uithuisplaatsingen zoveel mogelijk worden voorkomen.

Kansrijke Start
Kansrijke Start is een landelijk actieprogramma, waarin gemeenten en het Rijk samen met medewerkers van wijkteams, welzijnswerk, volwassen-ggz, geboortezorg en GGD'en werken aan een kansrijke start voor zoveel mogelijk kinderen. Kansrijke Start doet een beroep op gemeenten en alle professionals in het sociale en medische domein om het belang van de eerste 1000 dagen uit te dragen en er actief op in te zetten.
Inmiddels werken alle gemeenten in de regio Gelderland-Zuid - samen met de GGD en andere partners uit het medische en sociale domein - aan een Kansrijke Start. Kansrijke Start maakt onderdeel uit van het GALA (zie boven). Binnen Kansrijke Start kunnen verschillende interventies worden ingezet om (aanstaande) ouders in een kwetsbare situatie te helpen. Interventies, zoals Voorzorg, Nu Niet Zwanger, Rookvrije Start, Prenataal Huisbezoek, groepsconsulten met zwangeren, oudercafé's etc.

Nieuwkomers
Door de inval van Rusland in Oekraïne kwam een grote vluchtelingenstroom op gang. Daarnaast steeg ook het aantal asielzoekers. De gemeenten zijn verantwoordelijk voor de opvang van de (Oekraïense) vluchtelingen. De GGD verzorgt de publieke gezondheidszorg voor de vluchtelingen en asielzoekers.

3

Programma GGD

3 Programma GGD

3.1 Overzicht programma

UNIFORM

Uniforme taken die vanwege de Wet publieke gezondheid (Wpg) of andere wetten zijn belegd bij de GGD

- Programma Onderzoek, Informatie en Advies (OIA)
- Algemene Gezondheidszorg
- Gezond Leven
- Jeugdgezondheidszorg

Uniforme taken die door de gemeenten vanwege beleidsmatige keuzes zijn belegd bij de GGD

- Algemene Gezondheidszorg
- Bijzondere Zorg
- Veilig Thuis

FACULTATIEF

Werkveldspecifieke opdrachten (Facultatief)

- Algemene Gezondheidszorg
- Bijzondere Zorg
- Gezond Leven
- Jeugdgezondheidszorg
- Veilig Thuis

BEDRIJFSVOERING

Bedrijfsvoering

- Arbo
- Communicatie
- Informatiemanagement
- Kwaliteit
- Juridische Zaken
- Bedrijfsvoering

Vier pijlers van betrouwbare publieke gezondheid

De minister van VWS heeft in 2014 verschillende pijlers van de GGD benoemd voor een robuuste vormgeving van de publieke gezondheid. Deze vier taken acht de minister "voor het fundament van de publieke gezondheid van zo essentieel belang, dat zij op een uniforme wijze moeten worden geborgd. Ze vragen een gespecialiseerde deskundigheid met een hoge mate van continuïteit en duidelijke aanspreekpunten (zowel voor de lokale als de landelijke overheid). Deze taken dienen daarom bij de GGD'en te worden belegd en vormen de vier pijlers van iedere GGD. Rijk en gemeenten moeten, vanuit ieders eigen verantwoordelijkheid, de kwaliteit van deze pijlers gezamenlijk verankeren". De vier pijlers zijn in de brief van de minister in onderstaande figuur verbeeld.

Deze vier pijlers komen in de begroting van de GGD terug bij de uniforme taken (professioneel geborgde uitvoering van wettelijke taken), maar kennen ook een facultatieve component die per gemeente (of groep van gemeenten) wordt afgenomen.

3.2 Uniforme taken die vanwege de Wet publieke gezondheid (Wpg) of andere wetten zijn belegd bij de GGD

3.2.1 Programma Onderzoek Informatie en Advies (OIA)

Wat houdt het in?

Binnen het Programma Onderzoek Informatie en Advies (OIA) verzamelen, bestuderen en vergelijken wij gegevens over de gezondheid en veiligheid van inwoners uit Gelderland-Zuid. We analyseren ook de factoren die hiermee kunnen samenhangen.
Het programma OIA wordt ingezet om data uit o.a. registratiesystemen, gezondheidsmonitoren en/of openbare data beschikbaar te maken, te verwerken tot informatie en verder te verdiepen. Hiermee maken we inzichtelijk wat we vanuit de GGD voor welke groepen inwoners doen. Door samen met inhoudsdeskundigen de cijfers te duiden, versterken we onze advisering en uitvoering binnen de gezondheidspreventie.

In onze rol als proactieve kennispartner geeft informatiegestuurd werken de GGD beter inzicht in samenhangende gezondheidsgegevens. Bij inwoners in een kwetsbare situatie stapelen de gezondheidsproblemen zich vaak op. Informatiegestuurd werken biedt mogelijkheden om te begrijpen wie wel of niet bepaalde ondersteuning/zorg van de GGD nodig heeft en helpt de aandacht op de juiste groepen te richten. Dit helpt de gezondheidsmakelaars bij het adviseren van gemeenten en het organiseren van preventie in het sociale domein. Het ondersteunt de gemeenten bij het maken van keuzes in het lokale (preventieve) gezond- en veiligheidsbeleid. Ook gemeenten zijn bezig met data- en informatiegestuurd werken.

Voor onder andere gemeenten levert de GGD voor veel gezondheidsthema's cijfers uit de gezondheidsmonitors. Deze informatie wordt vanuit OIA verder geanalyseerd en verrijkt met andere data. Hiervoor worden open data verwerkt, maar ook kunnen registratiedata vanuit de Jeugdgezondheidszorg, Bijzondere Zorg, Veilig Thuis, of data van gemeenten ontsloten worden. Door vanuit de inhoudsdeskundigen samen met gemeenten en/of samenwerkingspartners op te trekken, kunnen we thematisch relevante data combineren. Denk bijvoorbeeld aan gegevens over de gezondheid/eenzaamheid van ouderen koppelen aan kenmerken van een wijk en aan de inzet van een casemanager dementie. Of door verwijzingen vanuit onze jeugdartsen te koppelen aan inzichten van jeugdhulpverlening en jeugdzorg en aan inkoopgegevens van de gemeente. Vanuit de GGD willen we met cijfers uit deze werkvelden aansluiten op de inzichten vanuit de gemeente(n) om kwetsbare groepen eerder in beeld te krijgen.
Samenhang tussen verschillende factoren kunnen we ook op regionaal niveau met behulp van geavanceerde analysetechnieken bestuderen. Zo kunnen we bijvoorbeeld de relaties tussen gebiedstype/huishoudenstype en resultaten uit de gezondheidsmonitoren bestuderen, zoals we eerder een analyse hebben uitgewerkt gericht op kwetsbare gezinstypen en gericht op inwoners die aangeven moeite met rondkomen te ervaren.

Om data goed te kunnen benutten hebben we een goed ingerichte, veilige en overzichtelijke data infrastructuur nodig. Met dataspecialisten en gerichte datatooling zetten we bestaande data om naar relevante inzichten (rapportages en dashboards). Deze zijn ondersteunend aan de ontwikkeling, uitvoering en monitoring van het gezondheids- en veiligheidsbeleid. De GGD en gemeenten krijgen hiermee structurele inzichten. Deze kunnen naar wens verder worden toegepast en verdiept.
Met in achtneming van wetgeving gebruiken we data om de gezondheidssituatie van inwoners in Gelderland-Zuid steeds gedetailleerder voor iedereen in beeld te brengen op de website https://gezondheidincijfers.ggdgelderlandzuid.nl.

Samenhang met de Meerjarenstrategie 2024-2027

Het programma Onderzoek, informatie en Advies geeft de eerste pijler vorm uit de meerjarenstrategie 2024-2027: *'Informatiegestuurde aanpak als basis voor betrouwbare advisering'*. Dit is een toekomstbestendige, wendbare manier van werken. Dashboards geven informatie, overzicht en sturingsmogelijkheden en kunnen beleidsbeslissingen ondersteunen.
In toenemende mate wordt binnen de verschillende werkvelden van de GGD gewerkt op basis van actuele informatie en onderzoek. Onze informatiegestuurde aanpak wordt op deze manier gezien als ondersteuning van het uitvoerende werk door professionals en stimuleert integraliteit.
Het dient als basis voor de uitvoering van vraagstukken rondom (groepsgerichte) preventie (strategisch thema 2), de verbinding tussen de domeinen zorg en veiligheid (strategisch thema 3) en gezondheidsbescherming in het sociale en fysieke domein (strategisch thema 4). Informatiegestuurd werken helpt ons om een speerpunt als 'verkleinen van de kansenongelijkheid op gezondheid' te monitoren en om handelingsperspectieven te signaleren om vanuit ons netwerk verbeteracties/interventies in te zetten. Hetzelfde geldt voor het verbinden van de domeinen 'Zorg en Veiligheid'. Juist door de verschillen en overeenkomsten inzichtelijk te maken, kunnen we betere keuzes maken. Met als uitkomst dat we kwetsbare doelgroepen beter in beeld krijgen, zorg en advisering op maat te kunnen leveren en efficiënt het werk kunnen organiseren.

Ontwikkelingen

Externe ontwikkelingen, zoals het Integraal Zorg- en WelzijnsAkkoord (IZWA), Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en het Nationaal Preventieakkoord tonen aan dat de GGD een belangrijke rol heeft als proactieve kennispartner. Om deze rol goed te kunnen vervullen, is informatiegestuurd werken essentieel waarmee we beter inzicht in samenhangende regionale en lokale gezondheidsgegevens kunnen realiseren.

Naast een betrouwbare en gestructureerde dataverzameling wordt het toegangsniveau en de presentatievorm van data steeds belangrijker. We werken toe naar een single point of truth, en digitoegankelijke informatie. Iedere werknemer, bestuurder, ambtenaar en burger zou de mogelijkheid moeten hebben om (afhankelijk van het autorisatieniveau) gebruik te maken van actuele data. Buiten de GGD biedt dit de mogelijkheid om op gedetailleerd niveau informatie in te winnen. Binnen de GGD zorgt het voor 'spiegelinformatie' t.b.v. eenduidige registratie en registratiekwaliteit en kan het de bewustwording van het nut van data en de data-volwassenheid van de organisatie laten groeien.

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2026**
Meer verdieping brengen aan inzichten over publieke gezondheid.	In afstemming met lijnafdelingen en hun samenwerkingspartners inzichten realiseren om een thema of (kwetsbare) doelgroep beter in beeld te krijgen op de website HTTPS//Gezondheid in cijfers - GGD Gelderland-Zuid.	Geanalyseerde en gepubliceerde resultaten van de Kindermonitor. Verdiepende statistische analyses t.b.v. inzichten op wijk/gemeente of doelgroepniveau vanuit de Volwassen- en Ouderenmonitor.
	Rapportages op afdelingsniveau (door)ontwikkelen t.b.v. onderbouwing/evaluatie beleid. Uitbreiding van beschikbare informatie, optimaliseren datakwaliteit en vaststellen definities.	Rapportages ten behoeve van kennisontwikkeling voor de GGD-taakvelden, samenwerkende partijen en gemeenten.
Toewerken naar een meer informatiegestuurde GGD	Een structurele en veilige data-infrastructuur continu optimaliseren.	Verbetering van infrastructuur en gegevensmanagement, zodat data t.b.v. onderbouwing beleid en voor verdiepend onderzoek beschikbaar is.
	Door de GGD verzamelde en geanalyseerde data leveranciersonafhankelijk en veilig beschikbaar stellen aan gemeenten en ketenpartners.	Optimalisatie van bestaande infrastructuur, waaronder toepassing AI binnen BI processen (op basis van verkenning in 2025).
	Groei in datavaardigheid: Dashboards maken deel uit van leer- en verbetercyclus van de lijnafdelingen.	Binnen de lijnafdelingen geborgde producten, die worden geraadpleegd voor accurate cijfers en voor verbeteringen in de datakwaliteit.
	Informatiegestuurd adviseren voor effectieve en efficiënte gezondheidsbevordering en preventie.	Toegepaste inzichten uit de dashboards in de advisering binnen gezondheidsbevordering en preventie.

Wat kost het?

Bedragen x € 1.000,-

Wettelijke taken opgedragen aan de GGD						
Onderzoek, Informatie en Advies	Realisatie 2024	Gewijzigde begroting 2025	Begroting 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Lasten	634	683	711	711	711	711
Baten	-644	-683	-711	-711	-711	-711
Resultaat na belasting	**-10**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

3.2.2 Algemene Gezondheidszorg (AGZ)

3.2.2.1 Gezondheidsbescherming

Wat houdt het in?

Gezondheidsbescherming richt zich op het beschermen van de gezondheid van inwoners van Gelderland-Zuid tegen infectieziekten in binnen- en buitenland, ongunstige milieufactoren en seksuele gezondheidsrisico's. Doel is onder andere om te voldoen aan de eisen die wet- en regelgeving stelt aan gemeenten (Wet publieke gezondheid, Wet veiligheidsregio's en subsidieregeling publieke gezondheidszorg). Gezondheidsbescherming is één van de pijlers van de publieke gezondheidszorg.

Samenhang met de Meerjarenstrategie 2024-2027

Gezondheidsbescherming en -bevordering in het sociale en fysieke domein is één van de vier strategische thema's in de Meerjarenstrategie 2024-2027. Gezondheidsbeschermende maatregelen, zoals vaccineren en het voorkomen van infecties door preventie, zijn van groot belang voor de volksgezondheid.
Gezondheidsbescherming is één van de belangrijkste wettelijk verplichte taken in de Wet publieke gezondheid. Belangrijke aandachtspunten in dit kader zijn:

- Integrale advisering gezonde leefomgeving: hierdoor levert de GGD een betrouwbare bijdrage aan een veilige en gezonde leefomgeving.
- Infectiepreventie en bestrijding antibiotica-resistentie: aandacht voor kwetsbare groepen en het voorkomen dat één van de grootste bedreigingen binnen de gezondheidszorg in Nederland onbeheersbaar wordt.
- Integrale organisatie seksuele gezondheidszorg: hierbij focust de GGD nog meer op preventie en sluit zo goed als mogelijk aan bij de behoefte van de inwoners.

Ontwikkelingen

Belangrijke ontwikkelingen betreffen:

- Aanhoudende dreiging en onvoorspelbaarheid van infectieziekten, opkomende zoönosen en gevaar van infecties door bacteriën die (multi)resistent zijn tegen antibiotica.
- Pandemische paraatheid, inclusief extra inzet infectieziektebestrijding mede op het terrein van testen, vaccineren, bron- en contractonderzoek, etc.
  De hoogte van de medefinanciering vanuit VWS met betrekking tot de pandemische paraatheid is nog onzeker; waarschijnlijk wordt in april 2025 een besluit genomen door de Minister van VWS.
- Toenemende aandacht voor het onderwerp seksueel grensoverschrijdend gedrag in de samenleving; de netwerkaanpak seksueel geweld blijft hierop aansluiten.

- Korting van 10% op de landelijke financiering voor Aanvullende Seksuele Gezondheid (ASG) en PrEP vanuit het Rijk. In 2025 wordt er al voorgesorteerd op deze bezuiniging.
- Blijvende toename van vragen (door meer bewustwording) van burgers, gemeenten en instellingen op het gebied van milieuthema's, zoals luchtkwaliteit, geluidshinder en geurhinder. Daarnaast wordt er ook meer informatie en adviezen gevraagd op het gebied van de grote maatschappelijke opgaven vanuit klimaatadaptatie, de energietransitie en de woningbouwopgave.
- Het bundelen van vaccinatiewerkzaamheden voor jeugd en volwassenen.
- Er is nog geen toezegging en besluit genomen op het voortzetten van de coronavaccinatie en financiering vanuit VWS voor 2026.
- Naar verwachting zullen de reizen naar landen buiten Europa toenemen, waardoor de advisering voor vaccinaties complexer kan gaan worden.

Wat willen we bereiken?		**Wat gaan we ervoor doen?**
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2026**
Gezondheidsbescherming van inwoners tegen infectieziekte in binnen- en buitenland, ongunstige milieufactoren en seksuele gezondheidsrisico's (Wpg).	Voorkomen en bestrijden van infectieziekten en TBC, vroegtijdig signaleren hiervan en adequaat voorbereid zijn op uitbraken.	• Surveillance. • Monitoring RVP-vaccinatiegraad Gelderland-Zuid. • Verwerking van meldingen conform Wpg. • Beleidsadvisering. • Preventie. • Bron- en contactopsporing / screening. • Epidemiologisch onderzoek. • Netwerksamenwerking. • Vangnet. • Uitbraakmanagement. • Onderzoek. • Behandeling en begeleiding. • Extra taken in het kader van de pandemische paraatheid (voorbereid zijn op grootschalig testen, vaccineren, bron- en contactonderzoek, etc.) die door de Minister van VWS bij de GGD zijn of kunnen worden belegd. • Het bundelen en slimmer organiseren van vaccinatiewerkzaamheden voor jeugd en volwassenen. • Verdere implementatie van landelijke traject Elektronisch Voorschrijven (EVS), voor zowel TBC, IZB, reizigers als SG.
	Preventie en bestrijding van niet te behandelen infecties veroorzaakt door resistente bacteriën (Antibiotica Resistentie - ABR).	• Adviesfunctie voor de uitvoering van de aanpak ABR met de ketenpartners Gelderland-Zuid. • Deelname aan het Gelders Antibiotica & Infectiepreventie Netwerk (GAIN). • Deelname aan projecten en onderzoeken.

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2026**

	Technische hygiënezorg bij risico-instellingen en evenementen (Wpg) en toezicht en vergunningverlening bij tattoo- en piercing-shops (Warenwet).	• Inspecties bij risicovolle situaties en instellingen waar meer risico's op infecties te verwachten zijn zoals:
		  ○ Grote evenementen.
		  ○ Seksinrichtingen.
		  ○ Opvangvoorzieningen.
		• Toezicht en vergunningverlening bij tattoo- en piercingshops.

	Integrale seksuele gezondheidszorg (Wpg).	• Implementatie van EPD voor seksuele gezondheidszorg (het betreft hier een landelijke ontwikkeling / systeem).
		• Uitgevoerde Wpg-taken seksuele gezondheidszorg (in samenhang georganiseerd met aanvullende seksuele gezondheidszorg Gelderland-Zuid):
		  ○ Netwerksamenwerking en deskundigheidsbevordering seksuele gezondheid in de keten.
		  ○ Preventie-activiteiten met betrekking tot onder andere:
		  - Voorlichting aan kwetsbare groepen (preventie van soa, seksueel geweld en ongewenste zwangerschap).
		  - Bevorderen van seksuele vorming.
		  - Nu Niet Zwanger: bespreekbaar maken van kinderwens, seksualiteit en anticonceptie ter voorkoming van onbedoelde zwangerschap (onderdeel van het landelijke programma Kansrijke Start).

	Voorkomen of beperken van gezondheidsschade ten gevolge van bloot-stelling aan ongunstige milieufactoren (MMK, Wpg).	• Advisering over de (negatieve) invloeden van milieufactoren op de gezondheid van inwoners. Te denken valt aan adviezen over houtstook, geuroverlast en koolmonoxide. • Voorlichting aan gemeenten, instellingen en inwoners. • (Oriënterend) onderzoek naar blootstelling aan milieufactoren en gezondheidsproblemen. • Signalering van ongewenste ontwikkelingen. • Verwerking van meldingen, vragen en klachten. • Preventie.

3.2.2.2 Toezicht Kinderopvang

Wat houdt het in?

Toezicht Kinderopvang richt zich op het ondersteunen van gemeenten en het Rijk bij het borgen van de kwaliteit van de kinderopvang.

Samenhang met de Meerjarenstrategie 2024-2027

Toezicht kinderopvang draagt bij aan veilige en kwalitatieve opvang voor alle kinderen in de regio Gelderland-Zuid. Dit sluit aan bij het strategische thema 'Gezondheidsbescherming en -bevordering in het sociale en fysieke domein'.

Ontwikkelingen

De Tweede Kamer heeft ingestemd met het wetsvoorstel om de kwaliteit van gastouderopvang beter te waarborgen. Als ook de Eerste Kamer instemt, gaan de nieuwe kwaliteitseisen naar verwachting per 1 juli 2026 gelden. De wetswijziging leidt tot extra activiteiten (en meerkosten) voor toezicht en handhaving op de gastouderopvang. Het is de bedoeling dat de duur van een inspectie bij een voorziening voor gastouderopvang en bij een gastouderbureau structureel wordt uitgebreid. Daarnaast zal er waarschijnlijk ook ondersteuning plaatsvinden van gemeenten en GGD'en bij de implementatie van de nieuwe regels.

Daarnaast ligt er een wetsvoorstel m.b.t. een wijziging van de Wet kinderopvang in verband met het invoeren van een meldplicht van ernstige incidenten binnen de kinderopvang. Het wetsvoorstel regelt dat de kinderopvangorganisaties en gastouders een ernstig incident waar een kind bij betrokken is, zo snel mogelijk melden aan de toezichthouder (= de GGD). De verwachting is dat deze wet in werking zal treden per 1 januari 2026. Op dit moment is het nog onduidelijk op welke manier deze taakuitbreiding wordt vormgegeven en wat dit betekent voor de begroting.

Het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) is voornemens om toezicht op de proceskwaliteit en kwaliteitszorg van voorschoolse educatie in 2027 over te dragen van de Onderwijsinspectie naar de gemeenten/GGD'en. Nu is dit toezicht nog signaalgestuurd; straks moet het structureel toezicht worden. Als deze ontwikkeling doorzet, dan betekent dit dat de GGD zich in 2026 moet voorbereiden op deze overname.

Toezicht kinderopvang heeft een registratie- en archiveringssysteem nodig. Momenteel doet het team Kinderopvang onderzoek naar een passend registratiesysteem.

Wat willen we bereiken?		**Wat gaan we ervoor doen?**
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie/ Resultaat 2026**
Bijdragen aan veilige en kwalitatieve kinderopvang.	Toezicht houden op kwaliteit kinderopvang (Wet kinderopvang en Wet IKK).	• Inspectie bij 100% van alle locaties voor kinderopvang. • Inspectie bij 50% van alle gastouderlocaties.

3.2.2.3 Publieke gezondheid bij crises en rampen

Wat houdt het in?

De publieke gezondheidszorg bij crises en rampen richt zich op het borgen van de inzetcapaciteit van de GGD bij calamiteiten en crises, zodat wordt voldaan aan de eisen die zowel de Wet publieke gezondheid als de Wet veiligheidsregio's stelt. Publieke gezondheid bij incidenten, rampen en crises is benoemd als één van de vier pijlers van de GGD. Dit product is ondergebracht bij AGZ, desalniettemin blijft de inzet hiervan GGD-breed.
Psychosociale hulp bij ingrijpende gebeurtenissen (PSHi) is als apart facultatief product opgenomen in de begroting van de GGD. De regie voor de PSHi is altijd een verantwoordelijkheid van gemeenten. Indien gemeenten GGD-inzet vragen voor PSHi wordt dit gezien als facultatieve taak en vindt verrekening op factuurbasis plaats (zie facultatieve producten).

Samenhang met de Meerjarenstrategie 2024-2027

Een van de belangrijkste GGD-rollen betreft die van crisisorganisatie. Met het sub programma Publieke gezondheid bij crisis en rampen, wordt deze rol ingevuld en wordt voldaan aan de wettelijke eisen op dit gebied. Het biedt het kader voor alle GGD-medewerkers om zich voor te bereiden op hun rol in een crisissituatie of ramp. Daarbij geven we extra aandacht aan kwetsbare groepen ten tijde van een crisis, ramp of ingrijpende gebeurtenis.

Ontwikkelingen

Belangrijke ontwikkelingen zijn:
- subsidiekaders van NZa/AZO voor OTO-middelen 2026;

Wat willen we bereiken?		**Wat gaan we ervoor doen?**
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2026**
Borgen publieke gezondheid bij crisis en rampen (Wpg in relatie tot Wvr).	(Kunnen) uitvoeren van GGD-taken IZB, MMK, GZO en PSH in opgeschaalde situaties.	• Actueel GGD-integraal crisisplan met daarin opgenomen de aandachtspunten m.b.t. een langlopende crisis. • Oefenen, trainen en opleiden conform deze plannen. • Voorzien in piketfuncties publieke gezondheid voor VRGZ-/GHOR-crisis-organisatie. • Borgen inzet GAGS voor de GHOR.

Wat kost het?

Bedragen x € 1.000,-

Wettelijke taken opgedragen aan de GGD						
Algemene Gezondheidszorg	**Realisatie 2024**	**Gewijzigde begroting 2025**	**Begroting 2026**	**Raming 2027**	**Raming 2028**	**Raming 2029**
Lasten	4.496	6.023	5.974	5.777	5.579	5.382
Baten	-4.533	-6.023	-5.974	-5.777	-5.579	-5.382
Resultaat na belasting	**-37**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

3.2.3 Gezond Leven: Gezonde wijk/gemeente en Gezonde School

Wat houdt het in?

Gezondheidsbevordering
Het productenboek Gezondheidsbevordering beschrijft de basistaken die worden uitgevoerd door de gezondheidsmakelaars School en Jeugd en de gezondheidsmakelaars Volwassenen.
De uren uit het basispakket van de uniforme begroting worden door gezondheidsmakelaars volwassenen en school/jeugd o.a. gebruikt voor het op peil houden van de minimale preventie-en kennisinfrastructuur. Deze infrastructuur vormt het fundament van het gemeentelijk gezondheidsbeleid. Gezondheidsmakelaars voeren in dit kader de volgende taken/werkzaamheden uit:

- Adviseren over gezondheidsbeleid gemeenten en scholen o.a. aangaande de invulling van het IZA en GALA.
- Netwerk onderhouden in gemeente/wijk/school met sport-, zorg- en welzijnspartners
    - (mede zorgdragen voor versterken sociale basis).
- Dragen zorg voor vertaling van gezondheidsdata naar gemeenten en scholen en de evaluatie op effectiviteit van interventies en aanpakken.
- Borging van kennis over gezondheidsbevordering en specifieke thema's.
- Uitvoeren/coördineren van 1 lokaal project.

Gemeenten hebben goede ervaringen met gezondheidsmakelaars van de GGD om daadwerkelijk in samenwerking met bewoners en professionals concreet, effectief en efficiënt aan de slag te gaan met gezondheidsbevordering en preventie in de wijk en/of gemeente.
Omdat de vragen en vraagstukken in iedere gemeente/wijk anders zijn, zal ook de inhoudelijke inzet van de lokale gezondheidsmakelaars op maat zijn. Daarom gaan wij ieder jaar met de gemeente in gesprek om samen de focus van onze lokale en regionale inzet te bepalen. Deze inzet is gericht op lokaal maatwerk, aansluitend bij lokale netwerken en gericht op het realiseren van een gezonde(re) leefomgeving. Daar waar dat de effectiviteit en/of efficiency ten goede komt, wordt gezocht naar mogelijkheden om regionaal tot synergie te komen.

Gezonde Kennis
Team Gezonde Kennis is verantwoordelijk voor de epidemiologische taak, zoals beschreven in de Wet publieke gezondheid (art. 2). Zij verwerven, op epidemiologische analyse gebaseerd, inzicht in de gezondheidssituatie van de bevolking in Gelderland-Zuid. Zij signaleren trends/ontwikkelingen in kansen en bedreigingen voor de gezondheid van onze inwoners en voeren periodiek GGD-gezondheidsmonitors uit. Deze onderzoeksgegevens geven een beeld van de (ontwikkeling van) gezondheid van de inwoners in ons werkgebied. Het vormt de basis van preventieve acties, beleidsadvisering en gezondheidsbevordering. Het team Gezonde Kennis werkt nauw samen met gezondheidsmakelaars (zie boven) en draagt bij aan het Programma Onderzoek Informatie en Advies (OIA) van de GGD. De monitors worden in samenwerking met het RIVM, het CBS en andere GGD 'en uitgevoerd.

Samenhang met de Meerjarenstrategie 2024-2027

Vanuit de Wet Publieke Gezondheid (Wpg) heeft de GGD de wettelijke verplichting tot het beschermen, bewaken en bevorderen van gezondheid. Zoals in de meerjarenstrategie staat beschreven, heeft de GGD meerdere taken en rollen welke samenkomen in wijk, buurten, dorpskernen, gemeenten of regionaal. Dit product sluit naadloos aan op de meerjarenstrategie, waarbij zorg en ondersteuning dicht bij de burger worden georganiseerd. Hierbij gaat extra aandacht naar kwetsbare groepen.

Gezond Leven werkt volgens de leidende principes uit de meerjarenstrategie: Gezond Leven sluit aan bij (behoeften en vragen vanuit) gemeenten en werkt nauw samen met netwerkpartners (netwerkaanpak). Daarnaast vult Gezond Leven grotendeels het strategisch thema 'Adviseren over

preventie en vormgeven van collectieve preventie' in. Daartoe heeft de afdeling Gezond Leven een belangrijke rol in het GGD brede programma "Samen impact maken voor gezonde inwoners". Dit programma heeft tot doel alle bij preventie betrokken GGD-medewerkers domein overstijgend te laten samenwerken om zo meer impact te hebben op de gezondheid van inwoners.
Om preventie zo te organiseren dat het daadwerkelijk effect heeft, werkt de GGD aan een preventieve infrastructuur. Hieronder verstaan we de structuur waarin partijen in een regio, gemeente of wijk samenwerken aan het voorkomen van gezondheidsproblemen en waar iedereen een bijdrage levert om dit op te lossen.

Ontwikkelingen

Gezond en Actief Leven Akkoord
Met het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) bouwen gemeenten, GGD'en, zorgverzekeraars en het Ministerie van VWS aan het fundament voor een gerichte lokale en regionale aanpak op het gebied van preventie, gezondheid en sociale basis. Dit door schotten te doorbreken en domein overstijgend te werken vanuit samenhang, om zo bij te dragen aan de beweging naar 'de voorkant' waarin een gezonde samenleving centraal staat. De gezondheidsmakelaars ondersteunen gemeenten bij deze ontwikkelingen.

Integraal Zorg- en WelzijnsAkkoord
De opvolger van het Integraal Zorg Akkoord (IZA), het Integraal Zorg- en WelzijnsAkkoord (IZWA) beoogt de samenwerking tussen het sociaal en het medisch domein verder te versterken om zodoende zorg te voorkomen. Daarbij wordt ingezet op preventie en demedicalisering. Hiertoe zijn inmiddels regiobeelden en -plannen en regionale samenwerkingsafspraken gemaakt op basis van de bestaande werkstructuur tussen zorgverzekeraars en gemeenten. De GGD zet zich in om een positieve bijdrage te leveren aan de totstandkoming en uitvoering van deze verschillende regiobeelden en -plannen en regionale samenwerkingsafspraken.
De precieze financiële en inhoudelijk afspraken uit het IZWA zijn op dit moment onbekend. Meer duidelijkheid wordt verwacht in april 2025. De verwachting is dat IZWA zal voorzien in het beschikbaar houden/komen van middelen voor gemeenten om de ingezette beweging van zorg naar gezondheid en welzijn te ondersteunen. Zodat de verdere implementatie kan plaatsvinden van de 5 ketenaanpakken (Gecombineerde leefstijlinterventie (GLI) volwassenen, Kind naar Gezond Gewicht, Valpreventie ouderen, Welzijn op recept en Kansrijke start) en dat er aanvullende inzet komt op thema's als mentale gezondheid, stoppen met roken/vapen en gezond ouder worden.

Wat willen we bereiken?		**Wat gaan we ervoor doen?**
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2026**
Het bevorderen van de gezondheid van inwoners van het werkgebied door het versterken van een preventieve infrastructuur in gemeenten en de regio (Wpg).	De aanpak en het beleid van volksgezondheidsproblemen wordt versterkt.	Per gemeente: (uitvoering en evaluatie van) een uitvoeringsplan op maat op basis van de lokale en regionale prioritering. Per gemeente: een verantwoordingsverslag ter evaluatie, waarin wordt beschreven welke resultaten in het uitvoeringsplan zijn behaald en op welke punten gezondheidsaanpakken zijn versterkt.
Het verkrijgen van gegevens en inzichten in de gezondheid van de inwoners van 0-100 jaar per gemeente en per wijk/dorp/school	Het krijgen van inzicht in de gezondheid van kinderen, jongvolwassenen en 18+.	Dataverzameling van de kindermonitor in 2026. Analyse, rapportage over en presentatie van de resultaten van de monitor.

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2026**
(Wpg).		

Wat kost het?

Bedragen x € 1.000,-

Wettelijke taken opgedragen aan de GGD						
Gezond Leven	**Realisatie 2024**	**Gewijzigde begroting 2025**	**Begroting 2026**	**Raming 2027**	**Raming 2028**	**Raming 2029**
Lasten	1.989	2.124	2.212	2.212	2.212	2.212
Baten	-2.043	-2.124	-2.212	-2.212	-2.212	-2.212
Resultaat na belasting	**-54**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

3.2.4 Jeugdgezondheidszorg (JGZ)

- JGZ voor -9 mnd-18 jaar
- JGZ voor 4-18 jaar

Wat houdt het in?

Met de Jeugdgezondheidszorg (JGZ) levert de GGD een bijdrage aan het lichamelijk, psychisch en sociaal gezond en veilig opgroeien van de jeugd. De JGZ zet in op een gezonde, kansrijke start en ontwikkeling voor de jeugd van Gelderland-Zuid, de ondersteuning bij het gezond en veilig opgroeien, het bieden van ondersteuning aan ouders bij de opvoeding en het stimuleren van een gezonde omgeving voor de jeugd.

De doelgroep Jeugd
De JGZ monitort de gezondheid van alle kinderen in Gelderland-Zuid. Dit doet zij door alle kinderen op gezette leeftijden te screenen op risico's en aandoeningen en uit te nodigen bij de logopedist, de doktersassistente, de jeugdverpleegkundige dan wel de jeugdarts. Deze professionals zijn bekwaam in het normaliseren; ze stellen gerust, geven informatie, bieden ondersteuning of verwijzen indien nodig door.
De doelgroep Jeugd valt in te delen in drie categorieën:

- Veerkrachtige kinderen.
- Kwetsbare kinderen.
- Beschadigde kinderen.

Veerkrachtige kinderen
De veerkrachtige kinderen omvatten 80% van het totaal; zij hebben beperkt ondersteuning nodig. Het is met name van belang om ervoor te zorgen dat het met de 80% jeugd waarmee het goed gaat, ook goed blijft gaan. De JGZ verliest dan ook geen enkel kind uit beeld, wel zet zij lichtere monitoringsvormen in bij veerkrachtige kinderen dan bij de overige twee categorieën.

Kwetsbare en beschadigde kinderen
20% van de jeugd vergt meer aandacht van met name de jeugdhulpverlening (15%) en zeer intensieve hulpverlening (5%). Bij deze categorieën zet de JGZ zwaardere monitoringsvormen in en blijft zij actiever in beeld om ervoor te zorgen dat de juiste, effectieve ondersteuning geboden wordt.

Bij alle drie de categorieën bezien we samen met de gemeente of er extra aandacht besteed dient te worden aan specifieke kwetsbare doelgroepen. Veelal worden dan collectieve oplossingen gevonden op school. Tevens wordt op wijkniveau samengewerkt met netwerkpartners uit bijvoorbeeld het welzijnswerk.

Preventie
Zowel bij veerkrachtige kinderen als kwetsbare kinderen als bij beschadigde kinderen dient oog te zijn voor preventie. Per categorie verschilt echter de toepassing. Bij de veerkrachtige kinderen ken je enkel preventie ter voorkoming van zorg; hulpverlening vindt daar nog niet plaats. Bij kwetsbare kinderen en beschadigde kinderen is hulpverlening veelal al aanwezig en dient preventie gericht te zijn op het voorkomen van een verergering van de klachten.
De GGD zet zich in om hardnekkige maatschappelijke problemen (zoals schoolverzuim, kindermishandeling en (gezondheidsklachten door) armoede) te lijf te gaan. Ze volgt hierin de landelijke preventieagenda, zoals onderstreept door ActiZ Jeugd, GGD GHOR Nederland en het Nederlands Centrum Jeugdgezondheid (NCJ). De landelijke preventieagenda bestaat uit vier pijlers:

1. *Verstevigen ouderschap*
   Elk kind verdient de best mogelijke start van zijn leven en een optimale kans op een gezonde en veilige ontwikkeling. Dit vraagt krachtig ouderschap waarin interactie tussen ouder en kind en tussen ouders onderling centraal staat.
2. *Veilige hechting ondersteunen*
   Een veilige hechtingsrelatie is van wezenlijk belang voor een gezonde ontwikkeling van een kind. Wanneer een kind een veilige hechtingsrelatie opbouwt met zijn ouders vergroot dat de kans op een ongestoorde, met name sociale en emotionele, ontwikkeling.
3. *Bekrachtigen goede gezondheid*
   Alle kinderen worden gescreend op de grootste gezondheidsrisico's en interventies worden gericht ingezet, waarbij de eerste focus is om te normaliseren. Hierbij wordt, naast fysieke en mentale aspecten van gezondheid, ook gelet op kwaliteit van leven, participeren in de samenleving, goed dagelijks functioneren en zingeving.
4. *Versterken weerbaarheid*
   De weerbaarheid van kinderen en jongeren wordt vergroot door een gezonde leefstijl te stimuleren en expliciet aandacht te besteden aan mentale gezondheid en (vroegtijdig) schoolverzuim. Om dit te bereiken is het zichtbaar en aanwezig zijn op scholen een voorwaarde.

De GGD draagt zo bij aan de preventieve basis van de gezondheid van kinderen. Bij de inzet van preventie beoordeelt de GGD steeds wat de meest effectieve wijze is om de gezondheidswinst te bereiken. Sommige preventiedoelstellingen lenen zich uitstekend om via collectieve interventies te bereiken en bij andere onderwerpen is individuele aandacht of een combinatie vereist. Op deze manier wordt gezondheidswinst bereikt waardoor inwoners beter kunnen participeren in de maatschappij en meer zelfredzaam zijn.
Vormgeven aan preventie doet de GGD vanzelfsprekend niet alleen; we werken onder meer samen met de afdeling Gezond Leven, het lokale jeugdnetwerk, de gemeenten, de 1e en 2e lijnszorg en de jeugdhulpverlening.

Samenhang met de Meerjarenstrategie 2024-2027

Jeugdgezondheidszorg (JGZ) werkt vanuit de leidende principes genoemd in de Meerjarenstrategie 2024-2027. En de JGZ is belangrijk bij de invulling van de strategische thema's 'Adviseren over preventie en vormgeven van groepsgerichte preventie' en 'gezondheidsbescherming en-bevordering in het sociale en fysieke domein'. Daarnaast is JGZ actief betrokken bij meerdere onderwerpen, die in de Meerjarenstrategie 2024-2027 genoemd staan. Zo werkt de JGZ mee aan Kansrijke Start, een landelijk actieprogramma, waarin gemeenten en het Rijk samen met medewerkers van wijkteams, welzijnswerk, volwassen-ggz, geboortezorg en GGD'en werken aan een kansrijke start voor zoveel mogelijk kinderen. Ook voor de nieuwkomers doet de JGZ veel: kinderen van nieuwkomers worden gescreend en voorzien van publieke gezondheidszorg (zie hoofdstuk 3.4 Werkveld specifiek

(facultatief)). JGZ werkt en denkt actief mee in de IZA- en GALA-activiteiten, zoals mentale gezondheid en kansengelijkheid. En als laatste is de JGZ, als uitvoerder van het landelijk Rijksvaccinatie-programma (RVP), vanzelfsprekend betrokken bij het bundelen van vaccinatiewerkzaamheden voor jeugd en volwassenen.

Ontwikkelingen

In het speelveld van de JGZ is een aantal relevante ontwikkelingen en trends waarneembaar.

Uitbreiding Rijksvaccinatieprogramma (RVP)
Om infectieziekten en de gevolgen hiervan terug te dringen, worden regelmatig nieuwe vaccinaties aan het RVP toegevoegd. Voor de uitvoering en de monitoring wordt extra geld gestort in het gemeentefonds. De vaccinaties zelf worden bekostigd door het RIVM. Er staan meerdere wijzigingen voor het RVP op de rol om, mede n.a.v. het advies van de Gezondheidsraad om het Nederlandse RVP meer in lijn te brengen met het vaccinatieprogramma van de World Health Organisation. Het implementeren van de wijzigingen gebeurt over een periode van 5 jaar.
Per 2028 zal het nieuwe RVP-schema volledig in werking zijn getreden.

Het landelijk professioneel kader Jeugdgezondheidszorg
De kern van het basispakket Jeugdgezondheidszorg bestaat uit het:

- systematisch volgen en beoordelen van de ontwikkeling van jeugdigen
- tijdig signaleren van problemen en vroegtijdig opsporen van specifieke stoornissen
- geven van preventieve voorlichting, advies, instructie en begeleiding; ontzorgen en normaliseren
- beoordelen of extra ondersteuning, hulp of zorg nodig is en direct de juiste zorg of hulp erbij halen, samenwerken en adviseren.

Binnen het basispakket JGZ beschrijft het landelijk professioneel kader (LPK) de JGZ-contacten voor de verschillende ontwikkelingsfasen van een jeugdige, zoals die het beste aangeboden kunnen worden. De Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) toetst op een correcte uitvoering van het LPK. We weten dat de huidige invulling van JGZ Gelderland-Zuid niet geheel voldoet aan het LPK Gezien de financiële situatie van gemeenten kiest het Dagelijks Bestuur om de huidige situatie van 'niet voldoen aan het LPK' te laten bestaan.

De geactualiseerde versie van het LPK uit september 2022 legt vooral de nadruk op het bieden van passende zorg: aansluiten bij waar behoefte aan is en doen wat nodig is. Binnen JGZ gaan we de focus aanbrengen op zorg op maat. Dit betekent dat per kind de juiste afweging gemaakt wordt op basis van weerbaarheid en kwetsbaarheid, beschikbare (wetenschappelijke) kennis en praktijkervaringen van de professionals. Dit wordt gecombineerd met de ervaringen, wensen en behoeften van de jeugdige en de ouder zelf. Zo wordt er samen beslist.

Nieuwe aanbesteding digitaal kinddossier
De JGZ gaat het digitaal kinddossier aanbesteden. In het digitaal kinddossier staan gegevens over de gezondheid en ontwikkeling van het kind, waaronder lengte, gewicht, ziekten, medicijngebruik, maar ook veranderingen in gezinssituatie, verstandelijke en motorische ontwikkeling en gedrag. We vermoeden dat we hiermee aan kwaliteit kunnen winnen en kosten kunnen besparen.

Jeugdgezondheidszorg (JGZ) -9 mnd - 4 jaar in Rivierenland
De gemeenten Buren, Culemborg, Maasdriel, Tiel, West-Betuwe en Zaltbommel hebben de GGD gevraagd om een verkenning te doen om met ingang van 1 januari 2026 de -9mnd tot 4-jarigenzorg uit te voeren voor deze gemeenten en te integreren in de overige JGZ-activiteiten van de GGD. De JGZ 4- voor deze gemeenten wordt nu geleverd door Santé Partners.

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2026**
Een bijdrage leveren aan het lichamelijk, psychisch en sociaal gezond en veilig opgroeien van de jeugd (Wpg).	Systematisch volgen, beoordelen van de ontwikkeling, tijdig signaleren, ontzorgen en normaliseren.	• Uitvoering Basispakket -9 maanden tot 18 jaar. • Risicosignalering -9 maanden tot 18 jaar. • Uitvoering RVP.
	Preventieve voorlichting, advies, instructie en begeleiding.	• Ouderbegeleiding bij kwetsbare zwangere. • Ondersteuning bij • opvoeding en ouderschap -9 maanden tot 18 jaar. • Gezondheidsbevordering / het versterken van een gezonde leefstijl 4-18.
	Samenwerken met interne en externe ketenpartners	• Interne GGD-brede samenwerking. • Netwerkversterking met ketenpartners 0-4. • Netwerkversterking op en rond scholen. • Samenwerking met en binnen gemeenten op het terrein jeugd.
	Adviseren van gemeenten en scholen. Monitoren.	• Monitoring en oplevering bruikbare gegevens t.b.v. advisering en verantwoording. • Advisering.

Wat kost het?

Bedragen x € 1.000,-

Wettelijke taken opgedragen aan de GGD						
Jeugdgezondheidszorg	**Realisatie 2024**	**Gewijzigde begroting 2025**	**Begroting 2026**	**Raming 2027**	**Raming 2028**	**Raming 2029**
Lasten	14.957	15.413	15.403	15.403	15.403	15.403
Baten	-14.679	-15.413	-15.403	-15.403	-15.403	-15.403
Resultaat na belasting	**278**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

3.3 Uniforme taken die door de gemeenten vanwege beleidsmatige keuzes zijn belegd bij de GGD

3.3.1.1 Forensische geneeskunde

Wat houdt het in?

De gemeenten hebben de rol in het kader van de Wet op de lijkbezorging beleidsmatig bij de GGD belegd. Met de invulling van deze rol ondersteunt de GGD gemeenten, Rijk en netwerkpartners bij het borgen van de kwaliteit van de forensische geneeskunde.
Er is een groot tekort aan forensisch geneeskundigen ontstaan door hoge uitstroom wegens pensionering en lage instroom van nieuwe artsen. Om de taken van de GGD toekomstbestendig te maken, werkt GGD Gelderland-Zuid bovenregionaal samen met andere GGD'en in de regio Oost-Nederland en met name met de Veiligheids- en gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM).

Samenhang met de Meerjarenstrategie 2024-2027

Gemeenten worden geholpen om te borgen dat de (kwetsbare) gebruikers van de betreffende voorzieningen erop kunnen vertrouwen dat de geboden diensten en zorg van goede kwaliteit zijn en dat er continuïteit is in de dienstverlening van Forensische Geneeskunde.

Ontwikkelingen

Belangrijke ontwikkelingen:

- Er is een grote schaarste aan forensisch geneeskundigen. Het lukt de GGD nog maar moeizaam om dienstroosters voor forensisch geneeskundigen rond te krijgen. De IGJ, OM en Politie zijn in eerdere jaren gewaarschuwd dat dit op enig moment niet meer lukt (‘code zwart’). Ook in 2026 blijft dit risico aanwezig.
- De samenwerking op forensisch gebied wordt in 2025 verder vormgegeven. De samenwerking (in een SLA vastgelegd) met Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM) is geïntensiveerd en deze samenwerking is verder geoptimaliseerd, zodat de het risico op discontinuïteit afneemt en de kosten voor Forensische Geneeskunde met ongeveer € 50.000 dalen in 2026.
- Daarnaast zal er worden gewerkt aan een intensieve bestuurlijke samenwerking binnen de regio Oost-Nederland. Dit zal moeten leiden tot een uniforme aanpak van onze dienstverlening aan gemeenten met als doel het ondervangen van kwetsbaarheden in de beschikbaarheid van deskundig personeel en het verder beheersbaar maken van de kosten. Aan het uitwerken van deze (bestuurlijke) samenwerking zijn incidentele kosten verbonden.
- De schaarste aan forensisch artsen zorgt net als in 2025 voor een aanzienlijk financieel risico. Vooral de opdrijvende werking die deze schaarste op de tarieven voor ZZP’ers heeft, speelt hierin een grote rol.

Wat willen we bereiken?		**Wat gaan we ervoor doen?**
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2026**
Bijdragen aan kwaliteitsborging forensische opsporing.	Bieden van continue beschikbaarheid en inzet van forensisch geneeskundige expertise voor lijkschouw (Wet op de lijkbezorging).	• Uitvoering van lijkschouwen bij vermoeden van niet-natuurlijk overlijden en euthanasie. • Versterkte samenwerking binnen werkgebied 1, met VGGM, met als doel de kwetsbaarheid van personeel te ondervangen en ‘code zwart’ te voorkomen. • Versterkte samenwerking in de KON-regio met als doel werkwijzen op elkaar afstemmen om te komen tot een integrale aanpak op gebied van

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2026**
		forensische geneeskunde.

3.3.1.2 Toezicht Wmo

Wat houdt het in?

De gemeenten zijn sinds 2015 verantwoordelijk voor de kwaliteit van de geboden ondersteuning in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo). Voor de uitvoering van het toezicht hierop hebben de gemeenten van de regio Gelderland-Zuid (inclusief Mook en Middelaar) GGD Gelderland-Zuid aangewezen. Wmo-toezicht is daarmee een onderdeel in een bredere keten gericht op kwaliteit, rechtmatigheid en handhaving.

Samenhang met de Meerjarenstrategie 2024-2027

Mensen met een kwetsbaarheid krijgen onze extra aandacht. Het goed uitvoeren van Wmo-toezicht heeft daarin een belangrijke rol. Iedere inwoner die afhankelijk is van Wmo-ondersteuning, heeft het recht op veilige en kwalitatief goede ondersteuning. Wij zien erop toe dat zorgaanbieders de kwaliteitsnormen die in de Wmo en door de gemeenten zijn gesteld, naleven zodat kwetsbare inwoners de ondersteuning krijgen die ze nodig hebben. Daarnaast stimuleren we aanbieders om optimaal te leren van calamiteiten en geweldsincidenten. Hiermee draagt Wmo-toezicht bij aan het versterken van samenwerking zorg en veiligheid ten behoeve van een betere inwonerondersteuning.

Door de ontwikkeling van een monitor sluit Wmo-toezicht aan bij het strategische thema 'Informatiegestuurde aanpak als basis voor betrouwbare advisering'. Op basis van de informatie in de monitor kan Wmo-toezicht een stevigere signalerende rol richting de gemeenten innemen en kan gericht advies worden geven over gemeentelijk beleid en preventieactiviteiten.

Ontwikkelingen

Wmo-toezicht heeft een registratie/archiveringssysteem nodig. Momenteel doet het team Wmo-toezicht onderzoek naar een passend registratiesysteem.

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie/ Resultaat 2026**
Bijdragen aan veilige en kwalitatieve ondersteuning in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo 2015).	Erop toezien dat zorgaanbieders de kwaliteitsnormen die in de Wmo en door de gemeenten zijn gesteld naleven, zodat kwetsbare inwoners de ondersteuning krijgen die ze nodig hebben.	• Toezicht naar aanleiding van meldingen van calamiteiten en geweldsincidenten. • Signaalgestuurd toezicht.

Wat kost het?

Bedragen x € 1.000,-

Werkveld beleidsmatig belegd bij de GGD						
Algemene Gezondheidszorg	**Realisatie 2024**	**Gewijzigde begroting 2025**	**Begroting 2026**	**Raming 2027**	**Raming 2028**	**Raming 2029**
Lasten	937	1.347	1.355	1.355	1.355	1.355
Baten	-1.001	-1.347	-1.355	-1.355	-1.355	-1.355
Resultaat na belasting	**-63**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

3.3.2 Bijzondere Zorg

Wat houdt het in?

De afdeling Bijzondere Zorg bestaat uit twee onderdelen:

1. Het Meldpunt Bijzondere Zorg (MBZ), inclusief het Interventieteam, biedt ondersteuning aan sociaal kwetsbare mensen, die niet direct om zorg vragen, maar deze wel nodig hebben: De zogenaamde Oggz-doelgroep (Openbare geestelijke gezondheidszorg). Het werkgebied is de regio Gelderland-Zuid en de gemeente Mook en Middelaar, behalve de gemeenten Zaltbommel en Maasdriel. Dit betreft een uniforme taak van de GGD. MBZ heeft daarnaast meerdere facultatieve taken. Deze worden beschreven bij de werkveld specifieke taken.
2. De Centrale toegang voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang (BW/MO). Dit betreft een facultatieve taak voor alle gemeenten in Gelderland-Zuid en de gemeenten Mook en Middelaar en Gennep (Gennep alleen maatschappelijke opvang), behalve de gemeenten Zaltbommel en Maasdriel. Deze wordt beschreven bij de werkveld specifieke taken.

De wettelijke grondslag voor de taken van Bijzondere Zorg is de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en voor een klein deel de Wet verplichte GGZ (Wvggz).

In het productenboek Bijzondere Zorg wordt nader toegelicht wat de werkzaamheden inhouden.

Samenhang met meerjarenstrategie 2024-2027

De afdeling Bijzondere Zorg werkt (conform GGD-breed beleid) voor de uitvoering van de taken vanuit de twee leidende principes uit de meerjarenstrategie: aansluiting bij de gemeenten en de netwerkaanpak. Daarnaast geeft de afdeling Bijzondere Zorg uitvoering aan de strategische thema's:

1. Informatiegestuurde aanpak als basis voor betrouwbare advisering;
2. Versterken samenwerking zorg en veiligheid ten behoeve van een betere inwonerondersteuning.

Voor MBZ en Centrale toegang BW/MO betekent dat het volgende:

- MBZ en de Centrale toegang BW/MO hebben per gemeente of wijk (voor gemeente Nijmegen) een aandacht functionaris die de verbinding maakt met het lokale netwerk.
- MBZ opereert op het snijvlak van zorg en openbare orde en veiligheid:
  - Extern: door samenwerking met lokale netwerken en zorg- en veiligheidspartners kunnen sociale veiligheidsproblemen van inwoners vroegtijdig worden gesignaleerd en aangepakt.
  - Intern door de samenwerking tussen MBZ en Veilig Thuis te intensiveren. We noemen Bijzondere Zorg en Veilig Thuis 'geëscaleerde zorg' binnen de GGD. Het uitgangspunt is dat elke aanmelding, traject of onderzoek bij deze afdelingen één traject te veel is. Onveilige en geëscaleerde situaties willen we te allen tijde zien te voorkomen.
- MBZ investeert in een goede aansluiting tussen de geestelijke gezondheidszorg en het sociaal domein, waaronder de openbare geestelijke gezondheidszorg.

- De monitors van MBZ en de Centrale toegang BW/MO bieden informatie over de doelgroep en de trajecten van de afdeling Bijzondere Zorg (zie ook het Programma Onderzoek, Informatie en Advies (OIA)).

Op basis van de informatie in de monitors heeft Bijzondere Zorg een signalerende rol richting de gemeenten en kan gericht advies worden geven over gemeentelijk beleid en preventieactiviteiten.

Ontwikkelingen

Stijging aantal trajecten bij Meldpunt Bijzondere Zorg
In de afgelopen jaren is het aantal trajecten dat MBZ uitvoert fors toegenomen.

Tabel Aantal trajecten MBZ uniform

Uniforme trajecten MBZ	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Consultatie en advies	245	229	325	787	948	1021	1009
Bijzondere Zorg-trajecten incl. trajectregie	497	810	1.117	624	569	508	529
Totaal	**742**	**1.039**	**1.442**	**1.411**	**1.517**	**1.529**	**1.538**

Sinds 2021 is melding gemaakt van de stijging van de werkzaamheden van MBZ. De hiermee gepaard gaande gestegen kosten zorgden voor een tekort van circa € 500K. Met de structurele bijdrage van € 300K met ingang van 2025 is het tekort gedaald tot € 200K. Hiervoor is nog geen structurele oplossing; dit blijft een risico voor de gemeenten.

MBZ heeft in maart 2023 regionale samenwerkingsafspraken gemaakt met de gemeenten, met als doel om een afname van trajecten bij MBZ te bewerkstelligen. De afspraken leiden tot korte lijnen en betere samenwerking tussen de gemeentelijke sociale teams en MBZ. Het aantal uniforme trajecten is tot dusver gestabiliseerd, maar niet substantieel verminderd.

Uitbreiding opdracht Toegang beschermd wonen
Met ingang van 2025 heeft centrumgemeente Nijmegen aan Toegang beschermd wonen de opdracht gegeven voor een aantal nieuwe taken:
- Het uitvoeren van de toegang voor beschermd wonen voor de doelgroep LVB 18+ (Licht verstandelijke beperking, per 1 april 2025);
- Het uitvoeren van plaatsingsregie gedurende het onderzoek naar een passende niet-gecontracteerde zorgaanbieder (per 1 juli 2025);
- Het intercollegiaal toetsen van de adviezen voor het afgeven van een maatwerkovereenkomst, de zogenaamde 'poortwachtersfunctie' (per 1 januari 2025).
- Een aantal kleinere nieuwe taken dat samenhangt met de nieuwe contractering beschermd wonen (per 1 januari 2025).

In 2026 worden deze nieuwe taken geëvalueerd.

Pilot 'Verbreden doelgroep beschermd wonen'
Een van de voorwaarden voor beschermd wonen is het beschikken over aantoonbare en/of recente diagnostiek. Medio 2025 start een regionale pilot waarbij inwoners die onplanbare zorg nodig hebben, maar niet beschikken over aantoonbare en/of recente diagnostiek, toegang kunnen krijgen tot Beschermd Wonen. Door middel van de pilot wil centrumgemeente Nijmegen onderzoeken in hoeverre beschermd wonen een passende oplossing is voor deze doelgroep en wat de omvang en kenmerken van deze doelgroep zijn. In de pilot kunnen maximaal 30 cliënten tegelijkertijd aanspraak maken op beschermd wonen. De pilot duurt tot medio 2027. Aan het einde van de pilot wordt op basis van een evaluatie het vervolg bepaald.

Recht op maatschappelijke opvang voor EU-burgers
Er is al lange tijd veel onduidelijkheid over het recht op opvang voor EU-burgers, zowel landelijk als regionaal. Daarom heeft de Rijksoverheid in afstemming met de VNG een checklist ontwikkeld, die

helpt te bepalen of er sprake is van recht op gelijke behandeling en of een EU-burger dus mogelijk voor een Wmo-voorziening in aanmerking komt. Centrumgemeente Nijmegen heeft de Centrale toegang BW/MO gevraagd om uitvoering te geven aan een pilot. Het doel is om te onderzoeken of de Centrale toegang door het gebruik van de checklist helder krijgt welke rechten een EU-burger heeft opgebouwd, om vervolgens te kijken of iemand recht heeft op maatschappelijke opvang.
De pilot moet ook inzicht geven in de consequenties van deze beleidswijziging voor bijvoorbeeld het perspectief van herstel van de cliënt, de werkzaamheden van de Centrale toegang BW/MO en voor het aantal opvangplekken.

Nationaal en regionaal actieplan dakloosheid-Eerst een thuis
In het Nationaal actieplan dakloosheid word de focus verlegd van opvang naar wonen (met begeleiding). Dakloosheid voorkomen en oplossen gaat naast huisvesting ook over bestaanszekerheid, preventie en een toegankelijke overheid. In 2024 is een start gemaakt met de regionale uitwerking van de landelijke actielijnen in een regionaal actieplan. Afhankelijk van de invulling kan dit actieplan consequenties hebben voor de werkzaamheden van de afdeling Bijzondere Zorg.

Pilot 'Politie en Meldpunt Bijzondere Zorg samen erop af'
In maart 2025 start in de stad Nijmegen de pilot 'Politie en Meldpunt Bijzondere Zorg samen erop af'. De pilot houdt in dat de politie en MBZ gezamenlijk op pad gaan als er bij de politie een melding wordt gedaan van een persoon met verward of onbegrepen gedrag. Zo kan bij het eerste contact met de persoon direct een inschatting worden gemaakt of er inzet nodig is vanuit veiligheid of zorg, of beide. Voor de persoon over wie een melding wordt gedaan is het prettig dat direct de juiste partij betrokken is en dat er in het eerste contact breed bekeken wordt wat er aan de hand is en wat deze persoon nodig heeft. De pilot duurt een jaar en wordt gefinancierd met subsidie van ZonMw.

Buitenslapers zoeken bij erg koude gevoelstemperatuur
Het in de avond zoeken van buitenslapers bij een erg koude gevoelstemperatuur was altijd (volgens het protocol winteropvang) een gezamenlijke verantwoordelijkheid van alle netwerkpartners. Maar de netwerkpartners kunnen dit in de praktijk niet goed samen organiseren. Met ingang van winterperiode 2024-2025 heeft MBZ daarom een formele opdracht gekregen van de centrumgemeente Nijmegen. MBZ voert de zoekrondes in Nijmegen samen met het Rode Kruis uit. Ze bieden mensen die buitenslapen eten, drinken en warme/droge kleren of sheltersuits. Ook wijzen ze hen op de opvangplekken in de regio.

Wijk GGD
Sinds april 2022 voeren Ixta Noa en MBZ de Wijk GGD uit in de gemeenten Berg en Dal, Heumen en Mook en Middelaar. Door de Wijk GGD sluit MBZ intensiever en laagdrempeliger aan op de vragen en zorgen van inwoners en het lokale netwerk. De drie gemeenten hebben de dienstverleningsovereenkomst verlengd voor de jaren 2025 tot en met 2027.

Doordecentralisatie beschermd wonen
Onderdeel van de doordecentralisatie van beschermd wonen van centrumgemeenten naar alle gemeenten is de invoering van het woonplaatsbeginsel. Deze ontwikkeling heeft een flinke impact op de werkwijze van de Centrale Toegang BW/MO. Het wetsvoorstel is ingediend, maar het is onduidelijk wanneer de Wet woonplaatsbeginsel ingaat.

Netwerk Sluitende Aanpak
In het najaar 2023 is de Samenwerkplaats Sluitende Aanpak gestart. Het betreft een leerprogramma van 4 jaar voor heel Gelderland-Zuid over thema's in de netwerksamenwerking tussen de GGZ, de eerste lijn en het sociaal domein. Er wordt o.a. een transformatieplan opgesteld voor de inrichting van een mentaal gezondheidsnetwerk om de toegang tot de GGZ goed te organiseren. MBZ is partner in het netwerk Sluitende Aanpak en neemt actief deel aan verschillende leeractiviteiten in de Samenwerkplaats. Financiering van de Samenwerkplaats is geborgd met ZonMw gelden,

cofinanciering door gemeenten en zorgverzekeraars en door in kind-deelname van de I-GGZ partners.

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2026**
Het doelmatig en doeltreffend uitvoeren van de Oggz-taken (Wmo).	Het voorkomen en verminderen van sociale uitsluiting van kwetsbare mensen, die vaak meervoudige problemen hebben (Oggz), door vroegtijdig signaleren en beïnvloeden van risicofactoren en beschermende factoren (Wmo).	• Aanname van meldingen (meldpunt). • Consultatie en Advies. • Triage van de melding: beoordelen van de gezondheids-, zorg- en overlastsituatie. • Uitvoering van trajecten en toeleiding naar reguliere zorg.
	Sluitend netwerk organiseren voor kwetsbare mensen.	• Coördinatie Interventieteams (IVT). • Deelname medewerkers Bijzondere Zorg aan IVT.
	Dakloze mensen gedurende de winterperiode op een verantwoorde wijze opvangen.	• Monitoring van de gevoelstemperatuur in de periode van 1 november tot 1 mei. • Start en beëindiging van de winteropvang op basis van de gevoelstemperatuur en communicatie met ketenpartners hierover. • Stimulering van het samenstellen en bijhouden van de buitenslaperslijst. • Het zoeken van buitenslapers bij erg koude gevoelstemperatuur (fase 2 protocol winteropvang).
	Systematisch volgen van kwetsbare groepen, beoordelen van de ontwikkeling, tijdig signaleren en bijstellen. Het in kaart brengen van de omvang van kwetsbare groepen. Het verstevigen van de signalerende en adviserende rol van MBZ aan gemeenten zodat gemeenten meer/beter kunnen inzetten op preventie.	• Bijdrage aan de uitvoering en doorontwikkeling van de BZ-monitor. • Informatie en advies over kwetsbare groepen aan de gemeenten.

Het doelmatig en doeltreffend uitvoeren van de taken in het kader van de Wvggz	Het bieden van een hoorfunctie voor personen bij wie het voornemen is om een crisismaatregel te nemen.	• 24/7 bereikbaarheid t.b.v. het horen.
	Gemeenten met een Verkennend Onderzoek adviseren over het al dan niet aanvragen van de zorgmachtiging.	• Aanname en triage van meldingen Wvggz. • Uitvoering van Verkennende Onderzoeken en advisering gemeenten binnen de wettelijke termijn.

Wat kost het?

Bedragen x € 1.000,-

Werkveld beleidsmatig belegd bij de GGD						
Bijzondere Zorg	**Realisatie 2024**	**Gewijzigde begroting 2025**	**Begroting 2026**	**Raming 2027**	**Raming 2028**	**Raming 2029**
Lasten	2.813	2.941	3.069	3.069	3.069	3.069
Baten	-2.781	-2.941	-3.069	-3.069	-3.069	-3.069
Resultaat na belasting	**32**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

3.3.3 Veilig Thuis

Wat houdt het in?

Veilig Thuis Gelderland-Zuid is het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling en Huiselijk geweld, zoals beschreven in hoofdstuk 4 van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo).
Als er sprake is van (vermoedens van) kindermishandeling of huiselijk geweld, dan is Veilig Thuis er 24/7 om meldingen aan te nemen of adviezen te geven. Dit kan via het landelijk telefoonnummer (0800-2000) overdag, dan wel buiten kantoortijden via een bereikbaarheidsdienst die op Gelders niveau is vormgegeven door de drie Veilig Thuis-organisaties. Veilig Thuis richt zich op het snel stoppen van het huiselijk geweld, de kindermishandeling of ouderenmishandeling en het bijdragen aan duurzame oplossingen. Veilig Thuis biedt zelf geen hulp. Veilig Thuis neemt de melding aan, beoordeelt deze en organiseert vervolgens de hulp die nodig is. Soms is snel duidelijk welke problemen er zijn en welke hulp nodig is. Dan wordt advies gegeven aan de melder over te nemen stappen of er wordt geadviseerd om de situatie bij het wijkteam onder de aandacht te brengen.

Samenhang met Meerjarenstrategie 2024-2027

Veilig Thuis werkt vanuit het Inspirerend Kader, de besturingsfilosofie en de twee leidende principes van de GGD, zoals genoemd in de Meerjarenstrategie 2024-2027. Daarnaast vult Veilig Thuis, samen met Bijzondere Zorg, voor een groot deel het strategisch thema 'Versterken samenwerking zorg en veiligheid ten behoeve van een betere inwonersondersteuning' in. Bij Veilig Thuis en Bijzondere Zorg komen de politiemeldingen van de regio Gelderland-Zuid binnen. Veilig Thuis zal zich de komende jaren richten op verdere samenwerking tussen het zorg en veiligheids-domein binnen de GGD. We geloven dat dit verbeteringen oplevert voor de inwoners van onze gemeenten. Om structurele onveiligheid zoveel mogelijk te voorkomen is blijvende investering nodig in de samenwerking en afspraken met netwerkpartners in de zorg-straf keten, met politie, justitie, jeugdzorg, veiligheidshuis, reclassering en gemeentelijke sociale wijkteams.

Via ons dashboard, beschikbaar gesteld voor alle gemeenten in Gelderland-Zuid, dragen we bij aan informatiegestuurde aanpak als basis voor betrouwbare advisering.

Ontwikkelingen

Toekomstscenario voor de Gezins- en Jeugdbeschermingsketen
In opdracht van de VNG, de Ministeries van J&V en VWS is in 2021 een toekomstscenario voor een nieuwe inrichting voor de Nederlandse jeugd- en gezinsbescherming ontwikkeld. Het plan was dat vanaf 2026-2031 een Regionaal Veiligheidsteam hulp verleent aan kind en gezin. In dit regionale veiligheidsteam worden de functies van de Gecertificeerde Instellingen, Veilig Thuis en de Raad voor de Kinderbescherming samengebracht. Uitgangspunt is dat er een vaste vertrouwde professional is die de gezinnen helpt. Er zijn verschillende varianten beschreven voor de inrichting van het Regionaal Veiligheidsteam. In 2025 komt hier meer duidelijkheid over.
In Gelderland-Zuid wordt in de proeftuinen in Nijmegen Dukenburg en Zaltbommel ervaring opgedaan met het werken volgens het Toekomstscenario. Deze proeftuinen laten zien dat een andere manier van samenwerken vruchten afwerpt. Er ontstaat in de uitvoering een vroegtijdige collectieve verantwoordelijkheid voor inwoners en gezinnen. Beide proeftuinen worden ook in 2025 gecontinueerd en in Nijmegen wordt uitgebreid naar twee andere Nijmeegse wijken.
De uitgangspunten en realisatie van het Toekomstscenario en het Regionaal Veiligheidsteam zullen organisatorische consequenties hebben voor GGD/Veilig Thuis (en de andere deelnemende partijen). Verder is er ook nog geen zicht op de impact van het toekomstscenario t.a.v. kwaliteit van dienstverlening, transitieperiode en kosten. Ook de invloed van het toekomstscenario op de Programmabegroting GGD 2026 is op dit moment niet bekend.

Continu tevredenheidsonderzoek
Sinds 2024 voert Veilig Thuis een jaarlijks terugkerend tevredenheidsonderzoek uit: onder ketenpartners, direct betrokkenen en medewerkers. Op basis van de resultaten van deze onderzoeken zijn in 2024 drie thema's geselecteerd waarop verbeterprojecten zijn gestart, te weten: Verwachtingen bij ketenpartners, Aanspreekcultuur en Veiligheid bij huisbezoeken en op kantoor. Per thema is een groepje medewerkers aan de slag gegaan met concrete verbeterpunten. Op deze manier blijft Veilig Thuis zijn dienstverlening continue verbeteren.

Continue aanpak werkvoorraad
In 2024 is Veilig Thuis van start gegaan met de 3-fasen aanpak van de werkvoorraad. Succesvolle bestanddelen, zoals de versnelde afsluiting bij niet-urgente casussen zal continu worden ingezet. Met de voor de regio nieuwe triagetafel wordt in 2025 proef gedraaid. Gezocht wordt naar die werkwijze en maatregelen waardoor de werkvoorraad op een acceptabel laag niveau komt en ook blijft.

1. Structureel sneller behandelen en afsluiten van laag complexe casussen. Veilig Thuis pakt alle eenmalige meldingen uit de werkvoorraad op, voert de veiligheidsbeoordeling uit en stuurt een brief naar de direct betrokkenen. Het triagebesluit is dat er geen vervolgstappen bij VT nodig zijn, óf dat VT overdracht naar het gezin/huishouden.
2. In een multidisciplinaire overleg structureel sneller behandelen en afsluiten van casussen die langer dan een bepaalde tijd op de werkvoorraad staan, uitgevoerd door de zogenaamde Taskforce. Op deze manier kan Veilig Thuis beter doseren, het reguliere proces wordt niet verstoord en indien nodig kan bij worden gestuurd.
3. De Triagetafel is een werkwijze die bij VT Zuid-Limburg met veel succes wordt beproefd. Veilig Thuis gaat met deze werkwijze in 2 gemeenten proefdraaien, en indien succesvol uitbreiden naar andere gemeenten.

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / resultaat 2026**
Een veilig thuis voor iedereen, jong en oud	Veilig Thuis is goed bereikbaar en goed te vinden, ook op social media.	• Up-to-date informatie op de website van Veilig Thuis Gelderland-Zuid en op de socials.
	Versterken lokaal veld door meer expertise over (on)veiligheid; daardoor minder druk op Veilig Thuis.	• Optimale samenwerking met het lokale veld, door zoveel mogelijk samen op te trekken, en te werken met vaste contactpersonen.
	Verminderen handelings-verlegenheid in wijkteams en onderwijs.	• Voorlichting aan sociale wijkteams en onderwijs. • Prolongeren van de leerbijeenkomsten met de uitvoerend medewerkers van Veilig Thuis en het lokaal veld. • Samen optrekken in de Triagetafels.
Kwalitatief goede en effectieve dienstverlening in samenwerking met de keten	Uitwerking van het Toekomstscenario en leren van het beproefde in de twee huidige Toekomsttuinen Nijmegen en Zaltbommel: welke bestanddelen zijn helpend om echt het verschil te maken vanuit meer eenvoud en intensievere samenwerking.	• Kennis hoe we problemen gezinsgericht en vanuit het teammodel met alle betrokken veiligheidspartners en wijkteams beter en efficiënter kunnen oppakken, en met herkenbare regie. • Aansluiting bij nieuwe proeftuinen in onze regio.
	Focus op de lange termijn en duurzaamheid. Door middel van heldere doelen die periodiek geëvalueerd zullen worden.	• We houden vinger aan de pols door middel van kernindicatoren, zoals instroom meldingen en adviezen, wachtlijst en wettelijke termijnen. • Het ziekteverzuim bij VT is op een acceptabel niveau (7%).
	Sturen op doorstroom en uitstroom.	• Wachtlijst, bestaande uit max. 150 casussen. • Uitvoering diensten 70% binnen wettelijke termijn. • Via ons dashboard dragen we bij aan informatiegestuurde aanpak als basis voor betrouwbare advisering.

	Zicht op tevredenheid van de medewerkers, direct betrokkenen en ketenpartners.	• Uitvoering structureel tevredenheidsonderzoek onder medewerkers, direct betrokkenen en ketenpartners. De resultaten leveren input t.b.v. de strategische speerpunten voor Veilig Thuis.
	Verder uitbouwen van onze deskundigheid en expertisegroepen. Meer aandacht voor de vijf gezinsprofielen achter het geweld (Bron: Verwey-Jonker Instituut).	• Er is landelijk al veel aandacht voor het onderwerp 'Intieme terreur'; dit valt onder één van de vijf gezinsprofielen. Dit zal in de toekomst verder uitgerold worden binnen de VT-organisaties.
	Versterkte samenwerking in de keten van zorg en veiligheid in het Regionaal Netwerk Zorg- en straf.	• Onderzoek naar verbreding van de pilot 'Samen Op In Acuut' van de regio Noordoost-Gelderland naar Gelderland-Midden en -Zuid en indien mogelijk voorbereiding van deze verbreding in nauw overleg met de politie. Het gaat om een samenwerking tussen Veilig Thuis, Jeugdbescherming en de politie in het geval van acuut onveilige crisissituaties voor inwoners van 0-100 jaar.

Wat kost het?

Bedragen x € 1.000,-

Werkveld beleidsmatig belegd bij de GGD						
Veilig Thuis	**Realisatie 2024**	**Gewijzigde begroting 2025**	**Begroting 2026**	**Raming 2027**	**Raming 2028**	**Raming 2029**
Lasten	8.488	8.260	7.976	7.976	7.976	7.976
Baten	-8.577	-8.260	-7.976	-7.976	-7.976	-7.976
Reserve	18	0	0	0	0	0
Resultaat na belasting	**-72**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

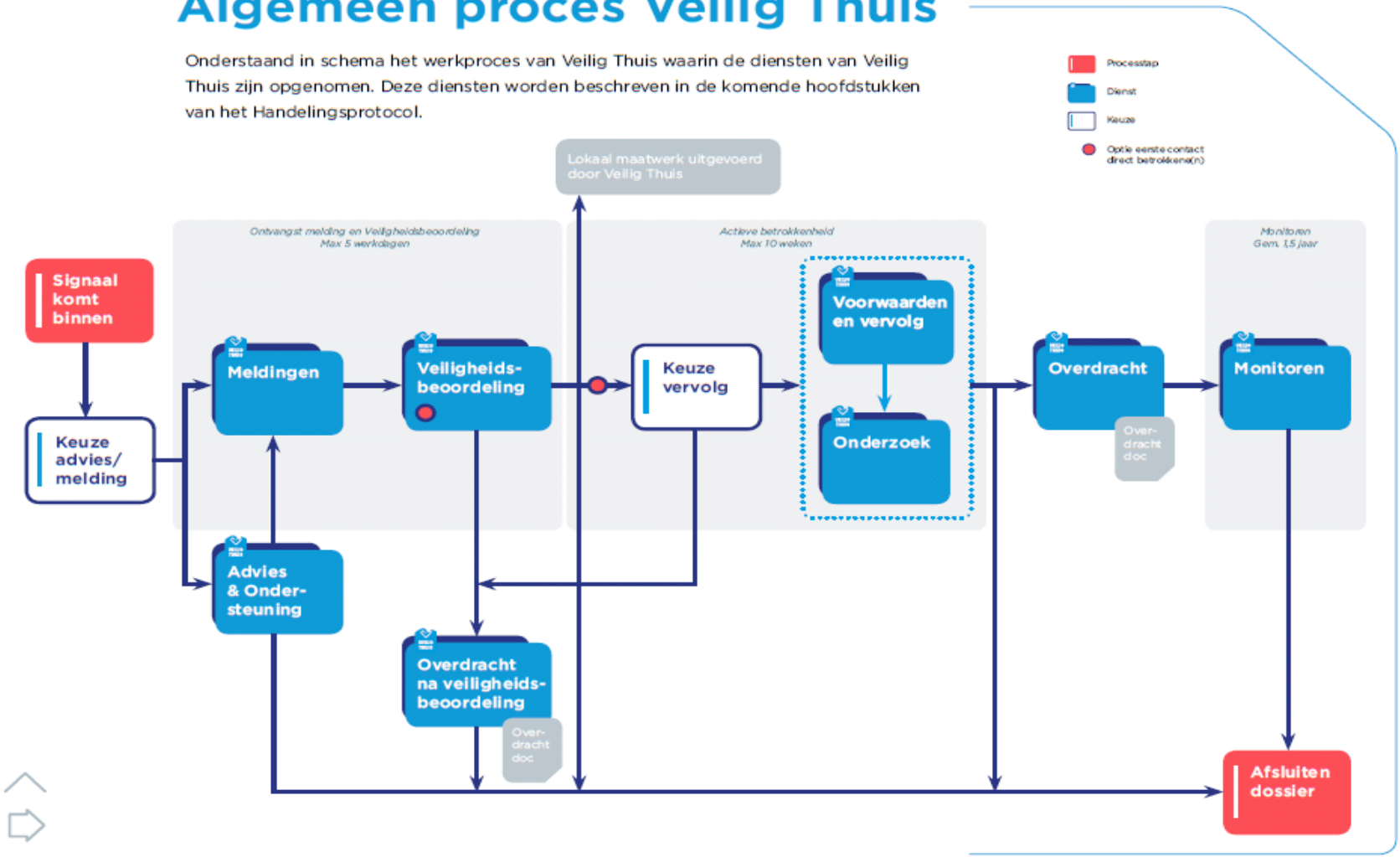
Vanaf 2024 werkt Veilig Thuis met een formatie-begroting. Dat is besloten door het Algemeen Bestuur op 15 maart 2023, conform het advies van de 'Werkgroep begrotingssystematiek VT'. Voor de begroting 2025 is conform de gemaakte afspraken gerekend met de gemiddelden van de afgelopen drie jaar (2022-2024 zie onderstaande tabel).

Diensten	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Realisatie 2024	Gem. 3 jaar *	Normtijd per dienst	Benodigde fte
Adviezen & Ondersteuning	7.523	6.939	6.359	6.940	2,00	10,29
Meldingen met veiligheidsbeoordeling	2.901	2.500	2.853	2.751	4,00	8,14
Overdracht na veiligheidsbeoordeling/ actieve betrokkenheid	2.247	2.105	2.079	2.144	4,55	7,23
Bemoeienis VT						
Onderzoek	197	215	220	211	40,30	6,30
Voorwaarden en vervolg**	325	281	234	280	33,30	6,91
Monitoren	435	397	320	384	15,00	4,27
Overige diensten						
Huisverboden uitvoering				54	40,00	1,60
Huisverboden screenings				76	10,00	0,56
Voorlichting				40	5,00	0,15
VTO naar RVDK				23	6,70	0,11
VTB				43	13,40	0,43
Deelname aan expertise beraad op verzoek van gemeente				240	6,00	1,07
						47,06

*Berekening gemiddelden geldt alleen voor de diensten Veilig Thuis die onder het handelingsprotocol van Veilig Thuis horen. De overige diensten zijn vastgestelde aantallen.
**in de diensten Voorwaarden en Vervolg 2024 zijn 45 casussen opgenomen voor de niet gefinancierde werkzaamheden in de proeftuinen.

Algemeen proces Veilig Thuis

Onderstaand in schema het werkproces van Veilig Thuis waarin de diensten van Veilig Thuis zijn opgenomen. Deze diensten worden beschreven in de komende hoofdstukken van het Handelingsprotocol.

3.4 Werkveldspecifieke opdrachten (facultatief)

In deze paragraaf worden de facultatieve werkvelden van de GGD nader toegelicht. Deze bestaan voor een groot deel uit facultatieve taken voor gemeenten waarbij er een keuzemogelijkheid bestaat om werkvelden af te nemen. Daarnaast worden in deze paragraaf diensten aan derden nader toegelicht. De facultatieve taken zijn opgenomen in de conceptbegroting 2026 voor zover we er nu (dd. 31 maart 2025) zicht op hebben; dit kan nog wijzigen.

3.4.1 Algemene gezondheidszorg

Wat houdt het in?

Algemene gezondheidszorg (AGZ) heeft onder andere gezondheidsbescherming ten doel. Gezondheidsbescherming richt zich op het beschermen van de gezondheid van inwoners van Gelderland-Zuid tegen infectieziekten in binnen- en buitenland, ongunstige milieufactoren en seksuele gezondheidsrisico's. Doel is onder andere om te voldoen aan de eisen die wet- en regelgeving stelt aan gemeenten (Wet publieke gezondheid, Wet veiligheidsregio's en subsidieregeling publieke gezondheid).

Aanvullende seksuele gezondheidszorg, reizigersadvisering en -vaccinatie, ondersteuning bij de Omgevingswet zijn facultatieve producten die bijdragen aan gezondheidsbescherming in Gelderland-Zuid.

Aanvullende seksuele gezondheidszorg (ASG) is een taak die op basis van een landelijke specifieke uitkering (SPUK) wordt uitgevoerd. De financiering loopt (vooralsnog) via een SPUK-regeling vanuit het Ministerie van VWS onder aansturing van het RIVM naar de GGD-regio's. Het plan is om deze SPUK via de gemeente te laten verlopen met een korting van 10%. GGD Gelderland-Zuid blijft de coördinerende GGD voor de ASG voor Oost-Nederland.

Met financiering van het Rijk en gemeenten worden in het kader van seksuele gezondheidszorg extra facultatieve taken uitgevoerd, zoals de coördinatie van het Kennisnetwerk in Sekswerk en Seksualiteit en de coördinatie van de regionale netwerkaanpak seksueel geweld.

Reizigersadvisering en -vaccinatie is een markttaak. Deze taak wordt uitgevoerd in samenhang met markttaken t.a.v. beroepsvaccinaties en vaccinaties op maat. De GGD organiseert de uitvoering van deze vaccinaties in toenemende mate in samenhang met de uitvoering van de RVP-vaccinaties, zoals de vaccinatie tegen maternale kinkhoest (22-wekenprik) en HPV voor 18-26-jarigen en met de uitvoering van de coronavaccinaties. Ook ontwikkelt de GGD relevante externe netwerken in dit kader. Doelstelling is om te komen tot het bundelen van vaccinatiewerkzaamheden voor jeugd en volwassenen.

Gemeenten kunnen taken ten aanzien van 'registratie en lichte handhaving' kinderopvang aan de GGD overdragen, in de vorm van een opdracht per gemeente. Vooralsnog hebben 6 gemeenten dit gedaan.

Forensisch medisch onderzoek is een deeltaak van de Forensische geneeskunde, dat in opdracht van de politie wordt uitgevoerd. Er is een intensieve samenwerking met VGGM gestart op dit gebied.

Afdeling AGZ verzorgt tevens de uitvoering van de Publieke Gezondheidszorg Asielzoekers (PGA) die in opdracht van het COA wordt geboden. Daarbij wordt een verbinding gemaakt met de ondersteuningsbehoefte van gemeenten op gezondheidsgebied in het kader van de nieuwe Wet Inburgering die per 1.1.2022 van kracht is.

Tenslotte is Psychosociale Hulpverlening bij incidenten (PSHi) een facultatieve taak. De regie voor de PSHi is altijd een verantwoordelijkheid van gemeenten. Indien gedurende het jaar GGD-inzet wordt gevraagd, zal deze op factuurbasis bij de betreffende gemeente(n) in rekening worden gebracht.

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2026**
Gezondheids-bescherming van inwoners tegen infectieziekten in binnen- en buitenland, seksuele gezondheidsrisico's en ongunstige milieufactoren.	Bevorderen van de seksuele gezondheid en beschermen tegen risico's op dit gebied.	• Aanvullende seksuele gezondheidszorg (ASG) voor Gelderland-Zuid: ○ Preventie en bevordering seksuele gezondheid. ○ Voorkomen van verdere verspreiding van Soa's gericht op risicogroepen. ○ Continuering van de inzet op 'outreach' om risicogroepen buiten de GGD te bereiken. • Coördinatie organisatie ASG voor regio Oost-Nederland. • Uitvoering PrEP-regeling: voorkomen van HIV-verspreiding gericht op risicogroepen. • Coördinatie PrEP-regeling regio Oost. • Netwerksamenwerking en deskundigheidsbevordering seksuele gezondheidszorg Gelderland-Zuid. • Ondersteuning van onderwijs met uitvoering stimuleringsregeling gezonde relaties en seksualiteit (i.s.m. GGD-afdeling Gezond Leven). • Preventie-activiteiten met betrekking tot onder andere: ○ Keuzehulp en nazorg bij onbedoelde zwangerschap. ○ Kennisnetwerk in sekswerk en seksualiteit (KiSS). ○ Netwerkaanpak Seksueel Geweld.
	Beperking van gezondheidsrisico's van reizigers en specifieke groepen en infectie-risico's van inwoners in Gelderland-Zuid.	• Advisering en vaccinatie van reizigers ter voorkoming van infectieziekten en andere gezondheidsproblemen tijdens (verre) reizen. • Het voorkomen van 'import' van infectieziekten. • Vaccinatie van cliënten met een beroepsrisico en medisch risico. • Uitvoering van vaccinaties op maat. • Vaccinatie van inwoners tegen overige gezondheidsrisico's (22-wekenprik zwangere, etc.). • Bundelen van vaccinatiewerkzaamheden met afdeling JGZ. • Onderzoek naar de mogelijkheden om het aanbod voor mensen met prikangst te vergroten.
	Voorkomen of beperken van gezondheidsschade ten gevolge van bloot-stelling aan ongunstige milieufactoren. Gezondheid is onderdeel van	• In opdracht van (individuele) gemeenten of Omgevingsdienst, bijdrage aan de invulling van de Omgevingswet op het gebied van Gezondheid in de fysieke en sociale leefomgeving.

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2026**
	toepassing van de bevoegdheden van gemeenten op grond van de Omgevingswet.	
Bijdragen aan kwaliteitsborging kinderopvang.	Uitvoeren van registratie en lichte handhaving bij kinderopvang.	• Uitgevoerde registraties en lichte handhaving voor 6 gemeenten.
Bijdragen aan forensische opsporing.	Bieden van continue beschikbaarheid en inzet van forensisch geneeskundige expertise voor forensisch medisch onderzoek.	• Forensisch medisch onderzoek (FMO) in opdracht van de politie door forensische teams van de GGD'en in Regio Oost. • Forensisch medische expertise voor kinderen (FMEK) door forensische teams van de GGD'en in Regio Oost.
Gezonde opvang van vluchtelingen en asielzoekers.	Borgen van gezonde opvang van asielzoekers in een AZC en hen ondersteunen bij inburgering t.a.v. gezondheid.	• Publieke gezondheidzorg aan vluchtelingen, zodat de gezondheidsrisico's voor deze doelgroep afnemen. • Publieke gezondheidszorg aan asielzoekers (PGA) in AZC's in opdracht van het COA en GGD GHOR Nederland, exclusief PGA-JGZ (is sinds 2023 apart product binnen begroting JGZ).
PSHi: voorkomen en beperken van gezondheidsschade van burgers als gevolg van ingrijpende gebeurtenissen.	Het, onder regie van gemeente(n), inzetten van hulpverlening bij ingrijpende gebeurtenissen, zodat maatschappelijke onrust zo klein mogelijk blijft en herstel wordt bevorderd. Adviseren gemeenten, lokale teams, scholen en (zorg)partners bij ernstige incidenten.	Indien gevraagd (op factuurbasis): • Hulpverlening bij ernstige gebeurtenissen. • Consultatie en advies aan netwerkpartners met GGD-brede expertise.

Wat kost het?

Bedragen x € 1.000,-

Werkveld specifiek (facultatief)						
Algemene Gezondheidszorg	**Realisatie 2024**	**Gewijzigde begroting 2025**	**Begroting 2026**	**Raming 2027**	**Raming 2028**	**Raming 2029**
Lasten	10.166	8.413	8.399	8.399	8.399	8.399
Baten	-10.228	-8.413	-8.399	-8.399	-8.399	-8.399
Resultaat na belasting	**-62**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

3.4.2 Bijzondere Zorg

Wat houdt het in?

Het facultatieve deel van de afdeling Bijzondere Zorg bestaat uit de Centrale toegang beschermd wonen en maatschappelijke opvang (BW/MO) en een aantal specifieke producten van het Meldpunt Bijzondere Zorg. Deze facultatieve producten worden op verschillende wijzen gefinancierd.

In het productenboek Bijzondere Zorg wordt nader toegelicht wat de werkzaamheden inhouden.

Wat willen we bereiken?		**Wat gaan we ervoor doen?**
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2026**
Het doelmatig en doeltreffend uitvoeren van de taak Centrale toegang beschermd wonen en maatschappelijke opvang (Wmo)	Adviseren over passende ondersteuning, opvang en/of een woonvoorziening, die de cliënt met psychische problematiek en/of LVB de hoogst haalbare vorm van herstel/participatie/zelfredzaamheid biedt.	• Consultatie en advies. • Screening ontvangen meldingen. • Uitvoering van onderzoek. • Advies. • Aanvraag beschikking. • Selectie van de kandidaten voor de zorgwoningen, Housing First en andere bijzondere woonvormen. • Organisatie ketenoverleg en deelname plaatsingsoverleg beschermd wonen. • Uitvoering plaatsingsregie beschermd wonen. • Poortwachter maatwerkovereen-komsten beschermd wonen. • Deelname pilot Verbreden doelgroep beschermd wonen.
	Systematisch volgen, beoordelen van de ontwikkelingen en tijdig signaleren en adviseren.	• Advies aan gemeenten op basis van de monitor, analyses en signalen. • Structureel overleg met centrumgemeente Nijmegen
	Afstemming met aanbieders van onder andere beschermd wonen, GGZ en maatschappelijke opvang en samenwerking met (lokale) organisaties zoals sociale (wijk)teams.	• (Structureel) overleg met zorgaanbieders. • Afstemming met- en overdracht casuïstiek aan sociale (wijk)teams en zorgaanbieders.
Het doelmatig en doeltreffend uitvoeren van de Oggz-taak door het bieden van	Het voorkomen en verminderen van sociale uitsluiting van kwetsbare mensen, die vaak meervoudige problemen hebben, door vroegtijdig	• Housing First: Coördinatie. • Praktijk Buitenzorg: consulten.

aanvullende dienstverlening in opdracht van gemeenten en derden (Wmo).	signaleren en beïnvloeden van risicofactoren en beschermende factoren.	• Nazorg ex-gedetineerden: Re-integratietrajecten en aansluiting overleg Zorg- en Veiligheidshuis.
	Vergroten zelfredzaamheid, verminderen van overlast en aanbieden van laagdrempelige medische zorg aan kwetsbare inwoners.	• Begeleide Herkansing: Trajectregie.
	Het mogelijk maken van een doorbraak in vastgelopen casussen.	• Inzet doorbraakbudget
	Het voorkomen dat mensen die verward of onbegrepen gedrag vertonen in de problemen komen, dat de situatie escaleert of er maatschappelijke onrust ontstaat.	• Uitvoering Wijk GGD in de gemeenten Berg en Dal, Heumen en Mook en Middelaar.

Wat kost het?

Bedragen x € 1.000,-

Werkveld specifiek (facultatief)						
Bijzondere Zorg	**Realisatie 2024**	**Gewijzigde begroting 2025**	**Begroting 2026**	**Raming 2027**	**Raming 2028**	**Raming 2029**
Lasten	2.209	2.222	2.714	2.714	2.714	2.714
Baten	-2.198	-2.222	-2.714	-2.714	-2.714	-2.714
Resultaat na belasting	**11**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

3.4.3 Gezond Leven

Gezond Leven voert ook in 2026 voor de gemeenten een aantal extra taken uit boven op de uniforme taken die uit de inwonerbijdrage worden betaald. Voor ieder van deze taken is een aparte subsidieaanvraag ingediend waarin de doelen en de werkzaamheden uitgebreid zijn beschreven. Op basis daarvan hebben gemeenten een beschikking afgegeven.
Voor de meeste van deze taken betreft het een uitbreiding van de werkzaamheden die vanuit de uniforme taken per gemeente worden geleverd, zoals de inzet van gezondheidsmakelaars of aandacht voor specifieke thema's als aanvulling op de werkzaamheden in een gemeente.

In 2026 staat de financiering van het facultatieve takenpakket op het terrein van gezondheidsbevordering en preventie onder druk als gevolg van de krappe financiële situatie van gemeenten. In de facultatieve begroting van de afdeling Gezond Leven voor 2026 zal het niveau van de facultatieve begroting 2025 - als basis - worden aangehouden. Op deze manier wordt gezorgd voor:

- Het continueren van de regionale implementatie van de 5 ketenaanpakken waarvoor in 2024 en 2025 de basisvoorwaarden zijn gecreëerd.
- Het behouden van de opgebouwde preventieve kennis- en infrastructuur in relatie tot IZA en GALA doelstellingen.
- Het anticiperen op de introductie van het IZWA. Hierbij is de verwachting dat geld beschikbaar blijft/komt voor het verder (regionaal) implementeren van de 5 ketenaanpakken en aanvullende inzet op thema's als mentale gezondheid, stoppen met roken/ vapen, gezond ouder worden en een gezonde leefomgeving.
- Het anticiperen op geld dat in de loop van 2025/2026 beschikbaar komt in het kader van het introduceren van de wet suïcidepreventie (en mentale gezondheid), de ZonMw aanvraag voor het opschalen effectieve preventieve aanpakken en de VEZN aanvraag voor leefstijlloketten.
- Het maken van keuzes voor de lange termijn, zodat de beweging van zorg naar gezondheid en welzijn ook in de jaren na 2026 kan worden gecontinueerd en bemenst.

Wat is meegenomen in de facultatieve begroting Gezond Leven 2026?
De afdeling Gezond Leven heeft in de facultatieve begroting van 2026 rekening gehouden met:

- Een heroriëntatie op het al dan niet uitvoeren van administratieve taken voor gemeenten door de GGD in het kader van facturatie bij ketenpartners en zorgaanbieders (de zogenaamde materiele component).
- Het maken van de afweging om als gemeente minder maatwerk-projecten af te nemen. Daarnaast kunnen door het slimmer/efficiënter organiseren van projecten mogelijkheden ontstaan om facultatieve middelen slimmer in te zetten. Concreet wil dat zeggen: regionaliseren en standaardiseren (minder op maat). Door als gemeenten meer gezamenlijk op te trekken kunnen kosten worden bespaard (de potentie hiervan is wisselend per gemeente).

Tijdige afstemming over hoogte facultatieve middelen 2026:
In de maanden maart en april van 2025 zal de afdeling Gezond Leven het gesprek aangaan met alle gemeenten die facultatieve diensten afnemen, zodat in gezamenlijkheid met gemeenten kan worden vastgesteld wat de hoogte van de facultatieve dienstverlening in 2026 zal zijn. Dit gesprek wil Gezond Leven graag voeren vanuit de vastgestelde meerjarenstrategie 2024-2027 en het afwegingskader van de GGD (gevolgen voor inwoners).

In het schema hieronder geven we puntsgewijs aan om welke activiteiten het gaat die door gemeenten extra gefinancierd worden.

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2026**
Het bevorderen van de gezondheid van inwoners van het werkgebied en het versterken van een preventieve infrastructuur in gemeenten en de regio (Wpg).	Extra inzet in alle gemeenten door gezondheidsmakelaars, op scholen en/of in de wijken/gemeenten.	Extra activiteiten in alle gemeenten t.b.v. versterking van de aanpak en beleid van volksgezondheidsproblemen. (Deze activiteiten maken deel uit van het uitvoeringsplan op maat (zie uniforme inzet Gezond Leven)).
	Versterken van de 5 regionale ketenaanpakken: Kansrijke start, Kind naar Gezond Gewicht, Gecombineerde Leefstijl Interventies volwassen, Valpreventie en Vitaal ouder worden en Welzijn op recept.	De 5 ketenaanpakken zijn geïntroduceerd binnen gemeenten.
	Versterking kennis en adviesfunctie in kader van IZWA en de doelen uit het regioplan. Versterking kennis infrastructuur in het kader van de IZWA en de doelen uit het regioplan.	Borging leernetwerk en een regionale en landelijke kennisagenda.

Wat kost het?

Bedragen x € 1.000,-

Werkveld specifiek (facultatief)						
Gezond Leven	**Realisatie 2024**	**Gewijzigde begroting 2025**	**Begroting 2026**	**Raming 2027**	**Raming 2028**	**Raming 2029**
Lasten	3.088	2.338	2.706	2.706	2.706	2.706
Baten	-3.061	-2.338	-2.706	-2.706	-2.706	-2.706
Resultaat na belasting	**26**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

3.4.4 Jeugdgezondheidszorg

Wat houdt het in?

De Jeugdgezondheidszorg voert op verzoek van de gemeenten op basis van vraag/behoefte een aantal facultatieve taken uit boven op de uniforme taken die uit de inwonerbijdrage worden betaald. Hiervoor wordt een aparte subsidieaanvraag ingediend waarin de doelen en de werkzaamheden zijn beschreven. Op basis daarvan hebben diverse gemeenten een beschikking afgegeven.

Veelal is het facultatieve gedeelte gericht op het versterken van de eigen kracht van ouders/jeugd en daarmee het voorkomen van inzet van zwaardere zorg. Daarnaast draagt het bij aan het versterken van de samenwerking in de keten van de jeugd. Voorbeelden zijn de inzet van videohometraining, de interventies Voorzorg, Samen Starten, Nu niet Zwanger en Stevig Ouderschap, indiceren voor VVE (voor- en vroegschoolse educatie), extra inzet in attentiewijken, vergroten mentale weerbaarheid en het voorkomen van suïcide bij leerlingen in het voortgezet onderwijs (project STORM), advisering leerplichtontheffing en Preventie Schoolziekteverzuim.

JGZ voor asielzoekers in opdracht van het COA en GGD GHOR Nederland
GGD Gelderland-Zuid voert in opdracht van het COA en GGD GHOR Nederland de jeugdgezondheidszorg uit voor de kinderen die wonen in een asielzoekerscentrum in (een gemeente in) Gelderland-Zuid.

Wat kost het?

Bedragen x € 1.000,-

Werkveld specifiek (facultatief)						
Jeugdgezondheidszorg	Realisatie 2024	Gewijzigde begroting 2025	Begroting 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Lasten	2.100	1.803	1.597	1.597	1.597	1.597
Baten	-2.070	-1.803	-1.597	-1.597	-1.597	-1.597
Resultaat na belasting	**30**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

3.5 Bedrijfsvoering

3.5.1 Arbo

Wat houdt het in?

Voor GGD Gelderland-Zuid zijn passende arbeidsomstandigheden belangrijke voorwaarden voor gezond en veilig werken. Werkgever en werknemer zorgen samen voor het verbeteren van de arbeidsomstandigheden. De werkgever is uiteindelijk verantwoordelijk maar overleg met de werknemers is verplicht. Ieder heeft daarin zijn eigen taak.
Werkgever brengt de risico's van het werk in kaart en maakt een plan van aanpak met verbeter voorstellen en evalueert het gevoerde beleid: de RI&E (risico-inventarisatie & -evaluatie).

Samenhang met de Meerjarenstrategie 2024-2027

Een gezonde en veilige werkomgeving stelt de medewerkers in staat de meerjarenvisie uit te voeren. Goed welzijn van de medewerkers zal het ziekteverzuim verminderen.

Wat willen we bereiken?		**Wat gaan we ervoor doen?**
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2026**
Zorgdragen voor goede arbeidsomstandigheden en veiligheid voor alle medewerkers en derden in de organisatie.	Veiligheid voor medewerkers.	• Uitvoeren actiepunten uit plan van aanpak RI&E, locaties Nijmegen en Tiel. • Uitvoeren Arbo rondgangen nieuwe GGD locaties. • Evalueren en vaststellen meerjarenbeleid keuring elektrische apparaten middels NEN 3140.
	Gezonde, fitte en vitale medewerkers.	• Arbo-verantwoorde inrichting (thuis-) werkplek. • Aanbieden van activiteiten, georganiseerd vanuit Groen Gezond en In Beweging.
	Bevorderen van het welzijn van de medewerkers.	• Uitvoeren Periodiek ArbeidsGezondheidskundig Onderzoek (PAGO). • Aandacht voor vitaliteit en verzuim in de organisatie middels vitaliteitsbeleid.

3.5.2 Communicatie

Wat houdt het in?

Communicatie heeft als strategisch doel het versterken van de communicatiekracht op organisatie- en medewerkersniveau.
De pijlers in onze aanpak zijn:
- Meerjarenstrategie en visie GGD communiceren
- Zichtbaarheid GGD-taken vergroten; vertrouwen opbouwen
- Communicatief versterken medewerkers (t.a.v. cliënt en samenwerkingspartners)
- Toegankelijke informatie en voorlichting publieksgroepen
- Pers- en crisiscommunicatie.

Samenhang met de Meerjarenstrategie 2024-2027

Implementatie Meerjarenstrategie (en Inspirerend Kader)
In de Meerjarenstrategie 2024-2027 zijn 2 leidende principes en 4 strategische thema's benoemd waar de GGD op inzet. Communicatie ondersteunt intern de implementatie van de Meerjarenstrategie en verbindt de uitgangspunten van de Meerjarenstrategie zoveel mogelijk in alle interne en externe communicatie-uitingen.
Het online magazine Meerjarenstrategie laat met verhalen de beloofde ontwikkeling zien. De verhalen delen we binnen en buiten de GGD. Dit doen we intern via ons sociale intranet en naar buiten via de website, nieuwsbrieven en onze sociale mediakanalen.

Communicatiestrategie
Communicatie maakt jaarlijks een beknopt strategisch communicatieframe. De strategische uitgangspunten voor communicatie zijn gebaseerd op de uitgangspunten van de Meerjarenstrategie. Vanuit het communicatieframe worden plannen van aanpak opgesteld op afdelings-, team- en projectniveau.

Ontwikkelingen

- Het hybride werken maakt onderdeel uit van de huidige werkcultuur, ook bij onze GGD. Communicatie blijft intern communicatiemiddelen inzetten om medewerkers verbonden te houden met elkaar en de organisatie.
- De krapte in de arbeidsmarkt blijft toenemen. Ook de GGD heeft moeite sommige vacatures in te vullen. Team Communicatie maakte daarom in 2024 een arbeidsmarktcommunicatieplan. Dit plan wordt ook in 2026 uitgevoerd met als doel om het GGD-werk zichtbaarder te maken en vacatures beter onder de aandacht te brengen bij werkzoekenden.
- In de samenleving is meer aandacht voor diversiteit en inclusie. Communicatie ondersteunt bij het communiceren in de juiste aanspreekvorm en met boodschappen en uitstraling waarin meerdere doelgroepen, ontvangers en culturen zich herkennen.
- Mensen willen informatie snel kunnen consumeren. Communicatie levert zoveel mogelijk 'short-form' content (korte teksten en video's) om boodschappen over te brengen aan verschillende doelgroepen.
- Begin 2026 vindt de overgang naar een nieuw sociaal intranet plaats. Communicatie levert een bijdrage aan een soepele overgang en introductie en bewaakt de gebruiksvriendelijkheid en toegankelijkheid voor medewerkers.
- Begin 2026 komen jeugdgezondheidsmedewerkers 0-4 vanuit Santé Partners naar de GGD. Communicatie ondersteunt via uitvoerig van een communicatieplan, zodat zij zich thuis voelen en zijn voorzien van voldoende informatie.
- Restyling huisstijl en systeem voor huisstijldragers/sjablonen t.b.v. 'communicatief versterken medewerkers'.

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2026**
Het versterken van de communicatiekracht op organisatie en medewerkers niveau.	Communicatieplan voor de implementatie meerjarenstrategie 2024-2027 uitvoeren.	• Een door de organisatie en medewerkers gedragen Meerjarenstrategie. • Medewerkers voelen zich verbonden met de Meerjarenstrategie. • Interne en externe communicatie-uitingen van de GGD, waarin de uitgangspunten van de meerjarenstrategie herkenbaar zijn. • Nieuwe verhalen in het online magazine.
	Vergroten van de zichtbaarheid van wat de GGD doet/opbouwen vertrouwen	• Ondersteuning afdelingen, GGD-projecten en externe samenwerkingsprojecten met advies & uitvoering.
	Communicatief versterken van GGD-medewerkers.	• Aandacht voor externe verbinding: Delen verhalen waarin netwerkfunctie en lokale samenwerking centraal staan, o.a. in MJS-magazine, nieuwsbrieven, jaarverslag, sociale media • Aandacht voor interne verbinding: o.a. door informatie en vlogs op intranet en informatieve bijeenkomsten. • Doorontwikkeling en het zichtbaar maken van communicatietools, waarmee medewerkers zelf aan de slag kunnen.
	Toegankelijke informatie op website, sociale media en in voorlichtingsmateriaal.	• Actuele en (digi)toegankelijke interne- en externe communicatiemiddelen: website, sociale mediakanalen, (nieuw) intranet, voorlichtingsmateriaal. • Aandacht voor actuele ontwikkelingen. • Gedeelde en van een reactie voorziene relevante ontwikkelingen binnen en buiten de GGD.
	Pers- en crisiscommunicatie	• Advies en uitvoeren reactief en proactief persbeleid. • Advies en uitvoering communicatie bij incidenten en crisis.

3.5.3 Informatievoorziening

Wat houdt het in?

Informatievoorziening (IV) heeft als belangrijkste taak de ontwikkelingen en ambities van de GGD te vertalen in oplossingen op het terrein van informatiemanagement, informatiebeheer (archief), functioneel beheer en informatiebeveiliging. IV wordt strategisch, tactisch en operationeel geborgd door de vraag vanuit de GGD-afdelingen te vertalen naar passende oplossingen aangeboden door VRGZ-ICT, haar onderaannemers, softwareleveranciers en GGD-GHOR Nederland. De informatiemanager, CISO, informatieadviseurs en functioneel beheerders vervullen hierin ieder hun rol.

In de dynamische wereld waarin we leven richt IV zich ook op de toekomst: hoe grijpen wettelijke, maatschappelijke en technologische ontwikkelingen in op de GGD-processen? Wat moeten we doen om ook in de toekomst die processen optimaal te ondersteunen? Hierbij bewaakt IV dat er een samenhangend, flexibel informatielandschap ontstaat dat ondersteund wordt door de diverse applicaties. De wettelijke eisen ten aanzien van privacy, informatiebeveiliging en archivering worden hierbij geborgd.

Daarnaast investeert IV steeds meer in de verbinding met de collega's van het programma Onderzoek, Informatie en Advies (OIA), de verschillende afdelingen en andere informatiespecialisten binnen en buiten de GGD. Het thema 'informatie' staat centraal voor de te leggen verbindingen en voor de strategische ontwikkeling van de organisatie. Het slim inzetten van alle beschikbare informatie ten behoeve van preventie en versterking van de zelfredzaamheid van de burger is hierbij het primaire doel.

Samenhang met het Inspirerend Kader en de Meerjarenstrategie 2024-2027

In het Inspirerend Kader en Meerjarenstrategie 2024 – 2027 is een aantal belangrijke onderdelen beschreven die impact hebben op de toekomst van onze informatievoorziening:

- Wij ondersteunen onze inwoners op een manier die bij hen en hun situatie past. Onze informatievoorziening moeten we daarom inrichten op de behoeften van onze inwoners, bijvoorbeeld door het verbeteren en verruimen van onze digitale dienstverlening en aansluiting op landelijke standaarden, zodat er een eenduidigheid voor onze inwoners ontstaat.
- Wij geloven dat we samen meer bereiken dan alleen en hanteren hiervoor een netwerkaanpak. Samen met onze medewerkers, gemeenten en samenwerkingspartners delen we kennis en ervaringen op het gebied van informatievoorziening. Maar ook voeren we gezamenlijk projecten uit en werken we aan een stevige, eenduidige, transparante en kosteneffectieve landelijke informatievoorziening binnen de publieke gezondheidszorg.
- Wij hanteren een informatiegestuurde aanpak als basis voor betrouwbare advisering. Onze informatievoorziening speelt hierin een centrale rol. We borgen betrouwbare applicaties, data- en registratiekwaliteit, beschikbaarheid en beveiliging, zodat er betrouwbare output aangeleverd kan worden als stuurinformatie en ter advisering.
- Wij adviseren over preventie en geven vorm aan groepsgerichte preventie. Nieuwe innovaties als eHealth en Artificial Intelligence (AI), digitale triage, maar ook regie door de cliënt op de eigen gezondheidsgegevens ontsloten via een Persoonlijke Gezondheidsomgeving (PGO), maken dat we preventie dichter bij de cliënt kunnen brengen.

Ontwikkelingen

Op het terrein van informatievoorziening spelen voor 2026 de volgende relevante ontwikkelingen:

- Het inzetten op meer digitale dienstverlening waar dit past bij de behoefte van de cliënt.
- Het automatiseren/robotiseren van repeterende en administratieve processen.
- De implementatie van nieuwe Wet- en regelgeving, zoals de Wet digitale overheid (Wdo), de Wet elektronische gegevensuitwisseling in de zorg (Wegiz) en de Wet Digitale authenticatie en identificatie in de zorg (Wet Diaz).

- Het onderbrengen van actieve monitoring in het kader van NEN7513 op onze cliëntapplicaties bij een Security Operations Center (SOC).
- De verplichte aansluiting op de Generieke Digitale Infrastructuur om via één bronsysteem, één gestandaardiseerd uitwisselingssysteem en één waarheid te werken, waardoor efficiëntie en effectiviteit binnen onze werkprocessen bevorderd wordt.
- Participeren in landelijke samenwerkingstrajecten, zoals het aansluiten op Persoonlijke Gezondheidsomgevingen (PGO's) en de implementatie van een Pandemisch Paraat informatievoorzieningslandschap.

Wat willen we bereiken?		**Wat gaan we ervoor doen?**
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2026**
Versterken van de digitale dienstverlening.	Aanmeld, triage en communicatieprocessen van de verschillende afdelingen/teams bevatten een digitaal kanaal waar dit past bij de cliëntbehoefte.	• Alle aanmeld- en triageprocessen kennen een digitaal beveiligd kanaal waar cliënten 24-7 toegang toe hebben. • Verdere implementatie van een (AI) chatrobot (bij een succesvolle pilot in 2025).
Verminderen administratieve lasten	Repeterende en administratieve processen worden (waar mogelijk) geautomatiseerd /gerobotiseerd.	• Geautomatiseerde/gerobotiseerde administratieve taken van diverse afdelingen.

	AI wordt toegepast bij processen die zich hiervoor lenen.	• Implementatie en verdere uitrol van een AI-tool om:
		  ○ Spraak naar tekst om te zetten.
		  ○ Automatisch te notuleren en verslaglegging mogelijk te maken.

Compliancy aan zorgspecifieke normen en Wet- en regelgeving	Organisatieprocessen in brede zin voldoen aan de wettelijke eisen op het gebied van archivering, informatiebeveiliging, privacy en transparantie.	• Het behoud van certificering voor NEN7510 en voldoen aan de vereisten van NEN7513 (logging), NIS2 en CER. • Implementatie van de Wet digitale overheid (Wdo), de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv), de Wet Digitale identificatie en authenticatie in de zorg (Wet Diaz), de Wet open overheid (Woo) en de Archiefwet 2024.
	De landelijke implementatiekalender voor de Wet elektronische gegevensuitwisseling in de zorg (Wegiz) en de Wet digitale overheid wordt uitgevoerd.	• Aansluiting op het Landelijk SchakelPunt voor medicatieoverdracht (organisatiebreed) en de Generieke Digitale Infrastructuur (GDI). • Samen met GGD GHOR Nederland, Stichting MedMij en VWS realisatie van een Dienstverlener Aanbieder (DVA)-

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2026**
		aansluiting bij GGD GHOR Nederland voor alle GGD'en ten behoeve van ontsluiting van onze dossiers in de landelijk beschikbare PGO's.
De informatiegestuurde GGD	Door de GGD verzamelde en geanalyseerde data leveranciersonafhankelijk en veilig beschikbaar stellen aan gemeenten en ketenpartners.	• Optimalisatie van bestaande infrastructuur, waaronder toepassing AI binnen BI processen (op basis van verkenning in 2025)
Duurzaam borgen informatiebeveiliging en privacy		• Aansluiting op een Security Operations Center (SOC) voor continue beveiligingsmonitoring van de applicaties in het primaire proces. • Vergroting informatiebeveiligings- en privacybewustzijn mede door middel van eLearningsoftware.

3.5.4 Kwaliteit

Wat houdt het in?

GGD Gelderland Zuid is gecertificeerd op basis van het normenkader Publieke Gezondheidszorg HKZ 2019 en NEN 7510. HKZ-certificering geldt voor alle onderdelen van de GGD. Voor sommige afdelingen geldt dat zij ook bezocht worden door de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) en /of vindt periodieke visitatie plaats.
Het Kwaliteitsmanagementsysteem (KMS) bestaat uit verschillende onderdelen en instrumenten die onderling met elkaar in verbinding staan. Door middel van interne en externe audits, halfjaarlijkse managementreviews en de jaarlijkse directiebeoordelingen wordt de werking van het KMS getoetst en waar nodig bijgesteld.

Samenhang met de Meerjarenstrategie 2024-2027

Het KMS draagt bij aan continu verbeteren van de kwaliteit van de zorg- en dienstverlening van GGD Gelderland-Zuid ten gunste van cliënten, ketenpartners, opdrachtgevers en medewerkers.
Uitkomsten van interne en externe audits, van ervaringsonderzoeken, meldingen ter verbetering en klachten worden gebruikt om de kwaliteit van primaire en ondersteunende processen te verbeteren.

Ontwikkelingen

Externe toetsing van het KMS blijft onverminderd doorgaan. Het Kwaliteit Informatie Punt (KIP) is continu in ontwikkeling ten behoeve van het beschikbaar stellen van actuele data vanuit kwaliteitsinstrumentaria op laagdrempelige wijze voor medewerkers binnen de organisatie. Management en functionarissen met een kwaliteitstaak kunnen (bij)sturen op actuele informatie.

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2026**
Continuering van een effectief en gedragen kwaliteitsmanagementsysteem dat ondersteuning biedt aan de werkprocessen, informatie biedt over de geleverde zorg- en dienstverlening, stimuleert tot verbetering en aansluit op de organisatie als netwerkorganisatie.	Binnen de organisatie worden kwaliteitsinstrumenten conform PDCA-methodiek toegepast. Hiermee wordt een belangrijke bijdrage geleverd aan het leveren van een goede kwaliteit van zorg- en dienstverlening.	• Continering van een effectief en gedragen kwaliteits-managementsysteem dat voldoet aan het kwaliteitsbeleid van GGD GZ en het normenkader HKZ 2019 en NEN 7510.
	Cliënt en medewerkers gerelateerde incidentmeldingen leiden tot verbeteringen in de zorg en dienstverlening voor onze cliënten/ketenpartners en dragen bij aan een veilig werkklimaat voor medewerkers.	• Het onverminderd, door MTV-functionarissen, aandachtsfunctionarissen kwaliteit en (team)managers, vragen van aandacht van medewerkers om (bijna) incidenten te melden. Het betreft incidenten in cliëntencontact, agressie-, Arbo- en informatiebeveiligings-incidenten.
	Zicht op cliënt- en ketenpartnerervaring draagt bij aan de (verbetering van) kwaliteit van zorg- en dienstverlening	• In beeld gebrachte ervaring van cliënt- en ketenpartner door afdelingen en teams.
	Resultaten vanuit kwaliteitsinstrumenten leiden (waar nodig) aantoonbaar tot (verbetering van) de kwaliteit van zorg- en dienstverlening	• Laagdrempelige beschikbare actuele data vanuit KIP (MTV-incidentmeldingen, audits, risico-inventarisaties, klachten, leveranciersbeoordelingen en ervaringsonderzoek), die worden gebruikt als stuurinformatie door aandachtfunctionarissen kwaliteit en (team)managers.
	Risico's binnen kritische processen zijn bekend en beheerst.	• Prospectieve en retrospectieve risicoanalyses en het treffen van beheersmaatregelen.
	Er is zicht op de kwaliteit van de primaire en ondersteunende processen	• Uitgevoerde GGD brede interne audits.

3.5.5 Juridische zaken

Wat houdt het in?

Juridische zaken heeft als taak het adviseren van de GGD in juridische kwesties. Dit gebeurt op zowel casuïstisch als beleidsmatig niveau en zowel proactief als reactief.

De wet- en regelgeving verandert in hoog tempo. De overheid ontwikkelt nieuwe wetten en bestaande wet- en regelgeving is onderhevig aan aanpassingen. De veranderingen die hieruit voortvloeien moeten geïmplementeerd worden in de organisatie. Daarnaast dient de GGD bestaande wet- en regelgeving na te leven.

Samenhang met de Meerjarenstrategie 2024-2027

In de meerjarenstrategie 2024-2027 staan diverse ontwikkelingen genoemd die juridische expertise vragen:

- Veranderende wet- en regelgeving;
- De genoemde strategische thema's en beleidsmatige ontwikkelingen, waaruit beiden (juridische) vraagstukken voortkomen.

Ontwikkelingen

Het uitgebreide takenpakket van de GGD leidt tot veel vragen waarbij juridische expertise nodig is. De beoogde toevoeging van de taak JGZ 4- voor Rivierenland aan GGD Gelderland-Zuid in 2026 zal leiden tot een toename van medewerkers. Dit zal leiden tot meer juridische vragen.

Daar komt bij dat het stelsel van rechten en rechtsbescherming uitvoerig is. Burgers, inwoners en organisaties kunnen een veelheid aan verzoeken indienen en diverse juridische procedures aanwenden. Om dit in goede banen te leiden, risico's te signaleren en te beperken en adequaat vertegenwoordigd te zijn, is juridische ondersteuning noodzakelijk.

In de publieke dienstverlening en het zorgdomein vindt steeds meer samenwerking plaats. De samenwerkingen worden verankerd in convenanten en overeenkomsten en vereisen duidelijke afspraken. Het opstellen en toetsen van deze afspraken is van groot belang, mede met het oog op een adequate uitvoering en mogelijke risico's.

Wat willen we bereiken?		**Wat gaan we ervoor doen?**
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2026**
Naleven van wet- en regelgeving.	Processen voldoen aan wet- en regelgeving, mede op het gebied van bestuursrecht, gezondheidsrecht, personen- en familierecht en privacy.	• Advisering m.b.t. (juridische) vraagstukken en ondersteuning bij de uitvoering in de praktijk. • Opgestelde en gecontroleerde overeenkomsten. • Op de hoogte blijven van wet- en regelgeving, tijdige signalering van veranderingen en zorgvuldige implementatie binnen de organisatie.
Signaleren en beperken van risico's en verbeteren van processen.	Juridische procedures conform geldende wet- en regelgeving. Samenwerkingen monitoren.	• Advisering juridische procedures, zoals klachten, bezwaar- en beroep, aansprakelijkheidstellingen, tuchtzaken en dagvaardingen. • Voorbereiding en uitvoering

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2026**
		juridische procedures, indien nodig. • Ondersteuning en/of vertegenwoordiging van de organisatie, indien nodig. • Opgestelde en gecontroleerde overeenkomsten.

3.5.6 Bedrijfsvoering

Wat houdt het in?

De taken op het gebied van Huisvesting, ICT, Inkoop, Informatiebeheer, HRM en Financiën en Inkoop heeft de GGD belegd bij de afdeling Bedrijfsvoering van de VRGZ. De dienstverlening is vastgelegd in een dienstverleningsovereenkomst.

Samenhang met de Meerjarenstrategie 2024-2027

De sector Bedrijfsvoering adviseert, organiseert, faciliteert de uitvoerende afdelingen van de GGD om de doelen voor de publieke gezondheid en de strategische thema's in de meerjarenstrategie te realiseren en de organisatie effectief en efficiënt te laten opereren. Dit gebeurt door:

- integrale advisering over bedrijfsvoering;
- mede zorgdragen voor een goede organisatieontwikkeling en –inrichting;
- goede en efficiënte huisvesting en ICT-voorzieningen;
- instrumenten en advisering waardoor de organisatie in control kan zijn.

Ontwikkelingen

Naast een betere betrokkenheid van de sector Bedrijfsvoering bij de (meer)jarenplannen van de GGD ingestoken op een betere definitie van de door de sector Bedrijfsvoering geboden diensten, en de daarmee samenhangende kosten.

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2026**
Organisatieontwikkeling	HRM-beleid en instrumenten die het mogelijk maken dat we nu en straks: • De juiste mensen weten aan te trekken. • De mensen die we in huis hebben ontwikkelen in het belang van de organisatie en van henzelf. Daar waar persoonlijke en organisatiedoelen niet meer matchen we zorgvuldig afscheid nemen.	• Verder uitwerking op de strategische HR thema's: • Leiderschap(sontwikkeling): Leidinggevenden geven leiding vanuit de beloftes uit het Inspirerend Kader. • Vitaliteit en Verzuim: Een meer preventieve proactieve aanpak van gezondheid. Strategische Personeelsplanning: Dit instrument vormt de basis om inzichtelijk te maken wat nodig is om toekomstige opgaven (2-3 jaar) kwantitatief en kwalitatief uit te kunnen (blijven) voeren.
Organisatie is in control	Inkoop conform geldende Wet- en Regelgeving op het gebied van Aanbesteden en Inkopen	• Op rechtmatigheid en doelmatigheid getoetste inkooptrajecten.

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	**Operationeel doel**	**Prestatie / Resultaat 2026**

Beheer vastgoed	Vastgoed dat aansluit bij behoeften van cliënten, medewerkers en partners	• Huisvesting consultatiebureau nieuwe locatie Mozaïek Wijchen
		• Mogelijk:
		  ○ Gebruik maken van bestaand pand (de Klif Oosterhout) voor het huisvesten van een consultatiebureau. Opties worden bekeken voor mogelijk een andere locatie, afhankelijk van de technische mogelijkheden.
		  ○ Consultatiebureau Opheusden, zal in overeenstemming met de gemeente Opheusden waarschijnlijk op een nieuwe locatie worden gehuisvest.
		• Verduurzaming vastgoed/uitvoeren duurzaam meerjarig onderhoudsplan

3.5.7 Openbaarheidsparagraaf

Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden. De Woo is de opvolger van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). De Woo regelt het recht op informatie over alles wat de overheid doet. De Woo kent daartoe drie pijlers, te weten 1) actieve openbaarmaking, 2) passieve openbaarmaking en 3) verbetering van de informatiehuishouding. Ingevolge artikel 3.5 Woo besteedt een bestuursorgaan in de jaarlijkse begroting aandacht aan de beleidsvoornemens inzake de uitvoering van de Woo en doet in de jaarlijkse verantwoording verslag van de uitvoering ervan, mede in relatie tot de beleidsvoornemens. In deze openbaarheidsparagraaf doen wij hiervan op hoofdlijnen verslag.

Actieve openbaarmaking
De Woo noemt een aantal informatiecategorieën die wij actief openbaar moeten maken. Het overgangsrecht van de Woo regelt dat de start van de actieve openbaarmaking van deze categorieën wordt geregeld in een Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB). Daarin is bekend gemaakt dat de categorieën niet allemaal tegelijk openbaar gemaakt behoeven te worden, maar dat daar een fasering in wordt aangebracht. Conform deze fasering heeft GGD Gelderland-Zuid de eerste vijf informatiecategorieën openbaar gemaakt en zullen de komende jaren de overige categorieën openbaar gemaakt worden.

Om de actieve openbaarmaking volgens de Woo te ondersteunen is er een verwijsindex, de ‘Woo-index’, gekomen, en een zoekfunctie op overheid.nl. De GGD is al gestart met actieve openbaarmaking. Denk aan beleidsregels en organisatiegegevens. Daarnaast publiceert de GGD al langer bestuur stukken op de website. Dit zal de komende jaren uitgebreid worden.

Tevens wordt aandacht besteed aan de informatiehuishouding, onder meer om de actieve en passieve openbaarmaking te vergemakkelijken.

Wat kost het?

Bedragen x € 1.000,-

Overhead GGD						
Overhead GGD	Realisatie 2024	Gewijzigde begroting 2025	Begroting 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Lasten						
Lasten	715	826	728	728	728	728
Baten	-655	-726	-728	-728	-728	-728
Mutaties reserve	-60	0	0	0	0	0

4

Paragrafen

4 Paragrafen

4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In deze paragraaf komen de normering van de algemene reserve, het weerstandsvermogen en de weerstandscapaciteit aan de orde. Daarnaast worden de risico's van de GGD beschreven. Voor het beleid omtrent weerstandsvermogen en risicobeheersing wordt verwezen naar de bijlage Financiële spelregels.

Algemene reserve, weerstandsvermogen en weerstandscapaciteit

De streefwaarde op basis van de begroting 2026 is als volgt:

Berekening streefwaarde Algemene reserve Bedragen x € 1.000,-		Begroting 2026
Bedrag per medewerker	€ 1.000,00	438
Percentage over opgenomen gelden (leningen)	0,5%	64
Percentage totale uitgaven	1,0%	528
Percentage over inkomsten niet zijnde uniforme bijdrage	3,0%	514
Streefwaarde Algemene reserve		**1.544**

Bestemde reserves worden niet meegenomen in deze toetsingstabel van het eigen vermogen.

Het Algemeen Bestuur heeft in de vergadering d.d. 4 juli 2024 ingestemd met de toevoeging van het resultaat van 2023 (€ 167.000) De algemene reserve bedroeg inclusief toevoeging € 2.387.000. De vermelde streefwaarde van de algemene reserve in de jaarrekening 2023 was € 1.750.000. Het AB heeft tevens besloten de overwaarde van de algemene reserve, € 637.000 uit te keren aan de deelnemende gemeenten.

Het resultaat 2024 bedraagt € 80.600 negatief, inclusief uitbetaling overschot bijdrage aan Veilig Thuis van € 71.600. De onttrekking aan de algemene reserve is € 152.200. De stand van de algemene reserve bedraagt op 31 december 2024 €1.669.000.

Weerstandscapaciteit Bedragen x € 1.000,-	Verwachting* 2025	Begroting 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Norm algemene reserve	1.483	1.544	1.544	1.544	1.544
Eigen vermogen einde jaar	1.669	1.569	1.569	1.569	1.569
Verwacht resultaat	-100	0	0	0	0
Verwacht algemene reserve	1.569	1.569	1.569	1.569	1.569
Algemene reserve in % van de norm	106%	102%	102%	102%	102%

* in de kolom verwachting 2025 is uitgegaan van de resultaatbestemming conform jaarrekening 2024

Risico's

In onderstaande tabel is een samenvatting van de risico's met financiële omvang opgenomen. Bij de bepaling van de noodzakelijke risicocapaciteit is rekening gehouden met de weging van de verwachtingswaarde van de kans dat de risico's zich voordoen.

Benodigde weerstandscapaciteit (bedragen *€ 1.000,-)	Verwachte financiële gevolgen	Benodigde weerstands-capaciteit
Nieuwe wet- en regelgeving en politiek bestuurlijke risico's	1.825	658
Maatschappelijke risico's	625	263
Economische risico's	5.000	2.550
Middelen, organisatie medewerkers en efficiency	2.280	794
Totaal	**9.730**	**4.264**

Om een concreter beeld te geven van de risico's die de GGD GZ loopt, staan in onderstaande tabel de tien grootste risico's. De grootste risico's betreffen:

Nr.	Risico en omschrijving	Bedrag	Kans	Risicobedrag	Beheersmaatregelen
1	**Inkomsten, bezuinigingen overheid en gemeentes** Het betreft hier het risico dat niet kan worden voldaan aan de kwaliteitseisen door bezuinigingen van de overheid en de gemeentes op zowel uniforme als factulatieve taken. Maatregelen van het huidige kabinet door met € 330 mln te bezuiningen op gezondheidszorg versterkt dit risico.	3.250.000	50%	€ 1.625.000	* Tijdig signaleren en actie ondernemen * Werken met flexibelere schil * Strenger sturen op contractafspraken * Alert zijn op subsidiemogelijkheden * Facultatieve werkzaamheden financieren uit uniform budget waar mogelijk * Voorstel bestuur CAO- en prijsstijging indexaties niet te budgetteren * Personeel laten afvloeien waar nodig
2	**CAO / prijsindex** Het betreft hier de toekomstige stijgingen door een nieuwe CAO die boven de indexcijfers uitkomen die door de adviescommissie zijn meegegeven en zijn opgenomen in de begroting. Het risico is dat de gemeenten onvoldoende compenseren om dit op te vangen.	1.000.000	70%	€ 700.000	* Tijdig het gesprek voeren met gemeenten * Bij vacatureruimte afwegen of invulling noodzakelijk is
3	**Niet naleven van de Wet en Regelgeving** De GGD dient te voldoen aan diverse wetten en verordeningen. Het bewust of onbewust overtreden van wet- en regelgeving kan mogelijk schadeclaims of boetes tot gevolg hebben.	1.125.000	50%	€ 562.500	* Personeel bewust maken van wet en regelgeving van hun vakgebied * Huisjurist aanwezig, landelijke richtlijnen worden gevolgd en regelgeving redelijk stabiel * Taakafbakening waar is de GGD van en waarvan ook niet * Meer ingezet op juist naleven van privacy wetgeving
4	**Prijsstijgingen** Het betreft hier de toekomstige stijgingen van o.a.inkoop, onderhoud, inhuur, die boven de indexcijfers uitkomen die door de adviescommissie zijn meegegeven en zijn opgenomen in de begroting. Het risico is dat de gemeenten onvoldoende compenseren om dit op te vangen.	750.000	30%	€ 225.000	* Tijdig bespreken met gemeenten (procesvoorstel is reeds voorgelegd aan het AB) * GGD landelijke inkoop organiseren * Kwaliteitseisen verlagen * Uitstellen of afzien van aanschaf/inhuur

Nr.	Risico en omschrijving	Bedrag	Kans	Risicobedrag	Beheersmaatregelen
5	**Ziekteverzuim & arbo** Het risico van langdurig ziekteverzuim is aanwezig en daarmee de kans op relatief dure vervanging van personeel. Een aantal functies hebben te maken met extra risico's van verbale of fysieke agressie.	375.000	50%	€ 187.500	* Extra inzet op positieve werkplek * Managers opgeleid om personeel beter te monitoren, gesprek aangaan, oplossingen aanbieden voordat probleem ontstaat. * Managers verantwoordelijk stellen voor hoogte verzuim * Tevredenheidsonderzoeken onder personeel regelmatig uitvoeren * Mogelijkheden interne re-integratie uitwerken, re-integratie plan per afdeling optuigen zodat per soort re-integreerder een passende oplossing (ook buiten eigen afdeling) geboden kan worden * Actief arbobeleid * Training omgaan met agressie en geweld
6	**(toekomst) Veilig Thuis** Er is nog geen uitsluitsel over het toekomstscenario gezins- en jeugdbescherming ‘samen voor kind en gezin’ als vervolg op de contouren zoals geschetst in de Kamerbrief Perspectief voor de Jeugd. Er zullen regionale veiligheidsteams komen vanuit een nieuwe publiekrechtelijke organisatie. Dit heeft naar verwachting consequenties voor de organisatorische inbedding van Veilig Thuis. Verder is nog niet duidelijk hoe de nieuwe financieringssystematiek eruit komt te zien en wat dit eventueel aan invoed heeft qua personeelsverloop.	375.000	50%	€ 187.500	* Volgen van ontwikkelingen en tijdig actie ondernemen * Samenwerking Bijzondere Zorg en Jeugdgezondheidszorg om efficiëntie te verhogen
7	**Epidemie** Kosten van uitval en andere of extra inzet van personeel, waardoor taken tijdelijk niet worden uitgevoerd of extra moet worden ingehuurd. Het betreft dan het risico op de kosten die niet worden vergoed door derden. Tevens risico dat huidige systeem niet kan voldoen aan eisen, waardoor nieuw systeem ontwikkeld zal moeten worden.	375.000	50%	€ 187.500	* Continuiteitsplan eigen organisatie * Dit risico hoort bij de primaire taak van de organisatie en wordt daarom geaccepteerd * Financiering nieuw systeem opgenomen in budget, continuering beheer systeem vanuit overheid nog onzeker.
8	**Cybercriminaliteit en beveiligingsincidenten** Beveiligingsincident is een inbreuk op de beveiliging, waarbij de beschikbaarheid, de integriteit of de vertrouwelijkheid van informatie (en persoonsgegevens) in gevaar is of kan komen. Cybercriminaliteit brengt risico’s op bedrijfscontinuïteit, losgeldeisen, valse betalingsverzoeken, etc. met zich mee. De GGD is NEN gecertificeerd. Hiermee is de basis van de beveiliging op orde, maar het risico blijft aanwezig. Daarnaast is er een verhoogd risico op verstroring van de samenleving en organisatie als gevolg van oorlogs- en terroristische dreigingen waarbij de infrastructuur verstoord kan worden. Waaronder risico op uitval van systemen en servers: ● Stroomuitval (in- of extern) ● Bedrijfscontinuïteit in gevaar ● uitval van noodzakelijke applicaties ● Imagoschade	500.000	30%	€ 150.000	● Aanwezigheid CISO, FG en PO en uitbreiding functioneel beheer ● Continuïteitsplan in werking ● Opnieuw aanbesteden kantootautomatisering ● Strengere controles inrichting automatisering ● Inzet AI gestuurde monitoring software ● Verhogen bewustwording binnen de organisatie ● Tactisch- en strategisch plan om te voldoen aan wet- en regelgeving ● Back up en restore ● Verwerkersovereenkomsten en contracten conform inkoopvoorwaarden GGD ● Ketensamenwerking ● Prospectieve risico-analyse ● Continuïteitsplan ● Noodstroomagregraten

Nr.	Risico en omschrijving	Bedrag	Kans	Risicobedrag	Beheersmaatregelen
9	**Arbeidsmarktkrapte** Door vergrijzing, krapte op de arbeidsmarkt en toenemende taken wordt het steeds moeilijker goed gekwalificeerd personeel (op korte termijn) aan te trekken. Dit geldt voor bijna alle taken, maar bij de beschikbaarheid van forensische artsen en vertrouwensartsen (VT) is dit het grootste probleem.Hierdoor kan de 24/7 beschikbaarheid van een vertrouwensarts niet worden gegarandeerd op Gelders niveau.	375.000	30%	€ 112.500	* Samenwerking met VGGM * Gezonde balans privé/werk * Automatiseren repeterende taken * Digitale kennis personeel verbeteren (incl. zelfredzaamheid) * Verkenning mogelijkheden AI mbt o.a. chatbots, gespreksverlagen, planning, indicatiestellingen, etc. * Eventueel tijdelijk opvangen met inhuur
10	**Toenemende en veranderende vraag** Bevolkingsgroei en toenemende taken GGD, aantal casussen stijgt. Veranderde vraag van gemeente en inwoners.	125.000	50%	€ 62.500	* Sturen op afspraken * Tijdig signaleren en aankaarten * Werkgroep om inwoners mee te laten tellen in begrotingen (pas in 2027)
	Totaal van de 10 grootste risico's (noodzakelijke risicocapaciteit)			**€ 4.000.000**	
	Overige (noodzakelijke risicocapaciteit)			**€ 264.000**	
	Totale noodzakelijke risicocapaciteit			**€ 4.264.000**	

Frauderisico analyse

In 2021 heeft de GGD beleid opgesteld over het voorkomen van fraude en is een frauderisicoanalyse uitgevoerd. De analyse wordt periodiek geactualiseerd en is betrokken bij het risicomanagement. Ook komt dit onderdeel in de jaarrekening 2024 terug bij de rechtmatigheidsverklaring via het criterium misbruik en oneigenlijk gebruik.

4.2 Kengetallen

Onderstaande kengetallen zijn opgenomen conform bepalingen BBV (Besluit Begroting en Verantwoording).

	Realisatie	Begrotings-wijziging	Begroting	Raming	Raming	Raming
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Netto schuldquote	32,0%	32,5%	30,4%	29,4%	27,6%	27,5%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	32,0%	32,5%	30,4%	29,4%	27,6%	27,5%
Solvabiliteitsratio	6,3	6,1	6,0	6,1	6,3	6,3
Structurele exploitatieruimte	-0,1	-0,2	0,0	0,0	0,0	0,0

Toelichting

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de GGD ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de GGD in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Het eigen vermogen bestaat volgens artikel 42 BBV uit de reserves (zowel de algemene reserve als de bestemmingsreserves) en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten.

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Hierdoor ontstaat inzicht in de structurele exploitatieruimte.

4.3 Onderhoud kapitaalgoederen

Materiele vaste activa

Activeren en afschrijven
Conform het BBV worden alle materiële vaste activa geïnvesteerd. Investeringen worden lineair afgeschreven na het jaar van ingebruikname. Als uitgangspunt voor het activeren geldt dat dit plaatsvindt vanaf € 10.000,- per object.

Investeringen in gebouwen
De GGD had ultimo 2025 twee panden in eigendom (locatie Tiel en Nijmegen). De consultatiebureaus worden gehuurd door de GGD. Investeringen in gebouwen die geen eigendom van de GGD zijn, komen voor rekening van de betreffende verhuurder. Investeringen in gebouwen die eigendom zijn van de GGD, worden bij de GGD geactiveerd. De kapitaallasten zijn opgenomen in de begroting.

Investeringen in overige kapitaalgoederen
Ten aanzien van de investeringen in overige kapitaalgoederen (inventaris en installaties, automatisering, vervoersmiddelen en materiaal) hanteert de GGD een meerjarig investeringsplan welke periodiek wordt geactualiseerd. In de begroting is een constant bedrag opgenomen voor kapitaallasten gebaseerd op de verwachte kapitaallasten van het betreffende begrotingsjaar. De werkelijke kapitaallasten fluctueren.

Meerjarig wordt gestuurd op een sluitende investeringsbegroting. Dit laatste staat onder druk vanwege de inflatie en additionele duurzaamheidseisen waardoor prijzen verder oplopen.

Een overzicht van de geplande en gerealiseerde investeringen is opgenomen in de bijlagen bij deze begroting. In zijn algemeenheid worden kapitaalgoederen van de GGD onderhouden en vervangen na afloop van de economische levensduur.

Onderhoud

Onderhoud gebouwen en installaties
Op basis van het onderhoudsplan (MJOP) wordt jaarlijks het onderhoud uitgevoerd. Het huidige hoofdkantoor aan de Groenewoudseweg wordt minimaal onderhouden (alleen hoogstnoodzakelijke onderhoudswerkzaamheden).

Uitgangspunten beleid
- Het MJOP actualiseren we jaarlijks en wordt een keer in de vijf jaar volledig herzien door een externe partij. In 2024 heeft de herziening plaatsgevonden. Het onderhoud wordt met ingang van 2024 conform het nieuwe plan uitgevoerd.
- De GGD middelt de lasten van het onderhoud over een periode van 10 jaar.
- Voor het meten en bewaken van de onderhoudsstaat wordt de landelijke NEN-norm 2767 (Nederlands Normalisatie-instituut) voor gebouwen gehanteerd.

Het onderhoud vertoont in absolute zin, als gevolg van werkelijk uit te voeren onderhoud, in de verschillende jaren fluctuaties. Via de voorziening MJOP vertoont de feitelijke belasting van de begroting een stabiel beeld.

De kosten voor het beheer en onderhoud van de gehuurde panden zijn voor rekening en risico van de gemeenten of externe partijen. De GGD draagt bij in de servicelasten.

Onderhoud materieel
Het onderhoud van materieel wordt grotendeels in eigen beheer uitgevoerd of uitbesteed via de afdeling Vastgoed- & Facilitymanagement van de VRGZ.

4.4 Financiering

4.4.1 Beleid ten aanzien van risicobeheer en financieringsportefeuille

Risicobeheer
Het is de GGD niet toegestaan om leningen te verstrekken en rente en aflossing van leningen te garanderen.

Financieringsportefeuille
De hoeveelheid geld die nodig is voor de uitvoering van de verschillende taken van de organisatie wordt beheerd door de treasuryfunctie. Werkwijze, taken en verantwoordelijkheden zijn vastgelegd in het treasurystatuut. Dit statuut is op 27 juni 2019 door het Algemeen Bestuur (AB) vastgesteld.

De GGD voert een risicomijdend beleid en voldoet aan wet- en regelgeving. Voor de GGD geldt het schatkistbankieren voor decentrale overheden. Dit houdt in dat tegoeden worden aangehouden in de Nederlandse schatkist. Hierdoor zal de Nederlandse Staat minder geld hoeven lenen op de financiële markten en zal de staatsschuld dalen.

In 2020 heeft de GGD een lening aangetrokken ter financiering van het nieuw te bouwen pand in Nijmegen.

4.4.2 Rente en treasury

In onderstaand renteschema worden de rentelasten, de toerekening aan taakvelden en het renteresultaat weergegeven:

Bedragen x € 1.000,-	Begroting 2026
a. De externe rentelasten over de korte en lange financiering	102
b. De externe rentebaten	0
Totaal door te rekenen externe rente	102
c. De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	0
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	102
d1. Rente over eigen vermogen	0
d2. Rente over voorzieningen (gewaardeerd op contante waarde)	0
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	102
e. De werkelijk aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	102
f. Renteresultaat op het taakveld treasury	0

Kasgeldlimiet

Het Ministerie van Financiën geeft aan welk bedrag mag worden gefinancierd met kortlopende geldleningen: de kasgeldlimiet. Als de kasgeldlimiet structureel wordt overschreden moet de kortlopende schuld worden omgezet in een langlopende schuld. Op basis van onderstaand schema blijkt dat de GGD binnen de norm voor de kasgeldlimiet zal blijven.

Kasgeldlimiet Bedragen x € 1.000,-	
Omvang begroting per 01-01-2026	52.843
In procenten van de grondslag	8,2%
Toegestane kasgeldlimiet	4.333
Totaal netto vlottende schuld	3.197
Toegestane kasgeldlimiet	4.333
Ruimte (+) / Overschrijding (-)	**1.136**

Renterisiconorm
Om ongewenste financiële gevolgen van rentewijzigingen te beperken geeft het ministerie ook een renterisiconorm aan. Deze renterisiconorm geeft de omvang van de schuld weer die in een jaar maximaal voor renteconversie in aanmerking mag komen.

De uitkomst hiervan mag niet overschreden worden zodat een spreiding van de opgenomen leningen, looptijden en rente-aanpassingsdata en een eventueel hieruit voortvloeiende rentewijziging ontstaat. De GGD blijft binnen de norm van de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido).

Renterisico vaste schuld in relatie tot renterisiconorm Bedragen x € 1.000,-	2026	2027	2028	2029
1. Renteherziening	0	0	0	0
2. Aflossingen	375	375	375	375
3. Renterisico (1+2)	375	375	375	375
4.Renterisiconorm	10.569	10.529	10.490	10.450
5a. Ruimte onder renterisiconorm	10.194	10.154	10.115	10.075
5b. Overschrijding renterisiconorm	0	0	0	0
Berekening renterisiconorm				
4a. Begrotingstotaal begroting 2026	52.843			
4b. Percentage regeling	20%			
Renterisiconorm (4a x 4b)	10.569			

4.5 Organisatie en Bedrijfsvoering

Zie paragraaf 3.5 Interne dienstverlening voor de informatie over de bedrijfsvoeringstaken binnen de GGD.

4.6 Verbonden partijen

Er is sprake van een verbonden partij als er bestuurlijk en financieel belang is waarbij de begrippen ‘bestuurlijk’ en ‘financieel’ in het BBV nader worden gedefinieerd (de GGD heeft geen relatie met organisaties die aan deze definitie voldoen).

5

Financiën

5 Financiën

5.1 Overzicht van baten en lasten (incl. toelichting)

Een specificatie per gemeente van de uniforme bijdrage gemeenten en subsidie gemeenten voor 2026 is opgenomen in paragraaf 6.3.

Bedragen x € 1.000,-	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Baten						
Bijdrage deelnemende gemeenten	29.783	31.792	31.855	31.855	31.855	31.855
Bijdrage deelnemende gemeenten o.b.v. factur	3.053	3.702	3.847	3.847	3.847	3.847
Subsidies Rijk	6.522	6.630	5.776	5.578	5.381	5.183
Subsidies Gemeenten	7.702	5.645	6.216	6.216	6.216	6.216
Overige opbrengsten	5.802	4.183	4.810	4.810	4.810	4.810
Acquisitiedoelstelling	0	340	340	340	340	340
Totaal baten	**52.862**	**52.291**	**52.843**	**52.646**	**52.448**	**52.251**
Lasten						
Personeelskosten	38.812	37.690	37.948	37.754	37.560	37.366
Huisvestingskosten	2.345	2.290	2.367	2.367	2.367	2.367
Kantoormiddelen	86	168	171	171	171	171
Medische kosten	1.282	1.214	1.191	1.191	1.191	1.191
Communicatieapparatuur	1.998	2.091	1.887	1.887	1.887	1.887
Vervoermiddelen	47	81	52	52	52	52
Afschrijvingen	372	1.267	1.281	1.281	1.281	1.281
Algemene kosten	4.447	3.107	3.345	3.341	3.338	3.334
Inkoop ondersteunende diensten VRGZ	4.204	4.159	4.392	4.392	4.392	4.392
Voorlichting	34	41	36	36	36	36
Rentebaten en -lasten	-632	283	173	173	173	173
Totaal lasten	**52.993**	**52.391**	**52.843**	**52.646**	**52.448**	**52.251**
Totaal saldo van baten en lasten	**-130**	**-100**	**0**	**0**	**0**	**0**
Toevoegingen reserves	-18	0	0	0	0	0
Onttrekkingen reserves	60	0	0	0	0	0
Resultaat voor vennootschapsbelasting	**-88**	**-100**	**0**	**0**	**0**	**0**
Vennootschapsbelasting	-8	0	0	0	0	0
Resultaat na vennootschapsbelasting	**-81**	**-100**	**0**	**0**	**0**	**0**

5.1.1 Verloopstaat

Op de volgende pagina is het verloop van de gewijzigde begroting 2025 naar de begroting 2026 weergegeven (bedragen x € 1.000,-). Aan het einde van deze paragraaf is de berekening van de index opgenomen.

Gewijzigde Begroting 2025 **Bedragen x € 1.000,-**	**-100**
Lasten	
Personele lasten	**258**
- besparingen fte 2026	-740
- besparingen opleidingsbudget 2026	-50
- daling overige taken	-1.045
- stijging salariskosten indexering 2026	1.433
- daling overige personeelskosten	-15
- stijging Personeel niet in loondienst (facultatieve taken)	676
Materiële lasten	**195**
Besparingen 2026:	
- Bundelen van vaccinatiewerkzaamheden	-100
- Nieuwe aanbesteding electronisch kinddossier	-125
- Informatievoorziening	-70
Overige mutaties	
Afschrijvingen	
- lagere afschrijvingskosten huisvesting	-3
- lagere afschrijvingskosten automatisering	17
Huisvestingslasten	
- hogere huisvestingskosten kantoorpanden	138
- Consultatiebureaus huisvestingslasten (zie ook opbrengsten)	39
Kantoormiddelen	
- hogere kosten voor kantoormiddelen	4
Automatisering	
- afname licenties	-9
Medische zaken	
- reizigersvaccinaties, vaccinatiecentrum en andere medische artikelen (staan opbrengsten tegenover)	-21
Inkoop ondersteunende diensten	
- Indexering Bedrijfsvoering (verrekenpercentages)	233
Financiële baten en lasten	
- mutatie rentelasten	-110
Algemene kosten en Inhuur derden	
- hogere inhuurkosten facultatieve taken	135
- indexering algemene kosten	65
Onvoorzien (0,50% van de totale lasten, zie financiële spelregels)	3
Totaal lasten	**454**

Baten	
Uniforme bijdrage	**63**
Indexering uniforme bijdrage 2025	1.545
Besparingen	
- Bundelen van vaccinatiewerkzaamheden	-200
- Forensisch geneeskunde	-50
- 0-4 Jeugdgezondheidszorg	-275
- Nieuwe aanbesteding elektronisch kinddossier	-125
- Informatievoorziening en functioneel beheer	-150
- Opleidingsbudget	-50
- Afname diensten Veilig Thuis	-235
- Veilig Thuis indexering als gevolg van formatiebegroting	-397
Uniforme bijdrage obv facturen	**145**
- Huisvesting JGZ	39
- Rijksvaccinatieprogramma	65
- Nu niet zwanger (indexering)	12
- Inspecties kindercentra	29
Rijksbijdrage	**-854**
- Landelijke Functie Infectieziektebestrijding	-29
- Structurele uitbreiding Infectieziektebestrijding	-300
- Covid-19 vaccinaties	-300
- Seksuele Gezondheidszorg	-220
- Jong Leren Eten	-10
- Cohorten rijksvaccinaties	5
Subsidies gemeenten:	**571**
- Facultatieve taken GL IZA Gala	-45
- Facultatieve taken AGZ	62
- Facultatieve taken JGZ (met name Oekraïense kinderen)	-282
- Facultatieve taken GL	355
- Facultatieve taken BZ (Wijk GGD , uitbreiding TBW/CTMO)	481
Toename overige opbrengsten	**629**
- Afname detacheringen	-15
- toename reizigersadvisering en vaccinaties	125
- Overige dienstverlening	519
Totaal baten	**554**
Programmabegroting 2026	**0**
Resultaat 2026	**0**

Meerjarige mutaties
In het hoofdlijnenakkoord is opgenomen dat de bijdrage Infectieziekte bestrijding voor pandemische paraatheid vanaf 2026 in vijf jaar wordt afgebouwd. Deze afbouw is in de meerjarenraming van deze begroting verwerkt.

De indexering is als volgt berekend (conform vastgestelde methodiek door het Algemeen Bestuur):

Indexering 2026	**GGD**

Rekenmethodiek	**GGD**
Weginsfactor loon	0,78
Weginsfactor materieel	0,22
Totaal	**1,00**

Voorcalculatie 2026		**Factor**	**GGD**
Loonindex	3,40%	0,78	2,65%
Materiële index	2,60%	0,22	0,57%
Totaal voorcalc. 2026			**3,22%**

Nacalculatie 2024	**Factor**	**GGD**
Loonindex	0,78	4,68%
Opgenomen in B2023 (BRN 2023)	0,78	-3,04%
Materiële index	geen nacalculatie	
Totaal nacalc. 2024		**1,64%**

Index begroting 2026	**4,86%**

5.1.2 Beleidsindicatoren

Bedragen x € 1.000,-	Resultaat 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Formatie (fte per 1.000 inwoners)	0,68	0,62	0,60	0,59	0,59	0,59
Bezetting (fte per 1.000 inwoners)	0,64	0,62	0,60	0,59	0,59	0,59
Apparaatskosten (kosten per inwoner)	93	87	87	87	87	87
Externe inhuur (kosten als % van totale loonsom plus totale kosten inhuur externen)	8%	4%	6%	6%	6%	6%
Overhead (% van totale lasten)	22%	24%	25%	24%	24%	24%

5.2 Uiteenzetting financiële positie

In onderstaande tabel is de verwachte ontwikkeling van de balanspositie opgenomen.

ACTIVA Bedragen x € 1.000,-	Realisatie 2024	Begroting 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Vaste Activa						
Materiële vaste activa	21.689	21.193	20.207	19.521	18.566	18.557
Vlottende activa						
Voorraden	143	143	143	143	143	143
Uitzetting met rentetypische looptijd < 1 jaar						
Overlopende activa	203	203	203	203	203	203
Vorderingen op openbare lichamen	2.109	2.109	2.109	2.109	2.109	2.109
Vorderingen op Rijk	21	21	21	21	21	21
Uitzettingen Rijks schatkist	6.718	6.718	6.718	6.718	6.718	6.718
Overige vorderingen	574	574	574	574	574	574
	9.625	9.625	9.625	9.625	9.625	9.625
Liquide middelen	61	61	61	61	61	61
Totaal Activa	**31.518**	**31.022**	**30.035**	**29.349**	**28.395**	**28.385**

PASSIVA Bedragen x € 1.000,-	Realisatie 2024	Begroting 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Vaste Passiva						
Algemene reserve*	1.750	1.669	1.569	1.569	1.569	1.569
Bestemde reserve frictiekosten huisvesting	227	227	227	227	227	227
Egalisatiereserve Veilig Thuis	380	424	424	424	424	424
Gerealiseerd resultaat	-81	-100	0	0	0	0
Eigen vermogen	2.276	2.220	2.220	2.220	2.220	2.220
Vaste schulden met rente typische looptijd > 1 jaar						
Langlopende schulden	13.500	13.125	12.750	12.375	12.000	11.625
Voorzieningen	2.616	2.110	2.039	1.966	2.031	2.109
	16.116	15.235	14.789	14.341	14.031	13.734
Netto vlottende schuld met rente typische looptijd < 1 jaar						
Overige schulden	6.279	6.720	6.179	5.941	5.297	5.584
Overige vooruitontvangen bedragen	6.847	6.847	6.847	6.847	6.847	6.847
	13.126	13.567	13.026	12.788	12.144	12.431
Totaal Passiva	**31.518**	**31.022**	**30.035**	**29.349**	**28.395**	**28.385**
EMU saldo **	**-630**	**396**	**915**	**614**	**1.019**	**87**

* Uitgangspunt is dat het voorstel voor (toekomstige) resultaatbestemming door het Algemeen Bestuur wordt goedgekeurd. De standen zijn vanaf de kolom begroting 2025 bijgewerkt op basis van de jaarrekening 2024 tenzij andere gegevens voorhanden zijn.

** Conform model berekening CBS.

6

Bijlagen

6 Bijlagen

6.1 Investeringsplanning

In onderstaand overzicht is de meerjarige investeringsplanning opgenomen.

Bedragen x € 1.000,-	Uit JR 2024	Begroting 2025	Budget 2025	Begroting 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Gebouwen							
Datalijnen	50	10	60	10	10	75	10
Nieuwbouw GGD *	0	0	0	0	0	0	0
Stelpost verbouwing	75	25	100	25	25	27	27
Overige materiële vaste activa (automatisering)							
Audiovisuele middelen	30	10	40	10	10	10	120
Laptops	0	30	30	30	30	30	750
Docking stations	80	10	90	10	10	10	150
Beeldschermen	39	236	275	50	20	25	25
Mini-PC	90	10	100	10	10	10	50
Smartphones	10	10	20	10	350	10	10
Telefooncentrale	80	0	80	0	0	0	0
Netwerkcomponenten	26	160	186	10	0	0	0
WiFi	85	5	90	5	5	5	5
Stelpost hard- en software	50	50	100	50	50	50	50
Overige materiële vaste activa (inventaris)							
Gehoorscreening	84	0	84	0	0	0	0
Echo apparaat + nierapparaat	30	0	30	0	0	0	0
Meubilair/inventaris	162	75	237	75	75	75	75
Vervoermiddelen							
Voertuig	30	140	170	0	0	0	0
Totaal GGD Gelderland-Zuid	**921**	**771**	**1.692**	**295**	**595**	**327**	**1.272**

* In verband met onvoorziene vertragingen kunnen uitgaven later in de tijd plaatsvinden.

6.2 Verloopoverzicht voorzieningen en reserves

Voorzieningen

Bedragen x € 1.000,-	Boekwaarde 31-12-2025	toevoeging 2026	onttrekking 2026	boekwaarde 31-12-2026	verwachte boekwaarde per 31-12-2027	31-12-2028	31-12-2029
Onderhoud kantoorpanden	195	149	56	288	294	359	437
Niet actief personeel	328	0	316	12	0	0	0
Spaarverlof	1.587	216	64	1.739	1.672	1.672	1.672
Totaal	**2.110**	**365**	**436**	**2.039**	**1.966**	**2.031**	**2.109**

Onderhoud kantoorpanden: de dotatie onderhoud kantoorpanden betreft het kantoorpand aan de Kersenboogerd in Tiel en de professor Bellefroidstraat in Nijmegen. Voor de Kersenboogerd is door een externe partij een nieuwe schouw uitgevoerd in 2024. De resultaten hiervan zijn verwerkt in het meerjarenonderhoudsplan en de benodigde dotatie is in lijn gebracht met de verwachte uitgaven (€ 83.250,-). Voor het kantoorpand in Nijmegen vindt in 2025 een schouw plaats. Op basis van inschatting is rekening gehouden met een dotatie van € 65.000,-.

Niet-actief personeel: de voorziening voor niet-actief personeel is gevormd voor de verwachte uitgaven van WW- en wachtgelduitkeringen. De vrijval ontstaat doordat de gevormde voorziening voor een aantal medewerkers niet volledig noodzakelijk is gebleken. De GGD begeleidt medewerkers actief naar een andere werkgever.

Het is mogelijk voor personeel om de bovenwettelijke verlofuren om te zetten in verlofsparen. Verlofsparen vervalt niet na een aantal jaar maar blijft beschikbaar voor het personeel totdat deze hier gebruik van maakt. Derhalve is voor verlofsparen een voorziening getroffen.

Reserves

Bedragen x € 1.000,-	Boekwaarde 31-12-2025	toevoeging 2026	onttrekking 2026	boekwaarde 31-12-2026	verwachte boekwaarde per 31-12-2027	31-12-2028	31-12-2029
Bestemde reserve frictiekosten huisvesting	227	0	0	227	227	227	227
Egalisatiereserve Veilig Thuis	424	0	0	424	424	424	424
Totaal	**651**	**0**	**0**	**651**	**651**	**651**	**651**

Eind 2019 heeft het Algemeen Bestuur besloten een bestemde reserve frictiekosten huisvesting te vormen. Deze is gefinancierd uit de vrijval van de egalisatiereserve groot onderhoud van het hoofdkantoor aan de Groenewoudseweg.

Het AB heeft besloten om een *egalisatiereserve Veilig Thuis* op te bouwen vanaf 2023 met een maximum van 5% van de laatst vastgestelde jaarrekening, waarbij een eventueel overschot terug zal vloeien naar de gemeenten in Gelderland-Zuid en een eventueel tekort van Veilig Thuis (egalisatiereserve is 0) aangevuld wordt door de gemeenten. De egalisatiereserve wordt gebruikt voor fluctuaties in instroom, afwijkingen van de prijs en om in te kunnen spelen op incidentele vragen en ontwikkelingen. Dit in tegenstelling tot de *algemene reserve* van de GGD, die bedoeld is om risico's t.a.v. de bedrijfsvoering op te vangen.

6.3 Bijdrage per gemeente

In deze paragraaf worden de bijdragen per gemeente weergegeven.
Algemene uitgangspunten:

- Voor de begroting 2026 zijn besparingen ter hoogte van € 1.085.000 na indexering van de uniforme bijdrage 2025 opgenomen.
- De besparing Veilig Thuis zonder indexering bedraagt € 235.000 ten opzichte van formatiebegroting 2025. Inclusief indexering is de bezuiniging € 632.293.
- In onderstaande tabel wordt op totaalniveau weergegeven tussen de begroting 2025 en de begroting 2026. Vervolgens is er een overzicht per gemeente met de wijzigingen ten opzichte van de gewijzigde begroting 2025
- Voor uniforme bijdragen op basis van factuur geldt dat in de begroting inschattingen worden opgenomen. Indien aantallen of tarieven afwijken wordt dit met individuele gemeenten afgerekend.
- Het tarief voor Toezicht en Handhaving kinderopvang bedraagt in 2026 € 130,-. Het aantal inspecties per gemeente wijzigt per jaar.
- In paragraaf 6.3.2 is een gedetailleerde berekening van het Rijksvaccinatieprogramma (RVP) opgenomen.

				Mutaties 2026								
Bijdrage uniforme taken op basis van inwoners	**Taak veld**	**Omschrijving Taakveld**	**Begroting 2025**	**Indexering**	**Geïndexeerde bedragen**	**Bundelen vaccinaties**	**JGZ 0-4**	**Forensische geneeskunde**	**Nieuw Elektronisch KindDossier**	**Veilig Thuis***	**Informatie-voorziening**	**Opleidings-budget**	**Begroting 2026**
				4,86%									
Jeugdgezondheidszorg 0 - 18	7.1	Volksgezondheid	9.344.110	454.124	9.798.234	-128.285	-275.000		-80.178		-50.117	-16.705	9.247.949
Jeugdgezondheidszorg 4 - 18	7.1	Volksgezondheid	3.334.299	162.047	3.496.346	-71.715			-44.822		-17.883	-5.961	3.355.965
Preventieve Logopedie	7.1	Volksgezondheid	176.728	8.589	185.317						-948	-316	184.053
Algemene gezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	3.202.147	155.624	3.357.771						-17.175	-5.725	3.334.871
Toezicht WMO	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	311.455	15.137	326.592						-1.670	-557	324.365
Toezicht WMO Centrum gemeente	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	315.882	15.352	331.234								331.234
Forensisch Dienstverlening	1.2	Openbare orde en veiligheid	715.330	34.765	750.095			-50.000			-3.837	-1.279	694.979
Bijzondere Zorg	7.1	Volksgezondheid	1.993.310	96.875	2.090.185						-10.691	-3.564	2.075.930
Bijzondere Zorg Centrum gemeente	7.1	Volksgezondheid	916.990	44.566	961.556								961.556
Veilig Thuis	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	6.083.138	295.640	6.378.778					-632.293	-32.627	-10.876	5.702.982
Veilig Thuis Centrum Gemeenten	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	2.091.617	101.653	2.193.270								2.193.270
Gezond Leven	7.1	Volksgezondheid	2.123.766	103.215	2.226.981						-11.391	-3.797	2.211.793
OIA	7.1	Volksgezondheid	682.595	33.174	715.769						-3.661	-1.220	710.888
Bijdrage huisvesting	7.1	Volksgezondheid	500.888	24.343	525.231								525.231
Totaal begroting			**31.792.255**	**1.545.104**	**33.337.359**	**-200.000**	**-275.000**	**-50.000**	**-125.000**	**-632.293**	**-150.000**	**-50.000**	**31.855.066**

				Mutaties 2026											
Berg en Dal	**Taak veld**	**Omschrijving Taakveld**	**Begroting 2025**	**Inwoners**	**Indexering**	**Bundelen vaccinaties**	**JGZ 0-4**	**Forensische geneeskunde**	**Nieuw Elektronisch KindDossier**	**Veilig Thuis**	**Informatie-voorziening**	**Opleidings-budget**	**Verhouding inwoners**	**Begroting 2026**	**Verschil tov begroting 2025**
				35.515	**4,86%**										
Uniforme taken obv inwoners															
Jeugdgezondheidszorg 0 - 18	7.1	Volksgezondheid	899.599	377.222	43.721	-12.078	-25.891	0	-7.549	0	-4.718	-1.572	-20.829	870.683	-28.916
Preventieve Logopedie	7.1	Volksgezondheid	13.378	478.792	650	0	0	0	0	0	-70	-23	-283	13.652	274
Algemene gezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	197.145	588.098	9.581	0	0	0	0	0	-1.037	-346	-3.952	201.391	4.246
Toezicht WMO	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	19.175	588.098	932	0	0	0	0	0	-101	-34	-384	19.588	413
Forensisch Dienstverlening	1.2	Openbare orde en veiligheid	44.040	588.098	2.140	0	0	-3.019	0	0	-232	-77	-882	41.970	-2.070
Bijzondere Zorg	7.1	Volksgezondheid	135.958	531.220	6.608	0	0	0	0	0	-715	-238	-2.826	138.787	2.829
Veilig Thuis	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	374.517	588.098	18.202	0	0	0	0	-38.184	-1.970	-657	-7.508	344.400	-30.117
Gezond Leven	7.1	Volksgezondheid	130.753	588.098	6.355	0	0	0	0	0	-688	-229	-2.622	133.569	2.816
OIA	7.1	Volksgezondheid	42.025	588.098	2.042	0	0	0	0	0	-221	-74	-842	42.930	905
Bijdrage huisvesting	7.1	Volksgezondheid	30.838	588.098	1.499	0	0	0	0	0	0	0	-619	31.718	880
Totaal Uniforme taken obv inwoners			**1.887.428**		**91.730**	**-12.078**	**-25.891**	**-3.019**	**-7.549**	**-38.184**	**-9.752**	**-3.250**	**-40.746**	**1.838.690**	**-48.738**
Uniforme taken obv facturen															
Huisvesting Consultatiebureaus	7.1	Volksgezondheid	124.193											125.446	1.253
Vaccinatieprogramma*	7.1	Volksgezondheid	92.316											94.865	2.549
Toezicht en handh. Kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	68.448											73.125	4.677
Nu Niet Zwanger	7.1	Volksgezondheid	15065											15.495	430
Totaal Uniforme taken obv facturen			**300.022**											**308.931**	**8.909**
Facultatieve taken															
Videohometraining / Lichte hulp	7.1	Volksgezondheid	9.476											6.826	-2.650
VVE en indicatiestelling	7.1	Volksgezondheid	2.395											2.465	70
Informatie en Advies	6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	13.169											9.127	-4.042
Gezondheidsbevordering II	7.1	Volksgezondheid	13.560											9.828	-3.732
Gezondheidszorg Oekraïnse kinderen	7.1	Volksgezondheid	30.668											11.901	-18.767
Wijk GGD	7.1	Volksgezondheid	0											86.112	86.112
Maatwerk Gezonde School	7.1	Volksgezondheid	16.950											31.590	14.640
JOGG Regiseur	7.1	Volksgezondheid	53.675											55.575	1.900
Oriëntatie GGD plan SPUK IZA/Gala	7.1	Volksgezondheid	5.100											0	-5.100
Totaal facultatieve taken			**144.993**											**213.424**	**68.431**
Totaal bijdrage uniform en facultatief			**2.332.443**											**2.361.044**	**28.601**

'* Besparing Veilig Thuis bestaat uit € 235.000 berekening formatiebegroting en indexering bijdrage 2025.

				Mutaties 2026											
Beuningen	**Taak veld**	**Omschrijving Taakveld**	**Begroting 2025**	**Inwoners**	**Indexering**	**Bundelen vaccinaties**	**JGZ 0-4**	**Forensische geneeskunde**	**Nieuw Elektronisch KindDossier**	**Veilig Thuis**	**Informatie-voorziening**	**Opleidings-budget**	**Verhouding inwoners**	**Begroting 2026**	**Verschil tov begroting 2025**
				26.725	**4,86%**										
Uniforme taken obv inwoners															
Jeugdgezondheidszorg 0 - 18	7.1	Volksgezondheid	668.012	377.222	32.465	-9.089	-19.483	0	-5.680	0	-3.551	-1.183	-6.303	655.188	-12.824
Algemene gezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	146.393	588.098	7.115	0	0	0	0	0	-780	-260	-921	151.547	5.154
Toezicht WMO	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	14.239	588.098	692	0	0	0	0	0	-76	-25	-90	14.740	501
Forensisch Dienstverlening	1.2	Openbare orde en veiligheid	32.703	588.098	1.589	0	0	-2.272	0	0	-174	-58	-206	31.582	-1.121
Bijzondere Zorg	7.1	Volksgezondheid	100.958	531.220	4.907	0	0	0	0	0	-538	-179	-711	104.437	3.479
Veilig Thuis	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	278.104	588.098	13.516	0	0	0	0	-28.733	-1.483	-494	-1.749	259.161	-18.943
Gezond Leven	7.1	Volksgezondheid	97.093	588.098	4.719	0	0	0	0	0	-518	-173	-610	100.511	3.418
OIA	7.1	Volksgezondheid	31.206	588.098	1.517	0	0	0	0	0	-166	-55	-197	32.305	1.099
Bijdrage huisvesting	7.1	Volksgezondheid	22.899	588.098	1.113	0	0	0	0	0	0	0	-144	23.868	969
Totaal Uniforme taken obv inwoners			**1.391.607**		**67.633**	**-9.089**	**-19.483**	**-2.272**	**-5.680**	**-28.733**	**-7.286**	**-2.427**	**-10.931**	**1.373.339**	**-18.268**
Uniforme taken obv facturen															
Huisvesting Consultatiebureaus	7.1	Volksgezondheid	67.367											70.430	3.063
Vaccinatieprogramma	7.1	Volksgezondheid	68.551											71.386	2.835
Toezicht en handh. Kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	80.265											71.955	-8.310
Nu Niet Zwanger	7.1	Volksgezondheid	11.187											11.660	473
Totaal Uniforme taken obv facturen			**227.370**											**225.431**	**-1.939**
Facultatieve taken															
Videohometraining / Lichte hulp	7.1	Volksgezondheid	32.548											28.301	-4.247
Gezondheidszorg Oekraïnse kinderen	7.1	Volksgezondheid	22.383											8.686	-13.697
Lichte Handhaving en registratie	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	22.479											23.114	635
Buurtsportcoaches	7.1	Volksgezondheid	38.219											10.530	-27.689
Oriëntatie GGD plan SPUK IZA/Gala	7.1	Volksgezondheid	3.300											0	-3.300
Kind naar gezond gewicht	7.1	Volksgezondheid	0											18.486	18.486
SchoolsOut	7.1	Volksgezondheid	0											10.455	10.455
Totaal facultatieve taken			**118.929**											**99.572**	**-19.357**
Totaal bijdrage uniform en facultatief			**1.737.906**											**1.698.342**	**-39.564**

				Mutaties 2026											
Buren	**Taak veld**	**Omschrijving Taakveld**	**Begroting 2025**	**Inwoners**	**Indexering**	**Bundelen vaccinaties**	**JGZ 0-4**	**Forensische geneeskunde**	**Nieuw Elektronisch KindDossier**	**Veilig Thuis**	**Informatie-voorziening**	**Opleidings-budget**	**Verhouding inwoners**	**Begroting 2026**	**Verschil tov begroting 2025**
				27.896	**4,86%**										
Uniforme taken obv inwoners															
Jeugdgezondheidszorg 4 - 18	7.1	Volksgezondheid	440.663	210.876	21.416	-9.487	0	0	-5.929	0	-2.366	-789	440	443.948	3.285
Preventieve Logopedie	7.1	Volksgezondheid	10.353	478.792	503	0	0	0	0	0	-55	-18	-59	10.724	371
Algemene gezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	152.568	588.098	7.415	0	0	0	0	0	-815	-272	-709	158.187	5.619
Toezicht WMO	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	14.839	588.098	721	0	0	0	0	0	-79	-26	-69	15.386	547
Forensisch Dienstverlening	1.2	Openbare orde en veiligheid	34.082	588.098	1.656	0	0	-2.372	0	0	-182	-61	-157	32.966	-1.116
Bijzondere Zorg	7.1	Volksgezondheid	105.216	531.220	5.113	0	0	0	0	0	-561	-187	-568	109.013	3.797
Veilig Thuis	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	289.834	588.098	14.086	0	0	0	0	-29.992	-1.548	-516	-1.347	270.517	-19.317
Gezond Leven	7.1	Volksgezondheid	101.188	588.098	4.918	0	0	0	0	0	-540	-180	-471	104.915	3.727
OIA	7.1	Volksgezondheid	32.523	588.098	1.581	0	0	0	0	0	-174	-58	-152	33.720	1.197
Bijdrage huisvesting	7.1	Volksgezondheid	23.865	588.098	1.160	0	0	0	0	0	0	0	-111	24.914	1.049
Totaal Uniforme taken obv inwoners			**1.205.131**		**58.569**	**-9.487**	**0**	**-2.372**	**-5.929**	**-29.992**	**-6.320**	**-2.107**	**-3.203**	**1.204.290**	**-840**
Uniforme taken obv facturen															
Vaccinatieprogramma	7.1	Volksgezondheid	18.974											21.174	2.200
Toezicht en handh. Kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	60.686											63.635	2.949
Nu Niet Zwanger	7.1	Volksgezondheid	11.658											12.171	513
Totaal Uniforme taken obv facturen			**91.318**											**96.980**	**5.662**
Facultatieve taken															
Facultatief Jeugdgezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	12.897											13.305	408
Gezondheidszorg Oekraïnse kinderen	7.1	Volksgezondheid	20.762											8.056	-12.706
Oriëntatie GGD plan SPUK IZA/Gala	7.1	Volksgezondheid	3.900											0	-3.900
Totaal facultatieve taken			**37.559**											**21.361**	**-16.198**
Totaal bijdrage uniform en facultatief			**1.334.007**											**1.322.631**	**-11.376**

				Mutaties 2026											
Culemborg	**Taak veld**	**Omschrijving Taakveld**	**Begroting 2025**	**Inwoners**	**Indexering**	**Bundelen vaccinaties**	**JGZ 0-4**	**Forensische geneeskunde**	**Nieuw Elektronisch KindDossier**	**Veilig Thuis**	**Informatie-voorziening**	**Opleidings-budget**	**Verhouding inwoners**	**Begroting 2026**	**Verschil tov begroting 2025**
				30.196	**4,86%**										
Uniforme taken obv inwoners															
Jeugdgezondheidszorg 4 - 18	7.1	Volksgezondheid	474.365	210.876	23.054	-10.269	0	0	-6.418	0	-2.561	-854	3.235	480.552	6.187
Preventieve Logopedie	7.1	Volksgezondheid	11.145	478.792	542	0	0	0	0	0	-60	-20	1	11.608	463
Algemene gezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	164.236	588.098	7.982	0	0	0	0	0	-882	-294	188	171.230	6.994
Toezicht WMO	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	15.974	588.098	776	0	0	0	0	0	-86	-29	20	16.655	681
Forensisch Dienstverlening	1.2	Openbare orde en veiligheid	36.689	588.098	1.783	0	0	-2.567	0	0	-197	-66	41	35.684	-1.005
Bijzondere Zorg	7.1	Volksgezondheid	113.263	531.220	5.505	0	0	0	0	0	-608	-203	45	118.002	4.739
Veilig Thuis	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	312.000	588.098	15.163	0	0	0	0	-32.465	-1.675	-558	356	292.821	-19.179
Gezond Leven	7.1	Volksgezondheid	108.927	588.098	5.294	0	0	0	0	0	-585	-195	124	113.565	4.638
OIA	7.1	Volksgezondheid	35.010	588.098	1.701	0	0	0	0	0	-188	-63	41	36.501	1.491
Bijdrage huisvesting	7.1	Volksgezondheid	25.690	588.098	1.249	0	0	0	0	0	0	0	29	26.968	1.278
Totaal Uniforme taken obv inwoners			**1.297.299**		**63.049**	**-10.269**	**0**	**-2.567**	**-6.418**	**-32.465**	**-6.842**	**-2.282**	**4.078**	**1.303.584**	**6.285**
Uniforme taken obv facturen															
Vaccinatieprogramma	7.1	Volksgezondheid	20.425											22.920	2.495
Toezicht en handh. Kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	73.513											75.140	1.627
Nu Niet Zwanger	7.1	Volksgezondheid	12.550											13.174	624
Totaal Uniforme taken obv facturen			**106.488**											**111.234**	**4.746**
Facultatieve taken															
Facultatief Jeugdgezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	26.675											14.300	-12.375
Gezondheidszorg Oekraïnse kinderen	7.1	Volksgezondheid	2.888											1.122	-1.766
Lichte handhaving en registratie kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	20.181											20.748	567
Gezondheidsmakelaar	7.1	Volksgezondheid	3.390											0	-3.390
Valpreventie	7.1	Volksgezondheid	0											35.813	35.813
Oriëntatie GGD plan SPUK IZA/Gala	7.1	Volksgezondheid	3.700											0	-3.700
															0
Totaal facultatieve taken			**56.834**											**71.983**	**15.149**
Totaal bijdrage uniform en facultatief			**1.460.621**											**1.486.801**	**26.179**

				Mutaties 2026											
Druten	**Taak veld**	**Omschrijving Taakveld**	**Begroting 2025**	**Inwoners**	**Indexering**	**Bundelen vaccinaties**	**JGZ 0-4**	**Forensische geneeskunde**	**Nieuw Elektronisch KindDossier**	**Veilig Thuis**	**Informatie-voorziening**	**Opleidings-budget**	**Verhouding inwoners**	**Begroting 2026**	**Verschil tov begroting 2025**
				19.776	**4,86%**										
Uniforme taken obv inwoners															
Jeugdgezondheidszorg 0 - 18	7.1	Volksgezondheid	493.377	377.222	23.978	-6.725	-14.417	0	-4.203	0	-2.627	-876	-3.680	484.827	-8.550
Algemene gezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	108.122	588.098	5.255	0	0	0	0	0	-578	-193	-464	112.142	4.020
Toezicht WMO	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	10.516	588.098	511	0	0	0	0	0	-56	-19	-45	10.907	391
Forensisch Dienstverlening	1.2	Openbare orde en veiligheid	24.154	588.098	1.174	0	0	-1.681	0	0	-129	-43	-105	23.370	-784
Bijzondere Zorg	7.1	Volksgezondheid	74.565	531.220	3.624	0	0	0	0	0	-398	-133	-376	77.282	2.717
Veilig Thuis	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	205.400	588.098	9.982	0	0	0	0	-21.262	-1.097	-366	-883	191.774	-13.626
Gezond Leven	7.1	Volksgezondheid	71.710	588.098	3.485	0	0	0	0	0	-383	-128	-308	74.376	2.666
OIA	7.1	Volksgezondheid	23.048	588.098	1.120	0	0	0	0	0	-123	-41	-99	23.905	857
Bijdrage huisvesting	7.1	Volksgezondheid	16.913	588.098	822	0	0	0	0	0	0	0	-73	17.662	749
Totaal Uniforme taken obv inwoners			**1.027.805**		**49.951**	**-6.725**	**-14.417**	**-1.681**	**-4.203**	**-21.262**	**-5.391**	**-1.799**	**-6.033**	**1.016.245**	**-11.560**
Uniforme taken obv facturen															
Huisvesting Consultatiebureaus	7.1	Volksgezondheid	51.743											54.163	2.420
Vaccinatieprogramma	7.1	Volksgezondheid	50.630											52.824	2.194
Toezicht en handh. Kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	38.149											40.950	2.801
Nu niet Zwanger	7.1	Volksgezondheid	8.262											8.628	366
Totaal Uniforme taken obv facturen			**148.784**											**156.565**	**7.782**
Facultatieve taken															
Videohometraining / Lichte hulp	7.1	Volksgezondheid	8.970											4240	-4.730
Expertiseteam Jonge Kind	7.1	Volksgezondheid	4.120											4290	170
VVE	7.1	Volksgezondheid	8.961											9434	473
STORM	7.1	Volksgezondheid	0											11660	11.660
Gezondheidszorg Oekraïnse kinderen	7.1	Volksgezondheid	14.057											5.459	-8.598
Lichte handhaving en registratie kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	12.808											13.168	360
Maatwerk Gezonde School	7.1	Volksgezondheid	23.730											0	-23.730
Oriëntatie GGD plan SPUK IZA/Gala	7.1	Volksgezondheid	2.600											0	-2.600
Kansrijke start	7.1	Volksgezondheid	3.955											7.605	3.650
Welzijn op recept	7.1	Volksgezondheid	0											6.435	6.435
Valpreventie	7.1	Volksgezondheid	0											7.722	7.722
Gezondheidsmakelaars	7.1	Volksgezondheid	0											24.570	24.570
Totaal facultatieve taken			**79.201**											**94.583**	**15.382**
Totaal bijdrage uniform en facultatief			**1.255.790**											**1.267.394**	**11.604**

				Mutaties 2026											
Heumen	**Taak veld**	**Omschrijving Taakveld**	**Begroting 2025**	**Inwoners**	**Indexering**	**Bundelen vaccinaties**	**JGZ 0-4**	**Forensische geneeskunde**	**Nieuw Elektronisch KindDossier**	**Veilig Thuis**	**Informatie-voorziening**	**Opleidings-budget**	**Verhouding inwoners**	**Begroting 2026**	**Verschil tov begroting 2025**
				16.936	**4,86%**										
Uniforme taken obv inwoners															
Jeugdgezondheidszorg 0 - 18	7.1	Volksgezondheid	424.003	377.222	20.607	-5.760	-12.347	0	-3.600	0	-2.250	-750	-4.701	415.202	-8.801
Preventieve Logopedie	7.1	Volksgezondheid	6.305	478.792	306	0	0	0	0	0	-34	-11	-56	6.510	205
Algemene gezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	92.919	588.098	4.516	0	0	0	0	0	-495	-165	-738	96.037	3.118
Toezicht WMO	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	9.038	588.098	439	0	0	0	0	0	-48	-16	-72	9.341	303
Forensisch Dienstverlening	1.2	Openbare orde en veiligheid	20.757	588.098	1.009	0	0	-1.440	0	0	-110	-37	-165	20.014	-743
Bijzondere Zorg	7.1	Volksgezondheid	64.080	531.220	3.114	0	0	0	0	0	-341	-114	-556	66.183	2.103
Veilig Thuis	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	176.519	588.098	8.579	0	0	0	0	-18.209	-940	-313	-1.402	164.234	-12.285
Gezond Leven	7.1	Volksgezondheid	61.627	588.098	2.995	0	0	0	0	0	-328	-109	-490	63.695	2.068
OIA	7.1	Volksgezondheid	19.807	588.098	963	0	0	0	0	0	-105	-35	-158	20.472	665
Bijdrage huisvesting	7.1	Volksgezondheid	14.535	588.098	706	0	0	0	0	0	0	0	-115	15.126	591
Totaal Uniforme taken obv inwoners			**889.590**		**43.234**	**-5.760**	**-12.347**	**-1.440**	**-3.600**	**-18.209**	**-4.651**	**-1.550**	**-8.453**	**876.814**	**-12.776**
Uniforme taken obv facturen															
Huisvesting Consultatiebureaus	7.1	Volksgezondheid	35.460											39.928	4.468
Vaccinatieprogramma	7.1	Volksgezondheid	43.511											45.238	1.727
Toezicht en handh. Kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	43.412											43.550	138
Nu Niet Zwanger	7.1	Volksgezondheid	7.100											7.389	289
Totaal Uniforme taken obv facturen			**129.483**											**136.105**	**6.621**
Facultatieve taken															
Lichte hulp	7.1	Volksgezondheid	4.233											4.038	-195
Gezondheidszorg Oekraïnse kinderen	7.1	Volksgezondheid	9.713											3.769	-5.944
VVE	7.1	Volksgezondheid	1.372											0	-1.372
Wijk GGD	7.1	Volksgezondheid	0											64.584	64.584
Gezondheidsmakelaar / Buurtsportcoaches	7.1	Volksgezondheid	10.396											10.764	368
Oriëntatie GGD plan SPUK IZA/Gala	7.1	Volksgezondheid	1.800											0	-1.800
Kind naar gezond gewicht	7.1	Volksgezondheid	0											11.817	11.817
Totaal facultatieve taken			**27.514**											**94.972**	**67.458**
Totaal bijdrage uniform en facultatief			**1.046.588**											**1.107.891**	**61.303**

				Mutaties 2026											
Maasdriel	**Taak veld**	**Omschrijving Taakveld**	**Begroting 2025**	**Inwoners**	**Indexering**	**Bundelen vaccinaties**	**JGZ 0-4**	**Forensische geneeskunde**	**Nieuw Elektronisch KindDossier**	**Veilig Thuis**	**Informatie-voorziening**	**Opleidings-budget**	**Verhouding inwoners**	**Begroting 2026**	**Verschil tov begroting 2025**
				26.278	**4,86%**										
Uniforme taken obv inwoners															
Jeugdgezondheidszorg 4 - 18	7.1	Volksgezondheid	414.586	210.876	20.149	-8.937	0	0	-5.585	0	-2.228	-743	957	418.199	3.613
Preventieve Logopedie	7.1	Volksgezondheid	9.741	478.792	473	0	0	0	0	0	-52	-17	-43	10.102	361
Algemene gezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	143.539	588.098	6.976	0	0	0	0	0	-767	-256	-480	149.012	5.473
Toezicht WMO	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	13.961	588.098	679	0	0	0	0	0	-75	-25	-46	14.494	533
Forensisch Dienstverlening	1.2	Openbare orde en veiligheid	32.065	588.098	1.558	0	0	-2.234	0	0	-171	-57	-107	31.054	-1.011
Veilig Thuis	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	272.683	588.098	13.252	0	0	0	0	-28.253	-1.458	-486	-911	254.827	-17.856
Veilig Thuis Centrum gemeenten	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	68.323	246.378	3.320	0	0	0	0	0	0	0	0	71.643	3.320
Gezond Leven	7.1	Volksgezondheid	95.200	588.098	4.627	0	0	0	0	0	-509	-170	-318	98.830	3.630
OIA	7.1	Volksgezondheid	30.598	588.098	1.487	0	0	0	0	0	-164	-55	-101	31.765	1.167
Bijdrage huisvesting	7.1	Volksgezondheid	22.453	588.098	1.091	0	0	0	0	0	0	0	-75	23.469	1.016
Totaal Uniforme taken obv inwoners			**1.103.149**		**53.612**	**-8.937**	**0**	**-2.234**	**-5.585**	**-28.253**	**-5.424**	**-1.809**	**-1.125**	**1.103.394**	**245**
Uniforme taken obv facturen															
Vaccinatieprogramma	7.1	Volksgezondheid	17.851											19.946	2.095
Toezicht en handh. Kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	67.109											67.600	491
Nu Niet Zwanger	7.1	Volksgezondheid	10.969											11.465	496
Totaal Uniforme taken obv facturen			**95.929**											**99.011**	**3.082**
Facultatieve taken															
Integrale Vroeghulp	7.1	Volksgezondheid	1656											2.145	489
Gezondheidszorg Oekraïnse kinderen	7.1	Volksgezondheid	22.910											8.888	-14.022
Gezondheidsmakelaar / Buurtsportcoaches	7.1	Volksgezondheid	52.275											43.875	-8.400
Oriëntatie GGD plan SPUK IZA/Gala	7.1	Volksgezondheid	3.700											0	-3.700
Kind naar gezond gewicht	7.1	Volksgezondheid	0											11.700	11.700
Valpreventie	7.1	Volksgezondheid	0											16.467	16.467
Totaal facultatieve taken			**80.541**											**83.075**	**2.534**
Totaal bijdrage uniform en facultatief			**1.279.619**											**1.285.480**	**5.861**

				Mutaties 2026											
Neder-Betuwe	**Taak veld**	**Omschrijving Taakveld**	**Begroting 2025**	**Inwoners**	**Indexering**	**Bundelen vaccinaties**	**JGZ 0-4**	**Forensische geneeskunde**	**Nieuw Elektronisch KindDossier**	**Veilig Thuis**	**Informatie-voorziening**	**Opleidings-budget**	**Verhouding inwoners**	**Begroting 2026**	**Verschil tov begroting 2025**
				25.965	**4,86%**										
Uniforme taken obv inwoners															
Jeugdgezondheidszorg 0 - 18	7.1	Volksgezondheid	640.489	377.222	31.128	-8.830	-18.929	0	-5.519	0	-3.450	-1.150	2.817	636.556	-3.933
Preventieve Logopedie	7.1	Volksgezondheid	9.525	478.792	463	0	0	0	0	0	-51	-17	61	9.981	456
Algemene gezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	140.362	588.098	6.822	0	0	0	0	0	-758	-253	1.064	147.237	6.875
Toezicht WMO	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	13.652	588.098	663	0	0	0	0	0	-74	-25	105	14.321	669
Forensisch Dienstverlening	1.2	Openbare orde en veiligheid	31.355	588.098	1.524	0	0	-2.208	0	0	-169	-56	238	30.684	-671
Bijzondere Zorg	7.1	Volksgezondheid	96.798	531.220	4.704	0	0	0	0	0	-523	-174	662	101.467	4.669
Veilig Thuis	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	266.646	588.098	12.959	0	0	0	0	-27.916	-1.441	-480	2.023	251.791	-14.855
Gezond Leven	7.1	Volksgezondheid	93.092	588.098	4.524	0	0	0	0	0	-503	-168	707	97.652	4.560
OIA	7.1	Volksgezondheid	29.921	588.098	1.454	0	0	0	0	0	-162	-54	227	31.386	1.465
Bijdrage huisvesting	7.1	Volksgezondheid	21.956	588.098	1.067	0	0	0	0	0	0	0	166	23.189	1.233
Totaal Uniforme taken obv inwoners			**1.343.795**		**65.308**	**-8.830**	**-18.929**	**-2.208**	**-5.519**	**-27.916**	**-7.131**	**-2.377**	**8.071**	**1.344.264**	**469**
Uniforme taken obv facturen															
Huisvesting Consultatiebureaus	7.1	Volksgezondheid	75.498											77.847	2.349
Vaccinatieprogramma	7.1	Volksgezondheid	65.726											69.356	3.630
Toezicht en handh. Kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	69.998											70.200	202
Nu Niet Zwanger	7.1	Volksgezondheid	10.726											11.328	602
Totaal Uniforme taken obv facturen			**221.948**											**228.731**	**6.783**
Facultatieve taken															
Maatwerk Jeugdgezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	81.628											72.928	-8.700
Gezondheidszorg Oekraïnse kinderen	7.1	Volksgezondheid	23.750											9.216	-14.534
Gezondheidsmakelaar / Buurtsportcoaches	7.1	Volksgezondheid	23.956											24.804	848
Oriëntatie GGD plan SPUK IZA/Gala	7.1	Volksgezondheid	3.600											0	-3.600
Valpreventie	7.1	Volksgezondheid	0											10.764	10.764
Totaal facultatieve taken			**132.934**											**117.712**	**-15.222**
Totaal bijdrage uniform en facultatief			**1.698.677**											**1.690.707**	**-7.970**

				Mutaties 2026											
Nijmegen	**Taak veld**	**Omschrijving Taakveld**	**Begroting 2025**	**Inwoners**	**Indexering**	**Bundelen vaccinaties**	**JGZ 0-4**	**Forensische geneeskunde**	**Nieuw Elektronisch KindDossier**	**Veilig Thuis**	**Informatie-voorziening**	**Opleidings-budget**	**Verhouding inwoners**	**Begroting 2026**	**Verschil tov begroting 2025**
				189.500	**4,86%**										
Uniforme taken obv inwoners															
Jeugdgezondheidszorg 0 - 18	7.1	Volksgezondheid	4.652.019	377.222	226.088	-64.445	-138.148	0	-40.279	0	-25.177	-8.391	44.103	4.645.770	-6.249
Preventieve Logopedie	7.1	Volksgezondheid	69.182	478.792	3.362	0	0	0	0	0	-375	-125	802	72.846	3.664
Algemene gezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	1.019.476	588.098	49.547	0	0	0	0	0	-5.534	-1.845	12.936	1.074.580	55.104
Toezicht WMO	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	99.159	588.098	4.819	0	0	0	0	0	-538	-179	1.257	104.518	5.359
Toezicht WMO Centrum gemeente	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	315.882	189.500	15.352	0	0	0	0	0	0	0	0	331.234	15.352
Forensisch Dienstverlening	1.2	Openbare orde en veiligheid	227.742	588.098	11.068	0	0	-16.111	0	0	-1.236	-412	2.889	223.940	-3.802
Bijzondere Zorg	7.1	Volksgezondheid	703.066	531.220	34.169	0	0	0	0	0	-3.814	-1.271	8.388	740.538	37.472
Bijzondere Zorg Centrum gemeente	7.1	Volksgezondheid	916.990	189.500	44.566	0	0	0	0	0	0	0	0	961.556	44.566
Veilig Thuis	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	1.936.708	588.098	94.124	0	0	0	0	-203.742	-10.512	-3.505	24.572	1.837.645	-99.063
Veilig Thuis Centrum gemeenten	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	1.944.340	246.378	94.495	0	0	0	0	0	0	0	2	2.038.837	94.497
Gezond Leven	7.1	Volksgezondheid	676.149	588.098	32.861	0	0	0	0	0	-3.670	-1.223	8.579	712.696	36.547
OIA	7.1	Volksgezondheid	217.319	588.098	10.562	0	0	0	0	0	-1.180	-393	2.758	229.066	11.747
Bijdrage huisvesting	7.1	Volksgezondheid	159.468	588.098	7.750	0	0	0	0	0	0	0	2.025	169.243	9.775
Totaal Uniforme taken obv inwoners			**12.937.500**		**628.763**	**-64.445**	**-138.148**	**-16.111**	**-40.279**	**-203.742**	**-52.036**	**-17.344**	**108.311**	**13.142.470**	**204.969**
Uniforme taken obv facturen															
Huisvesting Consultatiebureaus	7.1	Volksgezondheid	505.573											523.947	18.374
Vaccinatieprogramma	7.1	Volksgezondheid	477.388											506.178	28.790
Toezicht en handh. Kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	388.889											366.145	-22.744
Nu Niet Zwanger	7.1	Volksgezondheid	77.903											82.678	4.775
Totaal Uniforme taken obv facturen			**1.449.752**											**1.478.948**	**29.195**

Nijmegen	Taak veld	Omschrijving Taakveld	Begroting 2025	Mutaties 2026									Begroting 2026	Verschil tov begroting 2025
				Inwoners	Indexering	Bundelen vaccinaties	JGZ 0-4	Forensische geneeskunde	Nieuw Elektronisch KindDossier	Veilig Thuis	Informatie-voorziening	Opleidings-budget	Verhouding inwoners	
Facultatieve taken														
Voorzorg	7.1	Volksgezondheid	57.680										113.208	55.528
VVE en Indicatiestelling	7.1	Volksgezondheid	15.450										15.900	450
Inzet arts	7.1	Volksgezondheid	100.073										103.202	3.129
Maatwerk attentiewijken	6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	184.028										189.473	5.445
Kijk op Kleintjes	6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	229.690										154.654	-75.036
Sociaal medische indicatie	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	5.150										5.300	150
Versterking ZAT ROC Nijmegen	6.72	Samenkracht en burgerparticipatie	86.417										78.056	-8.361
Schoolverzuim	7.1	Volksgezondheid	44.022										45.617	1.595
STORM	7.1	Volksgezondheid	70.143										39.962	-30.181
Gezondheidszorg Oekraïnse kinderen	7.1	Volksgezondheid	85.136										33.037	-52.099
Lichte handhaving en registratie kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	110.448										113.568	3.120
Kennisnetwerk in Sekswerk en Seksualiteit (KISS)	7.1	Volksgezondheid	144.450										148.590	4.140
Regionaal netwerkaanpak Seksueel Geweld	7.1	Volksgezondheid	53.675										55.575	1.900
Algemene Gezondheid Oekraïners	7.1	Volksgezondheid	0										50.000	50.000
Sluitende Aanpak	7.1	Volksgezondheid	11.662										23.325	11.663
Buitenzorg	7.1	Volksgezondheid	62.602										55.575	-7.027
Begeleiden ex-gedetineerden	7.1	Volksgezondheid	17.628										18.252	624
Housing First	7.1	Volksgezondheid	53.675										64.818	11.143
2eFase buitenslapers	7.1	Volksgezondheid	0										36.270	36.270
Flexibel Budget	7.1	Volksgezondheid	60.000										60.000	0
Centrale Toegang maatschappelijke opvang	6.81a/b	Beschermd Wonen / Maatschappelijke	1.668.028										1.957.590	289.562
Gezondheidsmakelaar	7.1	Volksgezondheid	749.529										776.061	26.532
Gezondheidsmakelaar/Buurtsportcoaches	7.1	Volksgezondheid	94.855										69.030	-25.825
Kind naar gezond gewicht	7.1	Volksgezondheid	0										98.985	98.985
Kansrijke Start	7.1	Volksgezondheid	23.270										23.950	680
Schoolsout	4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	207.099										213.750	6.651
Beweeg je Fit	7.1	Volksgezondheid	81.120										82.330	1.210
Gezond Ouder Worden	7.1	Volksgezondheid	153.970										222.036	68.066
Oriëntatie GGD plan SPUK IZA/Gala	7.1	Volksgezondheid	27.274										0	-27.274
Totaal facultatieve taken			**4.397.074**										**4.848.114**	**451.040**
Totaal bijdrage uniform en facultatief			**18.784.327**										**19.469.532**	**685.204**

				Mutaties 2026											
Tiel	**Taak veld**	**Omschrijving Taakveld**	**Begroting 2025**	**Inwoners**	**Indexering**	**Bundelen vaccinaties**	**JGZ 0-4**	**Forensische geneeskunde**	**Nieuw Elektronisch KindDossier**	**Veilig Thuis**	**Informatie-voorziening**	**Opleidings-budget**	**Verhouding inwoners**	**Begroting 2026**	**Verschil tov begroting 2025**
				42.600	**4,86%**										
Uniforme taken obv inwoners															
Jeugdgezondheidszorg 4 - 18	7.1	Volksgezondheid	680.065	210.876	33.051	-14.487	0	0	-9.055	0	-3.613	-1.203	-6.805	677.953	-2.112
Preventieve Logopedie	7.1	Volksgezondheid	15.978	478.792	777	0	0	0	0	0	-84	-28	-267	16.376	398
Algemene gezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	235.454	588.098	11.443	0	0	0	0	0	-1.243	-415	-3.671	241.568	6.114
Toezicht WMO	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	22.901	588.098	1.113	0	0	0	0	0	-121	-40	-357	23.496	595
Forensisch Dienstverlening	1.2	Openbare orde en veiligheid	52.598	588.098	2.556	0	0	-3.622	0	0	-278	-93	-819	50.342	-2.256
Bijzondere Zorg	7.1	Volksgezondheid	162.377	531.220	7.892	0	0	0	0	0	-857	-286	-2.651	166.475	4.098
Veilig Thuis	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	447.293	588.098	21.738	0	0	0	0	-45.801	-2.363	-788	-6.973	413.106	-34.187
Gezond Leven	7.1	Volksgezondheid	156.161	588.098	7.589	0	0	0	0	0	-825	-275	-2.435	160.215	4.054
OIA	7.1	Volksgezondheid	50.191	588.098	2.439	0	0	0	0	0	-265	-88	-782	51.495	1.304
Bijdrage huisvesting	7.1	Volksgezondheid	36.830	588.098	1.790	0	0	0	0	0	0	0	-574	38.046	1.216
Totaal Uniforme taken obv inwoners			**1.859.848**		**90.388**	**-14.487**	**0**	**-3.622**	**-9.055**	**-45.801**	**-9.649**	**-3.216**	**-25.334**	**1.839.072**	**-20.776**
Uniforme taken obv facturen															
Vaccinatieprogramma	7.1	Volksgezondheid	29.283											32.335	3.052
Toezicht en handh. Kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	94.606											104.650	10.044
Nu Niet Zwanger	7.1	Volksgezondheid	17.992											18.586	594
Totaal Uniforme taken obv facturen			**141.881**											**155.571**	**13.690**
Facultatieve taken															
Logopedisch spreekuur	7.1	Volksgezondheid	67.431											64.954	-2.477
Gezondheidszorg Oekraïnse kinderen	7.1	Volksgezondheid	14.222											5.522	-8.700
Lichte handhaving en registratie kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	23.930											24.606	676
Sluitende Aanpak	7.1	Volksgezondheid	11.662											0	-11.662
Gezondheidsmakelaars/buurtsportcoaches	7.1	Volksgezondheid	35.821											114.524	78.703
Oriëntatie GGD plan SPUK IZA/Gala	7.1	Volksgezondheid	6.400											0	-6.400
Totaal facultatieve taken			**159.467**											**209.606**	**50.140**
Totaal bijdrage uniform en facultatief			**2.161.195**											**2.204.250**	**43.054**

West Betuwe	Taak veld	Omschrijving Taakveld	Begroting 2025	Mutaties 2026									Begroting 2026	Verschil tov begroting 2025
				Inwoners	Indexering	Bundelen vaccinaties	JGZ 0-4	Forensische geneeskunde	Nieuw Elektronisch KindDossier	Veilig Thuis	Informatie-voorziening	Opleidings-budget	Verhouding inwoners	
				53.306	**4,86%**									
Uniforme taken obv inwoners														
Jeugdgezondheidszorg 4 - 18	7.1	Volksgezondheid	838.747	210.876	40.763	-18.128	0	0	-11.330	0	-4.521	-1.507	4.309	848.333	9.586
Preventieve Logopedie	7.1	Volksgezondheid	19.706	478.792	958	0	0	0	0	0	-106	-35	-32	20.491	785
Algemene gezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	290.393	588.098	14.113	0	0	0	0	0	-1.557	-519	-153	302.277	11.884
Toezicht WMO	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	28.245	588.098	1.373	0	0	0	0	0	-151	-50	-16	29.401	1.156
Forensisch Dienstverlening	1.2	Openbare orde en veiligheid	64.871	588.098	3.153	0	0	-4.532	0	0	-348	-116	-34	62.994	-1.877
Bijzondere Zorg	7.1	Volksgezondheid	200.265	531.220	9.733	0	0	0	0	0	-1.073	-358	-255	208.312	8.047
Veilig Thuis	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	551.661	588.098	26.811	0	0	0	0	-57.312	-2.957	-986	-291	516.926	-34.735
Gezond Leven	7.1	Volksgezondheid	192.598	588.098	9.360	0	0	0	0	0	-1.032	-343	-103	200.480	7.882
OIA	7.1	Volksgezondheid	61.903	588.098	3.008	0	0	0	0	0	-332	-111	-32	64.436	2.533
Bijdrage huisvesting	7.1	Volksgezondheid	45.425	588.098	2.208	0	0	0	0	0	0	0	-25	47.608	2.183
Totaal Uniforme taken obv inwoners			**2.293.814**		**111.480**	**-18.128**	**0**	**-4.532**	**-11.330**	**-57.312**	**-12.077**	**-4.025**	**3.368**	**2.301.259**	**7.444**
Uniforme taken obv facturen															
Vaccinatieprogramma	7.1	Volksgezondheid	36.115											40.461	4.346
Toezicht en handh. Kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	152.464											177.125	24.661
Nu Niet Zwanger	7.1	Volksgezondheid	22.190											23.257	1.067
Totaal Uniforme taken obv facturen			**210.769**											**240.843**	**30.074**
Facultatieve taken															
Videohometraining / Lichte Hulp	7.1	Volksgezondheid	23.276											24.052	776
Gezondheidszorg Oekraïnse kinderen	7.1	Volksgezondheid	30.479											11.825	-18.654
Valpreventie	7.1	Volksgezondheid	0											28.020	28.020
Gezonde School	7.1	Volksgezondheid	39.550											0	-39.550
Gezondheidsmakelaar / Buurtsportcoaches	7.1	Volksgezondheid	71.868											39.312	-32.556
Kind naar gezond gewicht	7.1	Volksgezondheid	0											10.112	10.112
Oriëntatie GGD plan SPUK IZA/Gala	7.1	Volksgezondheid	6.800											0	-6.800
Totaal facultatieve taken			**171.973**											**113.321**	**-58.652**
Totaal bijdrage uniform en facultatief			**2.676.556**											**2.655.422**	**-21.135**

West Maas en Waal	Taak veld	Omschrijving Taakveld	Begroting 2025	Mutaties 2026									Begroting 2026	Verschil tov begroting 2025
				Inwoners	Indexering	Bundelen vaccinaties	JGZ 0-4	Forensische geneeskunde	Nieuw Elektronisch KindDossier	Veilig Thuis	Informatie-voorziening	Opleidings-budget	Verhouding inwoners	
				20.524	**4,86%**									
Uniforme taken obv inwoners														
Jeugdgezondheidszorg 0 - 18	7.1	Volksgezondheid	507.152	377.222	24.648	-6.980	-14.962	0	-4.362	0	-2.727	-909	1.305	503.165	-3.987
Algemene gezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	111.141	588.098	5.401	0	0	0	0	0	-599	-200	641	116.384	5.243
Toezicht WMO	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	10.810	588.098	525	0	0	0	0	0	-58	-19	62	11.320	510
Forensisch Dienstverlening	1.2	Openbare orde en veiligheid	24.828	588.098	1.207	0	0	-1.745	0	0	-134	-45	143	24.254	-574
Bijzondere Zorg	7.1	Volksgezondheid	76.647	531.220	3.725	0	0	0	0	0	-413	-138	384	80.205	3.558
Veilig Thuis	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	211.135	588.098	10.261	0	0	0	0	-22.066	-1.139	-380	1.218	199.028	-12.106
Gezond Leven	7.1	Volksgezondheid	73.712	588.098	3.582	0	0	0	0	0	-398	-133	426	77.189	3.477
OIA	7.1	Volksgezondheid	23.692	588.098	1.151	0	0	0	0	0	-128	-43	138	24.810	1.118
Bijdrage huisvesting	7.1	Volksgezondheid	17.385	588.098	845	0	0	0	0	0	0	0	100	18.330	945
Totaal Uniforme taken obv inwoners			**1.056.502**		**51.345**	**-6.980**	**-14.962**	**-1.745**	**-4.362**	**-22.066**	**-5.596**	**-1.867**	**4.417**	**1.054.685**	**-1.816**
Uniforme taken obv facturen															
Huisvesting Consultatiebureaus	7.1	Volksgezondheid	55.289											54.865	-424
Vaccinatieprogramma	7.1	Volksgezondheid	52.043											54.822	2.779
Toezicht en handh. Kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	64.871											64.220	-651
Nu Niet Zwanger	7.1	Volksgezondheid	8.493											8.955	462
Totaal Uniforme taken obv facturen			**180.696**											**182.862**	**2.166**
Facultatieve taken															
Video Home Training / Opvoedcoach	7.1	Volksgezondheid	9.064											2.544	-6.520
VVE	7.1	Volksgezondheid	2.884											2.862	-22
STORM	7.1	Volksgezondheid	0											2.332	2.332
Gezondheidszorg Oekraïnse kinderen	7.1	Volksgezondheid	18.743											7.274	-11.469
Maatwerk Gezonde School	7.1	Volksgezondheid	11.300											11.700	400
Gezondheidsmakelaars/Buurtsportcoach	7.1	Volksgezondheid	14.125											0	-14.125
Kansrijke start	7.1	Volksgezondheid	0											14.625	14.625
Oriëntatie GGD plan SPUK IZA/Gala	7.1	Volksgezondheid	2700											0	-2700
Totaal facultatieve taken			**58.816**											**41.337**	**-17.479**
Totaal bijdrage uniform en facultatief			**1.296.013**											**1.278.883**	**-17.130**

Wijchen	Taak veld	Omschrijving Taakveld	Begroting 2025	Mutaties 2026									Begroting 2026	Verschil tov begroting 2025
				Inwoners	Indexering	Bundelen vaccinaties	JGZ 0-4	Forensische geneeskunde	Nieuw Elektronisch KindDossier	Veilig Thuis	Informatie-voorziening	Opleidings-budget	Verhouding inwoners	
				42.281	**4,86%**									
Uniforme taken obv inwoners														
Jeugdgezondheidszorg 0 - 18	7.1	Volksgezondheid	1.059.458	377.222	51.490	-14.379	-30.823	0	-8.987	0	-5.617	-1.871	-12.712	1.036.558	-22.899
Algemene gezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	232.177	588.098	11.284	0	0	0	0	0	-1.235	-412	-2.055	239.759	7.582
Toezicht WMO	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	22.583	588.098	1.098	0	0	0	0	0	-120	-40	-201	23.320	737
Forensisch Dienstverlening	1.2	Openbare orde en veiligheid	51.866	588.098	2.521	0	0	-3.595	0	0	-276	-92	-459	49.965	-1.901
Bijzondere Zorg	7.1	Volksgezondheid	160.118	531.220	7.782	0	0	0	0	0	-851	-283	-1.538	165.228	5.110
Veilig Thuis	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	441.069	588.098	21.436	0	0	0	0	-45.458	-2.346	-782	-3.906	410.013	-31.055
Gezond Leven	7.1	Volksgezondheid	153.987	588.098	7.484	0	0	0	0	0	-819	-273	-1.363	159.016	5.029
OIA	7.1	Volksgezondheid	49.493	588.098	2.405	0	0	0	0	0	-263	-88	-438	51.109	1.616
Bijdrage huisvesting	7.1	Volksgezondheid	36.318	588.098	1.765	0	0	0	0	0	0	0	-322	37.761	1.443
Totaal Uniforme taken obv inwoners			**2.207.068**	**5.025.128**	**107.265**	**-14.379**	**-30.823**	**-3.595**	**-8.987**	**-45.458**	**-11.527**	**-3.841**	**-22.994**	**2.172.730**	**-34.339**
Uniforme taken obv facturen															
Huisvesting Consultatiebureaus	7.1	Volksgezondheid	96.011											103.764	7.753
Vaccinatieprogramma	7.1	Volksgezondheid	108.721											112.938	4.217
Toezicht en handh. Kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	76.676											84.630	7.955
Nu Niet Zwanger	7.1	Volksgezondheid	17.742											18.447	705
Totaal Uniforme taken obv facturen			**299.150**											**319.780**	**20.630**
Facultatieve taken															
VHT / LH / VVE / Komeetoverleg	7.1	Volksgezondheid	29.870											19.610	-10.260
Schoolverzuim	7.1	Volksgezondheid	10.074											0	-10.074
STORM	7.1	Volksgezondheid	0											18.232	18.232
Gezondheidszorg Oekraïnse kinderen	7.1	Volksgezondheid	19.105											7.413	-11.692
Valpreventie	7.1	Volksgezondheid	0											15.795	15.795
Gezondheidsmakelaars/Buurtsportcoach	7.1	Volksgezondheid	22.600											35.100	12.500
Welzijn op recept	7.1	Volksgezondheid	0											13.338	13.338
Kansrijke Start	7.1	Volksgezondheid	18.645											15.678	-2.967
Oriëntatie GGD plan SPUK IZA/Gala	7.1	Volksgezondheid	5.300											0	-5.300
Totaal facultatieve taken			**105.594**											**125.166**	**19.572**
Totaal bijdrage uniform en facultatief			**2.611.812**											**2.617.675**	**5.863**

Zaltbommel	Taak veld	Omschrijving Taakveld	Begroting 2025	Mutaties 2026									Begroting 2026	Verschil tov begroting 2025
				Inwoners	Indexering	Bundelen vaccinaties	JGZ 0-4	Forensische geneeskunde	Nieuw Elektronisch KindDossier	Veilig Thuis	Informatie-voorziening	Opleidings-budget	Verhouding inwoners	
				30.600	**4,86%**									
Uniforme taken obv inwoners														
Jeugdgezondheidszorg 4 - 18	7.1	Volksgezondheid	485.874	210.876	23.613	-10.406	0	0	-6.504	0	-2.595	-865	-2.136	486.981	1.107
Preventieve Logopedie	7.1	Volksgezondheid	11.415	478.792	555	0	0	0	0	0	-61	-20	-126	11.763	348
Algemene gezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	168.221	588.098	8.176	0	0	0	0	0	-894	-298	-1.685	173.520	5.299
Toezicht WMO	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	16.362	588.098	795	0	0	0	0	0	-87	-29	-164	16.877	515
Forensisch Dienstverlening	1.2	Openbare orde en veiligheid	37.579	588.098	1.826	0	0	-2.602	0	0	-200	-67	-375	36.161	-1.418
Veilig Thuis	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	319.570	588.098	15.531	0	0	0	0	-32.900	-1.698	-566	-3.198	296.739	-22.831
Veilig Thuis Centrum gemeenten	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	78.952	246.378	3.837	0	0	0	0	0	0	0	0	82.789	3.837
Gezond Leven	7.1	Volksgezondheid	111.569	588.098	5.422	0	0	0	0	0	-593	-198	-1.116	115.084	3.515
OIA	7.1	Volksgezondheid	35.859	588.098	1.743	0	0	0	0	0	-190	-63	-360	36.989	1.130
Bijdrage huisvesting	7.1	Volksgezondheid	26.314	588.098	1.279	0	0	0	0	0	0	0	-264	27.329	1.015
Totaal Uniforme taken obv inwoners			**1.291.715**	**5.052.732**	**62.777**	**-10.406**	**0**	**-2.602**	**-6.504**	**-32.900**	**-6.318**	**-2.106**	**-9.423**	**1.284.233**	**-7.482**
Uniforme taken obv facturen															
Vaccinatieprogramma	7.1	Volksgezondheid	20.921											23.226	2.305
Toezicht en handh. Kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	64.362											69.485	5.123
Nu Niet Zwanger	7.1	Volksgezondheid	12.855											13.351	496
Totaal Uniforme taken obv facturen			**98.138**											**106.062**	**7.924**
Facultatieve taken															
Gezondheidszorg Oekraïnse kinderen	7.1	Volksgezondheid	7.722											3000	-4.722
Lichte handhaving en registratie kinderopvang	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	17.488											17.982	494
Valpreventie	7.1	Volksgezondheid	0											16.584	16.584
Gezondheidsmakelaar / Buurtsportcoaches	7.1	Volksgezondheid	43.888											32.292	-11.596
Kind naar gezond gewicht	7.1	Volksgezondheid	0											11.700	11.700
Oriëntatie GGD plan SPUK IZA/Gala	7.1	Volksgezondheid	4.000											0	-4.000
Totaal facultatieve taken			**73.098**											**81.558**	**8.460**
Totaal bijdrage uniform en facultatief			**1.462.951**											**1.471.853**	**8.902**

	Berg en Dal	Beuningen	Buren	Culemborg	Druten	Heumen	Maasdriel	Neder-Betuwe	Nijmegen	Tiel	West Betuwe	West Maas en Waal	Wijchen	Zaltbommel
Inwoners per 01-01-2024 (conform BRN Richtlijn)														
Uniform	35.515	26.725	27.896	30.196	19.776	16.936	26.278	25.965	189.500	42.600	53.306	20.524	42.281	30.600
Uniform Gezondheid van de jeugd -9 mnd – 18 jaar	35.515	26.725			19.776	16.936		25.965	189.500			20.524	42.281	
Uniform Gezondheid van de jeugd 4 jaar – 18 jaar			27.896	30.196			26.278			42.600	53.306			30.600
Uniform Bijzondere Zorg	35.515	26.725	27.896	30.196	19.776	16.936		25.965	189.500	42.600	53.306	20.524	42.281	
Uniform logopedie	35.515		27.896	30.196		16.936	26.278	25.965	189.500	42.600	53.306			30.600
Uniforme bijdrage zorgtaken														
Jeugdgezondheidszorg	884.336	655.188	454.672	492.159	484.827	421.712	428.301	646.537	4.718.616	694.329	868.824	503.165	1.036.559	498.744
Algemene gezondheidszorg	262.949	197.869	206.539	223.568	146.419	125.392	194.560	192.242	1.734.272	315.406	394.672	151.958	313.044	226.559
Bijzondere Zorg	138.787	104.437	109.013	118.002	77.282	66.183	0	101.467	1.702.095	166.475	208.312	80.205	165.228	0
Veilig Thuis	344.401	259.161	270.517	292.821	191.774	164.234	326.469	251.791	3.876.482	413.106	516.926	199.028	410.013	379.528
Gezond Leven	133.569	100.511	104.915	113.565	74.376	63.695	98.830	97.652	712.696	160.215	200.480	77.189	159.016	115.084
IO&A	42.930	32.305	33.720	36.501	23.905	20.472	31.765	31.386	229.066	51.495	64.436	24.809	51.109	36.989
Totaal zorgtaken	**1.806.972**	**1.349.471**	**1.179.376**	**1.276.616**	**998.583**	**861.688**	**1.079.925**	**1.321.075**	**12.973.227**	**1.801.026**	**2.253.650**	**1.036.354**	**2.134.969**	**1.256.904**
Bijdrage huisvesting	**31.718**	**23.868**	**24.914**	**26.968**	**17.662**	**15.126**	**23.469**	**23.189**	**169.243**	**38.046**	**47.608**	**18.330**	**37.761**	**27.329**
Totaal uniforme bijdrage obv inwoners	**1.838.690**	**1.373.339**	**1.204.290**	**1.303.584**	**1.016.245**	**876.814**	**1.103.394**	**1.344.264**	**13.142.470**	**1.839.072**	**2.301.258**	**1.054.684**	**2.172.730**	**1.284.233**
Huisvesting Consultatiebureaus	125.446	70.430			54.163	39.928		77.847	523.947			54.865	103.764	
Vaccinatieprogramma	94.865	71.386	21.174	22.920	52.824	45.238	19.946	69.356	506.178	32.335	40.461	54.822	112.938	23.226
Toezicht en handh. Kinderopvang	73.125	71.955	63.635	75.140	40.950	43.550	67.600	70.200	366.145	104.650	177.125	64.220	84.630	69.485
Nu Niet Zwanger	15.495	11.660	12.171	13.174	8.628	7.389	11.465	11.328	82.678	18.586	23.257	8.955	18.447	13.351
Totaal uniforme bijdrage obv factuur	**308.931**	**225.431**	**96.980**	**111.234**	**156.565**	**136.105**	**99.011**	**228.731**	**1.478.948**	**155.571**	**240.843**	**182.862**	**319.779**	**106.062**
Totaal uniforme bijdrage	**2.147.620**	**1.598.770**	**1.301.270**	**1.414.818**	**1.172.810**	**1.012.919**	**1.202.405**	**1.572.995**	**14.621.418**	**1.994.643**	**2.542.101**	**1.237.546**	**2.492.509**	**1.390.295**

	Berg en Dal	Beuningen	Buren	Culemborg	Druten	Heumen	Maasdriel	Neder-Betuwe	Nijmegen	Tiel	West Betuwe	West Maas en Waal	Wijchen	Zaltbommel
Facultatieve taken														
Productgroep: Jeugdgezondheidszorg (JGZ)														
Facutltatieve taken JGZ	28.246	28.301	13.305	14.300	13.674	4.038	2.145	72.928	15.900	64.954	24.052	5.406	19.610	
Attentiewijken									189.473					
Inzet arts									103.202					
Kijk op Kleintjes									154.654					
Toets sociaal medische indicatie kinderopvang									5.300					
Schoolverzuim					4.290				45.617					
Versterking ZAT ROC Nijmegen									78.056					
Voorzorg									113.208					
STORM					11.660				39.962			2.332	18.232	
Jeugdgezondheidszorg Oekraïnse kinderen	11.901	8.686	8.056	1.122	5.459	3.769	8.888	9.216	33.037	5.522	11.825	7.274	7.413	3.000
	40.147	**36.987**	**21.361**	**15.422**	**35.083**	**7.807**	**11.033**	**82.144**	**778.409**	**70.476**	**35.877**	**15.012**	**45.255**	**3.000**
Productgroep: Algemene Gezondheidszorg (AGZ)														
Lichte handhaving en registratie kinderopvang		23.114		20.748	13.168				113.568	24.606				17.982
Kennisnetwerk in Sekswerk en Seksualiteit (KISS)									148.590					
Regionaal netwerkaanpak Seksueel Geweld									55.575					
Algemene gezondheidszorg Oekraïners									50.000					
	0	**23.114**	**0**	**20.748**	**13.168**	**0**	**0**	**0**	**367.733**	**24.606**	**0**	**0**	**0**	**17.982**
Productgroep: Bijzondere Zorg (BZ)														
Sluitende aanpak									23.325					
Housing First									64.818					
Begeleiding ex-gedetineerden									18.252					
Buitenzorg									55.575					
2e Fase buitenslapers									36.270					
Flexibel Budget									60.000					
Wijk GGD	86.112					64.584								
Centale Toegang Maatschappelijke Opvang									1.957.590					
	86.112	**0**	**0**	**0**	**0**	**64.584**	**0**	**0**	**2.215.830**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

	Berg en Dal	Beuningen	Buren	Culemborg	Druten	Heumen	Maasdriel	Neder-Betuwe	Nijmegen	Tiel	West Betuwe	West Maas en Waal	Wijchen	Zaltbommel
Productgroep: Gezond Leven (GL)														
Valpreventie				35.813	7.722		16.467	10.764			28.020		15.795	16.584
Gezondheidsmakelaar / buurtsportcoaches									776.061					
Gezonde School	31.590											11.700		
JOGG regiseur	55.575													
Gezondheidsmakelaar / buurtsportcoaches overig		10.530			24.570	10.764	43.875	24.804	69.030	114.524	39.312		35.100	32.292
Kind naar gezond gewicht		18.486				11.817	11.700		98.985		10.112			11.700
Welzijn op recept					6.435								13.338	
Kansrijke start					7.605				23.950			14.625	15.678	
Schoolsout		10.455							213.750					
Beweeg je Fit									82.330					
Gezond Ouder Worden									222.036					
	87.165	**39.471**	**0**	**35.813**	**46.332**	**22.581**	**72.042**	**35.568**	**1.486.142**	**114.524**	**77.444**	**26.325**	**79.911**	**60.576**
Totaal facultatieve taken	**213.424**	**99.572**	**21.361**	**71.983**	**94.583**	**94.972**	**83.075**	**117.712**	**4.848.114**	**209.606**	**113.321**	**41.337**	**125.166**	**81.558**
Totaal bijdrage per gemeente	**2.361.044**	**1.698.342**	**1.322.631**	**1.486.801**	**1.267.393**	**1.107.891**	**1.285.480**	**1.690.707**	**19.469.532**	**2.204.249**	**2.655.422**	**1.278.883**	**2.617.675**	**1.471.853**

6.3.1 Rijksvaccinatieprogramma (RVP)

De berekening van het Rijksvaccinatieprogramma voor 2025 is als volgt.

Tarieven		2026
Op Consultatiebureau		
DkTP/Hib/ Hep B	€	17,50
BMR	€	17,50
MenACWY	€	17,50
Pneu	€	17,50
DKTP Booster	€	17,50
Rotavirus	€	19,92
Grootschalig		
BMR	€	15,12
DTP	€	15,12
HPV	€	24,29
MenACWY	€	26,98
vaccinatiebericht	€	0,56

Jeugd 4 tot 18 jarigen	Geboorte jaar	aantal	Opgeroepen	Totaal opgeroepen	opkomst	Totaal te vaccineren		Bedrag
BMR	0	1	0	0	0%	0	€	-
DTP	0	1	0	0	0%	0	€	-
HPV	2016	2	5.687	11.374	61%	6.938	€	168.553
MenACWY	2012	1	6.222	6.222	61%	3.795	€	102.408
Vaccinatiebericht						10.734	€	5.992
Jeugd 0 tot 4 jarigen								
Oproepen op het consultatiebureau								
DkTP/Hib/ Hep B	2026	4	848	3.390	82%	2.780	€	48.652
DkTP/Hib/ Hep B	2026	3	2.543	7.628	82%	6.255	€	109.467
Pneu	2026	3	3.390	10.170	82%	8.339	€	145.955
Rotavirus	2026	2	3.390	6.780	55%	3.729	€	74.276
BMR	2024	1	3.430	3.430	83%	2.847	€	49.826
MenACWY	2024	1	3.430	3.430	84%	2.881	€	50.427
DKTP Booster	2020	1	5.603	5.603	75%	4.202	€	73.547
BMR	2023	1	3.600	3.600	83%	2.988	€	52.296
			0	0	0%	0	€	-
Kinderen van asielzoekers								
DkTP/Hib/ Hep B/BMR/MenACWY/Pneu		11	50		100%	550	€	9.626
DKTP/DTP/MenACWY		3	50		100%	150	€	2.625
HPV		2	100		100%	200	€	4.859
vaccinatiebericht		1				34.921	€	19.493
Maternale Kinkhoest vaccinatie (22 weken)								
Maternale Kinkhoest vaccinatie (22 weken)				3.847	75%	2.885	€	78.624
Vaccinatiebericht						2.885	€	1.610
Inhaalcohort BMR								
Cohort	2021	1	**5.609**	5.609	83%	4.655	€	81.480
Cohort	2018	1	**5.694**	5.694	83%	4.726	€	82.714
vaccinatiebericht						9.381	€	5.237
							€	**1.167.668**

DKTP Booster wordt vanaf 2026 gegeven aan 5,5 jarige

6.4 Bijdrage Mook en Middelaar

Bedragen x € 1,-	BBV Code	Omschrijving BBV Code	Aantal inwoners 2025	Begroting 2025	Begrotingswijziging 2025	Gewijzigde begroting 2025	Index 2026	Besparingen 2026	Verhouding inwoners	Begroting 2026
Inwoners per 1/1/2023 (conform BRN Richtlijn)			**8.134**				4,86%			
JGZ algemeen	7.1	Volksgezondheid		203.712		203.712	9.900	-11.866	-2.334	199.413
Vaccinatieprogramma	7.1	Volksgezondheid		12.359	0	12.359				12.261
Logopedie	7.1	Volksgezondheid		3.029		3.029	147	-21	-28	3.127
Veilig Thuis	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen		84.809		84.809	4.122	-9.420	-30	79.480
Toezicht WMO	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)		4.342		4.342	211	-31	97	4.522
Bijzondere Zorg	7.1	Volksgezondheid		30.319		30.319	1.474	-218	212	31.786
Totaal uniforme taken obv inwonersbijdragen				**338.570**	**0**	**338.570**	**15.854**	**-21.557**	**-2.083**	**330.589**
Huisvesting JGZ Totale kosten huisvesting (= op basis van verwachte huisvestingskosten)	7.1	Volksgezondheid		14.375		14.375				14.962
Nu Niet Zwanger	7.1	Volksgezondheid		3397		3.397	165		-13	3.549
Totaal uniforme taken obv facturen				**17.772**	**0**	**17.772**	**165**	**0**	**-13**	**18.511**
Facultatieve taken										
Maatwerk Lichte hulp	7.1	Volksgezondheid		1.350		1.350				1.124
VVE	7.1	Volksgezondheid		875		0				530
Gezondheidszorg Oekraïnse kinderen	7.1	Volksgezondheid		2463		0				960
Totaal facultatieve taken				**4.688**	**0**	**1.350**				**2.614**

6.5 Thematabel

Onderstaand is de bijdrage per product opgenomen conform nieuwe indeling.

Begroting 2026	Wettelijke taken opgedragen aan de GGD					Werkveld beleidsmatig belegd bij de GGD			Werkveld specifiek (facultatief)						Overhead GGD	Totaal
	OIA	AGZ	JGZ	HV JGZ	GL	AGZ	BZ	VT	OIA	AGZ	BZ	JGZ	GL	VT		
Baten																
Bijdrage deelnemende gemeenten	711	3.335	12.788	0	2.212	1.351	3.037	7.896	0	0	0	0	0	0	525	31.855
Bijdrage deelnemende gemeenten o.b.v. facturen	0	1.629	1.168	1.050	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3.847
Subsidies Rijk	0	799	105	0	0	0	0	0	0	4.835	0	0	37	0	0	5.776
Subsidies gemeenten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	467	2.367	1.198	2.184	0	0	6.216
Overige opbrengsten	0	56	277	15	0	5	32	79	0	3.097	302	399	345	0	202	4.810
Acquisitiedoelstelling	0	155	0	0	0	0	0	0	0	0	45	0	140	0	0	340
Totaal baten	**711**	**5.974**	**14.338**	**1.065**	**2.212**	**1.355**	**3.069**	**7.976**	**0**	**8.399**	**2.714**	**1.597**	**2.706**	**0**	**728**	**52.843**
Lasten																
Personeelskosten	480	3.976	10.261	0	1.549	569	2.153	5.402	0	5.641	2.607	1.573	2.550	0	1.187	37.948
waarvan overhead	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-1.821	-761	-459	-745	0	3.786	0
Kapitaallasten	0	0	19	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1.261	1.281
Huisvestingskosten	35	291	201	1.046	113	42	157	395	0	594	0	0	0	0	-506	2.367
Materiële kosten	33	358	542	20	24	552	28	345	0	2.162	107	24	157	0	6.457	10.808
Rentebaten en -lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	173	173
Onvoorzien	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	265	265
Overhead GGD	163	1.349	3.314	0	526	193	731	1.833	0	1.821	761	459	745	0	-11.896	0
Totaal lasten	**711**	**5.974**	**14.338**	**1.065**	**2.212**	**1.355**	**3.069**	**7.976**	**0**	**8.399**	**2.714**	**1.597**	**2.706**	**0**	**728**	**52.843**
Saldo baten en lasten	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Onttrekkingen reserve	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Toevoegingen reserve	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat voor vpb	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat na vpb	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

N.B.: in de regel huisvestingslasten worden ook de kapitaallasten (690K) die betrekking hebben op huisvesting doorbelast aan de diverse producten waardoor in de kolom overhead een negatief bedrag staat).

6.6 Financiële spelregels

In dit document beschrijven we de spelregels en grondslagen die de GGD op gebied van financiën hanteert. Het doel hiervan is om in aanvulling tot de regels en afspraken die in wet- en regelgeving staan kaders te bepalen omtrent het opstellen van een begroting(swijziging) en de wijze waarop omgegaan wordt met (algemene) reserves.

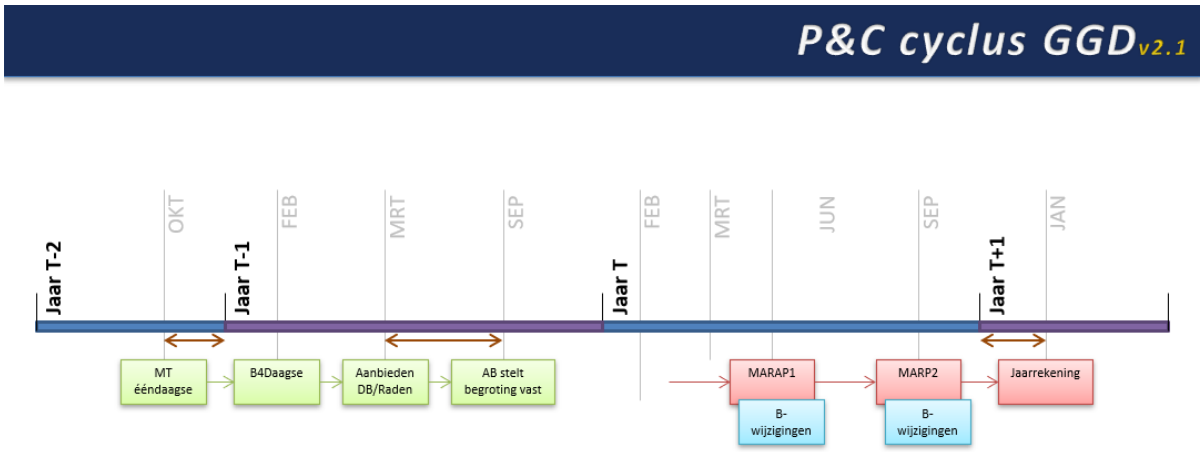
1. Spelregels

Bij het budgethouderschap zoals bij de GGD is ingericht, horen een aantal spelregels die een richtinggevende werking hebben op de handelingswijze bij inhoudelijke en financiële vraagstukken. Deze spelregels zijn hieronder verkort opgenomen.

A) Begroten

Bij het opstellen van de begroting hanteert de GGD de volgende uitgangspunten:

P&C-cyclus
De planning vanaf het opstellen van de begroting tot en met het afleggen van verantwoording via de jaarstukken ziet er bij de GGD als volgt uit:

Relatie beleid-financiën
De GGD besteedt in de begroting veel aandacht aan een goede inhoudelijke toelichting. We beogen daarmee goede onderbouwing te geven voor de bijdragen die we van de gemeenten daarvoor vragen. Daarnaast is het doel met de focus op de inhoud te bereiken dat:

- het voor bestuurders mogelijk is en blijft om politiek-bestuurlijke discussies te voeren die niet alleen over geld gaan maar vooral over de inhoud;
- dit het management van de GGD helpt om met de portefeuillehouders, leden van het Algemeen Bestuur en de raden inzicht te geven en betrokkenheid te behouden;
- bestuurders invulling kunnen geven aan hun rollen en taken binnen het Algemeen Bestuur en daarbuiten in de colleges en raden.

Structureel sluitende begroting
De meerjarenbegroting is structureel sluitend, het laatste van de vier jaarschijven is altijd structureel sluitend. Daarbij gaan we bij het begroten uit van:

- behoedzame, reële ramingen;
- tegenover structurele uitgaven kunnen geen incidentele inkomsten of incidentele meevallers staan.

Reguliere jaarlijkse indexering van de gemeentelijke bijdrage
De indexering van de gemeentelijke bijdrage wordt vastgesteld aan de hand van een tweetal indexen; een loonindex en een materiële index. Een voorbeeld van de normering voor 2023 is hier onder weergegeven. Gezien de bijzondere omstandigheden in 2023 met de sterk oplopende prijzen en hogere cao stijgingen dan voorzien heeft voor deze elementen een begrotingswijziging plaatsgevonden in 2023.

Loonindex
Voor de loonindex wordt het Centraal Economisch Plan (CEP), gepubliceerd in maart 2021, gebruikt als basis voor indexering. Het gaat dan om het CEP 2021 bijlage Middelen en Bestedingen 2023. Uit deze bijlage wordt genomen: "beloning werknemersoverheidssector, prijsmutatie uit de kolom bestedingen" als indexering voor het loondeel.

Er wordt eenmalig na gecalculeerd aan het einde van het begrotingsjaar. De nacalculatie is gebaseerd op de werkelijke lastenontwikkeling zoals deze volgt uit:

- De cao voor gemeenteambtenaren.
- De pensioenpremies vanuit het ABP (Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds).
- De sociale premies vanuit het Rijk (loonbelasting en premies volksverzekeringen).

Het verschil tussen de voorcalculatie en werkelijke ontwikkeling wordt ten gunste of ten laste van de algemene reserve gebracht.
Daarnaast wordt de werkelijke ontwikkeling verwerkt in de eerstvolgende begroting (vanaf t+2).

Materiële index
Ook voor de materiële index wordt het centraal economisch plan (CEP), bijlage Middelen en Bestedingen 2023, gepubliceerd in maart 2021 gebruikt als basis. Uit deze bijlage wordt 'Bruto Binnenlands Product marktprijzen, prijsmutatie' gebruikt als indexering voor de materiele lasten.

Verhouding loonindex / materiële index GGD 78/22.

Prijspeil
Prijspeilaanpassingen worden budgettair neutraal behandeld, dus binnen de ruimte die door de indexering van de gemeentelijke bijdrage ontstaat.

Uitzettingen
Er zijn drie typen uitzettingen van de begroting die in aanmerking komen voor een voorstel tot een extra bijdrage van gemeenten:

- Nieuwe beleidsvoorstellen o.a. in relatie tot de uitwerking van onze meerjarenstrategie en beleidsontwikkelingen binnen gemeenten.
- Buitengewone prijsstijgingen; prijsstijgingen waar de GGD geen invloed op heeft en niet opgevangen kunnen worden binnen de reguliere indexering.
- Autonome ontwikkelingen; niet door de GGD beïnvloedbare stijgingen (zoals wet- en regelgeving) die voortkomen uit bestaand beleid.

Onvoorzien
Uit de post 'onvoorzien' worden géén structurele uitgaven gedaan. De GGD begroot de post onvoorzien op 0,50% van de omzet.

Verantwoording kosten bedrijfsvoering
We berekenen bij de begroting alle kosten van de bedrijfsvoering op basis van ingeschatte uren en prijzen door naar de primaire producten waarbij de overhead apart inzichtelijk gehouden wordt (conform BBV). Dit heet de voorcalculatie. Bij de jaarrekening wordt geen nacalculatie gedaan. Het verschil met de begrote kosten bedrijfsvoering wordt als één saldo verantwoord bij de post directie.

Toerekening overhead
Onder de post overhead worden alle overhead-elementen verantwoord die conform de definitie van de commissie BBV in de Notitie Overhead van juli 2016 benoemd zijn. De interpretatie van de term overhead die door de GGD toegepast wordt is ruimer van begrip dan de definitie van het BBV. Dat komt doordat een aantal afdelings(overstijgende)budgetten zoals ziektevervangingsbudgetten en bepaalde software niet direct verantwoord worden op het primaire proces maar via de doorrekening. GGD rekent deze overheadlasten toe op basis van een aantal parameters:

1. GGD-brede overhead wordt op basis van omzet minus materiële lasten omgeslagen.
2. Waar de GGD een kassiersfunctie heeft wordt die omzet geëlimineerd.

B) Tussentijdse begrotingswijzigingen

Gezien de financiële risico's die we lopen en onzekere toekomstige ontwikkelingen, willen we behoedzaam om blijven gaan met financiële mee- en tegenvallers. Daarom blijven wij ons inspannen om ons bestaande financiële beleid zorgvuldig na te leven en jaarlijks bij de jaarrekening een zo gunstig mogelijk financieel resultaat te behalen. Dat houdt in een kostenbewuste houding en bijbehorend gedrag.
Via tussentijdse rapportages wordt over de voortgang en besteding van de middelen gerapporteerd aan het Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur.
Substantiële afwijkingen worden via een begrotingswijziging kenbaar gemaakt; de bepalingen met betrekking tot begrotingswijzigingen zoals vastgelegd in de gemeenschappelijke regeling van de GGD vormen daarbij het uitgangspunt.

Er zijn twee typen uitzettingen in de vorm van tussentijdse begrotingswijziging die in aanmerking komen voor een voorstel tot een extra bijdrage van gemeenten:

- Buitengewone prijsstijgingen; prijsstijgingen waar de GGD geen invloed op heeft en niet opgevangen kunnen worden binnen de reguliere indexering.
- Autonome ontwikkelingen; niet door de GGD beïnvloedbare stijgingen (zoals wet- en regelgeving) die voortkomen uit bestaand beleid.

Resultaatbestemming
Als in de jaarrekening sprake is van meevallers door hogere baten of lagere lasten, kan het Algemeen Bestuur besluiten om een bestemmingsreserve te vormen ten laste van dit resultaat. Daarna wordt het weerstandsvermogen aangevuld tot de streefnorm (zie volgende paragraaf). Wat daarna resteert, wordt aan de gemeenten terugbetaald.
Bij een negatief resultaat wordt eerst het weerstandsvermogen aangesproken. Mocht dit onvoldoende zijn wordt een beroep gedaan op de gemeenten. Dit wordt hierna uitgewerkt.

C) Risicomanagement, weerstandsvermogen en reservepositie

Risico's
In 2014 is door de GGD de nota 'Risicomanagement, voorzieningen en weerstandsvermogen' opgesteld. Het Algemeen Bestuur nam hierover besluiten in 2015.
Elk jaar worden bij de verschillende organisatieonderdelen de risico's in kaart gebracht. Deze risico's zijn gerubriceerd en gewaardeerd.

In de begroting en jaarrekening wordt een cijfermatige samenvatting van de risico-inventarisatie opgenomen inclusief een tabel met de 10 grootste risico's. Daarnaast worden de risico's in relatie gebracht met het weerstandsvermogen.

Weerstandsvermogen
Het weerstandsvermogen is de mate waarin de benodigde capaciteit wordt gedekt door de beschikbare capaciteit. Als het weerstandsvermogen ontoereikend is om de risico's af te dekken en naarmate de gecalculeerde risico's zich voor doen, zal de GGD hiervoor bezuinigingsmaatregelen treffen of wordt de bijdrage van gemeenten hoger.
De bestuurlijke vraag is dat we een ondernemende GGD zijn. Voor een deel van onze begroting zoeken we externe financiering voor nieuwe ontwikkelingen en samenwerking met andere partijen. Daarbij hoort ook dat we soms risico's moeten nemen. Daar is een buffer voor nodig.
Het weerstandsvermogen bij de GGD is bedoeld voor:

A. Het kunnen opvangen van incidentele financiële tegenvallers in de eigen bedrijfsvoering en onze extern gefinancierde activiteiten zonder direct ingrepen in de begroting te hoeven doen.
B. Het kunnen opvangen van de eerste klap van structurele financiële tegenvallers, waardoor we tijd creëren om een zorgvuldige afweging te kunnen maken hoe we de structurele doorwerking een plek kunnen geven.

Omvang algemene reserve
Als de algemene reserve hoger is dan de streefnorm, wordt het meerdere teruggestort naar de gemeenten. Als de algemene reserve onder de streefnorm komt ten gevolge van:

A. Extra uitgaven in verband met hogere productie of nieuwe taken, vragen we tussentijds of uiterlijk bij de jaarrekening aan de gemeenten aanvulling zodat de algemene reserve intact blijft.
B. Bedrijfsmatige oorzaken (wijze van bedrijfsvoering door de GGD), zal de GGD inspanningen doen deze aan te vullen tot de streefnorm.

In het geval dat de algemene reserve onder 0 komt, zal de gemeenten gevraagd worden om het vermogen aan te vullen tot 0.

Geredeneerd vanuit bovenstaande zienswijze zien wij alleen de algemene reserve als weerstandsvermogen.
Voor de omvang van de algemene reserve wordt als streefwaarde genomen:

- € 1.000,- per medewerker.
- 0,5% van opgenomen gelden in verband met renterisico's.
- 1% van de totale uitgaven.
- 3% van de inkomsten, niet zijnde inwonerbijdrage en factuurbijdrage uniforme taken.

In tussentijdse rapportages wordt gerekend met de streefwaarde uit de begroting.

2. GRONDSLAGEN

A) Grondslagen

De begroting en jaarrekening worden opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) provincies en gemeenten daarvoor geeft. Het overzicht van baten en lasten van de GGD omvat het totaal van alle activiteiten die de GGD heeft uitgevoerd.

De waardering van activa en passiva geschiedt, voor zover niet anders vermeld, tegen nominale waarde.

Grondslagen van resultaatbepaling
De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Voor de GGD geldt de vennootschapsbelastingplicht (VpB) voor overheidsinstellingen. Jaarlijks verzorgt de GGD in samenwerking met een belastingadviseur de VpB-aangifte.

Aangezien het niet is toegestaan voorzieningen te vormen voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Het gaat dan om aanspraken op een overbruggingsperiode, levensloop en versterkt ouderdomspensioen. Voor jaarlijks terugkerende arbeid gerelateerde kosten zonder (naar verwachting) een jaarlijks vergelijkbaar volume, is een verplichting opgenomen. Voor het verlofsparen is een voorziening opgenomen.

B) Toelichting op balansposten

Materiële vaste activa
De materiële vaste activa zijn gewaardeerd op de verkrijgingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen. De afschrijvingen zijn gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs. Activa met een verkrijgingsprijs van meer dan >€ 10.000,- worden geactiveerd. Er wordt gestart met afschrijven vanaf het eerstvolgende boekjaar.
Indien de GGD investeringsbijdragen van derden ontvangt wordt dit expliciet toegelicht.
Investeringen die volledig zijn afgeschreven maar nog wel in eigendom zijn, worden middels desinvestering overgebracht naar de staat van eigendommen.

Afschrijvingstermijnen

Gebouwen	40 jaar	2,5%
Verbouwingen / installaties	20 jaar	5%
Inventarissen, stoffering, aanpassing gebouw, meubilair en bekabeling	10 jaar	10%
Hardware: beeldschermen, telefooncentrale met toestellen	7 jaar	14%
Algemene en specifieke softwareapplicaties	5 jaar	20%
Telefooninstallaties	5 jaar	20%
Overige bedrijfsmiddelen	5 jaar	20%
Hardware: laptops, thin clients, desktop	5 jaar	20%
Smartphones	4 jaar	25%

Voorraden
Voorraden worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs.

Vorderingen
De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde onder aftrek van voorzieningen wegens oninbaarheid.

Liquide middelen
Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekeningcourantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden.

Eigen vermogen
Onder het eigen vermogen zijn opgenomen de algemene reserve, de bestemmingsreserves en het nog te bestemmen saldo van de rekening van baten en lasten over het boekjaar. De algemene reserve dient primair als weerstandsvermogen om incidentele tegenvallers in de exploitatie op te vangen. De bestemmingsreserves zijn reserves waaraan een bepaalde bestemmingsrichting is meegegeven.

Voorzieningen
Voorzieningen worden gevormd voor, op grond van de BBV, in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is in te schatten.

- De voorziening grond onderhoud heeft betrekking op de komende 10 jaar en is nominaal gewaardeerd. De informatie voor de onderbouwing van de voorziening wordt verkregen van het herzien Meerjarenonderhoudsplan (MJOP) dat door een externe partij is opgesteld.
- De voorziening voor niet actief personeel is gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen.
- De voorziening verlofsparen is gevormd voor de opbouw van opgespaarde bovenwettelijke vakantie-uren. Deze uren kunnen in de toekomst worden ingezet op een manier die aansluit bij de persoonlijke levens- en carrièreplanning en het vitaliteitsbeeld van medewerkers en leiden derhalve tot een verplichting met een niet voorspelbare op- en afbouw.

Er wordt geen rente toegerekend aan de voorzieningen.

Schulden
Schulden worden opgenomen tegen nominale waarde.

7 Lijst van afkortingen

Afkorting	Betekenis
AB	Algemeen Bestuur
ABP	Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds
ABR	Antibioticaresistentie
AGZ	Algemene Gezondheidszorg
AI	Artificial Intelligence
AMvB	Algemene Maatregel van Bestuur
ASG	Aanvullende seksuele gezondheidszorg
AZC	Asielzoekerscentrum
AZO	Acute Zorgregio Oost
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
BW	Beschermd Wonen
BZ	Bijzondere Zorg
CBS	Centraal Bureau voor de statistiek
CEP	Centraal economisch plan
CISO	Chief Information Security Officer
COA	Centraal orgaan opvang asielzoekers
CTMO	Centrale Toegang Maatschappelijke Opvang
DB	Dagelijks Bestuur
DIAZ	Wet Digitale identificatie en authenticatie in de zorg
DVA	Dienstverlener Aanbieder
EPD	Elektronisch Patiënten Dossier
EVS	Elektronisch Voorschrijven
Fido	Financiering decentrale overheden
FMEK	Forensische Medische Expertise voor Kinderen
FMO	Forensisch Medisch Onderzoek
GAGS	Gezondheidsadviseur Gevaarlijke stoffen
GAIN	Gelders Antibiotica en infectiepreventie netwerk
GALA	Gezond en Actief Leven Akkoord
GDI	Generieke Digitale Infrastructuur
GGD NOG	GGD Noord-Oost Gelderland
GGD GZ	Gemeentelijke Gezondheidsdienst Gelderland-Zuid
GGZ	Geestelijke Gezondheidszorg
GHOR	Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen
GL	Gezond Leven
GLI	Gecombineerde Leefstijl Interventie
GR	Gemeenschappelijke Regeling
GZO	Gezondheidsonderzoek
HPV	Humaan apillomavirus
ICT	Informatie- en communicatietechnologie
IGJ	Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd
IKK	Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang
ISO	Information Security Officer
IV	Informatievoorziening
IVT	Interventieteam
IZA	Integraal Zorg Akkoord
IZWA	Integraal Zorg en Welzijn Akkoord
IZB	Infectieziekten bestrijding
JGZ	Jeugdgezondheidszorg
JOGG	Jongeren op Gezond Gewicht
KIP	Kwaliteit Informatie Punt

Afkorting	Betekenis
KISS	Kennisnetwerk in Sekswerk en Seksualiteit
KMS	Kwaliteitsmanagementsysteem
KON	Kring Oost-Nederland
LPK	Landelijk Professioneel Kader
LVB	Licht Verstandelijke Beperking
MBZ	Meldpunt Bijzondere Zorg
Ministerie van J&V	Ministerie van Justitie en Veiligheid
Ministerie van VWS	Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
MJOP	Meerjarenonderhoudsplan
MJS	Meerjarenstrategie
MMK	Medische Milieukunde
MTV	Melden Ter Verbeteren
NCJ	Nederlands Centrum voor Jeugdgezondheidszorg
NNZ	Nu Niet Zwanger
NZa	Nederlandse Zorgautoriteit
OCW	Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
OGGZ	Openbare Geestelijke Gezondheidszorg
OIA	Onderzoek Informatie en Advies
OM	Openbaar Ministerie
OTO	Opleiden, trainen en oefenen
PAGO	Periodiek Arbeidsdeskundig Onderzoek
PGA	Publieke Gezondheidszorg Asielzoekers
PGO	Persoonlijke Gezondheidsomgeving
PrEP	Pre-Expositie Profylaxe
PSH	PsychoSociale Hulpverlening
PSHi	PsychoSociale Hulpverlening bij incidenten
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
RI&E	Risico-Inventarisatie en -Evaluatie
RVP	Rijksvaccinatieprogramma
RVT	Regionale veiligheidsteams
SG	Seksuele Gezondheid
SLA	Service Level Agreement
SOA	Seksueel Overdraagbare Aandoening
SOC	Security Operations Center
SPUK	Specifieke Uitkering
TBC	Tuberculose
TBW	Toegang Beschermd Wonen
TWMO	Toezicht op de Wet Maatschappelijke Ondersteuning
VEZN	Versterking Eerstelijn Zuid-Nederland
VGGM	Veiligheid- en Gezondheidsregio Gelderland Midden
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VPB	Vennootschapsbelasting
VRGZ	Veiligheidsregio Gelderland-Zuid
VT	Veilig Thuis
VTV	Volksgezondheid Toekomst Verkenning
VVE	Voor- en vroegschoolse educatie
WDO	Wet digitale overheid
Wegiz	Wet elektronische gegevensuitwisseling in de zorg
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
Wob	Wet openbaarheid van bestuur
Woo	Wet openbare openheid
Wpg	Wet publieke gezondheid

Afkorting	Betekenis
Wvggz	Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg
WW	Werkloosheidswet
ZonMw	ZorgOnderzoek Nederland en het gebied Medische Wetenschappen
ZZP	Zelfstandigen zonder personeel